BENİM GÜCÜMÜN ULAŞTIĞI YERE
SİZİN HAYALLERİNİZ BİLE ULAŞAMAZ

1453 FETİH

Eda Bildek

MOLA kitap

1453 FETİH

EDA BİLDEK

Mola Kitap: 90
1453 Fetih
Eda Bildek

Kapak Tasarım
Emir TaliesT Ajans

Mola Kitap
Sertifika no: 15767
Rampalı Çarşı No: 101 Meram/Konya
Tel-Faks:
0 332 352 62 63
www.molakitap.com
molakitap@gmail.com

İTHAF

"Konstantiniyye (İstanbul) muhakkak fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutan; onu fetheden asker ne güzel askerdir."

...

HZ. MUHAMMED MUSTAFA'NIN ÖVGÜSÜNE MAZHAR OLAN FATİH SULTAN MEHMET HAN'IN AZİZ HATIRASINA...

...

"KALBİMİN EN DEĞERLİ VARLIKLARI OLAN VE İSTANBUL'A MEFTUN OLAN BABAM ŞEYHMUS VE ANNEM SEVİM BİLDEK'E SEVGİLERİMLE..."

...

"Her aşk bir rüyadan doğar yahut bir rüyaya uğrar ve ancak rüyalar aşk ile gerçek olur... Rüyalarınızı gerçeğe dönüştürebilecek kadar kuvvetli aşk diliyorum tüm okurlara..."

ÖN SÖZ

Ben uydurmadım bu yazdıklarımı, sadece on beşinci yüzyılında yaşayan bir efsaneye dokundum... Ben değil O, dokundu aslında bana! Beni cezp etti... Puslu ve efsunlu bakışların ışığında gözlerimin içine dikti, şehla bakışlarını... "Aşk mı diliyorsun?" dedi! "Şartsız ve kayıtsız aşkı mı anlatmak istiyorsun?" "Öyleyse AŞKIN PEYGAMBERİ'nin ardından bana da dokunmalı kalemin" diye haykırdı...

Usulca yaklaştım ona, bir zaman tüneline girdim ve on beşinci yüzyılın sokaklarında gezinmeye başladı hücrelerim... İlk karşılaştığımızda Üsküdar'ın gök kubbesinde bulutların üzerinde bir suretti varlığı... Bana gülümserken, şahlanan atının beyaz tüylerinde yazıyordu, fethin rüyası... Belli ki rüyayla bütünleştirmemi istiyordu kendisini, bu yüzden bir rüya ile yakalamıştı beni... Uyandığımda ter içindeydim... O ki bir hükümdardı ve beni çağırmıştı... Ah, hünkârım yüzyıllar öncesindeki ruhuna dokunmam için mi geldin?

O'nu, yazmamam mümkün değildi artık... O ki fethin aşk muhafızıydı, ben ki aşkı yazma aşkında olan bir kalem... Onu yazmazsam, aşk tanımım yarım kalacaktı... Yazmazsam nefesim tutulacaktı... Önce titrekçe dokundum varlığına... 29 Mart gecesinde teşrif etti, Murat Han'ın saltanatına... Yağmurlu bir geceydi. Mübarek bir kandil gecesinin rahmetinde doğan varlığına bir müjde gibi dokundu, kuyruklu bir yıldız... Tam onun doğduğu anda Konstantinopolis'in üzerinden süzüldü... Bu bir işaret miydi sultanım?

Büyüdükçe rüyası da onunla birlikte şekil alacaktı... Aşk için kavrayacaktı kılıcını... Aşkı olmayanın fethi olmaz diyecekti... Sonra hayatının her bir sayfasında imkânsızı denemenin, zafere gidecek yolda kaçınılmaz olduğunu aşılayacaktı... İmkânsızın sınırlarında aldığı kararlara baktıkça, içimdeki aşk için imkânsıza dokunma duygusuna kapılacaktım...

Bir rüyanız mı var sizin? Hani başınızı döndüren bir büyüyle sizi uyandıran bir rüya? Sakın, rüyalar ile amel olmaz demeyin! Tarihin gizemli isimlerinden biri olan Fatih'in aşkı, rüyalarla anlam kazanıyordu... Muhasaranın en çetin noktasında Akşemseddin Hazretleri'nin rüyası yetişiyor çaresizliklere, Mehmet Han'ın hayatına dokundukça

anlayacaksınız... Üstelik bu kitap da bir rüyadan doğdu... Rüya'yı gören yazıcı, Fatihe müptela oldu... Bir rüya sonrası yazılmaya başladı bu eser... Rüyalarınıza sıkıca tutunun diye...

Ne bir harem keyfindeydi, ne muhteşem sofraların saltanatında gezinirdi... Öyle anlatıldığı gibi sefa sürmezdi Osmanlı Padişahları. Onlar daha doğarken yakalanırlardı, sultanlığın zorlu sınavına... Seferlere koşmaktan yarımdı aşkları... Çocuk olamadılar... Yasaktı onlara ağlamak, çünkü onlar bir tebaanın, halkın ve devletin başıydılar... Güçlü olmak zorundaydılar...

Ben kurgulamadım, bu yazılanları... Önce onun hayatına girdim usulca... Tedirgin oldum, ne de olsa O bir sultandı... Üstelik fethedilemeyen toprakları fetheden bir sultandı... Yine de gülümsedi bana, şairliğinden olsa gerek içliydi sesi "gel" derken... Yalan değildi, aşkta yanan bakışlarının buğusu... Yalan değildi aşkı taşıdığı... O, cesaretini Şeyh'inin dudaklarından kendisine ulaşan hadisin ışığından alıyordu...

Bir tahtı, bir tacı, bir de kılıcı vardı.

Kaftanı, sultanlığından sırtındaydı... Ama onun varlığı aşktandı... Aşkı ise fethin rüyasından... O, rüyası olan bir padişahtı ve âşıktı...

Benim, sıradan kalbimin; yangın kokan hattatı!
Eşya benim içimde,
Ben sözcüklere tutsak...
Işığı yakıyorum, eşya görünür kılınıyor...
Gözlerim bir an denize takılıyor,
Sırlar, fısıldıyor kulağıma:
"Aşkın Rüyasının Mucizesi bu şehir..."
Şimdi susma ne olur, devam et!
Ben miyim bu mucizeyi görünür kılacak olan?
Aşk fethinin rüyasına dokunacak,
Sözcüklere aşkı fısıldayacak olan hattat?
Ey aşk şehri!
Sen kalemimin ucunda benim rüyam mısın?

AŞK RÜYASININ MUCİZESİ

...

Aşkın neden bedel yazgılı olduğunu, pelikanların yavrularını kanlarıyla beslediklerini öğrendiğim gün anladım. Bedel yazgılı aşkın, kalbe dokunduğu an; ruhun fetih ile yangın arasında kesik nefeslerle yol aldığını gördüm. Her bedel kokan aşkın bir rüyadan kalbe damladığının bilinciyle ferahladım... Öyleyse aşk uğruna uyandığın rüyadan, bedel için sırtlan yangınları, ey kalp! Değil mi ki aşk, tutuşan sözcükleri ile taşkın bir kalbin denizinde şimdi... Bu hikâye, ateş ve tufan arasında bir fetih rüyası kokuyor.

Tutuştur sözcükleri ey kalp! Tufana tutulmuş olsa da hücrelerin, aşkın büyüklüğü karşısında tufan nedir ki? Tufandan kaçar mı âşık? Âşık için kurtuluştur tufan, aşktan mahrum kalpler için bozgun yeri... Âşık ki ateşinden aldığı güçle Kaptanı Derya olur, fırtınalı denizlerde... Bu yüzden sen yine de tufana karşı fetih rüyalarına dal, ey âşık! Dal ki fetihlere yazılsın adın! Fetihlerle şahlansın kalbin... Ufukların ardında gizlenen bulutların yağmurları gözlerinden yağsın, aşk için şahlanmış kalbine... Kirpiklerin tutuşsun aşkın ateşinden. Kalbin mucizeye değsin.

Denize baktığında gözlerinin neye takıldığını fark ettiğinde ve neyin seni reddedilemeyecek kadar kuvvetli çağırdığını anladığın zaman da bir hikâyenin rüzgârına takılan yüreğinin; önünde açılan kapının ardındaki sırra dokun usulca... Biliyorum, şimdiki zamanın büyüsünde ve geçmiş zamanın fethinde tutulacaksın aşkın yağmuruna... Şimdiki zamanın mayısının sırtında yüzyıllar öncesi mayıs gülleri, ateşleri, denizi... Hepsinin ayrı bedeli... Önce diken, çember, tufan... Hepsi aşkın cilvesi! Olsun... Razı ol. Çünkü aşkın hikâyesini dinlemek üzere çıkarken yola sen, aşkın bedelinden payına düşene gönüllü katlanırsan dokunabilirsin aşkın mucizesine...

Acıkmış ve susamış olmalısın ve tepeden tırnağa tere batmışsın. Gördüklerinin yangınında ateşin narına meraktasın. Güneş doğarken gözlerinin merkezine, kalbinin hudutlarında aşka ayaklanmaktasın... Kuşan aşkın zırhını, sen güneşin ışıklarının hikmetine doğru yoldasın... İhlal edilmiş hayatların mı var, yitirilmiş umutların, yarım kalmış hikâyelerin; hepsinin yangınlarını avuçla; dik gözünü, denizin sularına. İstanbul'un

sokaklarına, surların fısıldadığı aşka... Hepsi senin gördüğün bir rüyanın neticesi... Seçilmiş olmalısın! Aşk için ötelerden göz kırpan bir mucizenin seçilmiş kalp muhafızı olmalısın!

Kalp muhafızı, yangın surları, aşk şehri... Hepsinin içerisinde dönerken başın, dilinde sözcüklerin ikrarı... Efsunlu bir rüyanın, mucizeye uyanan bir yanısın... Kuşku yok ki; asırların yükünü taşıyan şehrin kalbini adımlarken ve şehla bakışları ile seni çağırırken, onun bir hükümdar olduğunu anlayacaksın... Sana "gel" diye seslenirken tarihin tozlu yollarından, içindeki çağrıyla ona dokun, onu hisset... Dokunuş ve hırs arasında bir nefes çek ciğerlerine...

İçin karmakarışıktır. Şahit olduğun tarihin sayfalarından gülümseyen hükümdarın bakışlarından sonra hiç bir şey, içindeki yangına uymaz... Dışındaki tufanı durduracak, içindeki ateşi güle çevirecek bir aşkın fethi için ordunu kur ey seçilmiş âşık! Önce kalbini aşka teslim et, sonra sağında ve solunda sana göz kırpacak cihat hocalarına kulak ver... Biri sana Peygamber'in müjdesini fısıldayacak, öteki çıkacağın yolda hükümdar olduğunu unutmaman gerektiğini... Gül kokan bir mayıs ikindisinde göz kırpan deniz, kara ile aynı heyecan için nasıl kucaklaşıyorsa sen de aşk uğruna dışınla içini kucakla.

Meşin ciltli kalın lügatlerin, aşka kale olmuş surların, bir rüyanın kokusunu taşıyan şehrin, tozlu ve kirlenmiş defterlerin, uğruna can vermiş şehitlerin, efsanevi savaşların damarında, berrak bir sızıyla akan kalbin heyecanına kapılarak, aşkın tarihe bakan yüzüne dalmış olmalısın... Gördüğün rüyanın içerisinde şehrin göğünü hükümdarın sureti kaplamışken, uyanmış ve gördüğün yüzü unutamayacak olmanın kederiyle aşkı dilemektesin... Aşkın içindesin, zaten... Aşkın seni yoklamış olmasının ilk anının büyüsüyle kanamaktasın...

Yak, kendini seçilmiş aşk muhafızı! Ateşe ver, tüm yaşadıklarını... Salıver gözyaşlarını... Bırak titresin tüm varlığın rüyanın kucağında... Sen ki asırların yolunu açan, dünyanın akışını belirleyen, asırlar öncesinin kutlu isminin hikâyesine dokunmak için seçilmiş, aşk ile yoklanacak ömrün adısın... Şimdi unut durduğun zamanı, yürüdüğün yolları, hayatındaki isimleri... Şimdi önünde sana gülümseyen yüz; değil bir şair, bir veli yahut herhangi bir isim; sana gülümseyen yüzün sahibi hepsi! Alnı secdede, kalbi

Mevla'da, elleri semada, yüreği büyük rüyasının ateşinde... Ona sen de gülümse! Onunla uyan, umutsuz sabahlarından...

Bir aşk rüyası görüp değişen varlığınla uyandığın sabahın içinde dalarken bakışların mavi denize, artık bu hikâyeye, dokunduğun kadar hissedeceksin, bu hikâyeyi sırtlandığın kadar sahipleneceksin... Ölmeyen bir ismin ölmeyen yazgısına baktığında, zamanın tersine doğru aktığını ve bugün içinde hayata yürüyen her kalbin aşk ve umut için tarihin içindeki isimlere neden tutunmaya çalıştığının tutkusunu anlayacaksın... O an fark edeceksin aslında yaşayan yazgılarıyla onların asla ölmediğini. Onların ölümsüz isimlerinin, ebedi olanı arzulayan bugünkü kalpleri de nasıl cezp ettiğini... Cesur ve gözü pek olsan da biraz korku duyacaksın ve korksan da bedelinden, seçilmiş olmanın yazgısıyla aşka yürüyeceksin...

Mürekkep deli akmak uğruna, kâğıt kalbin yaşadıklarına şahit olmak için bekleyişte... Bu noktada da kalem ve kâğıdın aşkı mı giriyor araya? Bu hikâyede her yol aşka çıkıyor... Bu rüyanın sarhoşluğu ile aşk uğruna yola çıkmaya hazırlandığın bu saatlerde kalemin, kâğıdını, ateşin rengine boyayacak besbelli... Parmaklarının arasındaki kalemde yüreğinin yangınını düşürerek tutuşturduğun kâğıt kadar senin... Bu noktadan itibaren bu hikâye de senin...

Şimdi seçilmişliğin yazgısıyla kalp, aşk yolu için ayağa kalkınca silkinir tereddütlerinden... Cümleler, tekil şâhısa döner... Seçilmiş aşkın muhafızı, kendi lisanı ile seslenir kendine: "Ey aşk muhafızı kalp, ateş ile tufan arasındaki hikâyene hazır ol." Sonra gülümser tarihteki hükümdarın çağrısına ve seslenir aşkın cezp haliyle:

"Canıma bir merhaba sundu ezelden çeşmi yâr"... Hükümdarın kalbine değer beyit, aşkındaki sadakati ve tutarlılığı ile... Aşkına karşılık bir tebessümün takdiri ile yeniden dile gelir âşık:

"Şöyle mest oldum ki gayrın merhabasını bilmedim..."

Ezeli bir tanışma bizimkisi, yangına doğru bir yolculuk... Dışında olamadığım, içine tam olarak giremediğim hünkârım! Tozunu yıkamaya yetişemedim yıllar yılı, sırrına erişemedim varlığının... Bekledim, hep bekledim bana aşk kokusunu taşıyacak adını, sırrının kapısını açacak bakışlarını, savaş meydanlarında hocalarının yüreğindeki mangalda tutuşan

kalbinin rüyasından yükselen varlığının tebessümünü... Gelmeseydi tebessümün, elbet ölecekti varlığım. Oysa geldin; yine lütfetti sultanlığın aşkı bana...

Umudun anahtarını kaybettiğim günlerde; düştün rüyalarımın diyarına. Bulutlara anlam katan suretinle uyandım, derbeder sürgünlerin sabahına. Dudaklarımın mührüne değince adın, aşka attı kalbim. Attım kendimi İstanbul'un sen kokan sokaklarına... Bir türlü kavuşamadığım, kavuşmaktan yine de ümit kesmediğim yediverenim... Bilsen, bu çağın içinde ne çok yalnızım, ne çok kimsesiz... Tam düşmüşken acının soluksuz çukurlarına, tanıdın beni... Karanlıkların ardında uyandırmadan kimseleri, uyandırdın her şeyden ümit kesmiş sevgimi; gecelerimi yıkadın aşk ateşinle, ağlamaktan uykuya teslim olmuş gözlerime dokundu dudakların, dolunaylar bıraktın rüyalarıma...

Şimdi hünkârım, ben bugünün ümitsiz zamanından, geçmişin zafer dolu anına akarken, sen geçmişten bugüne "aşktır ölümsüz olan" diye yükselen nidalarınla akıyorsun! Aramadan bulunmaz değil mi aşk? Öyleyse sen nasıl koştun yalnızlığıma? Beni, yalnız buldun diye mi koştun gözyaşlarıma?

Ey, sultan olmak için yaratılmış ömür! Ey, tüm saltanatın yükselen yüzü! Senin ordunda can veren bir komutan, bir er, hareminde seni gözleyen bir cariye, seni doğurmakla onurlanan bir Hüma Hatun, sana şiirler okuyan vezirin Ahmet Paşa olmasam da, şimdi adının yangınında tutuşurken varlığım, sırf sırrına kavuşmak arzusuyla bedellere razıyım... Senin yazgında ben de olayım, seni yazan bir hattat da ben olayım! Bana seni, sırlarını, yangınlarını, hüzünlerini, iki arada kalmış gecelerinin kapılarını ver, ben de sana sözcüklerimi feda edeyim... Sana kalbimi vereyim! Bu kalbe açarsın değil mi hayatının, ruhunun kapılarını... Aç ki kurtulayım düştüğüm çukurdan aşkınla...

İnce zarif bir elin parmaklarını kanatan gülün dikeni, kalpteki yarayı da kanatınca, aşkın efsunluğu ile dokundum senin varlığına... Kalbin ile dertlenen varlığım, fetih ile rüya arasında... Ve hemen yanı başımda beni süzen bakışlarının manasında... Ey Fatih, Mushaf'ının ser namesi, büyük aşk fethinden önce rüyan vardı değil mi senin? Sana dokundukça parlayan alev, senden uzaklaştıkça kâinatı sarmaya hazır tufanım! Fetih rüyasına tutsak şehzadem... Asırların, milletlerin kaderini belirleyen yazgının zafer yanı! Gecelerde ay ışığı, gündüzlerde güneş miydi ortağın? Ah, efendim!

Hünkârım, kalbinde fethin ateşi yanarken, gözünden bu ateşi söndürmeye yaşlar mı dökerdin? Şuan kalbimde sırrının manasına değmek için ateşler yanarken, hayatına hakkıyla dokunmak için gözyaşı döküyor gözlerim... Yalnız sen silmelisin! Ya da bırak ıslak kalsın... Kalsın ki içimdeki ateşin alevini artırsın gözyaşlarım... Yok, takatim yokluğuna, dahası sen nasıl fethe tutsaksan, ben de aşkına tutsağım... Bu yüzden vazgeçmeye yok niyetim...

Seninle ben bir kabukta iki badem içi olalım... Denizlerde yaşayan istiridye kabuğuna gizlenelim... Ancak aşka layık kalpler ulaşsın kabuğun içindeki inci olan varlığımıza... Ben, sıradan bir kalbin yangın kokan hattatı iken; Allah'ın lütfu ile seninle ödüllendirilen seçilmiş bir hattata mı dönüştüm? Kalp ülkesine ulaşmak için yollardayım şimdi sultanım. Ülkenin sınırlarında var mı bana verecek yerin? Söyle, nedir fethinin sırrı, nedir rüyanın hikmeti?

Aşk: Dilimde tek hece... Kalpte çırpınış, ruhta yakarış... Dinle efendim, önüne diz çöktüm. Aşk, diyorum aşk... İşitiyor musun? Derin uykulara dalmadan önce beni hayatınla yıka! Üzüm henüz yaratılmamışken insanları sarhoş eden aşk değil miydi? Aşk değil miydi candan ve cihandan geçiren kalbi? Ve sana, evet sana hünkârım, rüyanı gerçek kıldıran aşkın kendisi değil miydi? 53 günlük bir kuşatmanın içinde, mayısta güller açtıran iklimin adı senin aşkın değil miydi?

Hünkârım, "Bişnev"! Şimdi ben rüyamdaki çağrısı ile sana değmiş bakışlarımın aşktan sarhoşluğunu yaşarken, "Dinle" diye seslenirken zatınıza, siz susamışlığıma verin ısrarımı! Yoksa ben, yıllar geçse de beklerim konuşacağınız anın miracını! Siz konuşmaya başlayın ve ben "hamuş" sıfatına bürüneyim... Sana dinle derken delice, bir bilsen, hepsi aşkın uğruna...

Hilkatin Fatihası, nübüvvetin hatimesi, insü cinnin efendisinin müjdesi sen miydin ey Fetih Sultanı? Kâğıt, kalem ve kandil... Söz, kelâm ve hitap... Hepsi aşkının sırrı için kapında... Hepsi sana doğru akmakta... Aşkın adında yanmaya hazır fedailer her biri...

Bir an, kısacık bir an, şehlâ bakışlarına dalınca gözlerim, kalbime dolunay gibi düştü varlığın... Ve uyanınca sabahın ilk ışığı ile dolunaya ayaz değdi... Şikâyetim sana değil hünkârım, sensizliğime! Cüretim içimin ayrılık

sancısından... Fetih gülşeninden tek ayak üzere duracak bir yer de vermez misin bana? Olamaz mıyım, ben de ruhuna kapılan bir âşığın bakışları? Sen savaşlara koşarken senli hülyalar kuran bir cariye?

Biliyorum, çok şey istiyorum ama istemeliyim... Aşk dururken kalbimde ben aşkının sırrının peşindeyim... Kelâmına muhtacım... Sen sultan değil misin? Bağışla aşkın sırrını bana! Muhtaçlığıma aşk diye gülümse... Ferman yaz, aşk ile harlanmış sayfanın üzerine aşk mührünü bas... Kalbime emanet et gülüşlerini... Ben ki senin aşk ile fethinin asırlar sonrasında aşkının peşine düşmek için seçilmiş aşk muhafızıyım! Elimde kalemim, ömrün kapısında tutuşmuş kâğıdımla sabahlamaktayım.

Mevsimin hüznünde dolanırken kalbim, içime hikâyen değdi. Bir romana dönüştü hayatın, kalbimin toprağında... Yazmaya cüret ettiğime bakma, cesaretim aşktan... Aşka gevezeyim, lisanım bu yüzden akıyor kâğıdın koynuna... Yoksa kırk fırın ekmek yemeliyim senin için... Sonunda anladım ancak seninle yola çıkarsam aşkın yazdıracak bana... İnsanlar tanıdım seninle, merkezlerinde sen vardın, onlar ise etrafında dönen hikâyelerdi... Hepsini selâmladım... Aşktan yanan kalbim; tek tesellim, yoksa toy bir çocuk varlığım hâlâ...

"Bişnev" Ey karaların ve denizlerin kalbini fetheden, kıtalara hükmeden Fatih Sultan Mehmet Han! "Senin kapındayım! Bağışla ve anlat da suskun olayım." Ben, surların fısıldadığı aşk şehrinin 53 günlük nabzının içinde solumak istiyorum seni... Bana seni anlat, anlat ve beni ferahlat! Kendi sözcüklerim yetmez, anla! Sözcükler; kalbi yaktığında ne ağır imtihandır, fetih düşü kuran yüreğin iyi bilir! Kalbim uçuruverirken fetihler arasında sözcüklerim iflas etti. Öyle ki yangınım sözcüklerime ağır geldi. Bir fetih kitabı yazacaktım. Kaftanına kapandım... Rüyanla sınandım. Ağır sınandım. Gözlerimde fırtınalı deniz... Sağ yanımda surlar, sol yanımda aşk... Üstümde bulut. Refakatimde fethi müjdeleyen Akşemseddin'in sesi... İçimde şehlâ bakışlarının dokunduğu kuyu... Her şey o kuyuya dokundu...

Fısılda artık hünkârım! Susarsan yok olacağım. Konuş ki yangınımla var olayım! Dokun sözcüklerime, hayat bulsun romanım... Çünkü sensin eksikliği satırlarımın... Ben, seni yazmak için seçilmiş hattat... Parmaklarıma tutuşturulan kalemin mürekkebinde aşkın kanı... Yazmayı bıraksam kimse adının içindeki aşka dokunamayacak. Yine ne garip

hünkârım, seni yazmazsam hattatlığım yarım kalacak... Beni kimse anlamayacak. Dahası adımı kimse bilmeyecek...

Ben susuyorum şimdi, sen konuş sultanım! Aşk fethinin doğduğu kalbe değsin bakışlar... Ben yanıyorum, sen doğ ey sevgili! Biliyorum, bu hikâye denizden yürümezse, karadan varacak zafere! Gün gelip de asırlar sonrasında seni yazacağımı bildin mi?

"Ben ki ağlamaktayım... Aşka dair yitirdim umudumu.

Yenilmekten hep korktum. Fetih yazgılı padişah ve aşk imzalı kalbin taşıyıcısı şehzadeye takılana kadar gözlerim, umudum yoktu fetihten...

Onu görünce sattım umutsuzluğumu, iflâs etti yenilgiye dair korkularım... Elim kalbimde, ilk umut ışığıma dokunuyorum...

O bana bakınca doğumun yüzünden, o gün bugündür fetih yağmurları yağıyor kalbime..."

KUYRUKLU YILDIZIN YAZGISINDA GÜL AÇTI

(29 Mart 1432Edirne)

Mevsim birden bire değişti. Çok uzun ve sıcak bir yazın ardından güz geldi. Kent, Ege'de baharla yaşadığı güzel günlerin ardından, önce hafif serinliklere, daha sonra yağmurlara teslim oldu... Güneş batınca, kentin arkasındaki yalçın kayalardan oluşmuş görkemli dağ, karanlığın kollarına bıraktı kendini...

Şehir, gecenin içerisinde karanlığı ile uyuyan gözlerin üzerinden geçti, uyuyamayan gözleri heyecanla tutup, içlerindeki sızıdan yakaladı... Kuzey batıdan sokulan bulutlar, ağlamaya hazır bir kalp ile çırpındı... Yağmur yağıyordu, gecelere... Otuz yaşına gelmiş Padişah, simsiyah gözlerinin hülyası ve selviyi andıran boyunun ihtişamı ile namaza durdu... Göğsünde biriken hülyaların tıkanıklığını yok etmek için başını secdeye değdirdi...

Gözlerinden yangın damlaları süzüldü yanaklarına... Emrinde ordu bulunan hükümdar, Hakkın huzurunda eğik başı, özlem gözyaşları ile kulluk mertebesinde sızladı... Şevketlü hünkâr, muhteşem bir babanın oğlu değilse de torunu olma yazgısıyla kendi oğullarından birinin muhteşem olmasının duasıyla çırpındı, rabbinin huzurunda... Herkesin karşısında el pençe durduğu padişah, şimdi kâinat sahibinin huzurunda, her mülkün esas sahibi olan Allah'ın karşısında, el pençe divan duruyordu...

Dua, mucizeye inanmaktı... Duasız zafer olmazdı. Zikirdi. Kelâmdı. Bitip tükenmek bilmeyen mücadelelerin içinde halkının ve devletin sorumluluğunu sırtında taşıyan sultan için dua tek dayanaktı... Şimdi Murat Hüdâvendigâr heyecan ile doğacak çocuğunun sağlığı için secdedeydi... Yıldırım Beyazıt'ın torunu, Çelebi Mehmet'in oğlu olmak yazgısıyla anılmayacaktı adı yalnızca, daha büyük bir yazgının onurunu taşıyacaktı alnında... Habersiz gelecek olan müjdelerin eşiğindeydi kalbi...

Namazın bitiminde Kur'ânı Furkan'ı aldı ellerine... Edep ve aşk ile okumaya başladı... Sesinin ikliminde bahar vardı... Gök yarıldı, kilitli kapılar açıldı, yağmurlar boşaldı göğün kalbinden... Hümâ Hatun'un, doğum sancıları içinde çarpan kalbinin ışıkları, alnında gül damlalarına dönüştü. Ellerinin arasına bırakılmış bir gül yaprağı! Bütün bir geceyi Kur'ân'ın

güvenilirliği içerisinde geçiren Hümâ Hatun ve Sultan Murat sabahın ilk ışıklarında, yağmurun serinliği ile doğan günü karşıladılar...

Saraya uzanan kesme taştan parke ile örülü yollara mucizeyi fısıldadı yağmurlar... Yollar bu sabah, dünyaya gelen güneş timsali, güzel yüzlü bebeğin yazgısına dair sırlarla ıslandı...

Hümâ Hatun, korsanlar tarafından kaçırılıp Murat'ın haremine girdikten sonra, ilk kez bu kadar mutluydu. Hamileliği ile II. Murat'ın sadece kadını değil, aynı zamanda evladının annesi olma yolunda dinini de değiştirmişti... Şimdi kollarında bir şehzade vardı... Bütün masumluğu ile kendine bakıyordu... Kokusu, cennetten bir çiçeğin kokusu gibi Hüma Hatun'un ruhuna işledi...

Sultan Murat'ın dudakları "İnnâ Fetâhnâ Leke Fethan Mübiinâ" ayetine değmişti ki martın otuzunun sabahının mührünü açan kutlu haber ile çalındı kapısı... Hattı Hümayundan şehzade müjdesini almış olan sadrazam, adaleti ve uysal yüreği olan Sultan Murat'ın karşısında durmuş, müjdeyi getirmişti. Edirne Sarayı'nda dünyaya gelen şehzadenin sevincinin yankıları, sessizliği bozmuş; sevinç seline dönüşmüştü.

Öğle ve ikindi namazlarının ardından, gün büyüleyici güzelliği ile yükselirken bulutların ardına doğru, mehteran nevbet vuracaktı. Mehteran takımı, hünkârın, vezirlerin ve saray halkının huzurunda nevbet vurdu. Ertesi günü Saray içi mevkiinde güreşler düzenlendi, güreşler esnasında zengin, fakir herkese yemekler verildi, sadakalar dağıtıldı, doğan şehzadenin diş kirası dağıtıldı... Dört bir yana ferman gönderilerek Murat Han'ın üçüncü şehzadesi müjdelendi...

Padişah aynanın karşısına geçip kuşandı... Tacını başına geçirdi... Her şeyin kusursuz olmasını istiyordu. Allah'ın ona bağışladığı bu şehzadenin şükrünü, eda etmek ve kendisini mutlu eden bu haberin heyecanıyla mutluluğunu herkesle paylaşmak istiyordu... Önce Hüma Hatun'un yanına gitti. Kendisini, babalığa ulaştıran kadının alnına sevgiyle bir öpücük kondurdu. Sonra şehzadesini kucağına aldı... Öpüp, okşadı... Onun üzerine dualar kondurdu. Allah'ın adı, peygamberin ismiyle dokundu evladına... Yine de içinde bir yerler sızladı... O bir hükümdardı... Bir devletin başıydı... Ondan sonra bu taht, oğullarından birine nasip olacaktı. Oysa bu doğan

şehzade ile birlikte üç şehzadesi olmuştu. İşte bu durum onu korkutuyordu...

Hattı Hümayun'un verdiği tebliğ üzerine, sadrazam, şeyhülislâm, vezirler ve teşrifata dâhil devlet erkânı sarayda toplanıp silahtar ağa vasıtasıyla huzura kabul edilmeyi arz ettiler... Sarayda herkes bir hata yapmamak ve kimsenin keyfini kaçırmamak için usulüne uygun hareket edip, sultanı mutlu etmek adına koşuşturuyordu. Peykler ve atlı haberciler, kutlu haberi ulaştırmak için, uzak mesafelere haber elçisi olarak gönderildi.

Enderun'un havasında bir kutlama heyecanı hâkimdi... Seçkin talebeler birbirini kutluyor, iç oğlanları gelecek emirlere kulak kesiliyorlardı... Bir şehzadenin yağmurlarla, sabahın seherine doğan varlığı, herkesi sevinç yağmurları ile ıslatıyordu... Mevsim kıştı, mart ayının soğukluğu kenti üşütürken, sisleri dağıtıp; kalpleri ısıtan şehzadecin doğum kutlamaları, ismi ile yazılmaya hazırlanıyordu hayatın kalbine...

Divanı Hümayun'da ise sarayın ileri gelenleri, sultanın teşrifini büyük bir heyecan ve mutlulukla bekliyordu. Hünkârı beklerken kavuklarını düzeltiyor, arada tebessümle ve alçak sesle, geçmişin ışıklarından bugünün yolculuğuna dair muhabbet ediyorlardı...

Bu büyük bekleyiş içerisinde bugünün kutlama heyecanı doğmuş olsa da kalplerine, içlerinde uyanan geçmişin hatıraları ayaklanıyordu. Sultan Murat, tahttaki altıncı Sultan'dı... Veziri Azam olan Koca Mehmet Nizâmüddin Paşa'nın gözlerinin önünde tarih canlandı.

Osmanlı'nın dördüncü Sultanı, Yıldırım'ın, Bizans üstünde hak iddia ettiği günlerin heyecanına daldı. Bizans İmparatoru Beşinci Yuannis Paleologas'un kendine haber vermeksizin tamir bahanesi ile surları tahkim ettiğini öğrenen Yıldırım, hiddetle ayağa fırlayarak haykırmıştı:

"Surlarda yapılacak herhangi bir tamir, alınacak herhangi bir tedbir, bize karşı yapılmış, bize karşı alınmış sayılır. Kuleler ya derhal yıktırılsın veya ordumuz ile gelip yıkmamız beklensin."

Çok geçmeden Yıldırım'a, Beşinci Yuannis'in ölümü ve onun ölümüyle tahta geçen II. Manuel Paleologos'un bazı davranışları üzerine şöyle bir protesto notası ulaştırılırdı:

"Eğer emirlerime itaat edip rahat yaşamak istiyorsan, şehrin kapılarını kapatır, içeride istediğin gibi saltanat sürersin. Şehir haricinde ne varsa hepsi benimdir."

Sonra Yıldırım 1391 yılında Konstantinopolis'i fiilen ablukaya aldı. Konstantinopolis, Osmanlı tarihinde ilk defa Türkler tarafından kuşatılıyordu. Koca Mehmet Nizamüddin Paşa, yedi ay süren ve sonunda Bizans'a "Fetih Fermanı" sayılabilecek bir anlaşma ile kaldırılan ablukanın hatırası ile kendine geldi. Hâlâ Sultan Murat Hân, huzura teşrif etmemişti.

Divanı Hümayunda hükümdarı bekleyiş sürüyordu. Dışarıdaki soğuk hava odadaki yanan ateşin titreyişlerinde kırılıyordu. Nizamüddin Paşa, ateşin başına biraz daha yaklaştı. Aklında geçmiş ve gelecek arasında bugün doğan şehzadenin bir güç olabileceğine dair fikirler vardı... Bacaklarındaki sızıyı, ateşin ısısı ile hafifletmeye çalıştı...

Tekrar "Fetih Fermanını" düşündü... Anlaşma, Bizans aleyhine korkunç hükümler ihtiva ediyordu. Öncelikle Konstantinopolis'te bir Müslüman Mahallesi kurulmak üzere, imparator tarafından 700 ev tahsis edilecek, bir Şer'i ye Mahkemesi kurulacak, mahkemeye Kadı tayin hakkı Osmanlı padişahına ait bulunacak, bir camii inşa olunacak ve caminin her türlü masrafı imparator tarafından karşılanacak... Dahası maddeler de sur dışında Galata'dan Kâğıthane'ye kadar uzanan geniş arazi şeridi ve mahsulü Osmanlı Devletine bırakılacak, burada bir Osmanlı Garnizonu inşa edilecek. Bizans'ın öteden bu yana Osmanlı Devletine ödediği yıllık haraç miktarı artırılacaktı.

Yıldırım Beyazıt, bu ferman ile kudretini göstermiş, daha sonra da 1395 yılında ikinci, 1396 yılında üçüncü ve 1400 yılında da dördüncü Konstantinopolis kuşatmalarına girişti. Sonuncu muhasarayı Timur'un akınları yüzünden kaldırmak zorunda kalmış, fethi gerçekleştirememişti.

Nizamüddin Paşa'nın gözleri doldu... Kulaklarında bu kudretli hükümdarın "Bu şehir er ya da geç bizimdir!" nidası çınladı. Bir an yüreğinde neden fetih duygusunun ve yıllardır kuşatmalara kalkışılıp sonuç alınamayan güzel şehrin düştüğünü anlamaya çalıştı. Bu doğan şehzade kentin, Osmanlı'nın duygularını Konstantiniyye'ye akıtıyordu sanki...

O, böyle düşünceler ile zamanlar arası akıp duran varlığı ile uğraşırken, iç sesi dışa taşmak için onu zorluyor ve iradesizce yükseliyordu düşünceleri:

"Çandarlı İbrahim Paşa'nın bir sözünü hatırlıyorum:

"Konstantiniyye birini bekliyor, ama bu biz değiliz." bu söz o zamanlar bir kehanet gibi algılanmış, askerin üzerinde gayet tesirli olmuştu. Sultan Yıldırım Beyazıt, "Bu şehir er ya da geç bizimdir!" dememiş miydi? Belki bu şehzade bu ışığı taşıyor."

Ertuğrul Paşa, göz ucuyla odayı süzdü... Kapıya çevirdiği bakışlarında bir endişe vardı. Sesini alçaltarak yanıtladı Nizamüddin Paşa'yı:

"Belki de, bunu kimse bilemez. Osmanlı'nın en büyük rüyası, o şehir. Yine de bu gibi sözlerden sakınmak gerekir. Aksi takdirde asker üzerinde bozucu tesir yapabilir."

Koca Nizamüddin Paşa, Ertuğrul Paşa'ya yaklaşarak devam etti konuşmaya:

"Yıldırım Han, hiç vazgeçmedi hedefinden. Belli aralıklarla da olsa Bizans'ın üzerine yürümeye devam etti. Son kuşatmasında Timur etkeni olmasaydı belki de emeline ulaşacaktı. Haçlı Seferleri Bizans'ın en büyük dayanağıydı. Dördüncü Haçlı Seferleri sırasında, Enrico Dandola büyük bir avdı karşımızda. Daha sonra onun kadar gafil avlayabileceğimiz bir Konstantiniyye bulamadık. Ama içimde bir his var, bu şehir er ya da geç bizim topraklarımıza katılacak."

Ertuğrul Paşa düşünceli bakışlarını, manalı bir tebessümle tamamladı.

"Bizans gözümüzde büyütülecek kadar kudretli bir orduya sahip değil paşa! Onların tek dayanağı din odaklı merkezi yapıları. Bu da onların ayaklarına dolanacaktır. Bizans'ın güçlü olduğu zamanlar, eski tarihlerde kaldı. Koskoca imparatorluk Konstantinopolis şehriyle sınırlı, görmüyor musun?"

Bu esnada bir münadi, Sultan İkinci Murat Hân'ın gelmek üzere olduğunu bildirdi. Sarayın tüm vezirleri, veziri azam ve diğer ileri gelenleri kendilerine çeki düzen vererek yerlerine geçti. Fısıltılar kesildi, herkes doğan şehzadenin babası, adaletli sultanları için hazırdı.

Genç sultan, kaftanı, tacındaki taşların pırıltısı ile hükümdarlığın alâmetlerini taşırken üzerinde; güven veren, merhametli, ince hatları, yüzünün güzelliğini tamamlayan tebessümü ile de kulluğunu taşıyordu. Yakışıklı suretinin ışığıyla girdi içeri. Sultan, teşrif eder etmez el bağlayarak başlarını önlerine eğdiler.

Murat Han hocalarından aldığı terbiye, imanın ışığının kalbine dolmuş olmasının tesiriyle böyle merasimlerden, ayrıcalıklardan haz etmese de, bir devletin sağlam ve güvenilir yönetimi için otoritesini sarsmıyor, liderliğe yakışır usullerle hareket ediyordu. Vezirler ve ileri gelenler tek tek dua ile birlikte tebriklerini sultanlarına sunarak şehzadenin doğumunu kutladı. Genç sultan, tüm dualara kalpten bir sevgi ile "âmin" derken, tebrikleri de kabul etti.

Çini mavisi bir lalenin koynuna kadar sokulan bir ışıktı bu doğum... Sırrını kuşanmış mercan bir kolyenin içine gizlenmiş bir ömür gibiydi, ruhlarda... Altın iplikten, sırma yapraklardan bir masal hazırlanıyordu şehzadenin adına... Şimdi onun ışığı, babası Sultan Murat Han'ın gözlerindeydi... II. Murat tebaası ve komşu memleketlerin sevgisini ve saygısını uyumlu yapısı ve hoşgörülü yaklaşımıyla kazanmış bir padişahtı. Murat-ı Sâni sükûneti sever, Allah'ın emirlerine yakışır bir şekilde yaşamaya çalışırdı...

Verdiği sözlere sadık ve dostluklara önem veren mizacıyla, mütevazı kişiliğiyle hafızalara kazınıyordu varlığı... Mahmur bir edayla otağına oturdu ve herkese oturmasını işaret etti. Hükümdar dudaklarını araladı, sesinin iklimlerinden şiirler savurur gibi konuşmaya başladı:

"Yağan yağmurun rahmetinde, seherin içine sığınıp, Fetih Suresi'nin ilk ayetini okumuştum ki, haberi ulaştırdılar. Mevlâ'm bir oğul daha nasip etti bana... "Adımın saltanatında, bir güli Muhammedî açtı." Hamdolsun, hamdolsun, hamdolsun, adı da Mehmet olsun... Bahtı güzel, şanı yüce olsun."

Bütün divan, sultanın hemen ardından "âmin" diye nida etti. Şükretmeye başladılar. Veziri âzam Koca Mehmet Nizamüddin Paşa, yaşının olgunluğu, tecrübesinin derinliği ve tok sesiyle konuştu:

"Ey adaletli, gönlü yüce hünkârım, bugün Recep ayının yirmi yedisi. Gece Miraç Kandili'ni idrak ettik. Yağmur rahmeti ile ıslandık. Yılın başından itibaren bereketli hadiseler oldu. Meyve ağaçlarının dalları mahsulün bolluğundan kırıldı, sonbaharda Tunca'da büyük bir balık akını oldu ve atlar daha önce hiç benzerine rastlanılmadığı kadar çok ikiz doğum yaptı. En önemlisi Konstantinopolis üzerinde bir öğle vakti görülen o kuyruklu yıldızın varlığı... Allah'ın takdiri ile tüm bu alâmetler doğan şehzademizin hayırlı bir evlât ve devletimiz için büyük bir şanı olacağını gösterir sultanım!"

Hünkâr, umut içerisinde çarpan kalbinin diliyle konuştu:

"Rabbim inşallah evlâdımı Osmanlı'ya hayırlı eylesin. Öyle mi dersin Koca Mehmet Paşa? Tüm bu alâmetler yıllardır kalbimizde eksikliğinin yangınlarını hissettiğimiz Konstantinopolis'in fethini yerine getirecek olan sultana işaret ediyor olabilir mi?"

O anda divandaki herkes "inşallah" diyerek bu muratlarını Allah'ın katında kabul edilmesini umdular. Büyük âlim İbni Hacer Askâlani usulca söz istedi:

"Rabbimiz her şeyin takdirini hikmetinde gizler. Duamız odur ki bu mübarek gecede dualar ile dünyaya gelen şehzademiz hayırlara vesile olsun ve hayır ile yaşasın. Hüdâ bilir ki belki de fetih, bu oğlunuza müyesser olur efendimiz."

Murat Hân yüzünde esen umut rüzgârının etkisiyle:"İnşallah" dedi.

Daha sonra tüm divana et suyu ile yapılan çorba ikramının yapılmasını emretti... Gözleri divanın duvarlarında gezinirken, kalbinde fetih hülyaları dalgalandı. Bu şehzadenin dışında iki şehzadesi daha vardı. Şehzadelerin en küçüğü olması nedeniyle sıyrılıp öne çıkmasının zor olduğunu düşünerek kederlendi.

Biliyordu ki taht mücadele demekti. Ve kendisinden büyük şehzadelerin varlığı, mücadeleyi daha da zorlaştıracaktı. Şehzade Ali, Muradı Sânî Han'ın gözdesiydi ve kendisinden sonra yerine geçmeye ehil olarak gördüğü de bu oğluydu.

Yine de mevsimler dönecek, yazgılar yerini bulacak ve Allah'ın hükmü ile Osmanlı yeni padişahını tahtta görecekti... Oysa şimdi divanda saygınlığı büyük, yüreği geniş sultanın huzurunda devletin ileri gelenleri tüm kalpleri ile yeni doğan Şehzade Mehmet'in ışığına kapılmış dua ediyordu...

Yağmur kokusu üzerinden tüm evren, doğan bu şehzadeye dua ediyor, onu selâmlıyordu... Ey güzel yüzlü cennet kokusu taşıyan şehzade "Hoş geldin!" devletine... Umut serptin doğduğun vaktin ışığıyla kalplerimize... Aç gönlünün örtülerini, dökül doğumunun sırlarıyla ömürlerimize...

Sıyrıl şehzadeliğinden... Giyin kaftanını, tak tacını... Dört bir yana ulaşan doğum haberin, günü gelince cihanı saran kudretli padişahlığına dönüşsün! Ey varlığı umut ışığı olan şehzade, doğumunla kalplerimizde bir gülî Muhammedî açtı...

"İçimdeki hikâye ile dışımdaki hikâye aynı denize karıştı birden... Bedeli savaş olan hükümdarlık için, uykusuz bir şehzadenin gözleriydim... Kaç tehlikeli kapı açıldı önümde, kaç fırtınalı denize değdim... Yine de yenilmedim...

Bir şehzadenin duyabileceğinden de meraklı dokundum tahta, değdim babamın tacına... Oysa sadece şehzadeler arasında küçük ihtimalli bir adayım... Ve hükümdarlık rüyasına dalmadığım tek bir gecem yok... Aşk dolu bir rüyadayım...

Ben, Çelebi Mehmet... Murat Han'ın en küçük şehzadesi, Hüma Hatun'un atan kalbi... Hep, rüyadaydım."

"FARZ OLDU AŞKIN VE İLMİN KELÂMI"

20 Nisan 1437 EDİRNE

Toprağın yüreğinden fışkıran güle eğildi. İnce uzun parmaklarıyla dalı incitmeden tuttu... İnce bir tül ile kapatılmış yüzünü, gülün yapraklarında hissetti... Uzun uzun kokladı... Gülün kokusu, kalbinde titreyen aşka değdi... Sanki gül ile aralarında gizli bir akid, aşka dair efsunlu bir fısıldayış vardı... Gülkurusu çarşafın içerisinde, Hüma Hatun'un kalbi, hünkârı ve sevgilisi olan Sultan Murat için aşk ile titriyordu...

Evliliğindeki huzur, saygı ve sevginin bedeli beklemekti... Bütün ömrün dar vakitlerinde sevgilisinin bakışlarını aşk ile yudumlamaktı... Hep özlem vardı aralarında... Zordu âşık için beklemek, hele de kalbine yazılan âşığın yazgısında hükümdar olmak mührü varsa... Bazı zamanlar savaşlardan dönüş yolunun eşiğinde, eli kalbinde ağlayan bir kadındı Hüma Hatun, kimi zamanlar eşini, diğer kadınlarının hücresinden çıkarken bilmenin burukluğuyla içli bir kalbin sızısı...

Yoktu yolların kabahati, aşkın kendisi bedeli ile vardı... Tutunduğu dal; aşkın dalıydı. Aşkın da seven kadının kalbine tutunduğunu bir tek âşıklar bilirdi... Şehzadesi Mehmet'in, doğumunun üzerinden beş yıl geçti... Her gün dualarla büyütüyordu yavrusunu, besmelesiz ve abdestsiz almıyordu kucağına... Geceleri "Fethi Mübin" dualarına hikmetle adını anıyor ve yavrusuna Fetih hikâyeleri anlatıyordu...

Çok iyi biliyordu ki Sultan Murad Han'ın ve ondan önceki sultanların da en büyük hayaliydi; Konstantiniyye. Ama fetih hiçbirine nasip olmamıştı... Bu yüzden Hüma Hatun masum yavrusuna fetih masallarıyla fısıldıyordu... Yardımsever, şefkatli ama kontrollü bir anneydi Hüma Hatun. O, şehzade annesiydi... Ve her şehzade annesi gibi bir gün tahta çıkacak olmasının hayali ile titriyordu, Şehzade Mehmet'in üzerine...

Üstelik bir tek Hüma Hatun değildi şehzadenin üzerine titreyen, dadısı, Cemaleddin Beyzade Ahmed Bey'in kızı Hand Hatun'da şehzadeye gözü gibi bakıyor, öz anne şefkati ile kucaklıyordu. Annesi kadar özveri ile yaklaşıyordu şehzadeye...

O gün Hünkâr evinde büyük bir heyecan vardı... Şehzade Mehmet, ilk Bedi besmele merasimini yaşayacaktı. 5 yaşında olan şehzade, eğitim sürecinin ilk adımını yaşayacağı merasime, annesi Hüma Hatun ve dadısı Hand Hatun'un ellerinde hazırlandı...

Bir yandan onu, şehzadeye yaraşır şekilde giydirirken, öte yandan dualar fısıldadılar... Şehzade Mehmet'in bir yanda annesi Hüma, öte yanında anne yarısı, dadısı Hand Hatun... İki ipeksi bakış, iki zarif ve dindar hatun. İlk Bedi besmelenin ışığına değecek gözleri, harflere dokunacak minik elleri öpüp okşuyorlardı... Şehzade Mehmet ise hünkâr evinde, babası ve hünkârı olan Murad Han'ın huzuruna çıkacak olmanın heyecanıyla kıpır kıpırdı...

Sultan Murad Han, en iyi hocaları bir araya topladı... Küçük şehzadesinin yetişmesi için onları seçti. Şehzadeyi, onlara teslim etmeden önce ellerinden gelenin en iyisini yapmaları için uyardı. Bugün küçük oğlu Mehmet'in ilk Bedi besmelesiydi...

Divan kurulmuş, hünkârın etrafında davetliler de yerlerini almıştı. Küçük şehzade divana getirildi. Şeyhülislam, hayranlık dolu bakışları üzerinde toplayan şehzadeye elif ba'yı okutmaya başladı. Şehzade Mehmet'in minik dudakları, besmelenin sırrına değdi... O sır dudaklarından yüreğine doğru aktı. Daha sonra Şeyhülislam dua etmeye başladı. Sarayın ileri gelenleri ve davetlilerin "âmin" sesleri arasında dua, yaratıcının katına doğru yükseldi.

Daha sonra Hünkâr, Şehzade Mehmet'i müderris Akşemseddin Hoca'nın ellerine teslim etti. Evladını, Hak ışığında, Allah'a ve devlete yakışır şekilde yetiştireceğine duyduğu güven ile "bu çocuk artık senindir Hoca." dedi. Merasim bitmemişti, Vezir i Azam, heyecan içinde olan küçük şehzadeye doğru yaklaştı. Şehzadenin derse başlaması dolayısıyla kendisine lazım olan cüz kesesi "elif ba" yı, ciltlenmiş ve altından yaldızlanmış olarak şehzadeye hediye etti.

Odasında kalbi oğlu için çarpan Hüma Hatun'un dudaklarından yükselen dua ile divanda oğlunu umut ile süzen padişahın dudaklarından yükselen dua birleşti... Hepsi Şehzadenin geleceğe doğru akan yazgısı için duadaydılar...

Şehzade Mehmet, kendisine tayin edilen hocası ile birlikte Darüsseada odasında "Elifba" derslerine başladı... Gün geçtikçe şehzade harflerin

kıvrımlarından kelimelere doğru koştu, hocasının gözetiminde harfleri hıfz etti... Mahreç, talim dersleri eşliğinde Şehzade Mehmet, hakkıyla öğrendiği harfleri; yüreğine resmetti, gün geçtikçe Kur'anın sayfalarına adım adım yaklaştı

Aradan geçen zaman, mehtabın karanlığını büyüleyen yıldızlar, seheri süsleyen ezanlar, günü yükselten güneş ve mevsimin en büyüleyici vaktini temsil eden ikindinin gün batımı arasında hiç durmadan Şehzade Mehmet, ilmin ateşinde küçük kalbiyle yoğruluyordu. "Elifba"nın üzerinden geçip, Kur'anın nuruna değen Şehzade, ilahi kitabı hatmetmek üzereydi... Hünkâr evinde bir merasim heyecanı daha yaşandı...

Kur'anı hatmeden şehzadeyi, Veziri Azam ve devlet erkânı tebrik ediyor; hediyeler veriyorlardı... Şehzade; Hünkâr evinin içerisinde, gün gelip hükümdar olabilir düşüncesi ile hünkârlığa yakışır, edep ve ilim ufku ile yetiştiriliyor ve küçük şehzade ümit ile yürüyordu yeni doğan her günün üzerine...

Şehzade Mehmet'in kalbi artık bir denizdi... İki ucu açık deniz... Etrafı o denize doğru akan hocalarla doluydu... İki yakası vardı denizin... Bir yaka kulağına fethi mübini aşılayan Akşemseddin, öte yaka sert mizaçlı Molla Gürani... Güneş doğdu denizin üzerine... Hocalarının kalbindeki ırmağın rengiyle, deniz; ilmin damlalarında aydınlandı...

Sığ bir yazgısı yoktu denizin... Şimdi çocuktu kalbi... Oysa o deniz büyüdükçe çağlayacak, birçok kalbin feryadı, rüyası, hayranlığı olacaktı... Ses, ses ki aşk ve umut dolu! Tonları farklı, ritimleri farklı, yankısı farklı olan sesler, o denize hitap etti... "Şehzadem, Mehmet'im" diye... Ses, hitabın büyüsüyle denize karıştı...

Şehzade Mehmet, görmüş geçirmiş hocalar arasında buldu kendini hep... Bu yüzden olgun düşünmeyi, erken yaşlarda öğrendi. Kıvrak ve manalı bir zekâya sahip olma özelliği onun küçük bedeninde daha hızlı gelişti... Lalası, Vezir Zağanos Paşa, devlet idaresinin tüm inceliklerini öğretti, ona. Kendine güvenmesi gerektiğini ve asla gücünü şer olan durumlar için kullanmaması gerektiği ikazı ile onu yetiştirdi. İtalyan tarihinin kapılarını ona açıp rakiplerini tanımasını sağlayan meşhur İtalyan tarihçisi Giovanni Maria Angiaella ve italyan lisanının öğreticisi Ciriaco Anconitan'u ona Bizans ve İtalyan kültürünün kapısını aralıyordu. Bunların yanında Molla

Hayreddin, Molla Zeyrek, İbn Temcid, Molla Hüsrev, Yusuf Sinan Paşa, Bursalı Vezir Ahmed Paşa, Çelebizade Abdülkadir Amidi, Molla Ayas, Molla Hasan Çelebi, Molla Siracüddin Paşa, Müderris Ispartalı Abdülkadir Hamidi, Hacezade Müslihüddin Mustafa Efendi de Şehzade Mehmet'in Hünkâr olma yolunda; edebiyat, din ilimleri, fen ilimleri, askerlik gibi alanlarda eğitilmesi için birer fener oldular...

Şehzadenin ilim sürecinde gözlerini hiçbir zaman üstünden çekmeyen, ona dervişliği sevdiren ve onun kadar dikkatleri üstüne çeken Akşemsettin de yanındaydı. Peygamberin aşk dolu çağrısını talebesine fısıldayan bu hoca, Şehzade Mehmet'in varlığını Fethi Mübin ile gergef gergef işleyerek denizin önündeki engelleri, ruh gücüyle de aşması için en büyük yönlendiricisi oldu...

İlim, kalbe değince gerisi boştu...

Kalp, sığ olan varlıklarından sıyrılıp aydınlıklara kucak açtı... Şehzade hatmedince kelamı, artık farz oldu ona aşkın ve ilmin kelamı... Akşemseddin'in bakışları düştü Şehzadenin kalbine... Bakış, ses olup vurdu kalbi derinden... Sonra yankılandı: "Sakın Fethi unutma!" Bu cümle, kalpteki denizi coşturup rüyaya dönüştürdü Şehzadenin gözlerinde... Bu onun yazgısıydı, yazgı şimdi rüyasındaydı...

"Damarlarımın iç ritminde, kendi evreninde akan kan, dışarıdan gelen bir haberin yazgısında hız kazanınca, yazgımı, fark edebilirim ansızın... Ne bir fazla ne bir eksik olan hükümdarlık manasıyla yüzleşebilir varlığım...

Sonra çocuk kalbimde dünyayı taşımaya aday olabilirim... Dünyaları içine alıp da dünyalara sığmayan varlığımla bakabilirim tüm hayata... Huda ile avunan yüreğimi ve aynı noktadan yükselen ışığı, dahası o ışığın ziyasını ışıldatan "hu" ya Müheyya'yı yudumlayabilirim.

Beni arşla ve yerle bir eyleyip, benim varlığımda zübdei âlemi aşk ile dolduranı kucaklayabilirim... Şimdi, her şeyin kaza ve bela ile değil de aşkla bağlantılı olduğunun idrakiyle titreyip, çocukluğuma şehzadeliği, gençliğimde padişahlığı yükleyen Rabbimin varlığında yüklerime "Amenna" demeyi öğrenebilirim... Amenna..."

KIRGIN KADİFE GÜLLER MEVSİMİ

1444 ManisaEdirne

Duvarlarına, sulara dökülmüş bulutların gölgesi yansıyan öykünün içinde yürüyen şehzade, gözlerini engin gökyüzünün huzuruna emanet etti. Kalbi, kulağına ezelden fısıldanmış olan Fetih masalının çarpıntısıyla mırıldandı: "Rabbim masalın büyüsüne kapılmış varlığım sana emanet." Akşamüstüydü ve mehtap, gül kokulu aşkın sızısını akıtıyordu; Şehzadenin kalbine...

Şehzade Mehmet Çelebi, Sarayı Amire'nin bahçesinde koşup oynadığı günlerden birinde Molla Gürani adlı hocasına teslim edilen varlığını anımsadı... Sert ve tuhaf mizaçlı hocasının gönlünde yeni bir sınava tabi tutulduğu çocukluğunu okşadı gönlünün hatıralarında... 12 yaşlarında Manisa'da valilik yapan varlığına sarıldı sonra... Bir çocuktu ama hep çocukluğunu unutması gereken bir çocuktu...

İçinde olmadık bir hissin yoklaması vardı. Kelam ile şehzadelik arasında koşan varlığının sızısıyla çekti mehtabı yüreğine... Doğarken bedeli hükümdarlık olan hayatına baktı, yangın dolu kalbiyle... Başı, rüyalarıyla dertteydi. Rüyalarında gördüğü fethi, hayatının içerisinde bulmaya dair hülyaları vardı... Rüya vurgunu çocukluğunun yorgunu... Aşka mağlup; kelamda çare arayan kalbin müptelası bir şehzade olan varlığıyla dokundu şehzadeliğine... Kelimelere yüklenmiş rüyalarla şehzadeliği sırtlanmış hayatın arasında çocuk olmak ne demekti o an anladı.

Başlangıçta ağır oldu anlamanın bedeli. Bir an gözlerinin önünde hükümdarlık tahtı belirdi. Tacı, başında hayal etti... Omuzlarında hissetti, sultan olmanın yükünü. Avuçlarına beyaz bir güvercin aldı. Şehzade de olsa bir çocuktu... Güvercinin başını okşadı, dudaklarını değdirdi güvercinin titrek başına... Şehzade içini döktü güvercine:

"Ben, ben sırrı olan bir şehzadeyim... Sırlarımın yazgısıyla çocuk olduğumu unutmak zorunda olan bir şehzadeyim... Her gece aynı rüyayı görüyorum... Her gece aynı rüyanın duası ile kapatıyorum gözlerimi... Sen kanat açıp, süzülürken Sema'ya, ben hayatın ta kendisiyim. İçinde yaşadığım bahçe, bahçesinde yaşadığım saray değil; hayat.

Derinliğine kelama, divana, ilme doğru koşturulurken varlığım, aslında hazırlandığım rüyamdı... İçime çektiğim bu mehtap, avucumda tuttuğum varlığında dâhil hepiniz bilin ki; duam şehzadeliğimi umuda dönüştüren o rüyaya... Ve rüyam aslında benim gerçek hayatımın ta kendisi...

Şimdi sen süzül Sema'ya ey beyaz tüylerinde hayatın sırlarını taşıyan küçük güvercin! Süzül ve sana ait olan hayatı kanatlarının arasında sızlayan sırlarına ekle ve küçük kalbinde bu küçük Şehzadenin de çocukluğunu taşı... Taşı ki ben de seninle kanat açayım gökyüzüne..."

Şehzade gecenin karalığında içini döktü, sırlarını dinlemeye hazır güvercine... Güvercin, Şehzadenin çocukluk sırrını da alıp kanatlarına, süzüldü göğün katlarına... Sır büyülü şey. Sırrın büyüsü örtülü oluşunda... Oysa sırrın perdesi kalkıp, aşikâr olunca mana değişir...

Şehzade, gecenin ve güvercinin ardından yeni güne teslim etti varlığını... Bugün gökyüzü her zamanki maviliğinden daha keskin bir maviyle göründü gözüne... İnsanların halleri, yüreğinde merak uyandırdı. Babası II. Murad Han'a kadar hükümdarlık yapmış sultanları düşündü. Kalbinde bir çarpıntı daha belirdi. Kaderi çok hoş göründü gözüne... İlk kez şehzadeliği tahta, tahtı rüyasına bu kadar yakından değdi.

Şehzadenin tüm varlığı, huzurundaki habercinin, babası II. Murad Han'dan getirdiği haberin yazgısıyla tahta uzanıyordu. II. Murad kendi isteği ile içinde tutuşan "uzlet" hasretiyle tahttan feragat edeceğini bildiriyor ve kendisini Edirne'ye çağırıyordu. Şehzade, valiliğinde bulunduğu Manisa'dan apar topar Edirne'ye doğru yola çıkarıldı.

Şimdi yollardaki varlığı bir Şehzadeye değil de bir hünkâra aitti. Bunu bilmek varlığında şiddetli bir ürpertiye sebep oldu. Ona devlet işlerinde nasıl hareket etmesi gerektiğini sürekli anlatan, telkinlerde bulunan hocası vezir Zağanos Paşa'nın bakışlarında Edirne'deki hünkâr evine doğru yol aldı. II. Murad büyük bir merasim ile oğluna tahtı devredip, Bursa'ya uzlete çekildi.

Şehzade Mehmet artık koca bir devleti yönetecekti. Mehmet'in başındaki Şehzade sıfatı düştü. Yerine Sultan Mehmet yazıldı. Herkesin aklı, kalbi; çocukluğuna padişahlığı da sığdıran Sultan Mehmet'e takıldı. Herkes şaşkınlık içerisindeydi. Nasıl olur da Murad Han çocuk yaştaki oğluna tahtı

bırakır diye fısıltılar yükseliyordu etrafta... Fısıltılar dört bir yana dağılıyor ve fırsatçı düşmanların kalbinde sinsi emellere dönüşüyordu. Osmanlı'nın başında bir çocuk, hükümdar olarak bulunuyordu ve bu düşmanları için büyük bir av gibi görünüyordu.

Sultan, içine düştüğü saltanatın sınanış noktasındaydı. Karşısında fethedilmeyi bekleyen Konstantiniyye, bir yanında kendisine tahtı devreden babasının emri, öte yanında kendisini bu tahta henüz layık görmeyen sarayın ileri gelenlerinin bir kısmı... Kalbi ile çocuk, yazgısı ile padişah olmanın arasında tutuşan bir kaderin rüzgârındaydı şimdi...

Başta Veziri Azam Halil Paşa ile Vezir İshak Paşa olmak üzere bazı devlet ulularının tazyikine maruz kaldı. Onların gözünde hâlâ Mehmet Çelebi'ydi... Güngörmüş, devran sürmüş vezirlerin, ne gözlerini ne de gönüllerini doldurabiliyordu. Bir hükümdardı, kalpler için taze bir kandı ama yine de büyük bir devlet için henüz çok küçük ve tecrübesizdi...

Sırlarını, çocukluğunun ardında taşıyan, kaftanıyla babasının gölgesinde kalan sultan, gözlerini dolduramadığı vezirlerinde başında durmak zorunda olan bir Sultandı...

Bir lale desenli fincanın içerisinden portakal kokulu bir çayın dumanı yükselirken tüm divan, telaş içerisinde toplanıyordu. Sarayın ileri gelenleri veziri azam ve vezirler Padişahı beklemek üzere toplandılar... Veziri Azam Halil Paşa, bir yandan mırıldanıyordu:

"Bu duruma bir hal çaresi bulunmalı yoksa devlet bir çocuğun padişahlığında, düşüş yaşamak yazgısıyla yüzleşecek."

O an Çelebi Mehmet; başında tacı, üstünde kaftanı ile divana geldi. Herkesi selamladıktan sonra, ürkek ama emsalsiz bir ışıltıyla brokar kaplı geniş otağına kuruldu. Diğerlerine de oturmalarını işaret etti. Çandarlı Halil Paşa, Sultan Mehmet'i uzun uzun süzdü, yıllar önce ilk bedi besmele töreninde boynuna sırmalı cüz kesesini geçirdiği anları anımsadı. Ondaki kıvrak zekâyı ve ilmin ışığını fark etmiş olsa bile onun için tahtın henüz çok büyük bir sorumluluk olduğunu geçirdi içinden.

Uzun süren konuşmalar arasında divan iki farklı düşüncede ayrıldı. Bir taraf Mehmet Çelebi'nin çocukluğundan, heyecanından faydalanarak onu, Bizans için bir umut olarak görürken, diğer taraf onun tahttan feragat edip,

tekrar Murat Han'ın tahta geçmesi gerektiğini savunuyordu. Saray günler süren bu tartışmalarla uğraşırken Macarlar, II. Murad ile yaptıkları 10 yıl süreli saldırmazlık anlaşmasını, genç padişahın tahta geçmesini fırsat bilerek bozmuş; bir Haçlı birliği kurarak sınırı aşmışlardı... Bu durum genç padişahın sorumluluğunu daha da arttırırken üzerindeki baskıyı da çoğaltmıştı.

Veziri Azam Halil Paşa ve İshak Paşa başta olmak üzere onlarla aynı fikri taşıyanlar, Çelebi Mehmet'in üzerinde baskı kurmuşlar; bu baskı sonucunda Çelebi Mehmet'e ferman yazdırarak II. Murat'ın tahta yeniden çıkmasını istetmişlerdi. Haberci Murad Han'dan olumsuz cevabı her getirişinde Mehmet Çelebi'nin yüreği daha da daralmaya ve sıkıntıların arasında bocalamaya başladı...

Sultan Mehmet Çelebi, bir göz açıp kapamaya kadar kısa bir anda ışığını kaybetti. Yüreği sorumlulukların altında sıkışırken, bir de halkının ona güvensizliğiyle parçalandı. Bir serçenin son nefesini vereceği andaki hüzünlü bakışların taşıyıcısıydı gözleri... Rabbine sığındı. Evrenin yaratıldığı günden bu güne şaşmayan ölçüdeydi ay ama ilk defa bu gece daha da geç doğmuştu... Olanları daha iyi görebilmek istercesine ulaşabileceği en yüksek makama ulaştı. Oradan süzdü, bu genç ve kederli padişahı...

Tarih kendisine yaklaştı ağır ağır... Sağ tarafında hocası Molla Gürani, sol tarafında Veziri Azam Halil Paşa... İnce parmaklarında divitin ucundan kâğıda damlayan mürekkep titrekçe cümlelere dönüştü:

"Eğer Padişah sen isen düşman topraklarımızı çiğnemeden, gel ordularının başına geç; yok padişah ben isem padişahın olarak emrediyorum; gel ordularımın başına geç."

İki yıllık sultanlığının sonunda babasının yeniden tahta dönmesi için feragat etti hükümdarlığından... Devlet demek, candan ve hülyalardan öte feda olmak demekti... Bir nefes aldı Mehmet Çelebi... Sonra bir damla gözyaşı ile saldı havaya... Çekildi odasına bıraktı kalemi ahşap masaya, çıkardı tacını kırgınlıkla... Astı kaftanını... Düğümler çözüldü dışında, boğazında düğümler birikti yasla...

O an razılığın ne demek olduğunu öğrendi... Gitti, abdest aldı aşkla... Secdenin ışığında yöneldi Rabbine... Önündeki kapılardan biri açıldı... Çocukluğuyla, kulluğuyla kapandı secdeye... Açtı ellerini Semaya haykırdı delice... Kalbine dokunmuşlardı. Yara açmışlardı çocuk varlığında... Sağında ve solunda, önünde ve arkasında sadece gözleri yaşlı bir bulut ve etten bir duvar yürüyordu ama çocuktu işte... Oysa çocuk da olsa padişahtı yine de...

Ağlamaklı sesiyle yalvardı Allah'a:

"Ya Fettah, aç kapıları. Ya Basıt, çöz dilimin bağını. Ya Rezzak, ver nasibim ne ise.

Ya Vedud!

Çocukluğumun rüyalarını yazgımla bir eyle. Kudretini benden eksik etme. Herkes bana düşman olsun, bir tek sen dostluğunu alma razıyım. Ben ki çocukluğuna önce şehzadeliği sonra hükümdarlığı yazdığın ve bunları taşımak zorunda olan kulunum!

Bir kaftanım vardı. Bir de rüyam... Rüyamın gerçeğe dönüşmesi için kaftana ihtiyacım vardı. Gün geldi kaftanı sırtlandım. Ama halkımın gözünü ve gönlünü dolduramadı kaftan içindeki çocuk varlığım... Devletin ferahlığı karşısında feragat ettim sultanlığımdan... Şimdi yalnızca rüyası olan kulunum... Bana, rüyam için kudret ver..."

Sultan ikinci Murad Han, uzlete çekildiği Bursa'dan Edirne'ye geldi... Tacına ve kaftanına büründü yeniden... Oğlu Mehmet'i süzdü sevgiyle... Bakışlarıyla fısıldadı gerçeği... "Bu devlet senin, sen ki benim ve tüm Osmanlı'nın umudu... 1446 yılının ağustosunda babası lehine tahttan feragat eden Mehmet Çelebi, yeniden şehzadeliğini sırtlandı... Babasının bakışlarından fısıldayan cümleleri alıp, kalbine yerleştirdi.

Yeniden Manisa'ya doğru valilik için yola çıkmaya hazırlanırken yanında Molla Gürani, Lalası Kasapzâde Mahmud ve Nişancı İbrahim b. Abdullah Efendi de beraberinde ona eşlik edecekti. Son kez otağına, babasının üzerindeki kaftana, başındaki taca baktı... Sonra bakışlarını Veziri Azam Halil Paşa'ya çevirdi. Yanında sandıklar dolusu kitapları, babasının duası ve hocaları, bir de kalbinde sızlayan yarasıyla Manisa'daki valiliğine döndü.

II. Murad mecburen döndüğü tahtında, Varna'da, Kosova'da, hadlerini aşmış olanlara kılıcıyla hadlerini bildirirken oğlu Mehmet, şehzadeliğin kaderinde ilmin ve kılıcın terbiyesinde pişmeye yönelmişti... Ağustos'un sıcaklığı, şehzadenin yanan kalbine değdi. Yara varsa kalpte beden daha çabuk olgunlaşırdı. Şimdi şehzade yangın dolu yazgılardaydı...

Bu rüya burada bitti denebilirdi... Hani II. Mehmet'in kaderin cilvesiyle iki yıl süren ve tahttan indirilişiyle sona erebilirdi... O öylece kalbi kırık bir ney gibi içli içli Manisa'ya dönerken, Fetih rüyası onun gerçeği değil diye düşünebilirdi herkes... Oysa gerçek öyle değildi... Bitti sanılan yerde başlıyordu rüya ve rüyanın sahibi fethe hazırlamak için yüzleşiyordu yenilgiyle... Henüz O da bilmiyordu...

Eline yeniden bir kalem aldı... Babasının "Muradi" mahlası ile yazdığı şiirlere, kendi kalbiyle dokundu... Sonuna "Avni" mahlasını ekledi... Babasının geçtiği yollardan geçiyordu... Onun gibi yüreği derviş, kaderi padişahlık arasında şair bir kula dönüşüyordu... Aharına amber katılmış kâğıdı ve gümüş bilezikli kalemi çekti önüne... Bir şeyler yazmak istedi rüyasına dair... Rüya içindeki yaraya değdi ve kalem parmaklarının arasında sızladı...

Kalbini dinledi, "Fırtınam başladı", dedi... Fırtınam var oldu. On dört yaşının içinde delikanlılığına dokundu fırtına... Hepsi rüyayı hatırlattı ona... İçimdeki çile o rüyanın gerçeğe dönüşüp, adımı sırtlamamasından sızlıyor dedi. Öyleyse rüya için yazmalıyım dedi. Bir şeyler yazmak istedi yeniden rüyasına dair. Ama damarlarında akan kan bumbuzdu ve önündeki kâğıt bomboştu... Hepsi rüyasına ulaşamadığından içinde ayaklanan fırtınanın hızındandı... Çok derin, çok acı, çok keskin bir gözyaşı aktı kâğıda...

Şehzade ağlar mıydı? Ağlardı... Hem de en çok şehzadeler ağlardı... Yaşayamadıkları çocukluklarına, büyümek zorunda olduklarına yahut vaktinden erken büyümek zorunda bırakıldıklarına ağlarlardı... Onlar şiirlere dokunurlardı, çünkü seferlerde koşmaktan aşkları hep yarımdı, acıydı, sızıydı. Bu yüzden şiirlere sığınırlardı... Penceresinin önünde düşündü... Gülümsedi... Umutluyum dedi. "Rüyam hâlâ kalbimde, öyleyse bitmedi hiçbir şey". Dedi ve gülümsedi.

Hal ile kelam arasında döndü, durdu. Önce halinden sıyırdı kelamı... Sonra kelamı yeniden ekledi haline. Ve anladı ikisi de birbirini

tamamlıyordu varlığında... Hal ve kelamın arasında sır dolu bir yazgı var, o an anladı şehzade... Sonra tekrar aldı eline kalemi, tutuşan gönlüne kulak verdi... Gecenin karalığına dokundu, sığındı kelama... Yazdı kâğıdın ak gerdanına:

"Ruhum öyle bir mevsime geldi ki, kırgın kadife güller mevsimi... Sesim boğazımda düğümlendi. Her defasında yükseltmeye çalışırken varlığım cümlelerimi, bana çocukluğumu hatırlattı vezirim... Artık padişahlıktan feragat eden ben, rüyalarına dönen şehzadeydim. Ve içinde bulunduğun zaman, kırgın kadife güller mevsimi...

Yazgıya boyun eğen ben, kalbi oyulan bir ney gibi inceden inceye sızlatılan ben, şimdi bir şehzadeyim... Yazgımın neticesi ile çıktığım tahttan, çocukluğumun yazgısıyla feragat ettirildim... Hani, ilhamın ilk aydınlığı kalbe düştüğünde bir padişahı şair kılan her ne ise şimdi ben de o aydınlığın içerisindeyim... Yani doğumu ile göz dolduran, gönle umut olan ben, kaftanın içinde kalplerine hitap edemedim... Şehzade oldum bu yüzden. Ne hikâyet ettim ne şikâyet ettim...

Ben: Rüyaları olan, Şehzade Mehmet Çelebi!

Mevsim: Kırgın kadife güller mevsimi. Feragat ettiysem korkaklığımdan değil..."

Öyle bir mevsime geldi ki şehzade, kalbi yandı... Yandı her zerresi aniden... Gözlerindeki yaşları döktü geceye... Herkesin huzurunda ağlayamazdı, onun için geceye kadar sakladı gözyaşlarını ve şimdi sakladığı köşeden akıttı, savurdu... Savurmasaydı belki öfkeye dönüşecekti, oysa o mübarek gecelerde, dualarla dünya'ya gelmenin fıtratıyla uysallığı seçti... Bir yanı bilge bir yanı ilim olan haliyle yazdı içindeki kelamı... Dışı genç olsa da, içi hükümdardı anlatamadı...

Santurlar sustu. Sustu Mevlevihane'lerde sema sustu. Ney sustu, neyzen sustu. Kubbeler sustu... Tüm bu suskunluğa karşılık gece ağladı, kâğıt yandı, kalem yazdı... İçinde yanan ateş, ses biçiminde ve yankılana yankılana dökülürken kalbinden geceye, bir şehzade için neyin en çok acı olduğunu anladı... Önce kandili söndürdü... Sonra kalemi, kâğıdın üzerine bıraktı... Karanlığın içindeki aynada görünen suretine baktı... Sanki aylar dört bir yana koşuyordu... İrkildi...

Yatağına koştu... Boylu boyunca uzandı... Kapattı gözlerini... Kaçtı dışındaki çocuktan, rüyasındaki fethe yakalandı... Kaçamazdı rüyasından, bu onun yazgısıydı; rüyalarına bunu anlattı... Şehzade uykudayken satırlar seslendi boşluğa:

"Ne hikâyet etti ne şikâyet etti, sadece yazgısına boğun eğdi."

"Öyle bir haber indi ki üzerime, sanki gökyüzünün kapıları açıldı; gözlerimin önünde ve her kapının ardında bir sultan ile karşılaştım... İlk kapının ardında: Osman Bey... İkinci kapının ardında: Orhan Bey... Üçüncü kapının ardında: I. Murad... Dördüncü kapının ardında: Yıldırım Beyazıt, Beşinci kapının ardında: Dedem; Çelebi Mehmet... , Altıncı kapının ardında, babam: II. Murad Han...

Yedinci kapının önüne geldiğimde açılan kapının ardındaki taht boştu... Hakikat ağır ağır vurdu yüzüme... Bu taht senin... Önümde açılan kapıların ardında saltanatın zincirinin yedinci halkasıydım, düşmemek için rüyama tutundum...

Şimdi kalbim ve aklım aynı rüyadaydı... Ben, bir vakit feragat ettirildiğim hükümdarlığın, şimdi en yakın ismiydim... Öyle bir haber indi ki üzerime hem hükümdardım hem de rüyamın efendisi..."

"TAHT İLE ÖLÜM ARASINDA TESLİMİYET"

16 Muharrem 1451

Bir türlü yoruma kavuşmamış bir rüya, ikinci kez şehzadenin gözlerini yakalayınca nasıl olur da unutulur? Gece, rüya, sıçrayış ile kayıtlara geçer bu yorum... Yorum gücünde yüreği sızlayarak kaderine yürür, rüyayı gören şehzade... Dolunay gecenin en derin hüznüne doğar... Şehzadenin kapalı gözlerinden yaşlar süzülür, yanağına... Bulanık terler birikir alnına... Dudakları ölüme dair bir şeyler fısıldar... Acısından sözcükleri anlaşılmaz...

İnsana mahsus olan hafiflikle sıçrar rüyasından... Ama olanca ağırlığıyla ikinci kez içine düştüğü rüyanın vehminde meraka akar kalbi... Derin bir nefes çeker, gözlerinde biriken yaşlara dokunup alnında biriken terlere... Hepsi yerli yerindedir, hepsi soyut bir rüyadan somut varlığında izler bırakmıştır... Ayağa kalkar, odasının balkonundan Sema'ya bakar gözleri... Dolunaya takılır bakışları... Dolunay, gecenin içinde rüyanın büyüsüyle şehzadenin kalbinde doğurduğu hüzne dokunur...

Bu kez unutulacak gibi değildir rüya... Şehzadeyi terk edecek kadar geçici değildir... Şehzadeyi yatağından dalgınlığa uyandıran rüyadan habersiz, dokunur eşi Gülbahar Hatun... Endişeli bakışlarla sorar Şehzade Mehmet'e:

"Gece vakti sizi uykunuzdan eden sıkıntınız nedir, şehzadem!" Şehzade Mehmet eşinin endişeli yüzünü, şefkatli bakışlarıyla okşar... Endişelerden arınması için, tebessüm etmeye çalışır. Eşi ile paylaşır rüyasını:

"Öyle bir rüya değdi ki gözlerime, sanki yorumu hem kalbimi sızlatacak, hem de önümde ferah bir kapı açacak gibi bir his bıraktı içimde... Aynı rüyayı ikinci kez görüyorum... Önümde gökyüzünün yedi katının kapısı açılıyor... Her katta bir padişah ile karşılaşıyorum. Yedinci katın kapısını açtığımda hükümdar otağı boş. Bana, birileri "Bu otağ senindir hünkârım" diye sesleniyordu ki uyandım..."

Gülbahar Hatun, eşinin ellerini tuttu... Dolunayın altında, genç eşine sevgi ile baktı ve:

"İnşallah, devletimizin yedinci hükümdarı siz olacaksınız. Rabbim, size bu şanı layık göreceğini ve vaktin yakın olduğunun işaretini bu rüya ile

takdir etmiş..."

Şehzade Mehmet, eşi Gülbahar Hatun'un bu içten yorumuna karşılık tebessüm ederek "İnşallah" dedi... Yeniden gözlerini dolunaya çevirdi... Rüyada bir yara vardı ve yarada ışıldayan bir aydınlık mana... Bu rüyanın içindeki hüzün göğsünü daraltıyordu...

Rüya kalbe dokunduğunda, şehzadeyi uyandıran rüyanın manası mıdır, yoksa kalbin rüyada bulduğu mana mıdır? Her şey ezelde yazıp gizliliğe bürüyen Rahman'ın takdiri ile ilk kez aşikâr kılındığında, kul yazgısının sızısıyla ürpertiler yaşamaktadır... İşte şehzade tam da o ürpertinin kıskacında titremektedir...

Uykusu bölünen şehzade abdest ile arınan varlığı ile sevgiliye doğru kıbleye yöneldiğinde hâlâ titremektedir. Rüya ile uyanıklık arasında mânâ ile kalp, yazgı ile sır döngüsünün içindeki o incecik sınır, şah damarında atmaktadır... Şehzade, namazın ardından doğrulduğunda artık ona durmak haramdı... Kapısında bekleyen haberci, acil okuması gereken fermanı uzatır, genç şehzadenin ellerine...

Rüya, gece ve karanlık içinde kalbe düşen sızıya dair cümleleri ile sehere ulaşan şehzade, elindeki fermanda rüyanın sızı olan yorumu ile satırlara değince, ölümle yüzleşiyor... Ölümü görünce göğün yedinci katının, yedinci tahtına giden yolu gösterir ferman... Bir şeyler sızlar içinde, bir şeyler açılır önünde... Şehzade, ölüme teslim olur... Çünkü ölüm de kaderin bir parçasıdır ve Allah'ın takdiridir... Gözleri bulutlanan şehzade, gerisin geriye fermanı sararken mırıldanır:

"İnna Lillahi ve İnna İleyhi Raciuun". Bir şehzade için hükümdar olan babasının vefatı, kendisine açılan hükümdarlık kapısının başlangıcıdır...

Manisa'dan Edirne'ye doğru bir yolculuktur şimdi kapısında bekleyen... Yol boyunca kalbinde babasının vefatı, aklında devletin devamı için ferahlık... Çıkılan yolculuğun sonunda yıllar önce tahttan feragat ettirildiği anların hatırası... Babasının yokluğunun sancısı... Kundakta olan kardeşi Ahmet'in yazgısı... O da bir şehzade... Ve onun da hakkı taht... İçinde yeni bir sancı... İki ucu keskin hançer, kalbinde saklı... Avuçlarına dolan, kor ateş. Üstelik avuçları daha baştan böyle köz doluyken... Şehzade Mehmet, neyin kıskacındadır?

Bir rüyada önce gözlerinden yakalayan yazgı, yazgı diye başlayan sınav, içilmemiş sular, yaşanmamış kader, köz dolu avuçlar... Tüm bunları anlayınca Şehzade yangında mıdır? Acının bakışlarında varlığını sızlatan Çelebi Mehmet... Yangın. İki nokta üst üste... Seçilmişler, o da bir yazgı. İşte şimdi yazgısına giden yolda sancıyla Edirne'deki hünkâr evinin bahçesini hızlı adımlarla yürümektedir... Herkeste bir merak, bin sancı... İkinci Murat Hân artık yoktur... Geride zaferleri, "Murâdî" mahlası ile yazdığı şiirler vardır... Özlediği dervişane sessizliği kalbinde taşıyarak Mevla'ya doğru bir kaderin eşiğindedir...

Ölümün yakıcılığını sırtlanıp, şubatın soğuğu içinde yürür şehzade... Mevsimin soğuğundan üşümüş tenini, ölümün sızısında ısıtır. Yanağına düşen ilk damla, ölümün özlem yaşıdır. Dudaklarında hissettiği tuzlu su, babasını kaybetmiş bir evladın ateşidir. Gözyaşı... Bir damla... Bir damla daha. Damla damla bir ölüm yağmurları...

Güçsüzlükle yüzleşir, gözlerinden yaşlar akıtan şehzade. Doğarken güçlü olmak yazgısıyla ağlamanın yasaklandığı kalbine, hükümdar olan babasının vefatıyla izin verir ağlamasına... Kalbinde bin bir Fettah. Bin bir Vedud... Bin bir "hu". Yine de saklar gözyaşlarını herkesten. Bir tek Rabb'i ile paylaşır... Kalbi de bedeni de yangındadır, ölümdedir... Çile kalbinde ve her zerresinde. Bini, bin birinciye bağlayan hece: "sabır." Sabır, kalpte sızlayan ölüme dokunur. Her şey ölümün çemberinde sabra dokunur.

Şimdi şehzadenin önünde iki yol... Biri hükümdarlığa, öteki babasının son yolculuğuna açılıyor... Cülus, Murat Han'ın naşı, kundaktaki kardeşinin kaderi, hepsi Çelebi Mehmet'in omzunda... Karar dudaklarından çıkacak cümlenin neticesi. Netice Mehmet'in ebedi adının yanında anılacak kaderin bağlantısı... Kalbinde sıkışan duyguların kıskacında, yaratıcıya duyduğu güvenle, babasının kapanmış gözlerine doğru eğilirken varlığı, "Her canlı muhakkak ölümü tadacaktır" diye kesin hükümle şükre uyandığında, hissettiği duygunun adı teslimiyettir.

Vakit; hicretin 855. yılının, on altı muharrem perşembe gününün içine doğmuşken, II. Murat Hân ölüm, Çelebi Mehmet ise hükümdarlık gömleğini giymeye hazırlanıyordu... Her ikisi de, kendi kaderlerinin yazıcısına dair güvende... Birbirinin aynı rüya Çelebi Mehmet'in kalbine dokununca, birbirine bağlı iki yazgı, şehzadenin gözlerinin önünde aşikâr oldu... Ama ölüme teslimiyet nasıl Hak'tansa, gözyaşları da Hak'tandı... İlk

kez ölümüyle yüzleşen sevdiğinin, uyur haldeki varlığının, bir daha asla uyanamayacak olmasına dair hüzünle yüzleşince şehzade Mehmet, Hak olan gözyaşlarını savurdu yanaklarına...

Birazdan kaderinin ilk kapısına doğru yürüyecekti... Cülus için hazırlanacak ve halkın, devletin tüm ileri gelenlerinin ve memurlarının huzuruna çıkacaktı... Rüya ile başlayıp kader ile devam eden bir gecenin sabahında şimdi babasının ölümüyle kendisine açılan hükümdarlık yazgısının tam eşiğindeydi...

Şimdi gözleri nemli, sesi ağlamaklı... Dilinde bin bir Fettah, bin bir Vedud... Açılan kapı ile üzerine yağacak sevginin tam ortasında... Yükseldi sesi!

"Hu, sevgilim, hu"

"Taht, göz kırptı usulca, "Ben sana ait yazgıyla bekliyorum seni, seni ne çok bekledim, gel ve kurul bana" dedi. Çelebi Mehmet, güvenle gülümsedi tahtına...

Dayanılmayacak kadar güzel bir rüyaya dokundu kalbinde. Bir devlet ki sırlarıyla şimdi onun ellerindeydi... Kaftanı, tacı, kılıcı, atı... Hepsi, "dokun bana", diye feryat etti...

Şehlâ bakışlarına, tacın ışıltısı döküldü... Sarıldı kaftanına... Yaşı on dokuz... Kirpiklerinin ucunda yağmur, kalbinin ucunda sızı, dilinin ucunda: "Rabbim, sen güç ver bahtıma..."

HÜKÜMDARLIK BENİM KADERİM

(18 Şubat 1451)

Kendisi ile fetih arasında saklı yollar bulunan içi sır dolu bir dağın göğsü gibi kabardı kalbi... Hacmini sonuna kadar zorlayan bir kalp gibi taşmaya hazır fırtınalı bir denize dönüştü... Sabrı sırtlandı, bir sardunya çiçeği gibi kırıldığı yerden tutundu yeniden hayata... Yıllar önce gözlerini ve gönüllerini dolduramadığı kişilerin yeniden karşısına çıkacaktı... Bu kez gözlerinde yarına dair umutla onlara bakacaktı... "Hükümdarlık benim kaderim" diyecekti...

Bir anda içinde kopan bir gürültü ile konuşmaya başladı... Bundan evvelki hayatının son günüydü, bundan sonraki hayatının ilk. Ve şimdi önündeki hayatının ilk kapısının eşiğindeydi. Yeni bir kadere uyandı kalbi... Sonra bir anda titredi, sanki bu kaderin daha önce de içindeymiş gibi hissetti... Güneş tam bu hissin üzerine doğdu. İsminin önüne eklenen sultan, hünkâr sıfatlarıyla daha fazla güç kazandı varlığı...

Doğumundan bugüne kadar yaşadıkları, gözlerinin önünden geçti. Babası ile çıktığı seferleri, okuduğu kitapları, kuşandığı kılıçları, hocalarından öğrendiği ilimleri topladı kalbinde... Eşi Gülbahar Hatun ve yeni doğan oğlu Beyazıt, diğer eşi Sitti Hatun dokundu canına... Aşk ve şefkatle içlendi. Rüyanın içinden "Bilmiyorum ki bu yazgıya nasıl girdim? Hatırlamıyorum ki yazgı yaramda nasıl ışıldadı?" diye mırıldandı...

Dışarıda telaşlı bir hazırlık başlamıştı. Teşrifatçı tarafından cülus merasimine iştirak edecekler haberdar ediliyordu. Padişahın tahtı Babüssaade denilen ağalar kapısının önüne kuruldu. Haberlerin ulaşması ve tahtın hazırlanmasının ardından Darüssaade ağası, silâhtar ağa ile birlikte yeni padişahı tahta davet etmek için huzurundaydılar... Yeni padişah Mehmet Çelebi, Has oda önündeki demir kapıdan çıkarak taht odasına geçti. Hırkai Saadet yanında iki rekât namaz kılmaya başladı. Şükrederek rabbine teslimiyetini bildirdi. Daha sonra cülus törenine gitmek üzere usullere göre giyinmeye başladı.

Önce saltanat alameti olan Yusûfî Destur ve Samur Erkân kaftanını giyindi üzerine... Daha sonra dışarı çıkarak herkesi selâmlayarak

Babüsseade önünde kurulan tahta oturdu ve merasim başladı. Daha sonra kanun gereği sırasıyla Nakibü'lEşraf, saray ağaları, rikab ağaları ile kapıcı başı ağaları tebriklerini sunmaya başladı.

O an genç padişahın gözleri, sarayın ileri gelenleri üzerinde gezindi. Cülus sırasında, Kızlar ağası Şahin ağa ile İbrahim Paşa hemen yanında duruyordu. Diğer vezirlerde sırasına göre yerlerini almıştı. Fakat Veziri Azam Çandarlı Halil Paşa ile Vezir İshak Paşa kendisinden uzakta, mahcup ve endişeli duruyorlardı.

Bakışlarını onların üzerine mıhladı. Gözlerinde şefkat ve ferahlık vardı. Genç ve olgun ruhuyla gülümsedi. Hemen anladı. Yıllar önce kendisini tahttan feragat etmeye zorladıkları için bugün endişeye kapıldıklarını.

Hükümdarlığı doğarken alnında taşıyan genç sultan, kırgınlıkları sürdürmek niyetinde değildi... Dâhilindeki bütün ihtilafları bertaraf etmek hükümdar olduğunu göstermek istercesine kızlar ağasına döndü:

"Vezirlerimiz bizden niçin bu kadar uzak dururlar? Halil Beye söyle her zamanki yerinde dursun. İshak Paşa'yı ise Anadolu Beylerbeyi tayin ediyorum. Babamızın naşını Bursa'ya götürmek için maiyeti de kendisine veriyoruz."

Kızlar ağası padişahın söylediklerini onlara iletti. İkisi de heyecana kapıldı. Genç padişahın kırgınlıkları sürdürmeyeceğini anlayarak derin nefes aldılar. Herkesin padişahın cülus ederken ki bu yaklaşımı ile nasıl bir hükümdar olacağına dair sezgileri oluştu. Hali Paşa:

"Bu ne ulu bir bağışlama!" derken; İshak Paşa ise nemlenen gözlerini siliyordu. Merasimde bu olaya tanık olan bütün kalpler, genç padişaha kapılıyordu. Bunun üzerine tebriklerin tamamlanmasının ardından, Şeyhülislam Molla Fahrüddin Acemi Efendi kısa bir dua yaparak, biat etti.

Biat merasimi, Mataracı başının biat edişine kadar devam etti. Biat merasimi yeni hükümdar Mehmet Çelebi'nin huzurundaki herkesi selamlayarak Has Oda'ya geçmesi ile son buldu. Şimdi cenaze namazına hazırlanıyordu. Namazın ardından cülus töreni, kılıç alayı, türbe ziyaretleri ile son buldu. Osmanlı topraklarına fermanlar gönderilerek yeni hükümdar duyurulup, tüm topraklarda cülus töreni için şenlikler yapılmaya başlandı...

Cülus bahşiş divanı kuruldu. Kapıcılar Kethüdası ve Babüssaade Ağası eliyle padişaha cülus bahşiş parasının hazırlanmış olduğunu bildiren tehsisi sunmak için huzuruna geldiler. Genç padişah, iznini verirken bir yandan da:

"Kullarımın bahşiş ve terakkileri makbuldür, verilsin" diyerek askerlerinde usulen duyması ile onayladı.

Bunun üzerine sadece asker değil; büyük küçük memurlar istifa edeceklerdi. Kapıcılar Kethüdası ve Babüssaade Ağası divana giderek padişahın onayını bildirdiler. Hazırlanan bahşiş keseleri, ulûfe dağıtımındaki esaslara göre ilgililere verildi. Bahşiş dağıtımının bitiminin ardından vezirler arza girerek teşekkürlerini bildirirlerdi. Arza, defterdarlar katılmazdı...

Cülus töreninin, cenaze namazının, tahta değişinin ardından geceye yorgunluğuyla kuruldu padişah... Şimdi daha zor bir kararın kalbine değdiği an'ın içindeydi... Gözleri kan çanağı, yüreği ateş parçası... Aklı, kalbi, kuyulardaydı... Kör kuyulardaydı... Tek bir erkek kardeşi vardı hayatta... Ahmed... Henüz kundaktaydı...

Padişahın aklı, kalbi karıştı... Ne yapacaktı?

Nasıl bir karar ile kaderinde hüküm verici olarak yazılacaktı adı? Düşündü, kırıldı, sızladı... Bir yanı merhamet öte yanı hükümdarlığın yükü... Bir yanı kardeş sızısı, diğer yanıyla devlete ortak bir isim bırakacaktı... Bilemedi... Düşündü, gece boyunca... Bir hükümdar olduğunu biliyordu, ama nasıl bir hükümdar olarak asırlara kalacağını henüz bilmiyordu. Bilse kuşkusuz bu kadar acı çekmeyecekti...

Gökte yıldızlar, ağaçta yapraklar, dalda minik serçeler üşüdü... Her şey ve herkes sustu... Genç ve derviş ruhlu hünkâr iki elinin arasına başını aldı... Dayanamadı... Bulutlar çılgın bir koşuyla karanlığa büründü. Gece boyunca kuyulara indi kalbi... Bir anda yok olmayı diledi, sıradan biri olmayı düşledi. Sildi tacı, tahtı, devleti, hünkârlığı hayatından... Bir derviş olmayı, Kuran'ın satırlarında sonsuza kadar halvete çekilmeyi düşledi... O an huzura değdi gönlü... Değdi ama huzura, uzun sürmedi...

Kulağına okunan fethi mübinin hatırası düştü kalbine... Gözlerine babasının bakışları değdi usulca... "Ben göklerle yerin arasında kalakaldım" diye mırıldandı. Önce yatağına, hüzünlerinin üzerine oturdu. Öylece kaldı

bir müddet... Düşünceleri arasında sendelendi... Sendelendiği hüzün arasında kardeşinin yüzünü gördü. Karşılaştığı karanlık Habil ile Kabil'in yazgısının karanlığı... Kıyamet sonrası karanlığı... Hükümdarlığı ile kardeşi arasında oldu kıyameti... Böyle başladı kameti...

Tarih düştü aklının kıskacına... Sultan I. Murad'a oğlu Savcı bey isyan etmişti... Anadolu'da Timur istilasıyla başlayan Fetret (1402) devrinde Yıldırım Beyazıt'ın evlatları arasında baş gösteren mücadelede binlerce mazlumun kanı akmış, bu yüzden Bizans'a verilen tavizleri ve iade edilmek zorunda kalınan toprakları anımsadı. Karşı karşıya gelen baba oğul, amca yeğen, kardeş karşılamalarında çatıldı kaşları...

Bir yanında devletin bekası öte yanda şehzade olan kardeşinin hayatı... Arkasında tarihte meydana gelmiş kötü mücadelelerin karanlık yansıması, önünde hükümdarlığı... Sırtında ateşten gömlek ayaklarının altında uçurum... Kalbi karanlık derin kuyularda sıkıştı... Hepsi kalbinde tutuldu... Dilinden ateş gibi döküldü karar: Şehzadenin katli vaciptir...

Dilinden dökülünce karar, göğsünde sıkışınca kardeşinin adı, birikince gözlerinde yaşlar, tutamadı kendini haykırdı: "Rabbim affet beni!"... Önünde hükümdarlık kapısı... Kapının kolunda fetih kokusu... Kapının ardında yükseliş ışığı... Gözleri surlarda... Sağ ve sol yanındaki melekler yazdı o anın sırlarını... Kendini verdiği karara dayanmak için zorladı...

Ölümüne seçimin eşiğinde zorladı kendini...

Eşiğinde ölüm olunca sızısız olmuyordu kalp... İsyan etmedi kaderine... O kaderi yazana teslim etti kendini... İsyanı daha başka yol bulamayıp şehzade katline verdiği onayaydı... Eğer Rabbine dair inancı olmasaydı, o an oracıkta ölecekti. Ağladı yazgısının acı yanına... Kapandı kalbine... Sızladı varlığı...

Sonra. Kendi içinde kazdığı kuyuya baktı derince. Varlığı ismiydi, yokluğu ölüm anlamına gelen katlin ateşindendi... Kelimelerle döküldü karar... Kelimelerle sızladı kalbi... Ateşi hissetti bu kararla benliğinde... Kendini ateşin çemberinde yanarken gördü. Bir buruk ah yükseldi gökyüzünün katlarına. Ateş dokundu yazgısına. Hepsi de ateşten... Ateş şimdi yazgısının bir parçasıydı... Karanlık: Ölüme fetva vermiş olmasından dolayı korku...

Gökyüzüne çevirdi bakışlarını... Kirpiklerinden yağan yağmurla ıslandı... Dedi ki;

"Bir rüyanın ardından hükümdarlığın altındayım. Ey eşine bir daha rastlamayacağım ezeli sevgili, ezeli aşk, ey kusursuz güzellik! Gökyüzünün karanlığı iyice keskinleşti. Gece, yüreğimdeki yarada kararıyor olmalı. İçimde bir gül açarken, bir başka gül soluyor. Büyük yangınıma az kaldı. Verdiğim kararın altında eziliyor kalbim, iflas ediyor kulluğum... Beni affet!

Ben ki kulluğumla, hükümdarlığım arasındayım. Aşkın dininde, imanımın sınırlarının son sidresinde sızlamaktayım. Ruh, tekâmül ve tahammül sınırında... Hükümdarlığımdan dökülen kararın vehme, kulluğumdan dökülen gözyaşlarımın aşkına dönüştüğü yerde sana sığınıyorum...

Şimdi bu kararla cennetlik sözcüklerime, gölge düştü. Bana yardım et ki derlenip toplanayım. Ah, aklımın kilidi, ah benim tutarsızlığım. Ah benim infialim. Kalbim yırtılarak, aklım iflas ederek soruyorum: De bana, yazgımın burasında kardeş katline izin veren padişah olarak suçlanacak bir hükümdara mı dönüşüyorum ben?

Edirne'deki makamımda korku kol gezmeye başladı. Bana bu yazgının üstünde bir zafer ver de arınsın ismim... Anlasın beni ecdadım, halkım, tebaam... Öfkemde rızam da senin tecellin, bilsinler!

Çünkü ben cülusun başlangıcından ve katlin kararından başka bir şey kalmayan şu yerde, işte itiraf ediyorum ki her hükmün senden damladığının emniyetiyle "Ben kardeşimi öldürtmeyi istemedim... Makam ve rütbe derdi ile bu kararı vermedim... Ben kulluğuma ve yoksulluğuma razıyım... Yalnız kaderime köle, yazgımla hükümdarım..."

Böyle haykırdı genç padişah yaratıcısına... Böyle döktü içini... Elzem acılarla parçalanan yüreğini bir tek ona açtı... Sonra sessizliğin sesinden fetih suresini işitti... Dikti gözlerini fethedilmeyen sevgiliye... İçinde zafer yükseldi... İçinde aşk çağladı... İçinde yazgısı uyandı... Dışı kavruldu...

Ateş yakıcıdır. Kalp yanıcı. Ölüm ikisi arasında bir sızı... Bir ceylan indi genç padişahın kalbine... Kıyısında suya varamadan boğuldu... Bir rüya ile sıçrayan şehzade, bir karar ile ağlayan padişaha dönüştü... S A B I R, harfler bulanık göründü... Sonra yeniden baktı: SABIR! Bu kez netti... Hükümdara bu günden geriye sabır kaldı...

Çok değil, az zaman sonra sevince de değecekti kalbi, bildi. Çünkü acı varsa sevinç yakındı... Rahman önce kanatır, sonra kanayan kalbi sarardı... Dedi ki: "Ben sızlayan, ağlayan kalplerleyim..." Bu da acıyan kalbe teselli için yeterdi... Tüm kararlarını sırtlandı Sultan, sabaha yakın bir vakitte yumdu ağlayan gözlerini...

Geriye bir tek Sema'ya ulaşan sözcükleri, kararı ve cülus merasiminden izler kaldı... Gerisi sır olup Rahman'ın katına ulaştı. Şimdi bir kaderin en önemli kapısındaydı... Ve rüyadaydı... Duyduğu tek çağrı; fethe dairdi...

"Geçmiş ve gelecek yoktu,
Konstantinopolis vardı...
Gece ve gündüz dönüp duruyordu...
Bir tek Konstantinopolis'in hatırası değişmiyor,
Geçmiyor, kalpten eksilmiyordu...
Genç Padişah'ın kalbi, o hatırada canlandı...
Fethedilmeyen şehir, kalbinde taştı...
İçindeki aşkla dirilen Padişah,
Padişahın aşkına yenik düşen imparator...
Geçmiş ve gelecek değişti
Bir tek şehrin aşkı değişmedi..."

"AŞKIN MEYDANINDA ÇARPIŞACAK KADAR AŞKA TESLİM"

Kaç zamandır hayalin gerçeğe dönüşmesinin peşindeydi. Defalarca hayal edilmiş olan şehrin kapısından zafer çığlıklarıyla girişini, Peygamber müjdesinin içinde övülen sultanının kendisinin olmasını hayal ediyordu... Öyle kuvvetle istiyor ve o isteğin içinde yanıyordu ki kalbi, artık başka hiçbir şey düşünemez olmuştu. O müthiş hayalin tüm detaylarını kafasının içinde planlıyor ve adeta bir nakkaş edasıyla kalbine, aklına resmediyordu.

Adının yanına nakkaşlığı ekleyen genç Padişah, "bir kez daha kalbime fetih rüyasına dair bir sır düşerse, diye mırıldandı kendi kendisine, bu rüyaya dair sırları hiç kimseye bahsetmeyeceğim, ama hiç kimseye" dedi. Kime güvenebilirim ki diye geçirdi içinden... Kendi içimdeki hangi yüzüme teslim edebilirim ki hayallerimi? Hangisi benimle ben kadar ister rüyamı fethetme mi? Hangisi benim kadar gecelerini uykusuz, günlerini aç, susuz geçirmeyi göze alır ta gönülden? Hangi yakınımda duran yüz, bu uğurda canını feda etmeyi, kanını akıtmayı seve seve ister derinden? Kimse, ama hiç kimse bilmemeli bu rüyanın taşlarını... Bu oyunun şahı, avuçlarımda saklı kalmalı... Vakti gelince ya canım feda olur bu rüyaya ya da avuçlarım bırakır taşı oyuna... Hayal edince yılların rüyasını yeniden, unuttu yılların sancısını...

Dışarıda deli bir rüzgâr pencereye vurup duruyordu... Akıl ve aşk aynı dengede değildi... İlk kez, zamanı geldiği için bendinden boşanan bir su gibi, bu kadar çok tırmalıyordu aşk kalbini. Etrafındaki orduyu, devletinin memurlarını getirdi gözünün önüne. Bana inanıyorlar mı, dedi, kayıtsız şartsız teslimiyet istedi. Bulanıktı her şey kalbinde. Bulanıksın, ey rüya, diye seslendi kalbine... Bulanıklığın ortasında aşkı kaybedecek gibi hissetti.. Çıldırır gibi oldu aniden... Bu rüya benim, ben fethin komutanı olmalıyım, diye feryat etti, içinden...

Bir yanardağ gibi dağıldı sözünün alevleri, bu öyle bir aşk ki dedi... "Bu öyle bir aşk ki ya o beni yakar yok eder yahut ben onu yakar kendim de var ederim" dedi... "Bir aşk kalbini tartarsa ancak aşk ile tartar" dedi. Akıl aşka denk değil, aşk yolunda sadece zırhtı. Karanlıksan karanlığını, bulanıksan bulanıklığını, düşmanla çarpışmaksa çarpışmayı hepsini kabul ediyorum, hepsine razıyım, diye fısıldadı... Öyle bir fısıldadı ki, gece de rüya da, kalp

de yandı bu yangında... Sonra sustu genç padişah ateşin yakıcılığında... O sustu ama içindeki aşk susmadı. Seslendi ona!

Bana aşksan aşk gibi gel, dedi. Aşkın meydanında çarpışacak kadar ateşimdesin, düşmanı devirecek kadar gücünün efendisisin! Ne öfkene yenilecek kadar cahil, ne de övgüye kapılacak kadar avsın! Sen, beni şah damarında taşıyan, benle tutunan, benim peşimde yollara düşen Padişah'ın ta kendisisin! İşitti Padişah, heyecana kapıldı. Ağzı kuş değil, taş doluydu konuşamıyordu.

Kulağına fısıldanan, rüyalarını bölen, günlerce aylarca hatta yıllarca gecesini gündüzüne katan hayalini kurduğu kutsal zaferi, fethin vaktini düşündü... Bir fethin kalbe indirildiği anda başlayan aşk, her geçen gün daha da büyüdü varlığında. Bir rüyayla başladı aşkım bir rüya ile benim olacak diye geçirdi içinden, fetih rüyaydı oysa. Rüya, uyku da yakalardı varlığımı... Oysa bu rüya beni uyanıkken de terk etmiyordu.

Ne büyük bir zaferin kapısıydı bu fetih. Ne büyük bir fetih düşüydü harfleri alevleri titreterek şuurluca dile gelen... İçte büyüyen her rüyanın hesabı, hükmü, vebali vardı. Her şeydi bu rüya... Bu rüya ile açılacaktı tüm kapılar. Yazılacaktı adı Sema'ya... Ne olurdu rüyasının tüm kapıları, şimdi önünde açılsaydı. Gök kubbeye zerreler halinde ateşim dağılsaydı ve sonsuza değin o ateşin kıvılcımlarında aşkım daim kalsaydı... Ne olurdu? Ah, ne olurdu!

Ateşe koşan pervaneler gibi içine çekildiğim ve rüyalarla yorumladığım bu Fethin babında böyle yanıverdim ateşlerde... Bütün padişahların, beyliklerin, komutanların hayali olup da rüyasına değmediği için Fetih, benim rüyam oluyordu. Çünkü daha ben doğarken kuyruklu yıldız Konstanti-niyye'ye doğmuştu... Bu işaret; adımı, her kalbin içerisine fetih ile yazmıştı... Annem, Fetih duaları fısıldarken kulağıma dadım hiç durmadan Fetih masalları yağdırmıştı kalbime...

Hangi kapıdan içeri süzülsem, fetih ile karşılaştım... Hangi rüyanın beşiğinde sallansam fetih ninnileri ile okşandım. Babamın bir yüzü hep yarım kalan fethin kederini fısıldardı bana, diğer yüzü umudum sensin der gibi doğardı yüzüme... Bana yarım kalan tarihteki kuşatmaları anlatırdı ısrarla, yarım kalmışlığın sancısını paylaşırdı ruhumla... Hep kuşatma, fetih ve zafer arasında koştum, durdum...

Ne zaman Molla Gürani Hocamın sert mizaçlı bakışlarını yakalasam sıkıca tutundum ilme ve ne vakit Akşemseddin Hocamın uysal bir deniz yüzünde gezinsem Peygamber müjdesinin ılık nefesini hissedip, fethi büyüttüm içimde. Fethin yolunun savaşın çemberinden geçtiğini biliyordum; yol sonrası buğusuz bir ayna, ne olurdu o çemberin içinden geçecek olan ordunun zafer çığlıkları benim ordumun olaydı!

Kalktı yerinden... Kandildeki aleve yaklaştı. Kandildeki alev, kalbindeki aleve düştü... İki alev arasında büyüdü yangını... Henüz yangının sadece adı vardı... Yangının mahiyetini anlamayacak kadar yangının içindeydi varlığı, bu yangının onun kaderi olduğunu kuvvetle hissettiği bu anda yangının nedeni olan fetih için artık duramayacağını anladı...

"Daha fazla geciktirmemeliyim" diye mırıldandı. Kendisini bildi bileli ruhuna kazınmış olan Konstantiniyye artık tek hedefiydi. Bütün adımlarını ona doğru atmıştı. Baktığı her yüzde ona giderken güven aramıştı... Avucunun içi gibi öğrenmişti Bizans'ın tarihini, dilini, kültürünü... Düşmanını iyi tanımıştı...

Tahta çıktığından itibaren hep ipleri elinde tutup niyetinin ışığıyla yol alan ama gece gündüz üzerine düşündüğü fethin tüm anahtarlarını kendinde saklamıştı... Genç ama yürekli bir padişahtı... Tüm hesapları kalbindeydi ve aklı kalbine aracıydı... Fetihti önceliği, sonrası tüm hesaplarının...

Yeniden konuştu kendi kendiyle:

"Beni bir daha asla terk etmeyeceğini bildiğim ezel kadar güçlü bir aşkın ateşli çağrısına düşüverdim. Düştüğüm noktada da bana hamle yaptıracak kadar yüreklendirecek bir güç aradım... Ama bulamadım. Yoktu." Sonra kaldırdı başını, başının üzerindeki büyük, derin ve lacivert Sema'ya düşünceli ve çare arayıcı olarak baktı... Bir yıldıza takıldı gözleri... Efkârlandı... Kuyruklu yıldız...

Kuyruklu yıldızın yansımasında ışıldadı... Kalbinden tutuşması için, yıldıza tam kalbinden dokunması gerekiyordu. Cazibesi, mehtabın karanlığını süslemek bahtıyla yaratıldığı ilk an kadar baş döndürücüydü. Daima cezp edici. İbrahim Peygamber düştü hayalinin tam ortasına; ateşle sınanmıştı... Kendi yazgısını ekledi, İbrahim Peygamberin yazgısının yanına... O da hem dışındaki hem de içindeki düşmanla sınanıyordu.

İbrahim'i ateşten güle vardıran süreci düşündü... Teslimiyet dedi. Kalp teslim olunca, ateş güle dönüştü. Hu, dedi ve teslim oldu tüm varlığıyla Hu'ya!

Karşımda Nemrut, arkamda, içimde Nemrut yanlısı gizli casuslar, ateşler içine düştüm... İbrahim misali baktım ateşe, teslim oldum Hu'ya... Göklerden yağacak ayeti bekledim... Bana ateşi "serin ve selametli" kılacak ilahi çağrıyı hak edecek bir kalbin duasına sığındım... Baktım pencereden bahçemin ıssızlığına... Gecenin alnından okudum padişahlık yazgımın koşuşturan yanının mahiyetini. Kırgındım... Tedbiri kıyafetle gezindiğim sokaklarda kulağıma fısıldananlardan yana yaralıydım... Ve yanımda kırgın bir su gibi uyurken benim kırgınlığım duyduklarımın gerçekliğe değdiği noktada yıkıldım. Vezirine bile güvenmekte beri dur diyordu tüm belgeler...

Bir yanımla rüyamın gerçeğe dönüşmesi için yollar peşinde bir padişahken varlığım, öte yanımla kulağıma fısıldananların doğruluğunda vezirine bile güveni kırılan bir padişahtım... Böyle vurdu iç kırgınlığını dışa... Sanki bir yanı ile Araf, diğer yanı ile Fetretteydi... Yalnızdı...

Geçmiş ve gelecek yoktu, Konstantinopolis vardı. Gece ve gündüz dönüyordu, zamanın cilvesiyle... Bir tek padişahın kalbinden fethetme hayali değişmiyordu. Her geçen gün daha da çoğalıyordu içinde aşkı. Gecenin bu vaktinde, bu aşk tüm zerrelerinde iki sıtma nöbeti arasındaki mesafe kadardı. Aşk vuslatında fetih zaferinin hayali... Vuslata erene kadar sayıklama sızı, kalpteki ulaşamama hissinin lisandaki karşılığı. Şimdiki varlığı; ter, ateş ve gözyaşı.

Boşluğa dağıldı bir ah... Sonra of. Bir ah ile koptu fırtına. Yeni bir af sonra... Af, dedi titredi alev. Karardı ruhu. Ulaşamamanın yarattığı acı neydi, bildi. Çaresizliğin girdabında sızlanırken varlığı, gözlerinden süzülen yaşlarla ıslanırken göz kapakları, boşluğa dağıldı padişahın yangını. Fatih, diye fısıldadı duyulur duyulmaz arası. O kadar derin bir fısıltıydı ki ben duydum da, başka duyan olmadı.

"Oysa ben tahttaki yedinci padişah Mehmet idim... Ama şimdi içimin yangını ile boğuşurken ben, bir ses gizli mekânlardan Fatih diye sesleniyordu bana..." diye söyleniyordu... Genç padişah, usulca yürüdü duvardaki gölgesine, sonra aynadaki suretine baktı uzun uzun ve dedi ki:

"Bir yanımla aşkta bir yanımla aşka varabilecek miyim şüphesinde direnen iki kişiyim ben. İki aradan kurtulabilirse varlığım ve ulaşırsam zafere, o vakit Fatih olmayı başarır varlığım."

Bir gün girdi araya. Padişah'ın gözlerine uyku hiç dokunmadan bir gece daha geldi ve durdu padişahın gözlerinde. Tatsız tuzsuz yemekler, büyüsü kaçmış bir fincan kahve, tedirgin sorular girdi. Karanlık geldi, kalbinin üzerine oturdu. Karanlığı, hayalinin heyecanına gölge yapıp durdu. Padişah yine aynı derdin içinde yandı... Fetih rüyasıydı derdi... Rüya için kalbi yoldaydı. Ve bu yolda canından olmaya da razıydı... Ama ya olmazsa korkusunda çırpındı. Korku indi kalbinin üzerine, kalbinin içine oturdu.

Aşk özlemi kabarınca kalbinde, ulaşamama korkusu daraltınca nefesi, genç Padişah bir kurtuluş aradı varlığında... Bulamadı. Bulamayınca kesildi nefesi, efkârı arttı. Vakit akşam ile yatsı arası... Hocası Akşemseddin'i görmek istedi. Efkârına iyi gelecek güzel yüzlü, rahmet bakışlı hocası... Çocukluğunun sığınağı... Padişahlığının manevi dayanağı... Şimdi kurtuluşsuz boşluklarda ona en iyi gelecek yüzün, en güvenilir kapısı hocasıydı.

Toparlandı... Kapısında bekleyen görevliye emir verdi. Hocası uygunsa görmek istediğini iletmesini söyledi. Beklemeye başladı... Dayanılmaz bekleyişlerde sıkışmış bir âşıktı şimdi. Dilinde "Fethi Mübin"... Gözünde Konstantinopolis... Kalbinde aşk. Beyninde büyük fethin detaylarını içeren planın haritası... Artık en az bir Bizanslı kadar tanıyordu bu şehri... Bizzat şehrin haritasını çıkartmış günler geceler boyu üzerinde çalışarak beynine nakşetmişti.

* * *

Öyle bir aşkla taşıyordu ki kalbinde bu şehri, artık şehir padişahın kalbinde atıyordu. Hiçbir Bizanslı, hatta XI. Konstantinus'un dahi sevemeyeceği kadar seviyor, haykırıyordu:

"Konstantiniyye'ye meftunuz" diye... Yüreği sürekli ona akıyordu. Ona tamamen varabileceği yolların düşünü kuruyordu.

Baktı hocasının aydınlık yüzüne... Edeple durdu karşısında. Padişahta olsa karşısındaki hocası olunca unutuyordu hükmeden yanını, giyiniyordu

öğrenmeye aç kaftanını. Umutla baktı, gözlerinden anlasa da hoca, öğrencisinin, o konuşmadan tek kelime konuşmadı. Padişah, buğulu gözlerle baktı hocasının gözlerinin enginlerine... Açtı yüreğinin mahrem korkularını:

"Aşkın yaman istilasına uğradım ben. Kalbimdeki aşkla yanarken, aklımdaki koşma isteğinin peşinde unuttum kendimi ben. Ne kalbim ne de aklım geriye adım atmayacak kadar istekli, yine de olmayan kuyulara düşmüşüm sanki... Bir çıkış arıyorum... Bir yanım ferahlık olsa da bir yanımla şüphede çırpınıyorum."

Hoca, gözlerinde uykusuzluğun kurulmuş olduğu talebesine şefkatle baktı. Gözlerinden okudu heyecanını, aşkını, şevkini, hayalinin büyüklüğünü. Hasreti; surların burçlarında düğümlü talebesinin ellerini sardı... Teslimiyeti sonsuz, derdi Allah olan, dünyayı Allah'tan bir yansıma olduğu için seven hoca, endişesini anladığı öğrencisine "Allah" dedi...

Genç padişah, anladı hocasının derin bakışlarından...

"Allah" her şeyin hem sebebi hem neticesiydi... Çare Allah'tı. Allah lafzı anahtardı... Hem tek başına orduydu... Hem deryaydı, hem sema hem de yer... Sema ve yer arasında aşkla kıvranan padişah haykırdı hocasının bakışlarında: "Allah"... Kendisine ta gönülden seslenen kuluna "lebbeyk", demez miydi yaratıcı? Dedi... Ardından hiç şüphesiz duasına "Ol" diye nidâ edecekti. Hocası bildi.

Yine de fetih bir fikri sabit halinde kafasını kurcalıyordu. Hadisi Şerifi her hatırlayışta yüreğini çarptıran, göğsünü ürperten bu şehri istiyordu. Sevdası Ayasofya'nın kubbelerini sarmalamıştı. Her yanıyla âşık, bir yanıyla korkudaydı. Zaman zaman içinde dal budak salan soruyu savurdu hocasına:

"Şehri alabilecek miyim, fatih olabilecek miyim? Peygamberimizin müjdesinde yükselen övgüye erişebilecek miyim?"

"Tasa etme, Allah'ın izniyle Konstantiniyye'yi alacaksın." Dedi Akşemseddin.

Gecenin karanlığında, korkusunun üzerine yağmur gibi yağdı hocasının cümleleri. Umut içerisinde koştu varlığı. Yüzü aydınlandı. Hocasına sonuna

kadar güveniyordu. Biliyordu, hocası boş konuşmaz, kuru teselliye bel bağlamazdı, açık konuşur, net tutumlar sergiler, olmazı olur göstermezdi.

Cümle kalbinin zarına değe değe, padişahı aydınlattı. Tüm acılarına tabip edasıyla dokundu bu tek cümle... Düştüğü kuyulardan çıkmak için merdiven oldu... İçindeki sorulara cevap oldu. Gece ile uykusuzluk arasında bu tek cümle dinlendirici oldu. Kafasında çizilmiş krokiler için hayat oldu. Aşkına zafer ışığı oldu...

Hoca ve talebesi karanlık gecenin içerisinde, kandilden yansıyan alevin titrek ışığında gülümsediler birbirlerine. Bir baba ve oğul, bir hoca ve talebe, bir padişah ve halkında biri değil sadece, en çok Allah'a teslim olmuş iki can olarak kucakladılar birbirlerini... Aşk en büyük dayanaktı... Aşkta korku bir yoklamaydı... Teslimiyet bir sığınak... Padişah, yoklama ile sığınak arasındaki sınavda ter dökendi...

Ağır ağır ve düşünerek hocasının nur dolu yüzüne bakarken döküldü cümleler:

"İncire, zeytine, Sina dağına ve şu emin beldeye yemin olsun ki, kimse beni bu rüyadan alıkoyamaz bundan sonra." Dedi. Ve Rabbine teslim oldu... Sonra. Gecenin mahreminde önce namaza durdu, hoca ve talebe... Sonra gözleri yaşlı Fetih Suresine sığındılar... Sabah ezanına kadar hiç ara vermeden fethi mübin okuyarak ağlaştılar... Aşka, geceye ve fethi mübine yemin olsun ki her zafer teslim olmuş bir kalbin sonrasında çalar kapıyı...

Gece, dua, kuyruklu yıldız...

Şimdi hepsi aşkla padişahın kalbinde büyüyordu... Ve bunları bir karanlık izliyordu, bir de kandildeki titreyen alev...

"Padişah, hayaline doğru yürüyordu. Rüyaları süt mavisi bir aydınlıkla kaplanmıştı. Ortalık zafere doğru yükselen aşkın kokusuyla kuşanmıştı. Ateş gibi yanan geniş alnında nemli bir serinlik hissetti.

Ne yana baksa hedefinden alıkoymaya çalışan kıskanç bakışlarla karşılaştı. Yine de yenilmedi. O bakışlar heyecanını kamçıladı... Kılıcına, tahtına, canına dokundu, dedi ki: "Hepsinin üzerine yemin olsun ki zafere yürüdüğüm bu yolda kim olursa olsun engelim, çiğnerim..."

"İKİ UCU KESKİN HANÇER KONSTANTİNİYYE"

Yaprağın üzerindeki şebnem damlasına isabet eden yıldırımın ezdiği kalp, yaprağın kalbiydi; padişahın kalbine düşmüş olan yıldırım ise onu zaferine doğru yürümekten alıkoymak isteyenlerin çıkardığı isyanlardı. Genç padişahın kalbinde rüyası hilal şeklindeydi. İncecik ve ürpertiliydi. Tüm zamanların en küçük salisesine kadar aklının ve kalbinin sınırlarında fethin akışı ve sırları gizliydi.

Padişah, göğe bakıyordu. Fethe dair adımların daraldığı günlerin içinde büyüyordu varlığı. Fetih günü, bedel anı, zafer için yol telaşı... Hünkâr olma yazgısının yanına fetih rüyası da eklenmiş olan bir padişah olarak aldığı her nefesi zafer ile süslüyordu... Secde ve ilim arasında sürekli kutsal fetih projeleri hazırlayan padişahın her adımı Konstanti-niyye şehrine doğru atılan hamlelerle doluydu...

O fetih düşleriyle uykusuz geceler, yorgun günleri sırtlarken varlığında dış ve iç cephede de yükseliyordu adı. Herkes genç padişahın kilitli odasının arkasında fethe yoğunlaştığını biliyordu. Bizans, genç padişahın hedefi olan Kontsan-tiniyye'yi kaybetme korkusu ile onu bu yoldan geriye çevirecek planların peşine düşmeye başlamıştı. Genç padişahın, babası Murad Hân kadar uysal olmadığının bilinciyle titriyorlardı.

XI. Konstantinus, hırsla şehre tutunmuşken kaç kuşatmanın çarpıntısında şehrin sınırlarında tutuşan kalplerin yangınını hissetti. İmparator tüm tarihin kuşatmalarına rağmen ellerinde kalan bu şehri ilk kez kaybetmekten bu kadar çok korkuyordu. Rakibi kendisinin yarı yaşından bile değildi. Ama sırları ve esrarı olan bir hükümdardı...

Kral, pencerenin kuytusundan denizin lacivert surlarına bıraktı gözlerini... Denizin enginliğinde yandı kalbi... Ayasofya'nın duvarlarında çınladı sesi, öksüz ve yetim kalmış bir çocuğun korkusu ve burukluğu gibi bir dokunuşla... Henüz bir girişimde bulunulmamıştı ama biliyordu, Padişah Mehmet yavaş yavaş kente doğru yönelecek ve kuşatma ile sarsacaktı kenti. "Hâlâ bizim bu güzel kent." dedi. Tam ferahlayacak gibi olmuştu ki, "hâlâ, dedim diye mırıldandı. Hâlâ, ne kötü kelime" dedi...

Bu tek kelimenin kaybetmeye yakın manasında kıvrandı. Arka bahçede kaybetme korkusu, yitirme tehdidi... Oysa ön bahçede "hâlâ" sahibim lafzı

hüküm sürer... Hükümlerin esasında, vakit çoktan daralmışken iki ucu keskin hançerdir; Konstantiniyye... Bir ucu padişahın keskinleşen rüyası, öteki ucu imparatorun kalbini delen hançerin sızısı...

Keskin bir rüya ve keskin bir sızı arasında iki suretin resmiydi. Biri aydınlanırken diğeri kararan iki yüzün yazgısı... Kalbin manasında suretin lisan kazanması... Kalbin yazgıda manaya değen varlığı, yazgının manayı kuvvetlendiren gücü hiç kuşkusuz Rahman'ın kudretinde saklıydı.

Padişahın içinde rüyaya dair kaçamadığı yazgının aşkı geziniyordu. İmparatorun içinde kaçamayacağı yazgının soğuk korkusu... Havada, fırtına öncesinin sessizliği... Konstantiniyye bir bıçak gibi en sıcak yerinden kesilir. Gökyüzünden martılar süzülür... Denize yakın kanatlarından yağmurları okşayarak aşka şahitlik eder... Padişaha doğru sevinç çığlıkları ile koşan martılar, imparatorun başının üzerinden acı çığlıklarla geçer...

Devlet; güç ve yükseliş isterdi... Güçten yoksun bir devletin yükselmeye mecali olmazdı. Aşkta ısrar kalp için açılan kapılar demekti... Padişahın kalbindeki şiddetli aşk, önündeki kapalı kapıları bir bir açıyor, genç hükümdarının ruhuna aydınlık yollar sunuyordu... Şimdi aynı şehre kenetlenmiş iki devlet, iki bakış, iki aşk dolu kalp... Oysa yalnızca biri kazanacaktı ve bu kent, yalnız birinin sınırlarında genişleyecekti. Bunu ikisi de biliyordu...

Biri ezanın, diğeri çanın; biri secdenin öteki İsa ve Meryem ikonalarının önünde teslim oldular inançlarına... İkisinin dilinde de kalplerinin lisanlarıyla dualar yükseldi enginlere... Dua, zikir ve tespih. Dua dilde, zikir kalpte, aşk parmakların ucunda "hu" ile tespihteydi, Padişah için... İmparator için ise, "ne olur bu kuşatmada da bizi yalnız bırakma, tarafımızda ol, Tanrım." Yalvarışlarında saklıydı...

İmparator bir çare bulmuşçasına elçiyi çağırdı. Niyeti mazideki eskimiş bir taktiği tekrarlamaktı. Padişah'ın Macaristan'la üç yıl süreli bir mütarekeye akdettiğinin haberi ile sarsıldı. İçindeki sarsıntı dışına da taşacaktı. Padişah'ın emellerine doğru yol aldığının bilinciyle "Olamaz!" dedi... Çareyi Padişahı, devletin içinden sıkıntıya düşürecek yolda aradı.

Karaman oğlu İbrahim Bey'e elçi göndererek "Osmanlı Devletindeki saltanat değişikliğinin, kendisi için, istiklal demek olabileceği fikri" ile

kışkırtarak Padişaha karşı ayaklanmasını sağladı... Karamanoğlu'nun isyanı etrafa yayıldı... Havada kasvet, bulanıklık, hırs kokusu... Kim av, kim avcıydı sisler arasında karıştı. Kalpler, karanlığın ve mücadelelerin kucağında korkuya kapıldı.

Karamanoğlu hırsının oyuncağı, imparator kaybetme korkusunda zafer için umut ışığı peşinde, padişah kutsal toprak ve övgü dolu hadisin övülen yüzü olmanın rüyasında... Deniz dalgalandı... Mavi sularda çarpan üç kalp, üçü de fırtınaya kapılmış yazgılarına doğru yürümekte...

Padişahın karşısında gözleri bulutlu iki haberci...

Karamanoğlu İbrahim Bey'in isyan haberini fısıldarken, haberi tatsızlığından tatsızlaşmış suretlerinin acısıyla padişahın önündeler. Genç hükümdar önce bir müddet sustu. Sonra hüzünle, müstehzi bir tavırla araladı dudaklarını:

"Bizimle saltanat lafın edermiş ol kermani

Hudî fırsat verürse ger, yire koram ani"

Sonra mahzunlaştı. Padişahı, güneş yakmıyor, yağmur ıslatmıyor, gülün dikeni kanatmıyordu. O, ışığın peşindeyken kendi milletinden ışığı söndürmeye akın edenler çıkıyordu. Dıştan gelen düşmana razıydı. İçindeki düşman kesiyordu takatini. Elemini artırıyordu. Duydukları karşısında hissettiği acıyı anlatmaya gücü olsa da, yangını anlatılmayacak kadar büyüktü. Bir ah çekti ve devam etti konuşmaya:

"Kermanî ne uslanmaz, ne utanmaz mahlûktu ki İslâm içre fesat sokar, şahsî ikbal hevesine İslâm'ın istikbalini kurban ider?"

Yazgının bu kısmında padişah yollara düştü. Akşehir'de gençliğinin üzerine çıkan hükümdarlığı ile dikildi Karamanoğlu Mehmet Bey'in karşısına... Yüzünün yarısında kötü bir rüyanın acı yanı, diğer yarısında hükümdarlığının kuvveti vardı... Duruşu ise baştan sona rüyası için sonuna kadar dimdik duracağının garantisini taşıyan varlığını yansıtıyordu. İncecik bıyıkları, simsiyah bir sakalı vardı. Güzel bir adamdı. Muhatabının karşısında yenilmeye fırsat vermeyecek kadar büyük bir güvenle duruyordu.

İsyanın içinde çılgınca duran İbrahim Bey, hükümdarın karşısında cesaretini yitirmiş yanıyla inceliyordu... Padişahın tek bir bakışında ve

yükselen cümlesinin satır aralarında görmüştü yüreğini... Görmüş ve çekilmiş, küçülmüştü karşısında... Elbet bir gün tüm hesaplar görülecekti. Oysa şimdi padişah için uzlaşma vaktiydi. Karamanoğlu, genç padişahın karşısında sonlandırdı isyanı... Eğildi ve özür diledi.

Hünkâr kalbindeki öfkeyi bastırdı. Bir kez daha kalbini Allah'ın katında yıkadı. Kalbindeki gizli çekmeceyi açtı, oraya bir de İbrahim Bey'in isyanını katlayıp koydu ve çekmeceyi kilitledi. Gözlerini, genç padişahın gözlerine teslim etti. "İçimdeki hırsa uydum" dedi. Bir sınav veriyordu şimdi ama biliyordu gençliğinin üzerinde olağanüstü bir kuvvetle duruyordu padişah. Onun gücüyle uyandı isyanından. Sonra özrüne karşılık bir daha haddini aşmayacağına dair yemin ederek, aradaki bağı kuvvetlendirmek için kızını verdi padişaha.

Genç padişah, bu sorunu çözüp fetih hazırlıklarıyla meşgul olmak istediğinden, Karamanoğlu'nun teklifini geri çevirmedi. Hiç vakit kaybetmeden Edirne'ye dönmek istiyordu.

İsyanı bastırmak için geldiği bu topraklarda, gücünü ve kararlılığını emanet bırakıyordu. Tüm kalpler, Osmanlı'nın yedinci padişahının cesaretinin ve hükümdarlığının ışığına kapılıyor, bir yandan da korku duyuyorlardı...

Genç padişah ve isyancı İbrahim Bey kaderlerinde uzlaşırken her şeyden habersiz ortaya ateşi atan ve o ateşle Osmanlı'yı tutuşturduğunu sanan imparator en büyük hatayı yapıyordu. Elçilerinin eline ferman tutuşturup padişahın huzuruna gönderdi.

Padişah eline aldığı fermanı açıp okumaya başladı:

"... Velhasıl, himayemizde bulunan şehzade Orhan Bey'in iaşe masrafını karşılık ödediğiniz, senesi 300 bin akçenin iki misline çıkarılmasını talep etmekteyiz. Talebimizin kabul edilmemesi halinde şehzade salıverilip saltanat davasına yardımcı olunacaktır." Fermanı gerisin geriye sardı ve yüzünde manidar bir tebessüm oluştu.

Padişah gençti ama cahil değildi... Gözünü; devlet mücadelesinin içinde açmış, babasının yazgısında kudreti, bir hükümdarın her an her tehlikeye hazır olmasının gerçeği ile riskleri göz önünde bulundurmayı öğrenmiş bir hükümdardı. Öldürmenin ve yok etmenin sağlamasında hangi hamleyi

yapması gerektiğini idrak eden padişah imparatorun kuru tehdidinde kendisini durdurmak için yollar arayan çaresizliği gördü.

Artık padişahın elinde altından bir koza dönüşüyordu, Bizans... Çünkü hamle yapıp, Bizans'ı vurmak için aradığı hukukî ve siyasî mesnet şimdi avuçlarının içindeydi. Fakat düşmana açık hamlelerle oynamaması, şahı ve sırrı her daim yüreğinde taşıması gerektiğini biliyordu. Elçileri süzdü ve:

"Yakında Edirne'ye döneceğiz. İmparatorunuza söyleyiniz: Cevabımızı Edirne'ye döndükten sonra vereceğiz."

Elçiler afallar gibi oldular. Padişahın bakışlarında ne korku ne de kedere ait bir iz yoktu. Mektuba karşılık bir panik yahut öfke tepkisi dahi vermeyecek şekilde bir lisân ile duruyordu karşılarında. Cevabı almışlardı ama bekledikleri cevap ile aldıkları cevap uyuşmayınca geriye adım atmadılar. Cevaba karşılık hâlâ huzurdan çekilmeyi ağırdan alan elçilere öfkeli Veziri Âzam Halil Paşa dayanamayarak cevap verdi:

"Gidiniz, dendi" diye gürledi. "Efendimizin alicenâplığına dua ediniz ki hükmü bana bıraksaydı billahi tepelerdim."

Halil Paşa'nın gazabını bilen elçiler, korkuyla bakışıp geri geri huzurdan çıkarken, içlerinde bin bir korku çiçekleri açtığını hissettiler.

Halil Paşa padişahın önünde eğildi:

"Cüretimi mazur görünüz şevketlüm... Lakin cevabınızı daha sertçe beklerdim..." dedi.

Padişah her şeyin bilincinde olan varlığıyla baktı vezirine. Başkalarının beklentisine göre değil kendi hesaplarıyla yollarda olan bir padişahtı. Bütün adımları, kalbindeki hesaplarla doğru orantılı olan padişah, kendi varlığına duyduğu güven ile:

"Meraklanma vezirim... Asıl cevabımızı sonraya saklıyoruz. Bu öyle bir cevap olacak ki şiddeti Bizans'ı yere serecek."

Halil Paşa, o an padişahın gözlerinde koşuşan atları gördü. Halinden kudreti okudu. Attığı adımların içerisinde rüyasının ve hükümdarlığının ruhuyla bütünleştiğinin gerçeğiyle yüzleşti. O vakit anladı; o, yaşından büyük bir padişahtı. Kendisine, kendi içine, hesaplarına baktı. Osmanlı

devletinde adı ve maddi gücü ile bir otoritesi vardı. Karşısındaki yıllar önce hükümdar bir çocuk olarak tahta çıktığında ona karşı ısrarla durmuş ve küçük tepe isyanı ile onun tahttan inmesine sebep olmuştu. Ardından geçen senelerden sonra yeniden tahta çıktığında kendisine zulmetmemiş, üstelik makamında kalmasına izin vermişti.

Şimdi karşısında Bizans, Karaman Beyliği gibi etkenlerle yılmayan, onların tutumları karşısında sabırla iradesini koruyan ve hesapları ile zırhlanmış bir padişah olarak görüyordu onu. Bir anda sebebini bilmediği bir korku ile titredi. Geçmiş ve gelecek arasında bağışlanmış bir vezir olarak dursa da şimdi varlığı, kalbindeki hırsla, onun karşısında durmak fikriyle ürperdi. Padişah terazinin sağ kefesinde yükselirken, diğer kefesinde alçalan engelleri ile hedefine doğru güç kazanıyordu.

Puslu bir kış, bir nefes çekimi efkâr, bir padişah, bir kaybetme eşiğinde imparator, isyanında uyanan bir beylik ve şaşkın bir vezir ile kapandı bir sayfa... Bir daha açılacak hesaplar, yüzleşme vakti padişahın beyninde aşikâr. Dokundular padişahın rüyasına... Bezdirmek için attılar önüne çakıl taşlarını... Ama unuttukları bir şey vardı; o, rüyalarındaki aşktan kuvvet kazanan bir padişahtı.

Her isyan için bir karar ve bir eylem gerekti. Kader meydanında engelin birine gülümsemiş, ötekinin özrünü geçici de olsa kabul ederek bastırmıştı... Şimdi Edirne'ye doğru koşturacaktı atını... Kalbi rüyasına teslim, aklı rüyasına dair hesapların ayrıntılarında... Padişah bildi, hiçbir rüya kolay değildi. Ve her zafer aşktan doğardı. O şimdi kuvvetli bir âşıktı.

"Ardından ne çıkacağını bilmeden, gizli ve korkutucu bir emre karşılık vardım huzura... Yaşadıklarımın bedelini mi ödeyecektim?

Sabah ile gece arasında duran bu vakitte,

Henüz geceye yakınken çağrılıyorsa bir vezir, bir kıyametin vaktidir... Dağınık ve yakıcı sözcüklerin arkasına sığınmaktan başka ne düşerdi vezirliğimin payına?

Canımın hükmü Padişahımın iki dudağının arasındaydı. O ki kalbi Fethe odaklı bir padişah... Ben ki Osmanlı'da otoritesi olan yılların veziri, yine de hüküm padişahın avuçlarında..."

BAKIŞLARINDAN KALBE DÜŞEN İKAZ

...

Bir vezirin duyabileceğinden de kuvvetli bir merakla korkuya kapıldı kalbi. Merakının arkasında bu saatte onu huzura çağıran padişahın niyeti, korkusu ise padişahın hoşuna gitmeyecek şekilde attığı gizli adımların duyulmuş olmasının endişesindendi. Padişahın niyetini bilmemenin ama kendi gizli attığı adımların nahoş olduğunu bilmesinin arasında titreyen bir kalbin ardından kalktı ayağa. Çağırıcı olan padişah ise ağırdan almak olmazdı.

Bugüne kadar hiçbir vezir idam ettirilmemişti. Ama biliyordu, bu padişah daha öncekilerin fıtratında değildi. Görünen yüzünde affedicilik mührüyle baksa da görünmeyen suretinde bedel ödetmeye dair kararlar alacak kadar ne yapması gerektiğini bilen bir padişahtı. Aralarında hep bir mesafe vardı. Soğuk sular akıyordu. İkisi de makamında olması gerektiği sınırları korumaya çalışan bir padişah ve vezir olmaya gayret gösterseler de, padişah geçmişte tanıklık ettiği ayaklanmalar ile vezirine mesafeli adımlarla yaklaşıyor, vezir ise gücünü ve itibarını padişahta etkin hale getirme gayreti taşıyordu.

Veziri Azam Halil Paşa, ter içinde kaldı. Ailesinin de üzerine çöken kara bulutlara karşı sakin durmaya özen göstererek onları teselli etmeye gayret gösterirken, içinde fırtınalar kopuyordu. Gecenin yarısı ile sabah ezanından çok önce olan bu vakitte sarayın özel muhafızları tarafından kendisini padişahın acil istediğine dair getirilen bir emri hümayun, göğsünü daraltmıştı. Bir kara yazgımı yaşayacağım, diyerek kaygılanan vezirin gözlerindeki korku, benzine dökülen sarartının içerisinde büyüdü.

Süratle kıyafetlerini giyindi. Her zamankinden daha itina ile hazırlanıyordu. Padişahın kalbini ve gözünü itinalı duruşu ve emin konuşmaları ile doldurmayı geçiriyordu, kalbinden. Beyaz sakalını sıvazlarken, ellerinin titrediğini fark etti. Yüzündeki çizgilere saklanmış mazi ile yüzleşti. Genç padişahın kendi üzerinde yarattığı etki ile uyandı. Dışarıya göz ucuyla baktı. Kapkaranlıktı her yer... Ruhunun karanlığını hissederken, dışarıda gördüğü karanlıkla mukayese etti. "Dışım mı daha karanlık yoksa içim mi?" diye kederli bir ah çekti... "Biliyor mu acaba?"

Dedi. Biliyor, eğer beni bu saatte huzuruna çağırıyorsa kesinlikle bir şeyler biliyor.

Gözü yaşlı, korkuya kapılmış ailesini avutmaya zorladı kendini. Oysa onu kim avutacaktı? Kim merak ile korku arasında sıkışmış varlığını kurtaracaktı? Bilmemek ne kötü, ne elzem bir yangın diye geçirdi içinden...

Çandarlı Halil Paşa, çok iyi biliyordu ki hiçbir vezirin bu saatte saraya çağrılması hayra alamet değildir. Ölüm, ihanetin ardından daha kuvvetle çalardı kapıyı. Bu güne kadar devlette bir Veziri Azam idam edilmemişti. Bu konuda bir ilk olma endişesi yüreğindeki korkuyu kamçılıyordu. Aklına bir şey gelmiş gibi atak yaptı.

Sultanın karşısına eli boş gitmemeliyim, dedi. Muazzam bir mücevher tepsisi hazırladı. Üzerlerinde renk renk yaldızlı yollar görünen mavi kızıl opallerin, Arap denizlerindeki dev istiridyelerin sunduğu inanılmaz büyüklükteki kara ve ak incilerin, altın zincir ve kolyelerin, muhteşem broşların, elmas gerdanlıkların, rengârenk topazların, firuze tespihlerin, neceftaşı ve sedef işlemeli, içleri yabancı ülkelerin altın paraları ile dolu kristal aynalı kutuların en seçkinlerini yanına aldı.

Yollara düştü. İçindeki cümlelerle, dışarıdaki karanlık aynı yönde ilerledi yol boyunca. Sarayın bahçesinden adım atarken, bedeli ne olacaktı hırslarının bilemedi. Kör zarar hesapları ile çarpan kalbinin ritmiyle meşalelerin etrafını kuşatan loş ışığından yayılan, hoş kokuların arasından uzun koridorlardan kasvetli bir ruh haliyle adımlıyordu mesafeyi. Muhafızların süratle aştıkları galerilerin sonuna doğru iki kere yolu değiştirilen Veziri Azam, ecel ile yüzleşeceğinin evhamıyla yol aldı...

Son yıllarda iyiden iyiye büyümüş olan Edirne sarayının derinliklerinde, üç kez, loş aydınlıkta alınlardaki yazıları seçilemeyen kemerli kapılardan geçtiler. Vezirin gözlerinin önünde kaç tehlikeli kapı açıldı ve kapandı... Dar zaman içinde ecel terleri döktü. Her bir kapının ardından padişahın şehla bakışlarının sitemi ile karşılaştı, her bir bakışın kirpiğinde bedeli asıldı... Ruhu gözbebeğinde infazla karşılaştı ve her biri kapanırken bu infaza senin hırsların yol açtı, diye haykırdı. Oysa kapıların bir açılıp bir kapanması ecel korkusundandı.

Giderken böyleydi, hali buydu. Ölümle başı dertteydi, hırslarıyla da... Hırslarında kazanmayı ümit ettiğini, ecelde hepten yitirmek korkusuyla adımladı loş koridoru. Koridorun kasveti kalbinin karanlığındandı... Hediyelerle gözleri kamaşmış, saltanatta varlığını görmüş olduğu serap, yanılgıydı... Hırs vurgunu hırs yorgunu kalbin taşıyıcısıydı. Hırsta mağlup. Hırsa mağlup. Hırslara yüklenmiş sonsuz yanılgı. Hırs ile kazanmak arasında bir yer yok mu? Var sanmıştı, sandığında yanıldı...

Bütün geceleri, günleri, uykusuz ve fethe adanmış kalple geçiren padişahın kapısının eşiğinde durdu. Kalbi yerinden çıkacakmışçasına hızla çarparken, gözleri eşikten odaya uzandı. Kalbindeki hırs ne kadar şaşaalıysa, o da o kadar mütevazıydi... Oysa kalbindeki hayat bir vezire aitti, gözlerinin iliştiği hayat ise bir hükümdara... Ezildi... Kendi gösteriş ve saltanat hevesinden utandı... Yine de hırsları ağır bastı.

Hiçbir vakit duymadığı bir sıkıntı indi, kalbinin üzerine. Ömrünün bundan önceki zamanından, bulunduğu şu ana kadar ki tüm kapılar kapanırken; bundan sonrası için kapılar var mı bana diye içlendi Halil Paşa... Ölüm gerekse de niyet etti ve tüm varlığıyla padişaha tatlı görünmeye...

Odanın içindeki dev kitaplardan başı döndü... Kitap kokularının arasında her bir sayfanın aslında yazgısından kalan yaşam kırıntıları olduğunun bilinciyle, süzdü her eseri... "Her biri bir hayat taşıyor, her biri bizi yazan, bizimle yaşıyor diye feryat ediyor", diye geçirdi içinden... İçindeki bu cümleye aklı karşılık verdi: "Onları yaşatan eserler; aşkın mahiyeti, seni ölüme götüren ise hırsın neticesi." Yaşlı Veziri Azam irkildi.

Odanın penceresinden soğuk bir rüzgâr doluyordu içeriye. Ölümün soğuk nefesi gibi vuruyordu tenine... Ölümün yüzünü de soğuk gösteren duygunun kendi kalbinin karanlık köşeleri olduğunu hissetti bir anda... Ölümün de kaderleri vardı ve onun ölüm kaderi kendi iradesizliğindendi... Padişahın istirahat ettiği bu odanın da aslında çalışmaya dönüştüğünün şahidi oldu gözleri. Her köşede yorgunluk vardı.

Odanın bir köşesinde ateşi küllenmiş geniş bir ocak vardı... Küllere takılan gözleri, yarım kalmış umutlarına değdi. Hemen öte tarafında duran ahşap bir masa ve üzerinde duran su testisi ile cam bir bardağın varlığında mırıldandı: "Su testisi suyolunda kırılır." Bir kenarda duran mangal çoktan sönmüştü. Kendi yüreğindeki mangalda ise korku har halindeydi.

Bekleyiş eşikte, bir de ecel korkusuyla olunca, mazi hatıraları ile gelecek umutlarıyla yakalardı kalbi. Ya şimdi? Şimdi her ayrıntı buğulu bir ölüm masalının teferruatında saklıydı. Ortadaki İtalyan işi, ceviz ağacından yapılmış masanın üzerinde açık duran ve içeride dolaşan dondurucu rüzgârla hışırdayan haritalarda uyandı varlığı. Paşa iç geçirdi hangi padişah yahut Türk beyliğinin liderini getirse aklına işte o haritalarda çizilen şehri hayal etmişlerdi... Oysa şimdi bu haritaları çizen Sultan, o şehre meftundu... Âşıktı... Vurgundu...

İlk kez o an Sultanın çetin bir savaş için hazır olduğuna inandı... Konstantiniyye bu kez aşkla yüzleşecek, Bizans belki de darmaduman olacaktı. Doğu Roma, Sultan Mehmet'in aşkıyla sarsılacaktı... Bu haritalar, uykusuz günler, yorgunluğa inat direnen bu Sultan, bunun en büyük ispatıydı. Teşrifatçı, Paşa eşikte bekleyip düşünürken, Sultandan rıza almak için odaya girmişti. Paşa sabırla bekledi. Bir müddet sonra teşrifatçı paşanın içeriye girebileceğinin izni ile geldi. Paşanın alnında ecel terleri...

Başlangıçta ağır oldu padişah ile karşılaşmanın bedeli. Kaftanının içinde esen rüzgâra karşı yüzünü siper edip, bakışlarını pencereden gökyüzüne savurur vaziyette bulduğu Sultanı. Ellerini bağladı, başını eğip selam verdikten sonra bir müddet öylece kaldı. O bir müddetlik anda kaç infaz cümlesi duydu hayalinde, sayamadı ihtiyar vezir... Ölmek değildi, ölümü yıllarca Veziri Azam'lık yaptığı bir devletin padişahının dudaklarından "bu senin hırslarının, vefasızlığının, nankörlüğünün neticesi", diye işitmekti korkusu...

Eli ecel taşına değmişti bir kere.Ölüm yolundaydı. Bir yüzleşme anının buruk tadı. Öğrendi ki tek bir yüzleşme bin ter demekti. Mahşer gününü getirdi aklına, bin tere karşılık milyon kere milyon terler birikti alnında... "Akıl risalelerini" okuyarak çıktığım bu yolda hırs taşlarına takılarak tökezledim, dedi bir anda... Dedi, ama sağ ve sol yanındaki kayıt muhafızları dışında duyan olmadı. "Bu tahta yakın bir vezir olma yolunda ilerlerken çınardım, şimdi devrildim", "Gelirken bulmuştum makamı, şimdi sarsıntıdayım" dedi. Yine duyan olmadı. Çünkü sesi çıkmadı.

Hünkâr Venedik usulü bir sandalyede oturdu. Veziri Azam önünde eğik başı ile kaftanının eteğinin ucundan öptü, yılların tecrübesiyle... Bu defa diz çöktüğü bu noktada öylece kaldı... Belki de Hünkâr'a teslimiyetin, saygısını göstermenin duygusundaki kıvranışıydı bu kalkmamak... Sultan gençliği ile

baktı, önündeki Paşaya manidar bir kaş hareketi ile dokundu omzuna. Padişahın dokunuşunu hisseden yaşlı Vezir, doğruldu ve hemen bir adım geriye doğru adım attı.

"Epeydir günün bu saatlerinde karanlık ile söyleşiyorum, rüzgâr bu söyleyişte en kadim dostumuz oluyor. Tenime dokunup bir üşüme etkisi ile beni sarsıyor ve uyanık kalmamı sağlıyor."

"Uykusuzluk ve soğuk sıhhatinizi bozabilir Hünkâr'ım."

"Sıhhatimizi ve huzurumuzu ancak mağlubiyet ve vefasızlık tehlikeye düşürür, Paşa. Soğuk Rabbimin yardımı ile işlemez aşk dolu kalbimize."

Paşa, Hünkâr'ın vurgularının arasındaki göndermeler ile dertlense de gücünü topladı:

"Haklısınız Hünkâr'ım. Yine de sağlığınız devlet için elzemdir. En azından uykuya dikkat etmelisiniz."

"Uykum gelmiyor, uyku nicedir terk etti beni. Sabaha karşı biraz dalıyorum, bu da kâfi geliyor."

Muhafızlar o arada Paşanın hediyesi olan dev mücevher tepsisini sultanın ayaklarının dibine bırakarak konuşmayı böldüler. Daha sonra huzurdan ayrıldılar. Mehmet Han, göz ucu ile baktığı tepsiden hızla gözlerini geri çekti. Bir müddet hiç konuşmadan dışarıyı seyretti.

"Nedir bu?"

"Huzurunuza bu vakitte çağırılınca elim boş gelmek istemedim hünkârım! Siz çok daha iyilerini hak ediyorsunuz."

Hünkâr bakışlarını Paşanın gözlerine odakladı. Aralarında söylenilmeyen şiddetli sözcükler geçti. Üzerlerine ürpertici bir rüzgâr esti. Paşa, karşısındaki hünkârın gücünden, hünkâr karşısındaki vezirin niyetinden emindi. Yaşlılığın içinde korkuyla titredi Halil Paşa. Hünkâr içli bir sesle konuştu:

"Senden hediye istemiyorum paşa! Bu tepsideki mücevherler değil duamız, uykusuzluğumuz. Senden Konstanti-niyye'yi istiyorum. Benim kadar, ecdadımız kadar yangınlar çekerek istemeni istiyorum... O zaman şu

tepside gördüklerinden kat be kat fazlası senin olur. Öyle bir itibara ve devlete kavuşursun ki, senin hayallerindeki makam onunla yarışamaz!"

Koca Hali Paşa, "Senin hayallerindeki makam derken niyetini biliyorum, yabancı elçilerden aldığın hediyelerin ve Konstantiniyye'yi istememin delilik olduğunun fikriyle yol aldığının farkındayım demek istiyor hünkâr bana" diye geçirdi içinden. Ama bakışlarındaki kararlılığı, sesindeki geriye adım atmayacağının tınısını da çok iyi kavramıştı. Bütün varlığı ile bu hayale kendini adamış olan hünkârın yanında tavır alması gerektiğini anlamıştı. İşte tam da içinde bulunduğu zaman ona artık kuşkuya dair en ufak kırıntı bırakmamış, hünkâr artık fetih yolcusu dedirtmişti vezire... Bağışlanmasını ümit eden güçlü bir sesle:

"Konstantiniyye sizin olacak sultanım. Allah'ın yardımı ve sizin kuvvetli isteğiniz, güçlü ordunuzla kimse önünüzde duramayacak. Ben ve diğer kullarınız var gücümüzle, canımızla, sonuna kadar mücadele edeceğiz."

Sultan ayağa kalktı. Uzunca boyu, efsunlu bakışları ile kaftanına sarılarak birkaç adım yaklaştı, yaşlı vezire. Sesinde güven vardı, inanç vardı, aşk vardı. Araladı dudaklarını:

"Ey atamın yadigârı, ey saltanatımda vezirim diye anılan bana İsa'nın havarileri gibi değil, yüce peygamberimizin sahabesi gibi candan can vermeye gönüllü yardımcılar lazımdır. Bu fetih sadece bir devlet değil. Millet, din açısından da elzemdir.

Seni, niyetini, aklından ve kalbinden geçenleri biliyorum. Zor bir yoldayız elbette ama sen de beni anlamalısın. Hükümdar için devlet ve güç kaçınılmazdır. Konstantiniyye için ben de yollarda ter dökmem, gerekirse can vermem gerektiğinin inancındayım. Bugün kutuplaşma değil, bir olmak zamanıdır. Vahdaniyetin ışığında, ona teslim olan bir ordu olmalıyız."

Yıkıldı ecel duvarı... Önünde ikaz perdeleri açıldı. Hırsla da hırs olmadan da olmayacağını anladı. Belki ölüme çağrılmamıştı ama dikkat etmezsen ölüm hakkın olur demek için huzuruna çağırmıştı hünkâr; onu, anladı. Huzura girene kadar ecel terlerindeydi varlığı, huzurda ateşten gömleği giymeye adaydı. Tehlikeli sularda yüzüyordu sultanın gözlerinde. Başka yol yoktu, gördü.

Koca Halil Paşa'nın, karşısında yola çıkmış bir hünkâr vardı. Yoldan dönmeyecek bir hünkâr... Ateşe de ölüme de seve seve bu uğurda koşan bir sultan vardı. İçinden bir münadi "Öyle bir konuş ki hünkâr, inansın onun yanında olduğuna" diyordu. İçinden sözcükler geçiyordu. Bakışlar, duruşlar, savaşlar, zaferler, hırslar, barışlar geçiyordu. Duygular akıyordu kalbinin derinliklerinde... Ne desen de vazgeçmeyecek bu uğurda her şeyi ateşe verecek bu sultan diyordu. Daha neler, neler diyordu da vezir kendi hırslarıyla hünkârın beklentileri arasında sıkıştı. "Şehri ya alırsın ya alırsın; başka yol yok sana" diyordu hünkâr. Vezir usulca konuştu:

"Hünkârım ben de sizin gibi istiyorum bu zaferi. Yalnızca kan ve gözyaşı, şehirlerin kapılarının silahlar ve düşmanlıklar değil, barış ve kardeşlik duyguları açsaydı, insanlar yine de geçinemezlerdi sultanım. Bunu şimdi gençliğin ateşi ile anlamakta güçlük çekiyorsunuz, ama zamanla anlayacaksınız."

Sultan Mehmet gülümseyerek:

"Ey Koca Halil Paşa, gençlik ateşi ile tutuşuyor gibi görünüyor olabilir varlığım ama ben aşk meftunuyum! Konstantiniyye rüyasını görmediğim tek bir gece ve kalbimin o rüya ile çarpmadığı tek bir saniyem yok... Bunu da siz zamanla anlayacaksınız. Zafer kazanmak için korkulardan arınmak gerekir."

Hünkârın son sözleri ok gibi oturmuştu vezirin kalbine... Gece, kendini sabahın ferahlığına bırakırken oldu her şey. Vezir, sırtından aşağıya soğuk terler dökerek konağına doğru yol alırken kalbindeki ok ile ürperdi. Hünkâr ise vurgun olduğu şehrin büyüsündeydi, hâlâ...

Haklıydı, zafer kazanmak için korkulardan arınmak gerekirdi. Âşık olan kalp dışında, korku ile hiçbir kalp savaşamazdı. Aşktır zafere giden yolda tek dayanak...

"Sabahın erken saatlerinde...

Seher vakti henüz girerken...

Zühre yıldızı henüz batmadan...

Kuşların uyanışından az evvel...

Bir tek sevgiliye meftun kalpler uyanıkken,

Serin ve umutla çalardı en sevgilinin kapısını...

Derdi ki:

"Ben: Sultan Mehmet Han, senin kapında köle,

Senin takdirinle devletine sultan olmuş kulun...

Bana aşk şehrinin anahtarını nasip et...

Besmele ile vardığı huzurda, cümle tahtından sonra ağlardı sultan...

Onu o anlarda avutan Rabbi'ydi..."

SIR İLE UYANIŞ

Toprak yaratılış kokusunu tekrar ederken, Kontsanti-niyye'ye karşı başladı tutulma... Tuzlu bir rüzgâr genç hükümdarın yüzüne dokundu. Birden tepelerden gelen bir hışırtı ile sese yoğunlaştı. Hükümdar içinde bulunduğu zamanın derinliklerinde düşünceliydi. Ruhu, aşk berzahındaydı. Yalınayaktı. Konstantiniyye'ye karşı. Kalbine nakşettiği şehri, süzüyordu şimdi. Arkasında 50 bin kişilik ordusu. Güzelcehisar'ın tam karşısındaki mevkide durdu. Kontsan-tiniyye'yi fethetmek amacıyla dedesi Yıldırım Beyazıt'ın inşa ettirdiği bu hisarı bu kez o, Kostantiniyye'yi fethetmek duygusuyla inceliyordu.

Bir tepeciğin üzerine çöküp uzun uzun hisarı seyretti. Büyük bir hatırayla yüz yüze geldi. Doğrudan anlatılmayanları ve sonsuz görünmez gerçeği anlatan sırrın kokusunu çekti içine. Yüzü dünyaya değil de ezele bakıyordu sanki. İlâhî muhayyilede kalbinin esrarını yudumladı sultan. "Bana aşkı fısılda ey dedemin hatırası hisar!" diye sesleniyordu hünkâr. Zaferle aşk arasındaki ince çizgide bir nefesle aldı...

Hisarın sırrı, yaratıcının izniyle dokundu kalbine. Gözlerini kapattı. Kısacık bir andı. Oysa yüz yıllara bedel bir tattaydı. Sanki ruhunun yaratıldığı anda ezel gerçekleri ile yüz yüze gelen ruhunun hatırlayışıydı, şu an... Kaderinin levh üzerine yazılmış kaydından bir parçaydı sanki kendisine bahşedilen. Şimşek parlaması kadar kısa bir anın parıltısında, aracısız önüne serildi kaderinin kokusu. Şehlâ bakışlarının içinde şefkatli bir sızıyla ne olur diyordu, ne olur, bana bir kapı aç, ya Fettah!

Tek başına bu hisarın boğazı kontrol altında tutması imkânsızdı. "Buldum" dedi. Yüzünde bir sevinç peydahlandı. "Karşısında bir hisar daha inşa etmeliyiz, Bizans'ın böylece şah damarı kesilmiş olur." Böylece Bizans'ın dünya ile irtibatı kopacak, son ikmal yolu da tıkanacaktı. Hisar, tam bir boğaz kesen olacak ve layık olduğu ismi alıp, efsaneleşecek diye geçirdi aklından.

Sonra döndü beraberindeki ordusuna ve:

"Muradımız şudur ki bu mevkide bir hisar yapıla, muhkem ola, boğazı kese ve iznimiz olmadan kuş uçurtmaya."

Herkes şaşkınlık ve hayranlık ile hünkâra odaklandı. Bir münadiye Mimar Müslihüddin Ağa'yı çağırması emrini verdi. Mimar, hünkârın huzuruna geldi. Aşk ve şevk ile hemen hisarın esaslarını kâğıt üzerinde tespit ettiler. Hünkâr, hisarı, bizzat mimara kendisi çizdirirken, bazı noktaları kendi elleriyle çizdi. Büyük bir koşuşturma başladı.

Padişah yine de tedirgindi. Zira hayatı fethe odaklı bir kapıdan başlıyordu. Sokakları, yolları, kalbi, tehlikeli sulardan geçiyordu... Başarmak, adının yazgısında fethedilmeyen toprakları fetheden hünkâr mahlasının olmasını düşlüyordu. Ayasofya'nın kubbesinden ezanı Muhammedî'nin yankısını hayal ederken kalbi tarifsiz sevinçlerle kabarıyordu... Ayaklarının altından uçurumlar,

Çalılıklar, ateşler doğarken, o hepsinin sancısıyla devam ediyordu düşlemeye fethi. Ruhunda yalnızca zafere ulaşamamanın endişesini yaşıyordu.

Gecenin yarısına kadar sürdü, projenin hazırlığı. Hisara karşı gülümseyerek baktı. Tarihe doğru aktı varlığı... Dedesi Yıldırım Beyazıt'a gülümsedi. Onun bıraktığı hayalleri şimdi yeni bir hisarla tamamlayacaktı. Bir hayal devralmıştı atalarından. En büyük mirası buydu... Konstantiniyye sancısı... Kâh zafer çığlıkları, kâh bugüne kadar fethedilememiş olmasının endişesi ile yürüdü gecenin üzerine... Kulaklarında yankılanan "Mehmet, rabbine dayan, onun hikmetine sığın" sesleriyle, canını dişine takarak ilerlemeye çalışıyordu.

Fethin sancısının etkisiyle, kalbinin zikri, dil zikrini de coşturmuştu. Doğduğu andan itibaren kulağına fısıldanan fetih, kılıcı eline her kavradığı anda kendisine işaret edilen Kontsantiniyye, eğitimi, şehzadeliği, hükümdarlığı süresince dilinden kalbine indirerek büyüttüğü zikir, bu gece kalbinden taşarak dilinden dışarı da dökülüyordu:

"Ya Rab, ya Allah, Ya Fettah Ya Allah, Ya Mukaddim Ya Allah, Ya Nafi Ya Allah..."

"Fettahsın, halimi arz eder ve zorluklardan beni çıkaracak olan anahtarı senden umarım Allah'ım."

"Mukaddimsin, dilediğini makam ve mevki, yer ve zaman gibi çeşitli yönlerden öne geçirensin, beni ve ordumu, Bizans'a karşı öne geçir. İçimde

fetih sancısı arttı. Bu sancının içinde öyle yalnızım ki, kalbimi ve bedenimi acılardan uzaklaştır. Sana muhtacım Rabbim."

"Sen Nâfisin, her faydalı ve hayırlı şeyi bizzat kendi irade ve kudretinle yaratır ve onu dilediğine nasip edersin. Kudretinle var ettiğin şehrin kaderini bana yaz."

Sehere doğru hisarın güzelliğine haykırdı duasını... Kalbin sahibine havale edince yüreğin sancısını, yürek emin olurdu sevgilinin cevap vereceğinden... Hazır olan projenin inşasına başlamak için çekti besmeleyi. Beraberindeki 50 bin kişilik ordunun gücüyle yeni hisarın coşkusuyla sıvazladı, kollarını...

Bir hükümdar iken şimdi bir işçi gibi ter akıtarak çalışıyordu. Başta genç padişah olmak üzere herkes çalışıyor, yaşlı vezirler, piri fâni din âlimleri taş ve kireç taşıyorlar, ayrıca on bin civarındaki işçi de durmaksızın iş görüyorlardı.

Hisar da lisânı hâl ile Mehmet'in alnının terine, bileğinin gücüne, adımlarının şevkine, kalbinin atışına, teninin ateşine hiç durmadan şahitlik eder; iki gözü iki çeşme hükümdarın çıktığı yolda muvaffak olması için ağlar, dua ederdi... Dile gelip konuşabilseydi neler fısıldardı hünkâra... Neler anlatırdı... Yıllar önce deden Yıldırım Beyazıt da beni kalbi ile inşa ederken seninle aynı rüyanın yolcusuydu diye feryat ederdi. Derdi ki:

"Ah, Sultan Mehmet,

Rabbi tarafından aşka meftun seçilmiş yürek.

Sancılar içindeki hünkâr,

Uykusuz sultan.

Kalbinin aşkı, tüm sırları ile Rabbine açık,

Dünyaya örtük olan âşık...

Alnına fethin sırdan nişanı indirilmiş Mehmet.

Uzun yıllardır senin gözlerini, bakışlarını ve de karşıma yeni bir hisar düşleyecek olan aklını bekleyip durdum.

Seni beklerken çekildi suyum...

Şayet senin bana gelip de dokunacağının müjdesi verilmemiş olsaydı, sabrım çoktan tükenir, çoktan yıkılırdım...

Şimdi ben, ben ki dedenin inşası hisar, mimariler dünyasının Konstantiniyye'ye bakan umudun yüzü...

Bundan sonra senin aşkınla, fethe giden yolda şanlı bir yazgıyla geçeceğim defterlere...

Beni sana, karanlık gecenin, aşka yürüdüğün bu tehlikeli zamanın içinde sırrı fısıldayan yâr ve arkadaş olarak yazan Allah'a hamd ederim. Senin bana aşkla bakan bakışların beni mimarilerin arasından seçilmiş kılıyor. Bakma, varlığımın çimentodan, taştan olduğuna...

Ben de tıpkı senin gibi fethin aşkı ile sızlıyorum. Uykusuz bekleyişler yaşıyorum. Zafer çığlıklarının duvarlarıma çarpıp gökyüzünden Konstantiniyye'nin denizlerine bir şebnem gibi döküleceğinin hayalini yaşıyorum.

Bana gelmeden, karşıma çömelip bir sırrın keşfinde aydınlık bir fikre uyanmadan önce, uzun bir ıssızlık ve yarım bir projeydi rüyan...

Şimdi bu yorucu koşuşturmanda, ordunla beraber çalışırken bana karşı bir hisarın buluşunda, yalnızlığıma bir umut gibi çıkageldin. Yıllardır beklediğim sen, Konstantiniyye için bir umut olarak inşa edilen varlığıma çıkageldin bir yıldız gibi... Benim eteklerimde "Mim dal mim dal" ile yazılan şifre senin sırrındanmış şimdi uyandım. Muhammed'in (s.a.v) müjdesi Mehmet... Müjdeyi veren de, müjde edilen de "Mim dal, mim dal" harflerinin büyüsünde filizlenmiş sırların ta kendisi...

Ah, Mehmet! Benim aşk muhafızı hünkârım... Bir nehir gibi... Bir delil... Bir ayet gibi... Beni sana, seni bana aşk fethi için yoldaş kılana, defterlere adımı adında uyanış olarak yazdırana hamd olsun...

Hoş geldin hünkârım, hoş geldin...

Şimdi aşk dolu bakabilirsin bana.

Korkma, ellerinden kaymayacak keşfin.

Benim duvarlarımdan uyandın, yeni bir hisarın varlığına.

Benimle fısıldadı sana, sırrı yaradan.

Terk etmem, yıkılmam; yanıltmam ve kaçmam.

Vallahi.

Billahi.

Tallahi.

Vazgeçmem ben sırrına yoldaş olmaktan, seninle aynı zaferi düşlemek sözünden dönmem.

Yıllardır beklediğim zaferin komutanı, aşkın muhafızı, aşk taşıyıcısı, aşkına şahit olmak için var edildim ben... Hoş geldin, zafer için yamacıma.

Şimdi sağlam durma vaktidir Mehmet.

Nice kış, nice kar, nice güz, nice çöl sıcağı geçti başından, yine de yılmadın, sabırla, sebatla, dirençle yürüdün rüyana doğru... Sadece Konstantiniyye'nin fethi içindi bu meşakkatler, çileler, yorgunluklar...

Şimdi Mehmet,

Sevgili II. Mehmet Çelebi,

Sevgili aşk muhafızı,

Sevgili fetih yolcusu...

Güzel hitapların manasına dokunan varlığın sahibi...

Şimdi hünkârım, burada bir işçi gibi çalıştığın şu noktada, zafer senin alın terinin hakkıdır. İçinde bulunduğun an sabretmenin ve dayanmanın tacını giyme vaktidir. Bugün burada giyeceğin sabır tacına bakarak kuvvet kazanacak, direnecek, sebat edecek, senden sonraki kuşaklara rüyaları için güç vereceksin...

Sen şimdi öyle güzel bir şekilde tahammül et ki, senden sonraki tüm kalplerde sıkı sıkıya tutunsunlar rüyalarına ve asla vazgeçmesinler

aşklarından... Yılmasınlar çile ve engeller karşısında. Tüm dert ve ıstıraplarına aşkın coşkusu ile kucak açsınlar...

Sen sabrın kaftanı,

Sebatın hünkârı,

Direnişin önderi,

Tahammülün en güzel örneğisin...

Ve senden sonra Allah rızası için mihnet ve çileye göğüs geren herkesin, ıssızlığın içerisinde çıktıkları yollarda bir iz, bir kurtuluş arayan nice kalplere sırlar fısıldayan nice destekçi varlıklar da bu garip sur olan varlığımı hatırlatsın sonrakilere... İsmimi "Hisar" diye kalplerindeki deftere nakşedenlere selâm olsun... Aşk yolunda inşa edilen tüm eserler, âşıkların kulağına sırlar fısıldarken yükselsin sonsuzluğa..."

Genç hünkâr hayaline doğru hisarın karşısında durup, Bizans'ı bölen yeni bir hisarın varlığına uyanınca başladı zafer için yeni bir hisarın telaşı... Şimdi hünkâr ve ordusu kan ve ter içinde hiç durmadan çalışırken, dedesinin inşası olan hisar, kulağına övgüler, sırlar, kuvvetli direnişler fısıldıyordu... Denizin tuzlu serinliğini hünkârın yüzüne ulaştıran rüzgâr, hayranlıkla şahit oluyordu bu ana... Kalbinin zarına umut değiyordu. Umut, ona her değdiğinde o da ellerini toz, toprak, kireç karışımlarında aşk umut olsun diye çoğaltıyordu.

Kalplerinde ateş, alınlarında ter; her biri aynı aşkın peşinde... Her biri cihana bedel zafer muhafızları... Sultan II. Mehmet, koca bir kayayı kucaklamış taşıyor, Molla Hüsrev, padişahın aşkına aşkla temel kazıyor. Vezirler harç karıyor. Mevki, makam, şöhret değil omuzlarında taşıdıkları, hepsi büyük rüya için gurur kırıntısı taşımadan her işin ucundan tutuyorlar...

İşçilerle, yamaklarla, kalfalarla, yeniçerilerle bütünleşen bir manzarada amaç; İlahi Kelimetullah, araç; Boğaz Kesen Hisarı. Hedef; Konstantiniyye...

Hükümdar günlerdir yorgunluğun ve uykusuzluğun içinde, kaldırıyor ellerini Sema'ya: "Ya Rab, şükürler olsun sana"...

"Yorgun ama coşkundu padişah...
Bir o kadar da ataktı...
Gözleri hedefe odaklı,
Kalbi aşk ile kanatlı,
O, artık adı düşmanı korkutan bir şandaydı...
Yürüyen bir dağ gibi dalga dalga
Bizans'ın kalbine vuruyordu...
Vakit zaferden önceydi.
Hisar için akan sular gibi bir orduyla
Aşk ile feryat ediyordu...
Aşk ile coşan kalpten korku duyanlar vardı...
Bizans'a korku yaratan aşk,
Padişahın en büyük dayanağıydı..."

"BİZİM KUDRETİMİZİN ULAŞTIĞI YERE" SİZİN HAYALLERİNİZ BİLE ULAŞAMAZ

Her türlü açlığa, yorgunluğa, uykusuzluğa, tek sözcükle acıya dayanaklı olmak üzere yemin ederek çıkmıştı yola Hünkâr. Dahası çıktığı yolda, rüyası uğruna her cefayı sırtlanmaya razı olan kalbinde elleri nasırlaşsa dahi bir işçi gibi çalışmaya gönüllü bir yücelikle taşıyordu yükleri... Rüyanın sarhoşluğuyla çıktığı bu yolculukta zaferi öyle büyük hissetti ki kalbinde, üzerinden dalga aşan büyük kayalar gibi hiçbir acı işlemez oldu varlığına...

Günlerdir dedesinin yaptırdığı hisarın karşısında ordusu ile beraber inşasına başladığı yeni hisar için gözlerine uykuyu, varlığına zevki sefayı, haram kılan bir padişah olarak ter akıtırken, kıyametler sıralamasında "ben" daima "sen" den daha önce gelmesinin neticesi ile Bizans çareler arıyor, korkudan titreme nöbetleri geçiriyordu. Padişahın kulağına Bizans'ın korkuları, kendi içlerindeki anlaşmazlıkları geldikçe, zafere daha da yakın hissediyordu, kendini... Bilmek hesabın sınırlarını daha da güçlendiriyordu.

Fethedilmeyen toprak kalbin nazarında büyüdükçe, peşine düşen âşıklar çoğalıyor, zafer duyguları kalpleri daha da kamçılıyordu. Her defasında zafere doğru uzanan yolda Bizans kârlı çıkarken, Osmanlı hüzünle iç geçirip şehrin rüyalarıyla ateşten bir kalp olarak yazılan yazgının çilesinde kıvranıyordu. Oysa şimdi aynı hedef için iki saf aynı aşk ile tutuşurken bu kez zafer yazgısının gülen yüzüne yakın duran isim; Osmanlıydı.

Başlangıçtan bu yana her hükümdarın nabzında atan Konstantiniyye, şimdi saltanat zincirinin yedinci halkasının her zerresindeydi. Çünkü savaş hükümdar için kaçınılmazdı. Ve her savaşın neticesindeki zafer, devletin başında yükselen hükümdar için kutsaldı. Bu yüzden her hükümdarın hayatı savaş ile zafer yazgısında yaşadığı kadar hayattı.

Hayatı kutsal olan zafer ile ölçmek kaderinin hakkıydı? Sıradan insanların yaşadığı hayattan çok daha ağırdı... Padişahın bedeni aşk kıvılcımları ile lav halinde iken, alnı emeğin damlaları ile ıslanmışken, bileği hisarın heyecanında kuvvet kazanırken, "Saint Michel" kilisesinin enkazı büyük rüya için muhteşem Sultanın ve ordusunun ellerinde yeniden dirilip Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden getirilen malzemelerle birlikte Boğaz Kesen Hisarı'na hayat verirken Bizans elçileri çıkageldi.

Aylar öncesinde padişah, büyük bir umut ve heyecan içinde İmparator Konstantinus'tan, dedesi Yıldırım Beyazıt'ın yaptırdığı hisarın tam karşısındaki mevkide bir av köşkü yapabileceği kadar bir alanı talep etmişti. İmparator, genç padişahı; kolay bir av gibi görüp dudak büzmüş ve isteğine şöyle cevap vermişti: " Bir dana derisi kadar yeri kabul ederse buyursun." Konstantinus'un, alaycı tavrına içerlenmiş olan genç padişah, kıvrak zekâsıyla hemen irice bir danayı kestirerek, dananın derisini eğirtip ip yaptırmış ve o ipin kapladığı 60.000 metrekarelik araziyi ele geçirerek imparatoru zekâsı ile alt etmeyi başarmıştı. Bizans elçileri, Hünkâr'ın huzuruna geldi. Karşılarındaki Sultan'ın gençliğine rağmen çetin bakışları, demir gibi duran varlığıyla ürperdiler. Elçiler, inşaatın durdurulmasını rica ediyordu. Çünkü imparator, yapılacak olan bu hisar ile tehlikeli bir kıskacın içerisinde varlıklarının sıkışıp kalacağının farkındaydı. Elçinin sözlerini büyük bir sabır ile sonuna kadar dinledi, Hünkâr. Kaşları, duyduklarının karşısında çatıldı. Alnında öfke terleri... Oysa kalbi öfkesine hâkim olacak güçte... Kaftanının içerisinde uzunca boyu ile durdu karşılarında, içinde büyüyen nice kelimeler arasından seçti şu ana uygun olan en değerlilerini... Bir müstebit, bir tiran olmak istemese de karşısındakilere göstermeliydi gücünü...

Karşısındaki Bizans heyetine sesindeki kararlılığın gücü ile seslendi:

"Topraklarımızın tasarrufu tamamen bize aittir. Rumeli sahilleri mülkümüzdür, dilediğimiz gibi tasarrufta serbestiz. Bize mani olmak için elinizde hangi kuvvet vardır? Gidiniz, efendinize söyleyiniz.

Deyiniz ki:

"Şimdinin Osmanlı Padişahı, evvelkilere benzemez. Bizim kudretimizin ulaştığı yerlere, onun hayalleri bile erişemez. Bu seferlik dönmenize ruhsat veriyoruz. Şayet bundan sonra bu konuyla ilgili elçiler gönderirse ve onlar karşımıza çıkma cüretini gösterirse biliniz ki hepsinin diri diri derilerini yüzdürürüz."

Padişahın cümleleri, ordusunun kendine olan güvenini arttırdı. Göğüslerini kabarttı, içlerinde zafer çiçekleri açtırdı. Oysa karşısındaki elçilerin yüzleri sarardı, dudakları morardı... Ellerinde ve bacaklarında titreme ile padişaha korku hisleri ile baktılar... Başını Sema'ya yakın tuttu padişah... İçindeki aşk ile kucaklaştı. O aşk, onun gücüne güç katıyordu.

Bunun bilinciyle içindeki aşkın ateşini daha çok sevdi. Elçiler imparatora cevabı bildirmek üzere huzurdan ayrılırken, padişah zafer için hisara gülümsedi...

Yorgun ama coşkundu padişah... Bir o kadar da ataktı. Gözleri hedefe odaklı kalbi aşk ile kanatlı... O artık düşmanı korkutan bir şandaydı. Yürüyen bir dağ gibi dalga dalga Bizans'ın kalbine vuruyordu. Vakit zaferden önceydi. Hisar için akan sular gibi coşkun bir orduyla, aşk ile cihada koşuyordu... Aşk ile coşan padişahın kalbi, aşksız kalmaktan korkan XI. Konstantinus, imparatorluğunu aziz kılan Doğu Roma diye anılan Konstantiniyye'ye son kez dokunuyor olmanın endişesi ile sarsılıyordu... İmparatora korku yaratan aşk, Sultan Mehmet'in kılıcını keskinleştiriyordu...

"Ben bundan önceki Sultanlara benzemem" cümlesinin yüzlerinde yarattığı dehşet ile imparatora doğru yol alan elçiler, elzem bir yara ile endişeye kapıldılar. Şimdi, adımladıkları şehrin büyüsünü kalbine nakşetmiş ve hiçbir kuvvet ile sarsılmayacak kadar dirençli duran bu hükümdara, kendi içinde din, ekonomi gibi etkenlerle bölünmüşlük yaşayan Bizans mı karşı koyacaktı? Artık bu konuşma ile de kesin bir çatışma kokusu sarmıştı iki devleti de... Zamanın derinliklerinde akan su yakıcıydı... Sessiz savaş bayrakları dalgalanıyordu. Çok ağırdı insan hayatının yazgısı... Kalbi dağlardı insan etinin boyası... Zira kırmızılar arasında en baş döndürücü olandı kan kırmızısı... Savaş, bir yanıyla kan rengiydi hafızaların lisanında. Her savaşın iki yüzü vardı... Görünen yüzü mücadele, görünmeyen yüzü kanın renginde saklıydı. Padişahın içi yandı... Ne de olsa o, barış yanlısıydı... Kalbi kulluğun iman noktasındaydı... Yine de onun yazgısını hükümdarlığın manası ile yazmıştı yaratıcı... Bu yüzden acısa da canı, o savaşa doğru uzanan hayatın yazgısıyla kavradı kılıcını...

Aldığı karara karşılık başkaldırılara hazırdı... Ne kendi içinden ne de dışından gelecek bir engele yoktu izin katında, bu konuda acımasızdı... Hünkâr'ın bakışları, Veziri Azam Halil Paşaya takıldı. Paşa, savaştan yana değildi yine de fikrini gizlemekten yanaydı. Hünkâr'ın aşkının şiddetinden kaçındı... İçine düşen garip korku tohumları, yeşerse de o da otoritesinin bu topraklarda sarsılmamasının planlarıyla karmaşık düşüncelerin yazgısında soluyordu hayatı...

Ortada bir mücadele meydanı vardı... Ve her mücadele meydanında eylem ve kararlar arasında kan kırmızısı canların yazgısı açardı... Lakin kan kırmızısı dokunsa da Hünkâr'ın kalbine, bu hikâye uğruna ölecek kadar içindeydi Hünkâr'ın...

İmparatorun soluğu kesildi.

Yüzünde acının resmi belirdi.

İçinde korku çiçekleri...

Ayasofya, ağladı gözlerinde...

Konstantinopolis saplandı, kalbine...

Akan suların rengi bulandı...

Martıların kanatları kırıldı...

"Dönmeyecek niyetinden," diye mırıldandı...

49 yaşının yazgısında...

21 yaşının deli kanında...

Bir hükümdarın çılgınlığı...

İmparator, acıyla haykırdı:

"Madem dönmüyor yolundan, öyleyse geciktiremez miyim?

Tanrım bir çare!"

İmparatorun gözlerinden Ayasofya'nın duvarına düştü bir damla yaş..."

SAVAŞ, KAÇINILMAZ YAZGI

...

"Hava buz,

Hava ateş,

Hava demir,

Şehrime kim gözünü dikmiş?

Ah, öleydim ben, öleydim...

Defterlere düşmesin, kalemler yazmasın ismimi

Bana ne gelirse gelsin ama

Şehir Bizans'a kalsın..."

İmparator, acıyla sarsılırken başına gelenlerin ne olduğunu tam olarak bilmeden yürüyordu yazgısına. Ezelden bu yana uğruna yapılan tüm savaşların kazanan yüzü Bizans olmuştu. Ve şimdi bir tehlike daha kapısındaydı şehrin... Ve o, şehrin elinden çıkmaması için yeterince güce sahip değildi. Hangi çareye dokunsa içindeki çaresizlik daha da çoğaldı. Bütün zamanların içinde en zor imtihandı içine düştüğü tehlike...

İmparatorun karşısında Sultan Mehmet'in bakışlarından kurşun yemiş elçiler, kalplerine saplanan okların ucundan haykırdılar Hünkâr'ın cevabını... XI. Konstantinus elçilerin bakışlarındaki korkuyu gördü. O korkunun ışığında ürperdi, korkusu büyüdü, sırtında bir ürperti hissetti. Sultanı, engelleyemeyeceğini anladı. Kapısındaki savaşın esintisini yüzünde hissetti. Göklerden üzerine yağan tehlike yağmurlarında yitirdi, korunaklığını... Sağdan, soldan içinden ve dışından artan korunaksızlığının yangınında yandı. Sıkıntı ve çaresizlikle verdi emri:

"İnşaat alanında çalışanlara erzak ve hediyeler ulaştırılsın." Amaç padişahın gözünü iyilikle, incelikle boyamaktı. Ama padişah, çetindi...

Korkunun koynundaydı imparator, imparator; koynundaydı gecenin... Konstantiniyye'nin gök kubbesinden süzülen yıldızlar, imparatorun kalbinden kaydı. Sıcak, sımsıcak, ölecek kadar sıcak sular birikti varlığında... İmparatorun gözlerinde bir damla uyku yok...

İmparatorun kalbi, bir tutsak ceylanın kalbi...

İmparator, inşaat alanına doğru yola çıkan kervanın arkasından ümitsizce baktı. Şehrin ışıkları kırıldı, kalbinin korkusunda... Çaresizliğinde çare ümit olmadı arayışına... Gösterişli imparatorluk tacındaki mücevherler çatırdadı... Yok, yok, dedi umutsuzca... Kervanın yollarına doğru savurdu gözyaşlarını... Yok, dedi ama çok şey vardı gözyaşlarında...

Yolu uzun çok uzun olan Hünkâr yolunu kalbinde yarıladı... Savaş yolunda halden hale girerken Mehmet'in kalbi, Mehmet en çok da sabrın kimden geldiğini bilmenin ve sabretmenin iç manasına erişmenin keyfiyle sabretti. Tahammül etmenin ne demek olduğunu anlamanın olgunluğuna

erişebilmenin isteği ile tahammül etti. Öyle ki zor olan ateş çemberinin içinde sabrına sımsıkı tutundu ve tahammülünden hoşnut kaldı.

Tahammül, rüyasına doğru çıktığı yolda kuşandığı zırhlardan biriydi... Bu zırh, ona çileyi daha tatlı gösteriyordu. Aylardır burada hiç durmadan hisarın yapımı için uğraşıyordu. "Tahammül, benim dayanılırlığımı kuvvetlendiriyor" dedi. Günlerce, aylarca bu duygu ile kıvama geldi. Mart'ın soğuğunda başladıkları çalışmalar, bahara doğru uzanan takvim yapraklarında hâlâ sürüyordu. "Benim olan rüyanın kaderi, yaratıcının katında tüm ayrıntıları ile açıkken, ben, benim olan rüyanın bilinen ve bilinmeyen denklemlerinde büyütüyorum aşkımı...", diye mırıldandı Sultan.

"Koşsam, Konstantiniyye, koşup aşsam tüm sınırlarını. Toprağıma katsam, bu büyülü şehri... Doğu Roma'nın Sultanı diye anılsam, yazılsa duyulsa adım..."dedi. Sultanın kalbinden başarmaya dair şiirler döküldü surlara... Şiddetle uğurladığı elçilerin ardından şimdi karşısında duran kervanın, görünmeyen niyetinde taştı öfkesi... İmparatorun kervanının aracısına haykırdı öfkesini:

"Ben, fakirlerin ve yetimlerin kursağından kesilen nimeti ne askerime, ne ameleme yediririm. Biz has müminleriz, kursağımıza netameli nevale giremez."

Giden kervanın ardından dökülüyordu hisara karşı ruhundan mısralar:

"Kime yâr olam cihan içinde yârum var iken?
Kime kul olan o şahı tacdarum var iken?

Harü has neşv ü nema bulur bahar irince ah...
Ben hazanı hecre düştüm nev baharum var iken...

Bülbülü gül işi naz ile niyaz illa benûm,
Hasılum dağı cefadur lalezarum var iken...

İntisabum hizmetüm birağbet aldı akıbet,
Harüzar oldum aziz – kamkorum var iken...

Leşkeri gam şahı ışka nice bulsun destres,
Avniya meyhane gibi bir hisarum var iken"

Şiir kanatlanıp hisarın tuğlalarının arasına bıraktı sıcaklığını. Hünkârın yüzünde zafer ışıltıları saçıldı... Aşkını hisarın eteklerine kodlayacaktı...

"Yenilme. Bükülme. Çökme!
Korku... Sızı... Ürperti...
Değişen yazgının sınırında,
Bir manaya çok isim değdi...
On beşinci yüzyılın içinde
İki devlet aynı aşkın peşinde
Birinin payına düşüş,
Diğerinin payına yükseliş düştü...
Nizam, düzen demekti
Hangi devletin ordusu daha nizamlıysa
O, zafere o kadar yakındı..."

"ACZİN İÇİNDE YARALI BİR İMPARATOR"

Acının, sızıya dönüştüğü noktada imparatorun genzine kaçan yakıcı bir ıstırap göğsüne saplandı... Tehlikeli bir zamanın içinde, bu kadar aciz kalmayı sorgulayan bakışlarla daldı acılarına... Hangi yola girse boş kalmıştı elleri, hangi çareye sığınsa büyümüştü çaresizliği. Aczin kırıntılarıyla baktı yaşadığı şehre... Şehir hâlâ görkemliydi. Güç kaybeden kendisi ve ordusuydu...

Güçsüzlüğün içerisine nasıl düşmüştü varlığı? Aldığı nefesi savururken havaya döküldü cümle dudaklarından... "Nasıl bu kadar az ve bu kadar fazlasın bana?" Aldığı nefesi aynı anda ona hem az hem de fazla gösteren, Konstantinopolis'e gözünü dikmiş, korkularına meydan okuyan, Osmanlı'nın yedinci padişahıydı. Aralarında kan ve ateş akıyordu... Ve onu hiçbir güç durduramıyordu.

Kar yağsın içimdeki yangının yakıcı sızısının üzerine. İçinde bulunduğum girdaba tercüman olacak muktedir bir dil dokunsun, elimde kendini bana meydan okuyan Sultana karşı güçlü bir ferman olsun... İçime batırdığı iğnelerin kanında okusun, bu şehre olan düşkünlüğüm. Bana bir tek ağlayan kalbim nefes alsın derince... Önümüzde bekleyen tehlikeli sular için kurtuluş temennileri yağsın üzerime... Yağmur saçlarımı ıslatsın, mevsim Bizans'ın güldüğü, XI. Konstantinus diye anılan adımın, imparatorluğumun yükselişinin son bulmadığı mevsim olsun.

Yağmur pencereleri titretirken, imparatorun yüreğini, gün geçtikçe kapısına doğru yaklaşan Hünkâr'ın varlığını titretiyordu... En görkemli şehrinin uğruna göklere savrulan harbin sisi yayılmıştı. Denizden yükselen iyot kokuları imparatorun yüreğine doğru değiyor, acısını tazeliyordu.

Ayasofya her zamanki gibi ışıl ışıldı... İmparator flavius Petrus Sabbatius Iustinianus tarafından yaptırılmış, dönemin en büyük mimari harikası kabul edilen muhteşem mabedin içerisinde kederlice düşlere dalıyordu XI. Kontsan-tinus. Altı yılda yapılan bu mabedi süzerken, bir daha buranın içerisinde özgürce dolaşamayacak olmanın efkârıyla tutsak bir kalbe dönüştü. Yunanca da "Kutsal bilgelik" manasına gelen mabedin her bir taşının kutsallığında sızlandı. 16.200 metrekarelik bir alanın içerisinde, 55.60 metre yüksekliğinde olan kubbesinin, 30.31 metrelik çapıyla

rakiplerine karşı güç kazanan mimarinin Bizans'ın kıskanılacak yapılarından biri olduğunu düşündükçe başı dönüyor, "yitirmemeliyim", diye söyleniyordu.

Papalık elçisi İtalyan coğrafyacı Andrea Rosetti, yanında hüzünle yürüyen, düşünceli imparatoru saygıyla süzdü. İtalyan şehir devletlerinin son dönem politikaları üzerine konuşuyorlardı. Ancak XI. Konstantinus diye anılan imparatorun korkularını hafifletecek, yüzünü güldürecek olası bir yardım ile acizliğinden sıyrılmasını sağlayabileceği bir haberi ona getirememenin elemiyle üzüntü duyuyordu.

İmparator bir süre sonra, iç âlemindeki yolculuğundan sıyrılıp kederli konuşmaya başladı:

"Sultan ikinci Mehmet, hiçbir yöntem ile durdurulamıyor. Daha önceki Osmanlı Padişahlarının hepsinin dışında bir siyasi yöntem ile ilerliyor. Babasının uzlaşmacı yapısından uzak Avrupa'ya öyle sıcak ve ticari kolaylıklar sunarak barış eliyle uzandı ki zihninde tasarladığı planları anlaşılmayacağını sanıyor." dedi.

Rozetti imparatorun huzurunda saygıyla durmaya özen göstererek yanıtladı imparatoru:

"Kuşkusuz onun daha önceki hükümdarla benzemediği konusunda haklısınız, imparator hazretleri. Fakat niyetinin anlaşılmamasını değil, bilakis anlaşılmasını istiyor. Ancak yaklaşım şekliyle düşmanlarının kolunu öyle bir bağlıyor ki ilk aksi doğrultuda hareket edeni, yok etmek üzere listesinin en başına ekleyecek."

Papa elçisi ve imparatorun bakışlarında bir çıkmazın rüzgârı esti. İkisi de sustu. Suskunluğun kollarında çırpınan kalplerinin çarpıntıları duyulacak kadar acı çığlıklar içerisindeydi... İmparator sessizliği bölen bir fısıltıyla konuştu:

"Çılgın o... Tanrı onun çılgınlığından bizleri korusun."

Ayasofya'nın görkemli kubbeleri altında gün batımının muhteşem senfonisinden yansıyan ışıklarla loş bir resme dönüşen duvarlarına bakarak iç geçirdi, konuşmasını sürdürdü:

"Korkarım ki bundan sonraki rotası Roma'nın ta kendisi olacak."

Rozetti şaşkın bakışlarla imparatora baktı:

"Bu kadarına cesaret edeceğini sanmıyorum efendimiz." dedi.

Ancak yine de sultanın yaptıklarını düşününce kuşku düştü içine ve bu kuşkuyla devam etti sözlerine:

"Bütün Hıristiyan âlemine meydan okuyacak kadar çılgın olamaz. Bu kadarı çok fazla olur."

İmparatorun yüzündeki çizgilerde keskin bir otorite oluştu. Sert bir mizaçla konuştu:

"Durumumuzun ciddiyetinin farkına varmalıyız Sayın Rozetti. Yaşadığımız bu kutsal şehir uğruna birçok kuşatmadan zaferle dönen taraf biz olduk. Oysa bugün bir tehlikeli savaş daha kapımızda. Üstelik o savaşa karşı güçlü bir ordumuz yok. Dahası iç karışıklıklar yaşıyoruz. Eğer Konstantinopolis'i ele geçirecek olursa artık dünyanın neresine isterse uzanabilir. Bütün gücümüzü sınırlar ve kendisine bağlı hale getirir.

Dönüşünüzde Papa V. Nicholas hazretlerine göndereceğim mektupla birlikte bu durumu bizzat iletmenizi rica ediyorum. Bu çok önemli, Papa'nın özel temsilcisi olarak burada bulunuyorsunuz ve papa hazretleri iki mezhep arasındaki hizipçiliğin bitmesine önem verdiğimi ve bunun için ne kadar çalıştığımı da gayet iyi biliyorlar. 12 Aralık 1452 günü, kiliseler arası birleşmeyi gerçekleştirdik. Ancak beklediğim yardımlar hâlâ ulaşmadı.

II. Mehmet henüz fiili saldırıyı gerçekleştirmedi ancak savaş hali karşılıklı olarak ilân edilmiş durumda. Özellikle önemli olan, kutsal Roma Kilisesi ile kâğıt üzerinde biten bu ayrılığın, artık ruhlarda da bitirilmesi. Hıristiyanlığın ayrılıklar yaşamadan tek vücut olarak birleşmesi.

Şehrimize ulaştırılacak büyük bir Katolik yardımını Papa hazretleri üzerine almıştı. Macar kralının naibi saygıdeğer Jan Hunday, bu konuda papa hazretleri ile yakın temas içinde bulunacaktı... Görüyor musunuz sayın elçi, şehrimin geleceği ve güvencesi için halkımın gözünde bir mürted olarak görünmeyi dahi kabul ettim."

Rozetti karşısındaki imparatora acıyla baktı ve onun kırılan gururuna karşı merhametle seslendi:

"Efendimiz, lütfen böyle düşünmeyiniz."

İmparator devam etti:

"Ah Rozetti, bu bir imparator için ne demek bilemezsin. Yaklaşan tehlikeyi hissettikçe kıvranışlar arasında çare arıyorum. Oysa bugüne kadarki tek yardım girişimi, fedakâr ve kahraman kaptan Rizzo idaresindeki bir Venedik ticaret gemisinin, Boğaza kuzeyden yaptığı gözü kara dalıştı. Ve ne yazık ki tüm mürettebat için felâketle sonuçlandı. Anadolu Hisarı'nda yeni döktükleri o korkunç toplardan biriyle ateş açtılar ve gemiyi mürettebatıyla birlikte suya gömdüler. Kurtulan kaptan ve birkaç kişiyi de idam ettiler."

İdam kelimesinin mânâsında sustular. Aradaki sessizlik ölümün soğuk yüzünü hissettirdi bedenlerine. Canın tatlılığı, tehlikenin cana uzanan azabı... Yok olmak, yok edilmek... İmparator birkaç adım yürüdükten sonra yeniden konuşmasını sürdürdü:

"Papa hazretleri Polonya Kardinali ve eski Rusya Başpiskoposu, Floransa Konsülünde de önemli mevkii bulunan Aziz Peder Isidore'yi, geçtiğimiz kasım ayında Konstantinopolis'e tüm iyi niyetiyle bir uzlaşı ve birleşme için gönderdi. Her şey ilk başta iyi gitti. Fakat bu defa kendi içimizdeki bölünmeyi engelleyemedik.

Şimdi birliği destekleyenler, gördüğünüz üzere ayinlerini Ayasofya'da yapıyorlar, ancak birlik karşıtı olanlar da, hiziplilerin başını çeken, Georgius Scholairus Genanadius'un Pantokrator Kilisesindeki ayinlere katılıyor ve birliği lanetliyorlar. Biz kendi içimizde bu şekilde kutuplaşma yaşarken düşman için çareler artıyor: İşte tam da bu yüzden birlik olma zamanındayız, kavga zamanı değil, kenetlenme zamanıdır.

Sayın elçi en acısı da şu ki: yakın dostlarımla bile fikir ayrılıkları yaşıyorum. İçimde taşan acının tarifi yok. Bulunduğum koşulların çetinliğini idrak edebiliyor musunuz? Hıristiyanlık için son derece önemli bir şehrin ve bölünmüş Roma'nın Doğusunun imparatoruyum. Ancak içimizde bile bölünmüşlük yaşadığımızı görmenin acısıyla kıvranan, feryadımı duymayan ve şehri ele geçirmek isteyen sultanla anlaşma taraftarı bir batı dünyası ile daha da çaresiz kalan bir imparatorum aynı zamanda.

İkinci elzem durum ise kuşatma günden güne daha da çetin bir hâl alıyor. Aldığım haberlere göre Mehmet muhteşem bir donanmanın hazırlığını gerçekleştirmiş. Casuslarım büyük bir şaşkınlık ile ulaştırıyor duyumları. Bu durumu fırsat bilen saygıdeğer papa, kuşkusuz iyi niyetli olduğundan eminim, tamda ben böyle bir kıskacın içindeyken, kutsal Roma Kilisesi ile birleşmemizi ve bu sayede istediğim kadar yardıma kavuşacağımı vaat etti bana.

Ben de başıma gelebilecek bütün olumsuzluklara rağmen kabul ettim. Keşke her şey dışardan bakıldığı kadar kolay olsaydı ama değil, halkın büyük çoğunluğu Gennodis'in tarafında. Kendisi, önceki imparator VIII. Lonnes'in kâtibi, başyargıcı ve yakın dostuydu. Halkın ve asillerin üzerindeki etkisi ne yazık ki benimkinden daha fazla ve bunu önlemek için elimden hiçbir şey gelmiyor.

Beni, dinimize ve vatanımıza ihanet eden bir korkak olarak ilân ettiler. Peşlerindeki kalabalıklar bana değil ona inanmayı tercih ediyorlar. Genç sultan da hiç durmadan zafer çılgınlığına ulaşmak için bizim bu halimizi izleyerek keyiflenip güç kazanıyor... Dahası farkında değil misiniz akıllıca stratejiler uygulayarak olanları körüklüyor."

Koro, yeni bir ilahi ile sesini yükselti, İpekli beyaz elbiseleri ile soğuk nedeniyle titreyen genç nedimeler, imparator ve konuğunun girmesi için kapıyı aralayarak saygıyla eğildiler. Kapının dış çelik kuşaklarının altın kaplamasından yansıyan işlemeler, geçmişin en görkemli günlerinin hatırasını canlandırdı Konstantin'in gözlerinde.

Rozetti bu konuşmaların içerisinde yardım diye çırpınan imparatora acıdı. Acıma hissinin yoğunluğuyla konuştu:

"İmparator hazretleri, içinde bulunduğunuz zor durumları anlıyor ve acınızı paylaşıyorum. Yalnız elimden bunları papaya iletmekten fazlası maalesef gelmez. Papa V. Nichola hazretleri iyi niyetli ve dürüst biridir, zor durumunuzdan göz göre göre faydalanacak bir kalbe sahip değildir.

Ancak papayı, Hıristiyanlar üzerindeki tek otorite olarak kabul etmek, sizi, iç politikada kısa bir süre için de olsa zor duruma düşürdü haklısınız, ama halk bunu anlayacaktır. Halk ekmeğine bakar majesteleri, öncelikle ailelerinin ve kendilerinin can güvenliğini düşünür."

"Sayın Rozetti, anlamıyorsunuz. Mesele yalnızca otoritem olsa oysa mesele bundan çok daha derin. Papanın tek otorite olduğunu kabul etmek Katolik kilisesinin de dogmalarını kabul etmek anlamına geliyordu. Ve ben, buna boyun eğmek durumunda kaldım.

İsa Mesih'in, Tanrı'nın elçisi olduğunu ve ilahî bir yönü olduğunu biz de kabul ediyoruz. Ancak Kutsal Ruh'un babadan ve oğuldan kaynaklandığına inanıp, Mesih'e yaratıcı vasfı tanımayı da reddediyoruz. İşte asıl sorun da buradan çıkıyor. Bu birleşme, benim aforoz edilmeme ve dinsiz bir şekilde ölmeme sebep olabilir. Papalık heyetini, kasım ayında kabul ettiğimden bugüne kadar, halkımın bir kısmı bana heretik olarak bakmaya başladı.

Birleşmeyi kâfirlik olarak görenler, Meryem Anamızın ve görevli bir meleğin son ana kadar yanımızda çarpışacağına inanıyorlar. Aksini savunmaya çalışan papazlarımı taşladıklarına inanabiliyor musunuz Sayın Rozetti?"

"Bölünmüşlük her zaman yıkım getirir imparator hazretleri. Üstelik panik olmakta işlerin daha da güçleşmesine sebebiyet verir." Dedi. Rozetti.

"İşte ben de bunun için canımı ve itibarımı ortaya koydum sayın elçi. Ancak bu nefretin 1204 Latin istilası sırasında filizlendiğini siz de çok iyi biliyorsunuz."

Rozetti'nin içi sızladı. Bundan iki yüz kırk dokuz yıl önce olmuş o meşum olayda bir payı varmış gibi eğdi bakışlarını.

"Papa III. Innocent'in kendisinin dahi kınadığı ve eşi görülmedik bir barbarlık olarak nitelediği hedefinden sapmış o dördüncü Haçlı Seferi sırasında olanlar, halkımın kanına battı ve Latin düşmanlığını yerleştirdi. Baş nazırım Megodik Lukas Notaras'ın meşhur, "Konstantinopolis'te Latin serpuşu göreceğime, Türklerin sarığını görmeyi tercih ederim" sözü sizin de kulağınıza gelmiştir. Fakat gelin görün ki bu defa ki düşman daha öncekilere benzemiyor. Daha önceki yirmi iki kuşatmadan daha çetin bir kuşatma olacak bu kez."

Geniş kapılar imparatorun girişiyle kapandı. Ve ayini yönetmekte olan Romalı Kardinal Isıdoras eşliğinde tüm cemaat ayağa kalktı. Sürgündeki Patrik Gregorius'un naiblerinden Alexius Kreitovolus, imparatorunu ipek perdelerle kaplı imparatorluk kapısının yüksek ve geniş galerisinde

karşıladı. İmparator burada pelerinini, robunu ve çizmelerini çıkardı. Üzerine beyaz renkli keten bir tunik, ayaklarına da sıradan sandaletler giydi. Somaki mermer üzerinde saygıyla ilerleyerek papazların taşıdığı her bir ikonanın önünde huşu ile diz çöktü, değerli taşlarla bezeli altın ve gümüş çerçevelerinden öptü. Tütsü dumanı ve hoş kokusu etrafında lahûtî bir hava yaratırken gözlerine hücum eden yaşları hissederek daha da duygulandı.

Diğerleri gibi katıksız şaraptan içip iyiden iyiye kendinden geçince de, üstünü başını paralayarak, ağlayıp hıçkırarak, bakire ve diğer ikonalara dualar etti. İçtikçe Ayasofya'nın görkemli kubbesi daha da yükseldi. Sanki altın bezekli mozaikleri canlandı da, her biri işlendiği duvarlardan ayrılan melek figürleri, Bakire Meryem ve Çocuk İsa'nın etrafında dönmeye başladı. Harpler çalıyor, ziller vuruyor, mandolinlerin ritmik melodisi, derinden gelen hafif davul sesinin uğultusuna karışıyordu. Dev bir altın haçın yer aldığı görkemli apsisin bulunduğu batı duvarının altındaki mukarnas işlemeli ambo usulca titriyordu. Ambonun etrafına kurulmuş eksedranın üzerinde kızlardan ve erkeklerden oluşan koro, hep bir ağızdan vecd ile ilahiler söylüyorlardı.

Esrik başlar, rengârenk motifli vitraylı camlardan yağan mucizevî ışıklar görüyordu şimdi. İmparatorun sarhoş kalbi, acının içinde mucizeye niyetlendi. "Evet, kurtuluş yakın." dedi. Yüksek nefleri oluşturan loş katı taşıyan yeşil Selanik mermerinden sütunlar dahi ağlarcasına nemlenmişti sanki. Bu nemlilikte bir mucize aradı kederli imparator. Düş atmosferi yaşanıyordu kilisenin içinde. Andira Rozetti, bir Katolik olduğu halde, ayine elinde tutup sımsıkı göğsüne bastırdığı bir haçla eşlik ediyordu. Nedenini bilmediği bir sevinç ve huzurla gözyaşı döküyor, ağladıkça da daha çok içiyordu.

Unutmak için mi içiyorlardı, içtikleri için mi unutuyorlardı, bunu kimse anlamıyor ve anlatamıyordu. Bir yokluğun dönemecinden, tehlikeyi sollayıp varlığa ulaşmanın duası süslüyordu, kaybetme korkusu taşıyan kalplerini. Dışarıda olan depremi, içlerindeki depremin şiddetinden hissetmediler...

Ne oluyordu, nasıl oluyordu da bunca güç içindeyken şimdi yoklukla iç içeydiler, bir türlü anlam veremiyorlardı...

İmparator, gözyaşları ve sarhoşluğun verdiği sersemlikle esleniyordu Tanrıya:

"Cümle yer ve gökler sarsılırken içimde, cümle yokluklar çalarken kapımı, ben halkımın karşısında kudretimi yitirirken biliyorum sen, bizi bekleyen sonu biliyorsun.

İşte ben ve acizliğim... Masum değil miyim?

Şimdi al bu canımı ne istersen onu yap! Bunca tehlike üzerimden geçerken, bu kutsal şehrin elimden alınması ihtimali varken, beni nelerin beklediğini böylesine bilirken,

Al canımı ne istiyorsan öyle yap.

Ben ki kendimi ne halkına, ne dostlarına anlatabilmiş, ne de 21 yaşındaki bir hükümdarın kalbine korku salmayı başarabilmiş bir imparatorum.

Nefes almak neyime?

Bana bir çıkış sun tanrım, İsa aşkına!

"Bu kararı verirken biliyordum alnıma "dinsiz" mührünü vuracaklarını. Oysa ben, bu değerli şehri kurtarmak adına verdiğim bu kararla karalanmayı hak etmedim.

Şimdi tanımsız ve yaralı kalbim. Eyvah, diye haykırmadan evvel anlasın bunu tebaam ve asillerim... Duysunlar:"BEN DİNSİZ DEĞİLİM"..."

KARA YALNIZLIK

"Bizanslıların şaşıracağı kadar

Tacıyla imparator, kulluğu ile sıradan

Çokça mutsuz, çokça kırgın

Bir o kadar da yaşlı bir ruhun

Sınırlarında alıyorum nefes...

Bir sıkıntının içinde kararan göğsüm

Bir sultanın adı kuvvet kazanırken,

Güç kaybeden isim benim İMPARATORLUĞUM...

Bu yüzden mağlup ve isyankâr ruhum.

Ne yapsam, hangi yolu denesem mağlupken

Bir rakibim var ki korkusuz bir sultan!

Mutlu ve umutlu değilim...

Aklım ve duygum da

Yollarda bırakmışken defalarca beni,

Hangi dağa yaslansam devrildi üzerime

Hangi yola girsem kapandı önümde

Bilsin tüm imparatorluğum altında olanlar..."

İmparator, günün son ışıkları, Blakhernai Sarayı'nın Haliç'e bakan salonunun kemerlerinde ışıldarken elindeki Gennadius imzalı manifesto örneğine kederli ve memnuniyetsiz bir ifadeyle baktı. Bakınız sayın elçi, işte bunu pantrokrator'un kapısına asmış:

"Yollarından saptırılmış zavallılar, Frenklerin gücüne güvenerek Tanrı'dan umudunuzu kestiniz. Yakında yok olacak bu kentle birlikte dininizi de yitirdiniz. Merhametli Tanrım, ben bu sapıklıktan uzak ve masumum. Tanığım da sensin. Yapmakta olduğunuz şeyin farkına varın ey uyuyanlar!

Köleliğe boyun eğerek, gerçek imana yüz çevirmeyin. Yaptıklarınız, Tanrıya olan isyanınızın açık bir itirafıdır. Vay o yargı günü başınıza geleceklere!"

Rosetti'nin kaşları çatıldı. Yine de sakin olmayı tercih etti. Çünkü karşısındaki imparator, en küçük sarsıntıda yıkılmaya hazırdı. İmparator Haliç'e doğru bakarken "ben" dedi ve yutkundu. "Yaşanan her şeyi unutmak isteyen merhametli biriyim. Hayatıma dönüp bakanlar, peş peşe gelen olumsuzluklar içinde beni çökmüş gibi görebilirler. Ancak her zaman net ve kararlı oldum, sayın elçi. En azından bu uğurda mücadele ettim ve ediyorum. Sizce tüm bu suçlamaları hak ediyor muyum ve tüm bu suçlara sebebiyet veren kararlarım şehrimi kurtarmaya yetmeyecek mi? Ne dersiniz Rosetti?"

İmparator, hafifçe kısılan gözlerinin içindeki bulutlarla bakıyordu; elçiye. Sağlam yapılı bedeni, hafif kırlaşmış saçları ve 49 yaşının getirdiği gözaltında oluşan torbalara rağmen oldukça dinç bir görünümü vardı. Rosetti, karşısında duran ve gözleri üzerine odaklanmış imparatora, ne diyeceğini kestiremeden bakarken imparator:

"Kendinizi zorlamayınız, ben söyleyeyim. Bütün bu çırpınışlarım boşuna... Azgın bir denizde su almaya başlayan bir geminin kaptanı gibi bir ümit diyerek sallıyorum kürekleri. Ben, asillerim ve tebaam boşa bekliyoruz; Batıdan gelecek olan yardımları.

Çünkü bizimle bütünleşmeyecekler Rosetti."

Altın kaplama kadeh bardağından bir yudum içti. Eliyle saçlarını düzenler gibi yaptı ve gözlerini birkaç kez ovuşturduktan sonra tacını işaret etti:

"İşte şu taç, benim gücüm, yetkim, kimliğim demekti. Oysa o tacı taşıyan varlığım güçsüz, kimliksiz. Bu durum canımı fena halde yakıyor. Fakat sesimi duyan yok. Hıristiyanlar, sevgili din kardeşlerini ölüme terk ettiler. Bizler bu tarihe kadar küllerimizden doğmayı hep başardık. Oysa şimdi? Büyük bir yıkımın eşiğindeyiz, bu düşüş, üzgünüm ki son düşüşümüz olur.

Tüm işaretler, Tanrının bizden yüz çevirdiğini gösteriyor. Azizler, kilisenin arkasındaki boş arazide vakitsiz buzağılayan bir inek görmüşler. Buzağının iki başı varmış Rosetti, Tanrı aşkına iki başı... Anlayabiliyor musun? Sarayımın bahçesinde sabaha kadar çobanaldatanlar ötüyor. Bunun ne demek olduğu herkes tarafından bilinir. O uğursuz kuşlar, bir yerlerde toplandıklarında, yakınlarından bir cenaze çıkması muhtemeldir. Tüm bu duyumlar içinde kıvrandığım çaresizliklerimi arttırıyor.

Bitmiyor bunlarla da tabi ki, bir de Forum Tavri'deki, bronz boğa heykelinin yakınlarında kendi kendini yutmaya çalışarak ölen yılan bulunmuş... Blakhernai Sarayı'nın hemen karşı kıyısındaki bir köyde, hamile bir kadının felâket kehânetlerinde bulunduğu konuşuluyor. Bugüne kadar gereksiz konuşmayan bu kadının, söylediklerinin doğruluğuna şahit olan onlarca insan varmış..."

Rosetti daha fazla suskun kalmadı:

"Sayın imparator, bunlar ilâhi bir durum değil. Tanrı aşkına içinde bulunduğunuz durumu bu tarz inançlarla daha da güç hale getiriyorsunuz. Rice ederim, Bizans halkının batıl inançlarından şikâyet eden sizdiniz, unuttunuz mu?"

İmparatorun yüzünde acı ile karışık yakıcı bir tebessüm belirdi:

"Haklı olabilirsiniz ama ben de onlardan biriyim, ben de bir Bizanslıyım."

"Güçlü olmalısınız, metanetinizi kaybederseniz..."

"Beni iyi dinle sayın elçi. Mehmet'in gönderip durduğu şu elçilere verdiğim yanıtı size söyleyeyim mi? O çok zeki bir adam.

Bana, şehrin ve içindeki harikaların harap olmayacağını, barış içinde şehri teslim etmemi, bana, aileme ve asillerime dokunmayacağının sözünü veriyor. Ortodoksluğun koruyucusu ve savunucusu olacağını, bizi Roma kilisesinin baskılarından koruyacağını söylüyor. Böylece halkın kalbini kazanmak, muhaliflerimizin elini güçlendirmek istiyor. Aynı oyunun bir benzerini de Roma'ya oynadığı geldi kulağıma biliyor musunuz?

Katoliklerin bir müdahalesi olmadığı takdirde, Ortodoksları ezip, Roma'yı yüzyıllardır süren bu kilise belasından kurtaracağını vaat ediyor. Bizi İznik'te, dedelerimizin Latin istilâsı sırasında altmış seneye yakın ikamet etmek zorunda oldukları yerde misafir edecekmiş sözüm ona. Doğru da söylüyor olabilir. Ancak cevabım ne oldu biliyor musunuz?

"Bu şehir benim değil ki onu sana teslim edeyim. Bu şehir çocuklarımızın, bizler sadece emanetçisiyiz, dedim. Nice canlara mal olarak alınmış, kurulmuş dünya şehirlerinin kraliçesi olmuş bu şehir. Kanımın son damlasına kadar savaşırım ama ne dinimin hamiliğini, ne de poli'yi (Konstantinopolis) senin barbar ellerine teslim etmem." dedim.

Bu cevabı ihtimalleri arasında bulundurduğunu ama yine de hayal kırıklığına uğradığını tahmin edebiliyorum."

İmparator, anlattıklarını can kulağı ile dinlerken, ifadesini bozmadan bakışlarını üzerinden çekmeden büyük bir dikkatle kendisini dinlediğini fark ettiği Rozettin'nin yanına, kadife örtülü divana çöktü.

Sonra bir şey hatırlamış gibi sürdürdü konuşmasını:

"Mehmet'in sanata duyarlılığı, hassas kişiliği "Avnî" mahlasıyla kasideler ve gazeller yazdığını, hatta bir de divanı bulunan büyük bir şair olduğunu söylüyorlar. Böyle biri haliyle, şehrin yağmalanıp harap edilmesini istemez. Ancak biz bu şehri yitirirsek, tükeniriz ve kimsenin umurunda olmaz Rosetti, en başta da benim."

Şaşkınlıkla başını iki yana salladı Rosetti.

"Majesteleri bunu yürekten söylemiş olduğunuza inanamam."

Kısa bir süre de olsa yeni bir sessizlik hâkim oldu. İmparator, bir süre sonra bezgin ve acı içinde böldü sessizliği:

"Sayın elçi sanmayın ki durumun elzemliğinin farkında değilim. Ben kısa bir süre sonra öleceğimin farkındayım. Ama ölüme rağmen namluya doğru koşuyorum. Beni hain, dinsiz olarak görenlere rağmen toprağım için savaşacağım.

Öleceğim ama vazgeçmiş, korkmuş biri olarak değil. Direnerek, yanımda Tanrım, elimde kılıcım olarak. Tertemiz bir vicdanla öleceğim."

Andrea Rosetti, usulca başını eğdi ve ne zamandır merak ettiği soruyu sorma fırsatını yakaladığını sezdi.

"Şehzade Orhan'ın, iyi bir koz olduğunu düşünmüyor musunuz?"

Konstantinus:

"O mesele iki sene önce kapandı, Orhan'ın durumu bizden çok daha zor. Yıllardır Mehmet'in önüne her fırsatta Şehzade Orhan'ı getirerek başını az ağrıtmadık. Poli düşerse, ilk olarak o tehdit altında kalır ve onun başı düşer. O da bunun farkında bu yüzden yüz elli kişilik küçük birliğiyle bizlere destek oluyor ve savunma hazırlıklarına canı gönülden katılıyor."

"Peki, Şehzade Orhan'ın masraflarını hâlâ Mehmet mi karşılıyor?"

"Evet, yalnız son zamanlarda tahsilâtını arttırmasını talep ederek, arttırılmadığı takdirde Şehzadeyi serbest bırakmakla tehdit etmek gibi bir hata yaptık. Baş vezir Koca Halil Paşa, bizi uyarmıştı, dinlemedik. Bu uyarılara kulak asmalıydık.

Osmanlıdan gelecek az bir paraya tamah edip stratejik bir hatayla Sultan'ın muhalifleri üzerindeki kozunu da güçlendirmiş olduk. Kendisine güven duymakta zorluk çeken birçok muhalifin, bu olay neticesinde güvenini kazandı...

Oysa Çandarlı Halil sayesinde olumsuzluklara rağmen nazik bir diplomasi sürdürebiliyorduk. Bunun üzerine genç Sultan iyice küplere bindi ve bugüne kadar savunduğu savaş yanlısı tezinin de haklılığını ortaya koymuş oldu."

"Peki, bu şartlar da güven duyduğunuz bir isim yok mu?"

"Macar Hunyadiye'ye güvenmeyi ben de çok istiyorum. Çok istiyorum ancak, güçlünün yanında yer almak istiyor ve Mehmet'in onun bu zaafını kullanacak olmasından endişe duyuyorum. Ama Galata'daki Ceneviz kolonisini gizli yardımlara ikna etmem, bize şimdilik soluk alırdı. Elimizdeki Hıristiyanlık kartını en azından onların üzerinde kullanabilecek olmaktan mutluyum. Galeta Podestası Sayın Angelo Lomebillo iyi bir Hıristiyan ve sadık bir dosttur. Kendi geleceği için Osmanlı'yla arasını iyi tutmak zorunda, bunu anlayabilirim. Her lider kendi geleceğini düşünmek zorunda..."

Rozetti düşünceli bir tavırla konuştu:

"Lomenillo'yu tanırım. Podesta olduğu günden bu yana iki tarafı da memnun etmek için uğraştı. İyi niyetli biri, ama tarafını belli etmek zorunda artık, hayatının, kâbusa döndüğünden eminim."

"Bir süre sonra lojistik yardımların çoğunluğunu Galata üzerinden almak zorunda kalacağız Rosetti. Kuşatma fiili olarak başladığı anda, boğazımızdaki ilmek de sıkışmaya başlayacak. Şarap, kurutulmuş et, buğday, zeytinyağı, yapı malzemeleri ve çeşitli bakliyatın dışarıdan nakliyesi ve gizlice Poli'nin içine ulaştırılmasında Sayın Lomenillo'nun olağanüstü gayretleri oluyor. Çünkü Osmanlı devriye kolları bu kervanları yakaladılar mı el koyuyorlar. Oysa resmi olarak Galata'ya inen yüklerin gece gizlice Hrisakeras(Haliç) üzerinden aktarılmasında henüz bir sorun yaşamadık. Hem saygıdeğer Lomenillo olası bir saldırı da Haliç'i tutan zincirleri indirmemeye söz verdi.

1204 Latin istilasını, Haliç'i tutan zinciri indirerek kazanan Haçlı ordusuna karşılık, Mehmet'in bu defa öyle bir şansı olmayacak. Gençliği ve gözü karalığıyla en fazla birkaç girişimde bulunacaktır. Onlardan da sonuç alamayacaktır."

"Lomenillo'ya bu kadar güveniyor musunuz gerçekten?" diye sordu Rosetti.

İmparator, mütebessim çehresini aydınlatan bir ifade ile baktı muhatabına:

"Güvenmek zorundayım!"

"Kadırga nihayet imparatorluk limanına girdi.

Kara bir yazgıya ak bir damla değdi...

İmparatorun çaresizliğine, ince bir başak dalı kadarda olsa, çare dokundu...

İmparator, gözlerini Tanrı'ya yükselten duygunun eşiğinde haykırdı: "Sonunda Tanrım, sonunda..."

"GÖĞSÜNDE KOCAMAN BİR HAÇ, BAŞINDA ALTINDAN BİR TAÇ"

26 Ocak 1453

Dokununca altın tozuna dönüşüyor bütün küçük umutlar, işte ey zafer Tanrıçası, benim kalbimdeki bütün umutlar, çaresizliğin sathında altın tozuna dönüşecekler, değerli umutlarımın varlıkları şimdi umut içinde olanların damarlarında akıyor. Bu da benim kaderim, kara ve yalnız yazgılarda umut arayan, umutsuz imparator olarak nefes almak...

Mırıldandı imparator. " Ne sanıyorlar ki dünyanın kraliçesi Poli'yi! Onun ruhu ve kalbi Ayasofya'yla birlikte Haçlı Ordu IV. Aleksius'un vaatlerini tutmayacağını çok geçmeden anlayınca korkunç bir kıyım ve yağmalanmaya başlandı. Konstantinopolis o yıllarda yaşanan yıkımdan, tahribattan ve manevi yozlaşmadan sonra bir daha doğrulamadı. Şimdi Mehmet bu şehirden ne umuyor ki?"

Ocak ayının soğuk rüzgârı 26. günü üşütürken iki büyük kadırga imparatorluk limanına girdi. Bu tamamen Galata Podestasının kişisel girişimiyle edinilmiş bir yardımdı. Ellerinde gerekli izin belgeleriyle Çanakkale'den sorunsuzca geçmişler, Galata ile arasında sorun istemeyen Sultan da bu gelişmeye göz yummuştu.

İmparatorluk kamelyasına kurulmuş XI. Konstantinus, Başnazır'ı Megadük Lukas Notaras ve şansölyesi Georgios Sphrantikes, gemileri kumanda eden deneyimli komutan General Giovanni Giustiniani Lango'yu törenle karşıladılar. Giustinicni'nin yanında yedi yüz seçkin ve tam donanımlı asker vardı. Dört yüz asker, ömürlerini deniz ve kara harplerinde geçirerek demirleşmiş Cenovalılar'dan oluşuyordu. Diğer üç yüzü askeri suçlulardan oluşan gözü kara adamlardı.

Konstantinus, General Giustiniani'ye şehri savunması ve başarıya ulaşması halinde Limnur Adasını teklif etmiş ve kabul görmüştü. Yine İtalyan üç kardeş olan, Cenovalı Antonio, Paçlo, Trolio Bacchiardo kardeşler yanlarında yüz kişilik birlikle geldiler. Bu kardeşlerin kahramanlıkları ve savaşma arzuları bölgelerinde efsanelere karışmıştı. Sert görünümlü, tam donanımlı adamları da görenlerin yüreklerini titretiyordu.

Don Francisco bağnaz bir Hıristiyan, gözü kara bir girişimciydi. Emrindeki adamların her birinin on kişiye bedel olmasıyla övünür, kendisi de iyi bir silah uzmanı olarak tanınırdı.

İmparator bu son gelişmelerden umutlanır gibi olduysa da bir süre sonra Avrupa'nın tekrar uzun bir suskunluğa gömüleceğini düşünüyordu. Yaklaşan savaşın sürekli uğuldayan yankısı, yüreklerine korku salarken, birçokları kendi çıkarları doğrultusunda duymazdan gelecekti, savaşın yaklaşan uğultusunu... Kısıtlı imkânlara rağmen çalışmalardan memnundu.

Surlar; karada 7,5 kilometre, Marmara ve Haliç kıyılarında ise 14,5 kilometreydi ve birkaç kademeden oluşuyordu. Savunma hattının en önünde, 20 metre genişliğinde 10 metre derinliğinde hendek bulunurdu. Bunu, arkasında yükseklikleri 5 ila 7 metre arasında değişen ön surlar takip ederdi.

Osmanlı ordusunun en ağır kayıplar vereceği surlar bunlardı. En arkada ise 15 metre yüksekliğinde asıl surlar bulunurdu.

Burada bulunan askerler, kısa mesafenin ve yüksek bakış açılarının sağladığı avantajla hendek önü ve arkasına, ön surun iç ve dış kısımlarına ve kendi sur diplerine etkili ve isabetli atışlar yapmakta zorlanmazlardı. İki surun arasındaki mesafe 20 metre kadardı. Yükseklikleri 25 metreyi bulan kulelerin üzerindeki büyük arbaletler ve Rum ateşi saçan düzenekler ise iki sur arasındaki mesafeyi cehenneme çevirmeye yeterdi.

Rum ateşi, zift, kükürt, nafta, reçine, kireç ve güherçileden yapılan, yanıcı ve suyla müdahale edildiği takdirde daha da parlayan kimyasal bir silahtı. Suda yayılma özelliğine sahip, dönemin en tesirli silahlarından biriydi.

İmparatorluğun asker sayısınca yeterli olduğu günlerde, hendek önüne çift sıra savunma hattı kurulurdu. Bu kısımda bulunan istilacı askerler, savaşmak ya da su dolu derin hendeğin içinde boğulmak gibi bir seçenekle karşı karşıya kaldıkları için sonuna kadar çarpışır, çoğunluklada Rum ateşine kurban giderlerdi.

Kent doğal konumu itibariyle savunmaya elverişli muhkem bir görünüm arz ediyordu. Kara surlarının, Haliç kustağıyla oluşturduğu kuzeybatı burnu hariç hattın zayıf bir noktası bulunmuyordu. Kentin güneyde Marmara'ya yaptığı çıkıntı, sert akıntılarla, kuşatmacıların tutunmalarını imkânsız hale

getiriyordu. Gemiler ne kadar iri olursa olsun akıntılar tarafından sürükleniyor, ne çıkarma ne de taarruz için uygun bir yakınlaşma tesis edemiyorlardı.

188 kule ve küçük limandan oluşan sahil şeridi boyunca uzanan kesintisiz duvar 15 metre boyundaydı ve kuvvetli akıntılar ve zamansız fırtınalar dışında, bu güne kadar herhangi bir ordu tarafından ciddi bir zarara uğratılamamıştı. Gerçekte Konstantinopolis'in en büyük düşmanı, o zamanlardaki sert iklim şartları ve onu üç tarafından kuşatan denizin şiddetli akıntıları olmuştu hep.

İmparator, "Acaba bir mucize ile zafer bizim olabilir mi?", diye düşünüyordu. Kadırgaları gördüğü ilk anda, mevsim kış, aylardan Ocak, günlerden on beşinci yüzyılın yirmi altısı...

Dışarıdaki aydınlığa rağmen içi alacakaranlıktı. Lavanta kokuları arasında daldı düşüncelere. "Dün, beni nasıl yoruyorsa, yarınki liderleri de bugün yoracak" diye geçirdi içinden. İnce bir esinti vardı hafızasında. İmparator, güzel şehre bakıyordu. Tarihine, bugününe, yarınına... Rüzgâr, büyülü bir güçle esiyordu. Enli, keskin kılıcını kavradı.

"Kan ve ölüm pahasına... Can ve nefes pahasına... Ama her daim sürecek bir aşk uğruna yenilgide bozguna kapılmadan bir çarpışmaya hazır olmalıyım." dedi. Her yanında denizin kokusu... Deniz kokulu rüzgâr, hafifçe dalgalanıyordu saçlarının arasında. Gölgesindeki siluetine baktı... Konstantinus, yedi ışık saçan tacının bahtını düşündü. Gökyüzünün enginliklerine bakarak "zafer kimin yazgısı?" diye gürledi.

Göğsünde kocaman bir haç, başında altından bir taç. Kışın çetin cilvelerine maruz kalırken şehir, imparator uzun zaman sonra ilk kez bugün umut çiçeklerinin içinde açtığını hissetti. Umut çiçeklerinin kokusunu içine çekti. Günün güzelliği, beklediği yardımı kısmen de olsa alabilmiş olmasındandı. "Yine de bir sızı var içimde" dedi. Gerçekleşmesini istediği hayallerin sarhoşluğunu yudumluyordu.

Çöktü Haliç'e karşı, dizleri acıyordu. Kalbi kanıyordu. Üşüyordu. İçindeki her şey Konstantiniyye'ye aitti. Dahası ona bağımlıydı gücü... Fazlasını düşünemedi elindeki haçı göğsüne bastırdı. İmparatorun gözleri hafif aralıktı ve başı hafifçe önüne eğikti. Haliç şahit oldu bu derin an'a,

gözlerine ilahi ışık yağdı. Unuttuğu bir duygunun içinde yeniden varlığını fark etti. Dudaklarının titreyişlerinde usulca döküldü kurtuluşa dair cümleleri:

"Rabbim bağışladığın bu umut ışığı için şükran anım bu an benim. İsa aşkına şehrimi o barbarlara teslim etme! Bu savaşta mağlup olan taraf biz olmayalım"

İmparator, büyük komutan Giustinian'ın onuruna vereceği akşam yemeğine hazırlanmak üzere toparlandı. Bütün gece konuşulan konu II. Mehmet ve donanması oldu.

"Keşke başka bir yolu olsaydı.
Savaş ve devlet arasındaki yazgıda,
Kalplere, geçmiş bu kadar dokunmasaydı.
Aşkta ve savaşta hile mubahtı...
Şimdi kalpte geçmişin yazgısı olan ukde
Bugün harbin ortasında kalan iki saftan,
Biri için koz iken,
Diğerinin canında azap kırıklıkları...
Keşke başka bir yolu olsaydı..."

UKDE

...

Koyu bir karanlık, bir korkulu rüya: Karanlığı zorluğundan, güzelliği cezp edici oluşundan... Bir kez olsun karanlığı göze almayanın güzelliğe sahip olmasından nasıl söz edilsin? Dışarıda iki çarpışma içte bin atışma... Hepsi güzelliğin uğruna... İki yükseliş peşinde devlet... İki kültür... İki dil... İki din... Oysa tek aşk... Onunda adı: Konstantiniyye!

Babasından devraldığı rüyanın kapısında gördüğü resim, ulaşılmaz bir şehir değil, dayanılmaz bir sancı, tahammülü zor bir ayrılıktı. Devleti ileriye taşıyacak kutsal bir sırat... Hal böyle olunca ne yapsın padişah... Gördüğü rüyanın peşinden koştu delice. Kayan yıldızlara bakıp, ufalanan ışıltıların arasında yalvardı: "Rabbim içimde taşan rüyanın aşkını kaydırma, engellerin arasında ufalama rüyamı."

Önünde kapılar açan yazgının sınırında Rabbine gülümsüyordu. Acıları, engelleri yoklukları ne denli çetin olursa olsun, tahammülü rüyası için on bin kat fazlaydı. Rüyasına ulaşmak için sırtlandığı tahammül, aşkının yüceliğindendi. İşte bu aşktı ona: "Konstantiniyye'ye meftunuz" dedirten ve yine aynı aşktı bütün geçen kışı Mehmet'in ellerinde kuvvetli bir hisara dönüştüren ve o hisarın eteklerine "Muhammed" yazdıracak kadar deli bir yangınla süsleyen...

Tüm planını yavaş yavaş hayata geçiriyordu. Önce iç karışıklıklarda barışçı yol izlemiş, sonra devlet adamlarını, yeniçerileri, bu hayale odaklanmış, harbin zaferi için krokiler çizmiş, hisar inşasını tamamlamıştı... Şimdi daralan çemberin eşiğinde "şah" adını verdiği olağanüstü donanımlı toplar hazırlatmanın koşuşturmasındaydı.

Bizans'ın işini zorlaştıracak fırsatları kullanmakta gecikmeyecek kadar uyanık ve atak bir hükümdar olduğunu her geçen gün daha da kuvvetle ispat ediyordu. Artık onun adı düşmanın kalbinde korkular yaratacak kuvvetteydi.

İkinci Mehmet'in üstündeki kaftan ateş kadar kırmızı, alev kadar ısrarlı... Köz kadar yakıcıydı.

Rüya, tehlikeli suların üzerinden akıyor. Susuz kalmış kalpleri çağlayan şırıltısı ile cezp ederken, bana ulaşmak için aşmalısın tehlikeleri diyerek sınavdan geçiriyor. Rüya bu, rengi aşktan olunca, sınavı çetin oluyor...

Mehmet ki hükümdar... Kara sevdalı bir hükümdar. Sevdası için sınava razı olan bir hükümdar. Biliyor çılgınlığını, aşktan çılgın... Aynadaki suretine bakarak, aşkla, şevkle, tutkuyla haykırıyor:

"Konstantiniyye elbet fetih olunacaktır: Onu, fetheden kumandan ne güzel kumandandır, onu fetheden asker ne güzel askerdir."

Sonra tutamıyor gözyaşlarını... "Rabbim yazgıma sevgilinin övdüğü komutan olmayı bahşet." diye feryat ediyor... Hayatının tam bu noktasında aşkının taşkınlığıyla coşarken kalbi, içindeki aşk fersah fersah büyüyor, umut çiçekleri büyüyen aşkının sınırlarından renk renk açıyor. Kavrıyor kılıcını "Ya Allah" lafzının kuvvetiyle. Kılıcı imanın doruğunda keskin... Kimse bilmiyor içindeki ukdeyi... O ukde ki bir tek onun değil, kendisinden önceki tüm sultanların kalbinden ona ulaşan "ukde" ... Adı: Konstantiniyye.

Bir derin zindan; kara tutsaklık, korkulu bir kâbus... Tutsaklığı kaderinden, korkusu elinden kaymaya hazır şehrin kâbusundan... Bir kez olsun paniklemeyi yaşayan kalp, artık tökezlemenin yamacından sıyrılamayınca zindandı, hayat...

Nasıl zindan olmasın imparatora hayat? O şimdi dışarıda düşmanının sınırlarından duyulan top seslerinin endişesiyle mütemadiyen eriyen kalbin kırıntılarında geziniyordu. Katolik olan Hıristiyanlardan yardım kabul ettiği için Ortodoks olan halkının gözünde küçülen bir imparatordu. Kapısındaki tehlike ayak kaydırıcı, alçaltıcı, hezimete uğratıcı bir tehlikeydi.

Bir devletin sınırlarında lider olmak gözleri boyasa da, taht ve taç sadece güç demek değildi. Bazen karşıdan gelen daha kuvvetli bir liderin karşısında çaresizlik demekti. Şimdi XI. Konstantinus, güçsüzlüğün salıncağında mağluplaşan bir imparator olmanın sancısındaydı...

1204 yılının Latin istilasında harap olan bu büyülü şehrin sokaklarında, eksilmeyen acının adı şimdi imparatorun yazgısında ukdeydi. Latin istilasında harap edilen şehir, kirletilen mabet, tecavüze uğrayan rahibeler, katledilen insanların azabını duyan halk, geçmişin izlerini kalplerinden

silemiyorlardı. Ve bugün o olaylara sebebiyet veren kişiler yerine, Türk sarıklarını tercih ediyorlardı.

İmparatorun sureti kar kadar beyaz, gözleri ateş kadar kırmızı... Gözlerinin kırmızısı, kan kırmızısı... Nedeni uykusuzluk, harbin acısı, yenilginin korkusu... Tenindeki beyazlık, Mehmet'in dehşetinden... Girdiği zindan, yazgısının yitme noktası... İmparator, sokaklarındaki kargaşa ile daha da daraldı... Tükenişin yangını bir başka yakıcıydı... Tanımı tarifsizdi... Acısı, kalpte derin bir yaraydı...

Acı ki bir ah, kıvrım kıvrım göklere savrulan. Yokluk, acıya sebebiyet veren vadinin adı... İmparator, şimdi o vadinin tepesinde bir tutam değil, bin tutam ahh! O kadar ki kalbi, o ah'ın renginden simsiyah... Öyle bir ağlıyor ki gözleri... "Tanrım, Poli ellerimden kayıp gidecek mi? Ne olur, bana güç ver", diye sızlıyordu. Kalbinde sızlayan "ukde", adı: yalnızlık!

...

Halkoprateia'nın (Bakırcılar Çarşısı) iç kısmında yer alan Panayia Halkoprateia Kilisesi'nin dışında bir hareketlilik vardı. Köhnemiş ara sokaklardan, mermer sütunlarla geçmişin görkemini hatırlatan ana caddeye doğru koşuşturan halk, sebebini bilmediği bir öfkeye kapılmıştı. Bu öfkenin sebebi, Sultan Mehmet'in Konstantiniyye'ye olan atılımlarından değil de, Katoliklerden kaynaklanıyordu.

Sağa sola koşuşturan insanların arasında çığ gibi büyüyen öfke dumanı iç mahallelerin tozlu yollarındaki ahşap binaların en kuytu köşelerine kadar dağılıyordu. Öfkeden çıldırmış insanların yüzlerinde şaşkın ifadeler geziniyordu. Herkes arabulucu Kardinal Isidore'nin ekibinden bir piskoposun, başına gelenleri konuşuyor, bu haberin içlerinde yarattığı karmaşık duyguların arasında kayboluyor, taşkın bir nehre dönüşüyorlardı.

Piskopos, katıldığı bir toplantıda bir grup Ortodoks din adamı tarafından tartaklanmıştı. Bu olay harp duygusu ile gerilen ortamı daha da germiş, iki mezhep arasında sert bir duvar daha örmüştü. Yaşanılan olayın tatsızlığı, Latinlerle Ortodokslar arasında pamuk ipliğine bağlı suni barış atmosferini de dağıtmıştı.

Kilisenin arkasındaki boş bir arazide toplanan din adamlarının etrafını öfkeli halk sarmıştı. Piskopos Sergio Romanelli, sükûneti sağlamaya

çalışıyordu. Ayasofya istikametinden gelecek yardımı bekliyordu. Yardım istemek için gönderdiği asistanı dönmemişti. Bir yandan tedirginliğini kontrol etmeye çalışırken, öte yandan sükûneti korumaya çalışıyordu...

"Lütfen anlayışlı olun, bizler düşman değiliz hepimiz Hıristiyan'ız. Sadece mezheplerimiz farklı."

O anda piskopos, Sultan Mehmet'i düşündü. Ondan aldığı altınlar bunca tehlikeye karşılık yeterli miydi? Kendisini ateşe atmış gibi hissetti. "Daha fazlasını hak ediyorum." diye geçirdi içinden... Yediği darbelerin acısını hissetti azalarında. Yüzü darbelerin izi olan kırmızılığı taşıyordu. Piskoposun sakalını, papazlardan biri koparırcasına çekiştirdi. Piskopos, papaza gözlerini dikti, canının acısıyla kızgınca baktı. Ortalığı kızıştırmanın yolunu bulmuş gibi atak yaptı:

"Bana öfke taşları fırlatacağınıza,, kapınızda bekleyen tehlikenin öncüsü olan Türkleri bekleyin. Zira asıl tepkiyi onlara vermelisiniz."

Kalabalığın içerisinden biri atıldı:

"Sizin barbarlığınızın yanında Türkler bile zararsız kalır. En büyük yıkıcılığı sizler yaşattınız bizlere."

Papazlardan biri haykırdı:

"İmparatorumuzun baş nazırı Lucas Notaras'ın söylediklerini, geldiğin yerlerde duymayan kaldı mı?"

Biraz yutkunduktan sonra kelimelerin üzerine basa basa yeniden konuşmasına devam etti:

"Geçmişte yaşanılanları unuttuğumuzu sanmayın. Lucas Notaras, Konstantinopolis'te Latin serpuşu göreceğimize, Türklerin sarığını görmeyi tercih ederiz, diyerek niyetini açıkça ortaya koydu. Sizler unutmuş olabilirsiniz ama bizler unutmadık. Bu güzelim şehri nasıl yağmaladığınızı, tertemiz kiliselerimizi ve bakirelerimizi nasıl kirlettiğinizi biz unutmadık. Bugün bu şehir tehlike altında ve sefalet içerisindeyse bunun sorumlusu sizsiniz.

Şimdi geçmiş karşımıza iyi niyetli olduğunuza inanmamızı bekliyorsunuz. Sapkın kilisenizin tüm çirkefiyle birlikte aramıza karışıyor hiç utanmadan

kendi inançlarınızı dayatıyorsunuz. Sizler bizi aptal yerine koyamazsınız. Kaderlerimize, siz ya da kaypak imparator değil, bizzat Tanrı'nın kendisi karar verir. Bizler, sizden yardım istemiyoruz."

Kalabalık arasında bir kıyamet gibi koptu cümle... Tek bir ağızdan yükseldi:

"YARDIMINI İSTEMİYORUZ!"... Havada hem Katoliklere hem de imparatora küfürler yükselmeye başladı.

Piskopos sakinliğini koruyarak:

"Sizler ne söylerseniz söyleyin, bizler yardım için buradayız. Üstelik bizleri sizler çağırdınız kardeşlerim. Bugün kavganın değil, Hıristiyanların birlik olma zamanı değil mi? Bu tartışmaları geride bırakmalısınız. Konstantinopolis'in düşmesi demek, tüm Avrupa'nın, dolayısıyla da Hıristiyanlığın düşmesi demek olur." Dedi.

"Bizim felaketimiz, sizin de felaketiniz anlamına geliyorsa; niçin o zeki papanız elini çabuk tutup donanımlı bir ordu sevk etmedi?"

Bunları söyleyen adam, kaşlarının birini kaldırıp, tok bir ses ile savurmuştu cümlelerini. Piskopos, bu adama bakar bakmaz sert bir kayaya çarptığını anladı. İşte aradığı kişi tam da böyle biriydi. Şehirli biri gibi durmuyordu. O, adama odaklanmışken, sesler yeniden yükselmeye başladı. Halk hep bir ağızdan, "Katoliklerden yardım istemiyoruz" diye haykırıyor yılların birikmiş nefreti ile sesleniyorlardı.

Kalabalığın dikkatini çekip susturmak için ellerini kaldırarak konuşmaya başladı:

"Papa olup bitenin farkında kardeşlerim. Geçmişin küllerini karıştırarak alevlendirmenin bir faydası yok. Ortodoksların inançlarına saygılıyız. Aramızdaki ayrılıklar ne olur bitsin."

Yine aynı adam, alaycı bir gülümseme ile gürledi: "İnanca saygılısınız öyle mi? Bir Katolik'in saygısı inanın gözlerimizi yaşartıyor. Sizler içinde bulunduğumuz bu zor durumdan faydalanmıyorsunuz yani öyle mi? Şunu iyi bilin imparator, sizinle birleşmiş olabilir. Bu halk kesinlikle bunu istemedi.

Hepimiz tüm kalbimizle inanıyoruz ki Osmanlılar bu surları aşmayı başarabilirse, kutsal anamız Bakire Meryem, yanında yüce melek topluluğuyla şehrimize inecek ve bize zulmeden barbarların kökünü kazımamıza yardım edecek..."

Halkın sesi yükseldi. "Tanrı bizimle olacak... Kutsal Meryem ve İsa şehrimizi koruyacak." Halkın desteğini alan adam devam etti konuşmasına:

"Ama bu kadarla da kalmayacak, Roma'nın üzerine de yürüyecek ve Papa V. Nicholas'ın kellesini bir mızrağa geçirip, Mehmet'in kellesiyle birlikte tüm Hıristiyan âleminde gezdirecek."

Piskopos, etkileyici bir ses tonu ile kalabalığa haykırdı:

"Haksızlık etmeyin. İmparatorunuzun niyeti yalnızca şehri kurtarmaktır. Papanın, Ortodoksların hamisi olarak görüleceği bir pozisyon almasını istemiyor. Bu yüzden içinizdeki Katolik nefretini canlı tutmayı çıkarlarına uygun buluyor."

Arada bitip tükenmek bilmeyen atışmalar devam ediyordu. Piskopos her fırsatta Papanın şehrin kurtuluşu için bir destekçi olduğuna halkı inandırmaya çalışsa da, halk ısrarlı bir şekilde Katoliklerle birleşmeye karşı duruyordu. Adam dayanamayarak var gücüyle haykırdı:

"Biz, her şeyin farkındayız. Ne tahtını korumaya çalışan bir imparator, ne de günahkâr papanıza ihtiyacımız yok. Hiç birine güven duymuyoruz. Konstantinopolis bizimdir, bizim kalacak, savunmasını da bizler yapacağız. Dinimizden dönmeden başaracağız üstelik."

Adam bu son sözleri söylerken, üzerine doğru yürüyerek kolunu büküp itince piskopos yere düşüp, üstü başı kir pas içinde kalmıştı. Artık o da sinirlenmeye başlamıştı. Yine de sakin olmaya çalışarak bağırdı:

"Önce dinleyin lütfen, biraz sakin olun ve anlatacaklarıma kulak verin."

Düştüğü yerden ayağa kalkmaya çalıştı. Tehlikenin ortasındaydı. İçinden "niçin bu işe kalkıştım" diye kendini sorgularken, bir yandan da "Sultan Mehmet'in vaat ettikleri hiç de karşı konulacak gibi değil" diye geçirdi. Bu para, değil kendini torunlarını bile rahata kavuşturabilirdi. İtilip kakılmak ve bu hakaretler gücüne gitse de sultanın vaatleri onu yeniden cezp etmeye

yetti. Ayağa kalktı, ikna edici ses tonunu ayarlamaya çalışarak, öfkeli halka hitap etmeye başladı:

"Geçmişte size zulmeden Latinlerin her biri belâlarını buldu. Buradan kaldırdıkları ganimetlerin hiç biri ellerinde kalmadı. Ellerindeki her şey kısa zamanda türlü felâketler ile kaybolup gitti. Bir tek kutsal emanetler duruyor. Tüm Hıristiyan âlemi bu felâketleri duydu.

Sonradan, yaptıkları onca hata için pişmanlık duydular. Ama olanlar olmuştu. Devasını bulamadıkları hastalıkların içinde yavaş yavaş yok oldular, aile faciaları yaşadılar, inançlarını ve akıllarını yitirdiler, aralarında intihar edip cehennem azabına doğru sürüklenenler bile oldu.

Tüm bu yaşanılanlar düşünmelerini sağladı. Ne yaptık biz diyerek yakınmalarını sağladı. Suç, vicdanlarına oturdu. Birbirlerini suçlamaya başladılar ve bu kez kendi içlerinde de kavga ve huzursuzluk yaşadılar. Öyle nadim oldular ki, acınacak hale düştüler. Kimileri bu kirli günahın azabı ile Vatikan'a hırslanarak, öfkelerini dışa vurmak için ellerindeki ganimetlerin bir kısmını papanın konutu önünde ateşe verdi. İşte o zaman Papa III. Innacent, yapılan zulümlerden dolayı özür dilemek zorunda kaldı. Aslında suçu yoktu ama yine de özür diledi.

Çünkü Dondolo'nun seferin yönünü değiştirecek olan, Bizans Sarayı'nın muhalifleri ile anlaşmak gibi bir hainlik yapacağını bilemezdi."

Genç Ortodoks papaz, daha fazla dayanamayarak atıldı:

"Kes, sesini!" bu cümlenin ardından piskoposun yüzüne şiddetli bir yumruk oturdu.

Romenelli, linç edilme korkusuyla panikledi. Fakat öyle bir şey söylemeliydi ki hem hayatını kurtarmalıydı hem de Sultana verdiği sözü gerçekleştirmiş olmalıydı.

"Sizler nasıl olur da duymazsınız? İmparatorunuzun Şehzade Orhan'ı, iktidarını kuvvetlendirmek için kullanacağı haberleri tüm Avrupa'da duyuldu. Eğer yenilgi kesinleşirse, şehri teslim etme karşılığında şehzade Orhan'ı üzerinize vali bırakacak. Sultana tek şartı bu olacak, kendisi Peleponez'e çekilecek ve Orhan, Sultan ile aynı kandan geldiği için vali olarak atanmakta güçlük çekmeyecek.

Böylece Konstantinopolis'le olan bağı da devam etmiş olacak. Artık daha iyi anlıyorsunuz değil mi kardeşlerim, imparatorunuzun, kendisinin ve ailesinin iktidarını uzun ömürlü yapmaktan başka bir emeli yok."

Piskopos'un yüzünde bir sevinç işareti oluştu. Şehzade Orhan'ın adını ortaya attığı anda insanların kafasının karıştığının hissiyle huzura kavuştu. Halkın kafasının karıştığını fark edince bir hamle daha yapmak istedi: "Gelin kardeşlerim, gelin. İçinizden püsküren ateşin yakıcılığını kutsal kilisenin ve papanın kucağında söndürün. Gennadius'un, Pantokrator Kilisesinin de yaydığı batıl inançlara inanmayın. Doğru yola adım atmanız imparatorunuzun kirli oyunları için değil, kendinizin ve güzel şehrinizin selameti adınadır. Katolik mezhebinin evrensel doğrularını kabul edin ve sonsuz kurtuluşa erin."

Halk hep bir ağızdan bağırdı:

"Ölürüz ama dinimizi satmayız."

Piskopos, gözlerini, içlerinde gözüne lider olarak çarpan, konuşmalarda atılganlık gösteren adama dikti. Biliyordu ki bu adam kendine, hâkim olamayacaktı. İstediği de zaten ortalığın karışmasıydı. Tahmini tuttu; adam, öfkeyle onu yere serecek bir darbe indirdi. Sergio Romenelli, kendisini yerde buldu... Halk, yerde olan Piskoposun üzerine tekmeler indiriyor, kimi saçını sakalını yoluyordu.

Notaras'ın askerleri onu bayılmak üzereyken kurtardılar. O an içinde sultana verdiği sözü yerine getirmenin huzuru vardı. Askerler, papazları ve halkı olay yerinden dağıttı.

Kendisine verilen mendil ile yüzündeki kanları temizlerken, görevini yerine getirmiş ve aldığı parayı hak etmiş olmanın parıltısı, gözlerinde parladı. Piskopos, kutsal Roma Kilisesini reddeden bu sapkınları hak ettikleri cezaya bir adım daha yaklaştırmış olmanın umudu ile duygulandı. Bu davranışı ile sultandan aldığı altınlar kadar, papalık nişanı bile alabilirim diye hayaller kuruyordu. Ne de olsa kendisine yapılan bu saldırıyı papa kendine yapılmış olarak kabul edebilir ve sabrı taşabilirdi.

Romenelli, Mega Dük Notaras'ın özürlerini kabul ederken karşılarında mağdur olmuş bir adam profili çiziyordu. Ayrıca, Sultan II. Mehmet'in zekâsına hayran olmaktan kendini alamıyordu.

"Kesinlikle o, zeki bir delikanlı" diye geçirdi içinden. "Elindeki güç ve otorite, zekâsıyla birleşince daha da kuvvet kazanıyor, bu gidişle birçok şeyi başarabilir, Avrupalıları alt üst edebilir ."diye mırıldandı.

"Roma'ya da yönelir mi acaba?" diye söylendi. Aklına gelen bu feci düşünceyi, "Hayır, bu kadarını da yapamaz." diyerek kovmaya çalıştı.

...

Ukde... Kalbin tıkanıklığı, ellerin kelepçeli yazgısı, kalbin tutsaklığı... Ukde ah, ah ki simsiyah...

"Acı daima sızlatır kalpleri ve geçmiş; zamanı gelince, gelecekte yakalar ruhları... Tarih hep mağrur ve münezzeh sokulur hafızalara... Oysa tarih, akan zamanın sırtına binerek kalpleri derinden vurur...

Buraya kadar yaşanılanlar şimdi Vatikan'ın kalbinde iç hesaplarla atarken, padişahın yazgısında yeni stratejilere dönüşüyor... Zamanın bu vaktinde tek bir millet için zor bir hesap... Geniş yazgılardan kalbe akıyor, sızılar..."

"KANAYAN BİR ÇARESİZLİK"

Şimdi kar, yazgılardaki sızının içinde erirken, yer küre tüm hücrelerinde korkuyu taşıyordu. Yer ve gök arasında muhteşem bir yazgı; kalpleri sarsarak, gönülleri yoklayarak, sırtlara ürperti bırakarak kabuğuna yerleşmeye çalışıyordu. "Tek insanın dahi acı çektiği yerde" kanarken kalpleri, şimdi bir kıyametin içinde birçok insanın yok olma ihtimaliyle kavruluyordu.

Tarih geçmiş yılların faciasıyla, bu günün yazgılarına yön verirken, rüzgâr mevsimin yüreğine: "dayan ey kalbim, dayan", diye fısıldıyordu. V.Nicholas adıyla tanınan Tommaso Parentucelli, gelecek felâketten yana kalbine mıhlanmış acıyla, yardımcısı Kardinal Luigi Pedretti'ye döndü.

Mevsimin tüm dokusu, pencereden gözlerine değiyordu. Yorgun ve dalgın bir ifade suretine oturmuştu. Yine de yardımcısına gülümsedi. Bu gülümseyişten, Pedretti'nin bakışlarına acımsı bir duygu değdi. St. John Lateran Sarayı'nda ruhlara tedirginlik bırakan bir sessizlik hâkimdi. Sabrı taşmak üzere olanların ani tutumlarına gebeymiş gibi "ah" çekti. Bıraktığı nefesin ardından Konuşmaya başladı:

"Artık yaşımın kalbi yaşanılan zorlukları kaldıracak güce sahip değil, Pedretti. Eskisi gibi değilim, yorgunum. Müslümanlar, batımızda İber Yarımadası'nda Endülüs Emevileri adı altında neredeyse sekiz yüz yıldır yaşamlarını sürdürüyorlar. Doğuda ise Türk ilerlemesi bir türlü durdurulamıyor.

Üstelik II. Mehmet, babasına benzemiyor. Çok zeki ve hırslı bir genç! Şu anda hem Katoliklere hem de Ortodokslara dost gibi davranarak kiliselerin birleşmesini engellemek niyetinde. Öyle ince oyunlara başvuruyor ki hep bir adım gerisinde kalıyoruz. Akıllıca olduğunu düşündüğümüz, oyunlarımızı, kendi ikili oyunlarıyla karşılıyor. Ya istişare de bulunduğu çok iyi bir ekibi var bu çocuğun ya da gerçek bir riyaset dehası..."

Pedretti endişeli bir sesle konuştu:

"II. Mehmet, çocukluğundan itibaren çok iyi bir eğitim ile yetiştirilmiş bir Sultan. İleri düzeyde bildiği lisânları var. Bizim lisânımızı da çok iyi biliyor ve tarihimize de hâkim olduğunu söylüyorlar. İtalyan hocası, Roma tarihine

çok meraklı olduğunu anlatıyor. Romantik bir adam olduğu gibi, aynı zamanda zekâsı ve kuvvetli sezgileriyle de dikkat çekiyor.

Atacağı adımları en yakınlarına dahi anlatmıyor, işaret ettiği nokta ile atacağı adım arasında mutlaka sırlar bırakan ketum bir hükümdar olduğu anlatılıyor. Her zaman bir "B" plânı varmış. Duygusal olsa bile öfkesi korku salıyor, yine de öfke hâlini kontrol edebildiğinden söz ediliyor."

Nicholas derin bir soluğu bırakarak:

"Başarılı da oluyor ve elimizden hiçbir şey gelmiyor. Gönderdiğimiz heyette onun hesabına çalışan casusları olduğuna inanabiliyor musunuz? Bizans halkı, zaten en başından itibaren bu birleşmeye karşı ve Gennadius taraftarları imparatorlarını aforoz etmiş durumda. Mehmet ise şehri teslim etmeleri karşılığında, Ortodoksların hamisi olacağını ilân etti.

Bize ise susmamız ve taraf olmamamız karşılığında geniş ticari haklar vaat ediyor. Hangisine inanacağız peki? Tamamen Ortodoksları kollamaya kalkarsa, Ekümeniklik iddiasındaki Patrik, Konstantinopolis'te çok etkili ikinci bir "Vatikan" olma yolunda devasa adım atmış olacak. Gizlemeye çalıştığı ince siyasetteki dengeler kimin lehine bozulursa, o gelecekte büyük imtiyazlar elde edebilir."

Heyecanla atıldı Pedretti:

"Boğazlar kapalı kaldığı takdirde ticaret filolarımız Karadeniz'e ulaşamayacak; büyük bir ekonomik ve siyasi yıkıma doğru gitmenin yanında İpek Yolunu tamamen yitirmiş olacağız.

Yaklaşan savaş yüzünden aylardır geçiş yapılmadığı için birçok şirket zor durumda. Pek çoğu da iflasın eşiğine geldi. Merakla ve arzuyla bu kuşatmanın bir sonuca ulaşmasını bekliyorlar. İpek ve Baharat Yollarına, bölge halkıyla olan akrabalıklarını da ustaca kullanarak uzun zamandır Türkler hükmediyor. Tüm kara ve deniz yolları, onların egemenliğinde.

Bizi, çok daha büyük bir sefaletin içine sürükleyebilirler, ödeyemeyeceğimiz vergiler koyabilirler, bizi tamamen aç bırakabilirler... Tanrım, bizi koru... Sayıları giderek artan Türk korsanları, Akdeniz'de canımızı çok yakıyor. O suyun üzerinde inanılmaz bir süratle, sessizce kayan hafif kadırgalarıyla geceleri hayalet gibi geliyorlar. Akdeniz sahil

şeridi boyunca güney illerimize baskınlar düzenleyip yağmalıyorlar. Kadınlarımızı, çocuklarımızı, kaçırıp haraç alıyorlar, öldürüyorlar, esir pazarlarında satıyorlar..."

Pedretti, duydukları karşısında acıyla yutkundu. Masmavi gözlerine dolan yağmur damlaları ile usûlca sordu:

"Ne yapmayı düşünüyorsunuz kutsal babamız?"

Sıkılgan bir tavırla konuşmaya başladı:

"1444 Varna ve 1448 II. Kosova'da II. Murad Hân tarafından yenilgiye uğratıldıktan sonra Avrupa Devletleri, Haçlı Seferine kulak tıkar oldu. Şimdi ne desem boş, bir çağrıda bulunsam bile karşılık bulmayacaktır.

Dahası böyle bir çağrıda bulunmak kendi itibarımı da sarsacaktır. Çünkü Ortodokslar ve Katolikler asla aynı noktada uzlaşamayacaklardır. Ortodokslar bize karşı kin besliyor, bizler de Latin istilası döneminden itibaren tüm bağlarımızı kopardık.

Osmanlılar, tüm Adriyatik ve İtalyan devletlerinden muazzam rakamlar ödeyerek silah almayı sürdürüyor. Kimse tatlı ticaretinin bozulmasını istemiyor Pedretti ve haksız değiller. Dediğin gibi ticaret yolları onların elinde, bizi daha büyük bir açlığa ve sefalete sürüklemeleri de mümkün.

Fransa ve İngiltere, Yüzyıl Savaşları yüzünden tükenmiş durumda ve aralarındaki gerginlik hiç bitecekmiş gibi de görünmüyor. Ayrıca İngiltere, bir iç savaşın eşiğinde. Macarlar bugüne kadar ellerinden geleni yaptılar ve çok yorgunlar. Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu ile eski günlerin hayalinde ama beş parasız."

"Avrupa bölündü Pedretti. Bölünmüşlük yıkımı daha çabuk getirir. Yaşanılan onca şeyin ardından Avrupa çaresiz, Avrupa yorgun, Avrupa fakir, Avrupa, Türklerin ateşli silahlardaki ilerlemesine yetişemiyor. Ve daha da üzücü olanı şu ki dostum, Avrupa ortak bir bilinç ve hedeften çok uzakta.

Küçük bir çocukken Mehmet'in işini bitiremedik.. Varna ve II. Kosova'da babasının yanında savaşa katıldığında bir kahramandı, o. Şimdi o günden bu yana askeri ve siyasi bir dehanın, hayatının en verimli çağına girmesi Avrupa'nın ümitlerini kırdı, hevesini kaçırdı, korkuttu... Her devlet kendi

çıkarlarının peşine düştü. Bu ay içinde Kutsal Roma Cermen imparatoru III. Frederick'i verdiği ültimatoma bile güçlükle ikna ettim ama neye yaradı?

Napoli kralı, on beş parçalık bir filoyu, gövde gösterisi niyetiyle Akdeniz'in doğusuna yolladı. Ancak bunlar, inandırıcılığı olmayan girişimlerdi. Galata Podestası'na mutlak suretle Osmanlılarla iyi geçinme emri verdiklerini biliyorum. Venedikliler, Doğu Akdeniz'deki ticaretlerinin derdindeler ve Türklerle iyi geçinmenin yollarını arıyorlar. Giden yardımlardan dolayı neredeyse sultandan özür diliyorlar.

Bunların münferit vakalar olduğu ve devletlerini bağlamadığı hususunda sultana teminat veriyorlar. Artık kimse Bizans Devletinin varlığını önemsemiyor."

Nicholas çaresiz bir soluk aldı. Oval yüzünün hatlarında keder geziniyordu:

"Bende tek başıma bırakıldım Pedretti... Ama tanrı biliyor, bu savaşı durdurmak için elimden geleni yapmaya çalıştım, çalışacağım da."

"Peki ya, geçtiğimiz aralık ayında gerçekleştirdiğiniz kiliselerin birleşmesi hadisesinin..."

"Hayır, Pedretti, hayır. Ne yazık ki o girişim, amacına ulaşamadı. Tebaamız tarafından hoş karşılanmadı. O sapkınlar, kutsal ruhun yalnızca babadan değil, baba ve oğuldan geldiğini kabul edene kadar da kiliseler ve halklar arasında kaynaşma sağlayamayız. Oğlun, Tanrısal varlığını onaylayıp, üçün üçüncüsünün, yani kutsal ruhun aynı zamanda oğuldan da geldiğini kabul etmemek nasıl bir sapkınlıktır, söyler misin lütfen? Hiç utanmadan temsilcilerime de saldırmışlar. Bunları o dik başlı Genadius organize ediyor...

İmparator VIII. Idonnes'e yıllarca sadakatle köpeklik ettikten sonra iyiden iyiye şaşırdı yolunu. Dinle Pedretti, o günlerde kiliselerin karşılıklı aforozu öyle büyük bir infial yaratmıştı ki, şimdi bu siyasi tavır içeren birleşmeyi, tarihteki bu gelişmelerden dolayı kimse ciddiye almıyor. Bundan sonra köklü çözümler getirebilmem imkânsız. Birkaç kişisel rica, onların da yetersiz olacağını biliyorum.

Belki de XI. Konstantinus gibi asil ve güçlü bir adamı boş umutlarla yüreklendirerek hata yaptık. Tanrı bizleri affetsin ve o kibirli Bizanslıların yanında olsun."

"O halde..."

"O haldesi şu Pedretti, dua etmekten başka çaremiz yok. Yapabileceğimiz mantıklı şey, yeterince güçlenmek için zaman kazanmak olacak."

Masasının yanında bulunan genişçe koltuğuna oturarak soluklandı, Nicholas. Çaresizlik bütün ruhuna işlemişti. "Yine de" diyerek başladı yarım bıraktığı konuşmasına.

"Yine de şahsım adına bir girişimde bulunacağım. Pedretti, senden üç büyük gemi bulmanı istiyorum, üçünün de içi tam teçhizatlı asker, silah ve erzak ile doldurulacak. Derhal Konstantinopolis'e gönderilecek. Gerekli tüm masrafları, şahsi servetimden harcayacağım.

Çünkü şahsım adına diyebilirim ki, Konstantinopolis'in muhtemel düşüşü, Türklerin Avrupa içine ilerleme hırslarını kamçılayabilir."

Kalbine oturan ağır kederin sıkıntısıyla akşam duası için çanlar vuruncaya kadar sessizliğinin içine gömüldü Nichola.

Tutku...
Aşk...
TUTKU VE AŞK arasında savaş...
Dudakların kuruduğu, akılların şaştığı,
Kemiklerin ve gözlerin alev alev yandığı savaş.
Kahramanlarını, Mehmet'i, Konstantinus'u,
Osmanlıyı da Bizanssı da; tarihin çizgisinde
kaderlere boyayan savaş.
Hepsi aşk uğruna...
Şimdi kalemin aktığı noktada
Kan ile yazılıyor tarih...
Hikâyenin bu kısmı en çok hırs kokuyor.
İktidar hırsı...
Kalplerin kılıçlardan yükseldiği zaman
II. Mehmet haykırıyor:
"Konstantinus, "meftunu olduğum bu şehir, benim kaderim."

KUŞATMA İLE SAVUNMA ARASINDA ŞAHTI

23 MART 6 NİSAN 1453

EDİRNE – KONSTANTİNİYYE

Ne zincir ne anahtar... Hiç biri yoktu... Tutsaklığı aşkaydı, anahtar; ödeyeceği bedele razı olabilmenin kapısındaydı... Mehmet, zırhla kuşandı bu kapının önünde... Evet, şu anda biten bir yolun sınırındaymışçasına şaşkınlıkla bakındı. Var ile yokun, masal ile hayatın, savaş ile barışın, mağlubiyet ile zaferin arasındaki eşiğin ucunda bir güneş gibi duruyordu.

Bir dua çiçeğine dönüşen kalbiyle bütünleşmişti sultan. Gücü imanındandı. İnancı rabbine olan teslimiyetinin ışığındandı. Kapının ardındaki Mehmet, sanki bir daha gün yüzüne çıkmayacak, sanki bir masal, sanki bir anlatı olacak, sanki hiç yaşanılmamış bir zamanın diliminde sözcüklere dönüşecek ve kalplere yazılacak kaderin rüyasındaydı.

Aşkın sultanı, ordusunu aşk ile sarmalayıp haftalar öncesinden öncü birliklerini yollamış, yanında çok sevdiği hocası Akşemseddin, Molla Gürani, Cebe Ali, Akbıyık Sultan gibi din adamları ve veliler ile birlikte atına atlamış, ordusunu selamladıktan sonra ahalinin görkemli tezahüratları eşliğinde yola çıkmıştı. Tepeleri dolduran bu haşmetli ordu, altmış bini piyade, kırk bin civarı da süvari olmak üzere toplam yüz bin civarındaydı, ancak bu sayı gönüllülerle birlikte yüz bini de geçiyordu. Herkesi, ordunun hayranlık uyandıran bir düzen ve disiplin içerisinde ilerleyen birliklerinin heyecanı sarmıştı.

Herkes bir masalın içinde soluyordu gerçeği. Soğuk havaya rağmen ılık bir güneşin altında ilerliyorlardı. Yeniçeriler, pırıl pırıl silahları, kızıl ağırlıklı yünlü kaftanlarının içine giydikleri ve harp esnasında, kaftanlarını atarak yalnız onunla kalacakları demir halkalı zırhlarıyla son derece heybetli ve karşı konulmaz görünüyorlardı. İri yarı bedenlerine ruhları ürperten bir heybet katan beyaz keçeden börk ve üsküflerinin güneş altındaki canlı pırıltılarıyla padişahın önünde yer almışlardı. Çok geçmeden törende giydikleri börkleri de çıkartarak miğferlerini giydiler.

Yeniçeriler ile padişahın arasındaki mesafede saltanat bayrakları açılmış, Sancakı Şerif, padişahın hemen sağındaki vezirlerine emanet edilmişti.

En önde Rumeli Beylerbeyi ile Veziri Âzâm, ikinci safta Anadolu kuvvetleri, üçüncü safta ise önünde yeniçeriler olmak üzere padişah ve

onun ardından da artçılar olduğu halde ilerlediler. Yolda orduya yapılan gönüllü katılımlar, en ön safta vuruşacak olan başıbozuk listelerine kaydediliyor, serdengeçtiler savaşın en zorlu bölümlerinde bu heveslileri kullanmayı plânlıyorlardı.

Bu tarih boyunca tecrübe edilmiş tertibe göre, düşmanın ani ve şiddetli bir hücumu karşısında Türk kuvvetleri iki tarafa kolaylıkla açılır ve içeri girmiş olan düşman birlikleri amansızca sarılarak imha edilir.

Ordu, düşman arazisinde ilerlemeye başlamadan önce iki günlük mesafeye akıncılar gönderilir. Düşman ile karşı karşıya kalındığında ileriye, sağa ve sola yayılarak vur kaç sitilinde savaşırlar, ordunun ani bir baskına uğramasına engel olurlar ve düşman ile ilgili malumatlar ulaştırırlardı.

Akıncıları hemen kazmacılar takip eder Tıkanık bölgelerin açılması, tahrip edilen köprülerin onarılması ve boyalı kazıklar çakılarak güzergâh göstermeye çalışırlar. Kazmacıları, azap kuvvetleri denilen, Türk asıllı Anadolu yiğitlerinden oluşturulmuş, kızıl başlıklı hafif piyadeler takip eder. Padişahın da bulunduğu kısım, azapları takip eder; azaplar onları çok sıkı korurdu. Hilalin iki ucundan itibaren bazen geriye, bazen yana doğru Anadolu ve Rumeli eyaletlerinin tımarlı sipahileri yürürler.

Kışın soğuk rüzgârına rağmen, nisan yağmurlarının ferahlatıcı rahmetine sokularak ilerleyen Türk donanması, tekbir, aşk nidalarıyla inanılmaz bir nizam içinde Konstantinopolis'i kuşatma altına alma girişimlerine başlamıştı. Sultan, ordunun her adımını inceliyor, doğru adımlar atılması için komutlar, veriyordu... Hocalar, veliler, hiç durmadan Kur'an'lar okuyor, Fethi Mübîn suresini harf harf ordunun kalbine nakşetmek için iman duygusu ile güç veriyorlardı...

Osmanlı ordusunun hareketi başlattığının haberi, Konstantinus'u sarstı. Bizans'ın ileri gelenleri, kutsal saydıkları Meryem Ana sûreti, Hadegetria'yı surlarda dolaştırarak şehri manevi bir zırha büründürmek, halkın milli ve dini duygularını kamçılamak isteği ile yollara döküldüler.

Surların önünde akıncıların görülmeye başlanması üzerine imparator XI. Konstantinus, birliklerini ilk ve tek hücumuna iki nisan günü başladı. Akıncılar, kayıp vermeye başlayınca imparatorun askerleri, hendeği aşarak

şehre ulaşan tüm köprüleri tahrip etti ve kapıları sımsıkı örterek, savunmaya çekildi...

XI. Konstantinus, korkunun eşiğinde bir nebze de olsa nefes aldı. Bir zafer değildi yaşadığı ama pes de etmemişti.

Ordunun ağırlıkları iki nisan akşamında şehrin on kilometre uzağına sokulmuşlardı. Ordu ise 6 Nisana batılıları hayrete düşüren bir disiplin ve uzmanlıkla konuşlandırıldı. Toplara uygun atış alanı sağlanması için civardaki ormanlık alanlar, bağ ve bahçeler imha edildi. Topların muhafazası amacıyla, olası bir düşman hücumuna karşı, kara surları boyunca üç yüz metre açığa siperler kazıldı ve yine topların etraflarına ahşap kafesler giydirildi. Ordunun ana kısmı ise topların gerisine, surlardan 400-450 metre mesafeye yerleştirildi.

Anadolu Beylerbeyi İshak Paşa ve yardımcısı Veli Mahmut Paşa'ların komutasındaki Anadolu beylikleri Konstantinopolis'in doğusuna konuşlandırıldı. Muhteşem küheylanların üzerinde paşaların dimdik, muzaffer ve gururlu bir görünümleri vardı. En ufak bir disiplinsizliğe dahi göz yummuyorlardı. Seferin ruhunu artık iliklerine kadar kavramış olan askerler de üstlerine kayıtsız şartsız itaatte, dünya harp tarihine geçecek örnek bir tavır sergiliyorlardı.

Sultan Mehmet, batı kısmına Rumeli Beylerbeyi Dayı Karaca Paşa komutasındaki birlikleri yerleştirdi. Dayı Karaca Paşa dindar ve azimli bir insandı. Görkemli duruşu ve tebessüm eden yüzü ile herkesin sevgisini kazanmıştı. Adı, Varna savaşı sırasında II. Murat'a savaşın en kritik noktasında yaptığı yardım ile anılıyordu. II. Murat'ın yanına gelerek: "Dayan sultanım, kaçan asker senin direncini gördü mü savaşma azmi bulur, hele az daha diren!" diye haykırmış, savaşın gidişâtını değiştirmişti.

Senenin başlarında, Konstantinopolis'in batısındaki Misivri, Kumburgaz, Silivri, Ahyolu, Vize ve Bigados'u almıştı. Şehir civarındaki emniyeti güçlendiren Dayı Karaca Bey, ayrıca sultanın özel bir önem atfettiği, "şahî" isimli dev topun nakli sırasında, yoldaki köprüleri tamir ettirip, güvenliği de sağlamıştı.

Padişah, Çandarlı Hali Paşa'yı yakınında tutmaya karar vererek, Zağanos Paşa'yı Galata'daki Ceneviz Kolonisi'nden gelebilecek herhangi bir hareketi

kollamak üzere, Haliç'in bataklık ucunda, Boğaza inen tepelere karşı mevzilendirdi. Zağanos Paşa, bu konuda Sultan'a herhangi bir serzenişte bulunmamıştı. Sultan'a güveniyor olsa da, sultanın genç oluşundan dolayı endişeler taşıyordu. Üstelik Koca Hali Paşa ile de sürekli mücadele halinde, gizli güç kıyaslamaları yaşıyorlardı. Sürekli Sultanı Çandarlı Hali Paşa'ya dikkat etmesi konusunda uyarıyordu.

Masmavi pamuklu bezin üzerine altın flama ve çini desenli muhteşem Otağı Hümayun, 6 Nisan Çarşamba günü, mehteran bölüğünün marşları ve seçkin hafızların Kur'an ziyafetini içeren törenle kuruldu.

Otağ, Lykos (Bayrampaşa) deresi yakınlarında sonradan Maltepe adını alan bir mevkideydi. Bu noktadan, Konstantinopolis'in antik Grek ve Genç Roma stilindeki mermer ve granit yapılarla yükselen duru mimarisinin sisler altındaki görkemli silueti izlenebiliyordu. Sultan Mehmet de tıpkı babası II. Murad Hân'ın 1422 kuşatmasında izlediği güzergâhtan yönetiyordu kuşatmayı.

Çandarlı Halil ve Soruca Paşaların çadırları da sultanın otağı etrafına kuruldu. Halil Paşa, sultana yakın olmaktan büyük mutluluk duyuyordu. Sultan her an gölgesi altında olacaktı, bu şekilde padişahı sürekli takip edebilirim diye düşünüyordu. Zağanos Paşanın padişahın gölgesine yakın bir görevde bulunmaması gururunu okşuyor, ona karşı bir zafer kazanmış gibi davranıyordu.

Altı nisan günü itibariyle ordu şehrin doğusuna yerleşmişti. Osmanlı haftalardır surları dövüyor fakat yıkamıyordu. Topların yeniden doldurulması zaman aldığı için Bizanslılar hasarlı bölgeleri tamir fırsatı buluyordu. Osmanlı ordusu ne kadar Konstantiniyye'yi kuşatma altına alıp şehri almaya çabalasa da, imparator ve adamları da karşı durmakta kararlıydılar.

Savunmadaki şehir halkının surların üzerinden meraklı gözlerle izlediği merasimin ardından, verilecek büyük ziyafet için ateşler yakılmış, ağız sulandıran kızarmış et kokuları şehrin surlarını aşarak, iç kesimlerine kadar sirayet etmişti.

Osmanlı her adımı ile Bizans'ı büyülüyordu...

Ordunun çadırları, her sektörün subayı merkezde bulunacak şekilde, düzenli, beyaz kümeler halinde vadiler boyunca yayıldı. Bu çadır şehir, o derece düzenli ve tertipliydi ki, kimse çadırını ararken kaybolmuyor, ulaştırılan erzak ve silahların yüklenmesi ve boşaltılmasında karmaşaya düşülmüyordu.

Sultan'ın beyaz, üzeri altın işlemeli Aksancak'ı ve muhteşem tuğu uzaklardan görülebiliyordu. Yanındaki vezirlerinin ve üst rütbeli komutanlarının parlak renkli çadırlarının yanında, kapılarının önlerindeki sancaklarla rütbeler anlaşılıyordu. Kapıkulu süvarilerinin kızıl sancakları, yeniçerilerin yeşil, kızıl ve sarı renkli sancakları surların üzerinden, sabah sisleri içinde dahi seçilebiliyordu. Tüm bu kuruluş işlemleri hiçbir kesintiye uğramaksızın, göz kamaştırıcı bir sessizlik ve süratle gerçekleştirildi. Surların gerisinde olan biteni hayranlık ve korkuyla izleyen savunmacılar için asıl sinir bozucu olan bu sükûnetti...

Osmanlı ordusu yeraltı tünelleri yapıp surların altını kazarak şehre girme yolunu denediler, ama Johannes'in kazdırdığı karşı tünellerden içeri giren Bizans birlikleri Osmanlı işçilerini öldürdü. Diğer tünellerde suyla dolduruldu. Bizanslılar, Osmanlının önemli mühendisini ele geçirdiğinde yaptıkları işkenceler sonucunda ondan pek çok tünelin yerini de öğrendiler. Bu durum Sultan'ı büyük üzüntü içerisine soktu.

Şehir iki bini yabancı olmak üzere toplamda yedi bin kişilik bir orduyla savunuluyordu. Haliç zincirlerle kapatılmış, surlar onarılmış, surların Marmara Denizi kıyılarındaki kesimine derin hendekler açılmıştı. Bu tedbirler güven arttırmıştı. Şehir halkı fethin imkânsızlığını konuşuyor, alınan bu tedbirler sayesinde bu kuşatmanın da sonuçsuz kalacağına inanıyordu.

En çetin duygunun sınırında alev alev yanan kalbin taşıyıcısıydı, Padişah. "Aşkımın rüyasıydı bu şehir. Fethedilmemiş toprağımdı. Ben bir padişahtım. Rüyası olan bir padişah" diye haykırdı Sultan... Savaşın ortasında sırları olan bir padişahtı. Bir yanı kan kokuyor, diğer yanı aşk... Aşkın sınırında dağlarda, ağaçlık alanlarda gecelerce düşünceli, uykusuz dolaşan aşka uyanık bir padişahtı O.

"imkânsız fethedilmesi" diye uğuldayan seslerin boğucu buhranıyla dolaşan pes etme isteği içerisinde olan kalplerin arasında "Pes etmek

istemeyen âşık bir padişahtı, o. Niyetinde yoktu pes etmek... Zorluğa razı bir kalple çıkmıştı yola... O henüz doğmadan defterlere yazılmıştı rüya yolculuğu... Şimdi ötelerde savaşı kayıt altındaydı...

Ben bir padişahtım... Kuşatma ve savunma arasında direnirken halkım, rüyasına tutunan bir padişahtım. Nasip gerçekleşmiş zaman demekti benim kanımca... Nasibim olması içi zamanın peşindeydim. Uğuldarken kulaklarımda çanlar, inancı yıkılan kalplerin sızısıydı içimde büyüyen. Gezinirken savaş ile zafer arasında şahlara yaraşır bir inci değil, sadece şahtım.

"İçim kanarken göz kırptım surlara...

Ama Sultan da olsam insan kadar insandım. Sınırlı güçleri olan, sınırsız aşkı Allah'a kulluğundan olan bir Sultandım...

Dimdik dursa da varlığım, yenilgi beni de, her insanı vurduğu kadar yüreğimden vururdu. Kalbimi tüm sırlarıyla bir başka kalbe açmanın anlamını bilmezdim. Çünkü ben tehlikeli sulara doğmuştum.

Kocaman ordulara savaş açardım da içinde yaşadığım eskimiş bir dünyanın kıyısında boğuştuğum gözlere kırılırdım...

Ben böyle bir padişahtım. Sırrım vardı. Ve aşk savaşçısıydım."

AŞK, SAVAŞTA DİRETİNCE

...

Padişah, gün batımının kızıllığında kalbinin esrarıyla baş başa kaldı. Üzerinde sorgu kuşları kanat çırparak süzülüyordu... Padişah gökyüzüne doğru efkârlı nefesler salıyordu. İçinde ayaklanan aşk, onu öyle sarmalamıştı ki "Ya ölüm Ya zafer" diyordu. Ölümün kolları bu uğurda ona tatlı geliyordu. Tatlılığı ölümün uykudan yana olan huzurundan mıydı, yoksa aşk için savaşarak gözlerini kapayarak Mevla'ya varacak olmasından mıydı? Ancak rüyası olanlar anlardı...

İçinizin her zerresinde, zamanın her salisesiyle sinen bir rüyanın içinde gezinen varlığınız varsa hikâyenin bu kısmı anlaşılır olabilirdi... Ancak delice, tutkuyla kalbin de arzulayacak bir rüyası olanlar Padişah'ın halini anlardı. O uykusuz gözlerine aşkı çekiyordu, yorgun kalbine direnci, aşkı veriyordu, üşüyen varlığını aşkın ateşi ısıtıyordu... O kaftanında aşkı saklıyordu. Bir tek içindeki aşk biliyordu sırlarını...

Yağan Nisan yağmurunun rahmetinde dolandı durdu... Gözlerini sınırların ardındaki düşmana dikti... "Tek başıma kalsam da dedi, dönmeyeceğim yolumdan... İçimde aşk kuşları, ufalatmayacağım onları avuçlarınızda... Bu aşk benim kolum kanadım; tahtım, tacım; kaftanım, zırhım... Her yanım muzafferken düşürdüğüm kalenin sınırlarında dolaşıp da derununa girememek kadar acıydı içimde tüten acı... İstediğim şehre yakın ama bir o kadar da uzaktım."..

Şehir, onu tanıdı. Ona " gel ve beni al" diye fısıldıyordu. "Bak, bir ömür özlediğin şehir benim! Kim imkânsız diye nida ederse etsin, aldırma, beni kuşat..." diye devam ediyordu. Şehir onu çağırdıkça büyüyordu içindeki aşk, aşka varamamanın sancısı, sancının getirdiği hüzün... Bir ışık ve sis bulutu... Ama bu kadar... Daha sonra yeniden döndü içindeki karanlığına... Kaybetmek noktasına yakın, inancını yitirmiş bakışların bulanıklığında çıldırdı.

"Bir şey girip duruyor aramıza ey aşkına tutulduğum şehir" daha da kötüsü aramızda olması gereken şey, olmuyor bir türlü. Kalbe ışığı sonsuz olan bir aşk koyan rabbim, her engelle karanlığa boğuluyordu ışığım. Bana

yazılan aşkın sınırsız gücü beni bu fethe inandırmışken, nasıl olup da "sen zaferim misin yoksa yenilgim misin derim"? Tam bu nokta da içindeki aşka boğulması muhakkaktı ama aşkı tuttu ellerinden.

Ah benim hükmüm! Ah üzerimden bulutlar geçiren sevda! Tufandan ancak inananlar kurtuluyor, bir tek "narında hoş nurunda", diyebilenler rızaya kavuşuyor ve tutunuyor Masiva'ya... Böyle geçirdi içinden. Bu bilinçle derin bir nefes çekti içine... Bir savaşın beşiğindeydi. Yaralı ve yalnızdı... "Biliyorum aşk hem karar hem de kararsızlık haliydi ama en çok istikrar hali" dedi.

Kapıdaki yeniçerilerin, karanlığın içinde daha da korkunç görünen dimdik bedenlerinin arasından otağına girdi. Bir baba şefkatini bakışlarında çocukluğundan itibaren yudumladığı büyük veli, hocası Akşemseddin Hazretleri, otağın ön avlusundaki sedirde murakabe halinde bekliyordu. Beyazlar içerisinde Kur'an'ın ışığı ile bütünleşmiş hocasının güzelliğine dalıp öylece kaldı.

Hocası her zaman, uysal, tevazu sahibi ve hoş görülüydü. Çocukluğunda nefsini terbiye etmekte en büyük kılavuzuydu. Onun yazdığı eserlerin ışığında besliyordu ruhunu... Her zaman tane tane ama az konuşan, daha çok düşünen bir yapıdaydı. Akşemseddin, temizliğin, örnek davranışların öncüsüydü. Kendini ona bakarken en büyük zenginliklerinden birinin hocası olduğunu hissederek gülümsedi. Acılarına bir miktar tebessüm değdi.

Zorlukların içerisinde Ölüm ile kalım arasındaki çemberde en büyük dayanağı hocalarıydı. Muhaliflerin sinsi tutumları, savaşın tehlikeli çanları arasında sıkışırken göğsü, en korunaklı limanıydı hocaları... Akşemseddin, Molla Gürani, Akbıyık Sultan, Molla Fenari, Emir Buhari, Cübbe Ali, Sivaslı Kara Şemsüddin, Hatibzade, Ensar Dede, Molla Hacı Hayrettin, Molla Siraceddin ve daha nice Allah dostunun duaları, öğütleri onu kâbuslarından sıyırıyor, ona güç kazandırıyordu.

Ne zaman sarsılacak gibi olsa, o an Akşemseddin'in, kulağına fısıldadığı Fethi Mübin ve Peygamber müjdesinin aydınlığına uyanıyordu. Ne vakit yenilgi korkularında kılıcına şüpheyle bakacak olsa Molla Gürani'nin, çocukluğunda heybetli duruşu ve ateş gibi bir ifadeyle karşısına geçip babası II. Murat Han'ın eline tutuşturduğu kızılcık dalından kamçısını

çıkararak "korku hükümdara yakışmaz, sen Sultansın", diye haykıran cümleleriyle toparlanıyordu.

Akşemseddin'in hemen yanında emrini bekleyen iç ağası, Sultanı fark edince yanan kandillerin alevlerini söndürerek öne atıldı. Ellerini önünde birleştirerek, saygıyla seslendi:

"Devletlûm, bir saat kadar önce muhterem hocanız teşrif ettiler, olmadığınız müddet içinde gönlü hoş tutuldu." Diyerek tekmil verdi. Ve süratle gölgelerin içine doğru süzülerek kayboldu.

Sultanın kalbi hocasının karşısında her daim titrek bir yaprak gibiydi... Onun karşısında herkes titriyordu o ise saygıyla hocalarının karşısında titriyordu... Heyecanla hocasına doğru yaklaşıp, elini öpmek için eğildi. Her defasında olduğu gibi hocası kendisine mani olarak, elini çekti... Saygı hükümdarın tüm hücrelerine sinmiş olan edeptendi, hocanın veliliği ise kime nasıl davranacağını bilmesindendi...

Hocası:

"Evladım, Sultan el öpmez." dedi.

"Sizin gibi bir velinin elini öpmek Sultanın kalbine ışık saçar hocam." diye yanıtladı Mehmet...

"Senin şanın kalbinin edebinden." diyerek memnuniyetini bildirdi.

"Sizin için ne yapabilirim hocam?" dedi.

"Evladım benim için değil, tüm ümmeti Muhammed içindir arzumuz."

"Emredin, hocam!"

"Estağfirullah Hünkârım, sizden dileğim şudur: Neredeyse 1 haftadır takip ettiğim bir hadise doğrultusunda istişare de bulunmak."

"Dinliyorum, efendim!"

"Burada olmaz Hünkârım. Önce arzu ederseniz beraberce yürüyüşe çıkalım."

"Nasıl isterseniz hocam..."

...

Suret eskir, ayna kırılır, akan sular bile zamanın koynunda değişime uğrar... Oysa onun aşkı öyle değildi. Aşkının değişen yanı bir tek çoğalmasından yanaydı. Gecenin karanlığına doğru iki Sultan, kalplerinin aşklarına tutunarak yol almaya başladılar...

Sultan, düşünüyordu içinden... "Bu yol beni nereye kadar götürecek?" Bilmiyordu ama yürüdüğü yolda kendisine eşlik eden kişi hocası Akşemseddin ise, güveni tamamdı, kalbinde. O, bu yolda Ebu Sıddık oluyordu kendisine... Savaşın içinde direnen aşkı, ona savaşmak konusunda diretince yol muammada olsa aşk muhafızı olup aşka koşuyordu... Aşk ile yolda, aşk ile rüyada, aşk ile savaşta... Padişahın tüm varlığında aşkın halleri kapı olup tek tek açılıyordu... Şimdi aşkın huzur kapısında, kandili hocasıydı...

"Her defasında ismini duydum da,
Kabrine dokunamadım...
Gecenin nisan kokan yağmurunda,
Aramanın, önce mor bir aşk dokusu,
Sonra beyaz bir dua vakti...
Ve en sonunda gözyaşı ile aşk çiçeğine dönüştüğünü
Gecenin bu tılsımlı vaktinde,
Tam da hüzünler kuşatmışken kalbimi, anlıyorum...
Hocamın suretinde öğrendim...
Ey Ebu Eyyup, ey Vefa hazretleri!
Peygamberi bulan varlığın kutlu ismi...
Selam olsun sana,
Seni bulmak için çıktığım bu vakit
Fetih muştusuna bir işaret olabilir mi?"

"GECENİN İÇİNDE İKİ SULTAN"

Nisan 1453

Üç defa yağmur başladı içimde. Üç defa kokusunu bırakıp dindi... Eğer yağmurdan geriye kokusu kalmasaydı, unutabilirdi varlığım yağmurun çılgın hatırasını. Oysa unutmak için vefasız bir kalp lazımdı ve bir de unutulmak isteyen bir hatıra... Oysa ne yağmur unutulmak istedi ne de kalbim vefadan yoksun unutkan bir kalıptı...

Gecenin karanlığı, kuşların fısıltısı, yıldızların bir işarete dönüşen parıltısı, rüzgârın soğuk nefesi, arkamda yeniçerilerin ayak sesleri, ellerinde loş bir ışığa dönüşen kandillerin titrek alevleri, önümde beyazlar içinde yaşından beklenilmeyecek kadar yürüyüşler sergileyen hocam Akşemseddin'in ayak sesleri... Ben II. Mehmet... Sultan Mehmet... Hâlâ şehzadeliğinde kabul görmemiş yanımın hatırasıyla kırgın bir şair olan Mehmet...

Gecenin içinde hiçbir sorgu sual etmeden hocamın ardı sıra yürüyorum, kaderimin bu yürüyüşün ardındaki yazgısına... Sırtımı Rabbime dayamış olmamın güvencesiyle yürüyorum, kaderime... Bir kuyu başında Yusuf'u bulmanın ışıltısıyla uğuldayan bir kurdun, tarifsiz sevinciyle, bir köle pazarında Yusuf'a bakan gözleri ile doğan Züleyha'nın sevincini içimde kıyaslayarak yürüyorum... Aramaya koyulduğum yazgımın neticesine...

Değişip duran mevsimler, sonsuz devri daimde nöbet değiştiren zaman diliminin içerisinde benim payıma hep değişmeyen bir aşk düşüyor... Hep aynı iklim, hep aynı sızı, hep aynı garip duyguyla baş döndürücü... Bitip tükenmek bilmeyen mart yağmurları, kendini nisan ayının bahar çiçeklerine teslim ederken, kalbimin bahara değmiş olması içimdeki aşkı da coşturdu.

Şimdi içimde savaştan yorgun, aşktan ağlamaklı, ışıklı nisan yağmurlarının kalbe sonsuzluk vehmi bırakan sevinci var... Nemli toprağın üzerinden kaftanımın eteklerine ıslaklık değe değe gecenin karanlığının içinde yürüyorum. Ama nasıl bir yürüyüş... Adımlarımı nereye atacağımı bulmakta zorlanıyorum. Ben bir harbin ortasında girdim yirmi bir yaşıma... Ve içimdeki martın yazgısıyla yürüdüm nisan ayının bahtına... 21 yaş... Genç sultan diyorlar bana... Babası II. Murad Hân'a benzemiyor diyorlar.

Oysa her oğul gibi babasından yazgılar ödünç alan bir yazgım var, benim de bilmiyorlar... Ben de omzumda hükümdarlık sıfatını taşıyorum, ben de fethi düşlüyorum, benim de parmaklarımın ucundan şiirler damlıyor... Ben de aşkı dar zamanlarda tadıyorum. Benim de ömrüm savaşlarda ölüme doğru koşmakla geçecek... Babamın uysal olmak için vardı şansı... Oysa benim şansım yok. Hata yapmamak için uysal olmaktan ziyade sert olmalıyım, bilmiyorlar...

Hocamın gecenin bu karanlığında nasıl da böyle atik olduğuna hayret ediyorum... Dağlık taşlık bu yolda böylesine iz bulmak becerisi gönül gözünden miydi? Evet, gönül gözünün gören ışığındandı... Orası secdeyle besleniyor çünkü... Hem de her daim secdede olan varlığın aşkıyla bakıyor hocam... Ben mi sultanım, o mu? Unutuyorum...

Bazen onun gibi yüreği yangın bir veli olma yazgısının imrenişleriyle sızlıyorum. Aşkın hallerini yazıyorum... İçimde büyüyen sızının yollarında parçalanıyorum... Aşk mı var ediyordu kalbi? Aşk mı hayatın manasına gergef gergef işliyordu büyüyü... Mevsim kendi içinde aşkın dokunuşlarıyla üzerimden geçerken görmek ve görünmek manasına dokundum... Ben görüyordum aşkımın suretini. O surette dokunuyordu yüzüme ama bedel ödemem gereken aşkın, sınav noktası beni bedel noktasında oyalıyordu.

Sultan Mehmet, yine Konstantinopolis için sızlandı... Muhteşem su kemerleri, büyük sarnıçları, mermer sarayları, sanat tarihi açısından eşsiz devasa heykellerinin oluşturduğu o görkemli mimarisiyle sultanın soluğunu kesiyordu... Kuşatmanın birinci haftasının sonunda, yıldızların semada dans ettiği anın görkeminin içinde bahar çiçeklerinin kokuları yayılıyordu. Bu büyüleyici gecede Sultan Mehmet ve hocası Akşemseddin bir müddet daha yürüdüler...

Çok geçmeden, Haliç'i yukarıdan gören, yüksek bir tepenin sık ağaçlıklı patikasına tırmanmaya başlamışlardı. Karanlığın içinde yolunu ustalıkla bulan hocasını izleyen Mehmet, aşkla hocasını süzüyor, onun talebesi olmaktan gurur duyuyordu. "İşte benim hocam." diyordu. O kadar dik yamaçlarda yürüdükleri halde hocasının nefesi bile tıkanmamıştı... Hassa askerleri ise kendilerini rahatsız etmemek amacıyla arkadan gözle görülecek bir mesafeden takip ediyorlardı.

Şeyh, hiç konuşmadan bir şeylerin peşine düşmüş bir şekilde ilerliyor; aradığı noktayı bulmak için dikkatle etrafına bakınıyordu. Sultan da hiçbir şey sormadan hocasını takip ediyor, onun hızına yetişmeye çalışıyordu. Kestane ve çam ağaçlarının karanlıkta hafifçe parıldayan yosunlu gövdelerinin arasından boy vermiş geçit vermez sarmaşıkların arasından usulca dolaştılar. Çamurların bileklerine sıçrayışlarına aldırış etmeden ilerlediler.

Şeyh Akşemseddin, ansızın durdu ve dikkatle bir noktaya baktı. Sultan, hemen ardında durarak hocasının baktığı noktaya bakmaya başladı. Çok merak ediyordu hocasının ne söyleyeceğini. Muhakkak önemli bir şey olmalıydı, yoksa hocası gecenin bu saatinde huzuruna gelmez ve onu önemsiz bir mevzu için yollara düşürmezdi.

Merak içinde kalan sultan sordu:

"Hocam ne görüyorsunuz?"

Kısa bir sessizliğin ardından:

"Haliç'in batı kıyısında bir şeyler görüyorum."

Sultan hocasına odaklanmış bir şekilde:

"Hayırdır inşallah efendim."

"Sultanım öyle bir hayır ki, bu hayır şükrümüzü artıracağı gibi bu çetin günlerde de bize umut olacak. Muhasaranın başlangıcından beri neredeyse her gece uyarıldım, yıllar evvel nefsimi olgunlaştırmak için boynuma uzanan gizli ve kutsal bir elle, Hacı Bayram Veli'nin dergâhına sürüklenerek nasıl götürüldüysem, şimdi de Rabbim bir uyanış için gizli bir el ile beni buraya getirdi."

Sultanın gözleri ışıldadı, büyük bir heyecanla sordu:

"Canım size feda olsun hocam, lütfediniz, kalbi; harbin ateşinde ısınan bu fakire gördüklerinizi izah ediniz."

"Hissettiklerim neticesinde ümit ediyorum ki, Efendimizin mihmandarı Hazreti Ebu Eyyub El Ensari hazretlerinin kabri orada bir yerlerde, Kosmidon (Eyyüp) ormanlarının içinde ve artık açığa çıkarılmayı istiyor."

Yeniçeri ağalarının getirdikleri meşalelerin ışığında orman ve önlerindeki derin vadi birden bire gölgelere büründü. Ağaçların tomurcuklanmaya başlamış dalları arasında uğuldayan, usulca gıcırdayan ve takırdayan rüzgâr, iki sultanın etrafında süzülüyordu...

Kısa bir sessizliğin ardından:

"Latin istilası sırasında kabri şerifi yok edilen, tahrip edilen bu zâtın aziz na'şına ulaşmak devletimiz için büyük şeref olacak hocam. Dilerseniz bütün bölgeyi kazdırıp, ele geçen delillere göre kabrin yerini tespite çalışalım."

Hocanın yüzünden bir dalgın rüzgâr geçti:

"Bu yıllar alır." dedi.

"Evet, ama elimizdeki bilgi kırıntıları mübareğin kabrinin, Kydoros (Alibey) deresinin Haliç'e akan yerinden itibaren batı kıyısında, Kosmidion mevkiinin surlara yakın bir yerinde olması gerektiğini söylüyor hocam. Ama korkum şu ki, Latin istilası döneminde barbarlar tarafından yağma edilmiş olmaya."

Akşemseddin hazretleri bir müddet sakalını sıvazlayarak düşündü ve daha sonra Sultan Mehmet'in omzuna elini koyarak konuşmaya başladı:

"Bak oğul, Mihmandârı Resûl'ün kabri, iki arşın derinliğine kazılmıştır. Barbarların bu derinliğe inmedikleri civardaki kolay mezarlarla uğraşıp, bunu yalnız tahrip etmekle yetindikleri söylenir ki, bende buna inanırım; çünkü barbarlar sabırsız olurlar. Muhtemelen bu kabrin dış yüzeyini yıkıp, biraz da toprağını eşeledikten sonra uğraştıklarına değmeyeceğini düşünüp vazgeçmişlerdir."

Akşemseddin gözlerini yumdu... Bir rüya kadar güzel duruyordu. Sultan Mehmet, hocasının bu ruhaniyetini bozmamak için kıpırdamıyordu bile.

"Oğul, o dönemlerde onların en büyük derdi bu asil efendimizin kendi milletinden olmamasıydı. Öfkeleri en çok bunaydı. Onun son peygamberin mihmandarı olduğunu biliyorlardı..."

Şeyhin gözlerinden iki damla sıcak gözyaşı yanağına süzülürken, sultanın yüreği yandı... Usulca sordu:

"Ne yapmamızı emrediyorsunuz şeyhim?"

Lala Akşemseddin, talebesinin suretine içten bir tebessüm kondurdu. Ellerini avucunun içerisine aldı, tane tane konuştu:

"Önemli konularda durup kalbi dinlemek ve istişare etmek en hayırlı olanıdır. Acele karar, hatanın oranını yükseltir. Durup kalbimizi dinleyelim ve diğer âlimlerle de oturup istişare edelim. Yarın buraya ikindi namazına müteakiben tekrar gelelim." Dedi.

Sultan, razı oldu. Birlikte umutla geri döndüler. Benlik davasına düşmeyenlerin ışıltısı vardı üzerlerinde... Derin bir nefes alıp, umutla doldurdular içlerine hayatı...

Gecenin içinden geldi aydınlık his...
Sultanın yorgun kalbine,
Umut yağmurları dokundu...
Akşemseddin'in gözleri muştuya değdi.
Kelâm şeyhin dudaklarından
İnce ince dökülerek
Sultanın kalbinin zarına değdi.

SECDENİN RUHUNA DEĞEN SIR

Bir kader ki yazılışı sultanın sorumluluğunda değildi. Oysa yaşanılacak her adımda sultanın da iradesi etkindi. Bir kader ki yaratıcının katından kuluna bir sınav olmak üzere üflenen yazgının hatırası... İlkbahar çiçekleri, güneş ışığı, hüzün dolu bir yağmurun kalbinden dökülürken 15. Yüzyılın bahtına, sultan kederliydi. Şiddetli bir muhasaranın içinde karşılıklı büyük kayıplar verilmişti.

"Öfkeliyken durmayın namaza." "Rabbin en sevmediği an yangını öfkeden doğan anlardı." Sultan kederliydi. Bir rüya, bir aşk, bir özlemin ardından uzanmıştı kaderi; harbe. Işığı sönmüştü ama aklı doğum anında Konstantinopolis'in üzerinden geçen kuyruklu yıldızın heyecanıyla kıpırdıyordu. Kara, kapkara bir gündü... Ben böyle derin bir acı, bırakmak istememiştim ki yollara... Ben ölüm olsun, kan dökülsün istemedim ki...

Hendeğin, kritik noktalarında doldurulma çabaları sürüyordu. Ancak beklenen hızda ilerleme sağlanamıyordu. İçte fersah fersah büyürken hüzün, üzerlerinden fırtınalar geçiyordu. Gün, bu şekilde gün batımına doğru geçiş yaşarken meclis kurulmuştu. Âlimler, din adamları ve ileri gelen devlet büyükleri mecliste toplantı halindeydi.

Toplantıdan sonra sultan konuşulanları sürekli düşünüp durdu. Ne yapacaktı, devam mı etmeliydi yoksa durmalı mıydı? Sultan, Akşemseddin Hoca'nın da telkinlerine güvenerek "Ya ben İstanbul'u alırım ya İstanbul beni." diyerek yola devam kararı aldı.

O gece tüm hazırlıklar yapılmaya başlanarak, ertesi sabah, ılık bir güneş, Konstantinopolis'e uzanan vadileri perde perde incecik bir sisle kaplarken, önce gece vakti geldikleri Haliç kıyısına kadar uzanan sık ağaçlarla örülü tepeye ulaştılar. Akşemseddin, Molla Gürani ve Akbıyık, Sultan ile bir müddet görüştükten sonra elinde seccadesi, geniş ve sık ağaçlı bölgede dolaşmaya başladı. Bütün veliler murakabe hâlindeydiler.

Şeyh uzun süre ileri geri dolaştıktan sonra surlara yüz metre kala, savunma amacıyla ormanların kesilmesi sonucu oluşan rutubetli açık alanda durarak seccadesini açtı ve iki rekât namaz kıldı. Selâm verip namazı bitirdikten sonra yerinden kalkmadı. Gözlerini yumup seccadenin üzerinde hafifçe kıvrılarak murakabeye daldı. Yarım saat geçti. Zamanın üzerinden

rüzgâr hışımla geçerek küçük yağmur damlaları serpti, zaman geçmesine rağmen Akşemseddin hoca kıpırtısız bir şekilde secdede durmaya devam etti.

Büyük bir merakla bekleyiş sürerken Bizans'ın surlarından muhalifler, sultanı hülyalara dalmakla suçlayıp bıyık altından gülüyorlardı. Masallar gören, hülyalarla yaşayan bir çocuk olmakla suçluyorlardı... Sevenleri ise elleri göğüslerinde heyecanla Şeyh için endişeleniyorlardı...

"Böylesine hayat memat taşıyan bir kuşatmanın kucağında işi bu tarz hurafelere mi bırakıyor?" diye düşünenler oluyordu.

Oysa Akşemseddin bir kuldu, padişah da bir kuldu. Ama kalpleri tutuşan, gönülleri aşk ile her daim secdede olan seçilmiş kullardı... Bir yarım saat daha geçtikten sonra Sultan ve yakınlarının haricinde huzursuzca kıpırdamalar ve fısıldamalar başladı.. Koskoca sultan hiç bekletilir miydi? Eğer bir işaret verilecek olsaydı bu kadar vakittir niçin verilmemişti? "Mehmet Hân askerlerin başında olması gerekirken, burada eğlene" diyerek söyleniyorlardı Sonra "uyudu." diye fısıldadı Mehmet'in çok yakınında bulunanlardan biri.

Ancak sultan kim olduğunu bildiği için dönüp de cevaplamak zahmetinde bulunmadı. Başka biri mırıldandı:

"İhtiyar uyuyup kaldı. Hem de cihanın hâkimi karşısında. Sultan da böyle çetin bir noktada müdahale etmeden öylece bakıyor."

Toplu bir fısıltı yükseldi:

"Aymazlıktır... İhmalkârlıktır."

"Allah'tan hiç korkmaz mısın?"

"Korkmaz mısın?"

Sultan, cevap vermeden yumruğunu sıkıp havaya kaldırmasıyla herkes bir anda sustu. Artık soluk almaktan bile korkuyorlardı. Çünkü herkes biliyordu ki sultanın öfkesi keskindi. Kuşatmanın seyrini etkileyecek noktada artık sultan hiçbir şeye tahammül edecek halde değildi.

İkinci yarım saatin sonunda şeyh hafifçe kımıldandı. Ve doğruldu. Güzel yüzünün çizgilerinde ince yağmur damlaları süzülerek, sevinçle konuştu:

"Rabbimize şükürler olsun. Bana tam da mihmandarı Resûl'ün kabri üzerinde namaz kılmayı nasib etti."

Sultan hemen hocasının önüne atıldı:

"Demek burada şeyhim. Demek âlemlerin Efendisinin mihmandarı burada yatar... Onun yerinin keşfi demek, inşallah Konstantiniyye'nin de fethi demektir."

Büyük bir sevinç ile tekbir sesleri yükselmeye başladı...

"Allahu Ekber! Allahu Ekber! Allahu Ekber!"

Ses yükseldikçe Bizans'ın surlarını yararak Bizanslıların kalbine korku oklarını saplandı...

Şeyh ani bir hareketle yeni sürgün vermiş iki çınar fidanını incitmeden sökerek getirdi ve kabrin iki ucuna besmele ile avuçlarıyla yararak yerleştirdi. Ardından tüm topluluğa dönerek heyecanla bağırdı:

"Baş burası, ayak da burasıdır."

Sultan Mehmet, heyecanla yanında durmakta olan Zağanos Paşa'ya döndü:

"Yarın derhal buraya bir türbe inşasına başlansın. Fetihle beraber cami de yapılır inşallah. Bu yer bundan sonra namazgâhtır, ben dahi Cuma namazlarımı burada eda ederim."

Sonra sürekli savaşın olmamasını imâ eden Çandarlı Paşa'ya dönerek, ata yadigârı Baş vezirinin yüzündeki o mesafeli, ürkek ve şüphe yüklü çizgilere baktı.

"Sizler dahi burada kılasınız Koca Hali Paşa."

Herkes aşk ile iki rekât namaza durdu. Dua edildikten sonra sultanın izniyle dağıldılar. Sürur dolu gönlünde filizlenen umutlarla kuşatmayı denetlemeye geçti, Mehmet Hân.

Kutlu günün akşamı Sultan Mehmet otağında ciddiyetle Latince bir eseri okumak ile meşgul iken kendisinin huzuruna bir grup zevat geldi. Sultanın karşısında hafif tedirginlik duyarak huzursuzluklarını beyan ettiler. Bu kadarcık delil ile yetinilmemesi gerektiğini söylediler. Gelecek nesillere böyle hurafe tutumlarla belgeler bırakılamayacağını söylediler.

Sultanın şehlâ bakışları eserden doğrularak, muhataplarının bakışlarıyla buluştu:

"Şeyhim, Allah dostudur ve benim büyüğümdür." Dedi.

Bir müddet sustuktan sonra, tekrar dokunaklı bir sesle konuşmaya başladı:

"Benim güvenim sonsuzdur lalama... Şu ana kadar boş sözler söylediğine asla şahit olmadım. Tecrübeli ve kalp gözü açıktır. Sizin şüpheniz mi var, bana güveniniz yok mu?"

Bir anda sesler yükseldi:

"Hâşâ, Sultanımız."

İçlerinden uzun boylu, beyaz tenli genç adam, molla Mustafa:

"Rüyalar ile amel edilmez sultanım. Tabi ki ilimde rüyada ilham verebilir ama başlı başına delil olarak kabul edilemez. Bizden sonrakilere ne diyeceğiz? Şeyhin birinin manevi murakabesiyle mi bulundu bu kabir diyeceğiz?"

"Sultan Mehmet'in lalası, gönül gözü açık Akşemseddin'in manevi murakabesi ile bulundu denilecek." Diyerek ellerini masanın üzerinde birleştirdi, sultan.

Sultan içten içe kızsa da onların tavırlarına karşılık kendi düşüncelerini savunuyordu. Adamlar, sultanın karşısında olduklarını unutmuşçasına davranışlar sergiliyorlardı. İçlerinden ihtiyar olanı tok bir sesle atıldı:

"Akşemseddin bir kuldur sultanım."

Sultan, ayağa kalktı. Bu adamı bir türlü çıkaramadı. Bir şeyhti ama... Durdu ve ona dikti gözlerini, içinden dile geldi yürek teli "Şeyhlik ismi tek başına bir mana taşımıyor, aşkla dolu olunca manası yüceliğe erişiyor."

Dedi. Sonra kendinden emin, bu konunun uzamasını istemediğini belirten bir tutumla seslendi:

"Daha fazla düşünecek bir şey yok. Vakit kaybetmeyeceğiz. Biz denemenin bir kez daha yapılmasından yanayız. Böylece rüyadır ehemmiyet vermeyelim demek yerine, her yolu denedik demiş oluruz."

Adamlar birbirine baktı. Alınlarında ter birikmişti. Ama sultanı vazgeçiremeyeceklerini anladılar. İhtiyar şeyh, son sözü söyledi:

"Öyle olsun sultanım. Mademki siz "bir kez daha"ların ardına sığınmak istersiniz, bir kez daha deneyelim."

Sultan Mehmet kapıya doğru ilerleyerek "Silahtar Ağa" diye gürledi.

Kapıda beliren iç ağası, Silahtar Ağanın derhal geleceğini bildirerek çekildi.

Silahtar Ağa, sultanın emri üzerine bütün heybetiyle huzura geldi. Sultanın önünde hafifçe eğilerek eteğinden öptü.

Mehmet:

"Derhal hiç kimseye haber vermeden gizlice Haliç'e git." emrini verdi. Daha sonra sesini alçaltarak:

"Sakın kimseye görünme. Mihmandârı Resûl'ün kabrini belirleyen çınar fidanlarını sök ve kıble tarafında yirmi adım öteye götür, tekrar dik."

"Emredersiniz Sultanım."

Derhal ayağa fırladı Silahtar Ağa.

"Bekle!"

Silahtâr Ağa, sultanın sesi ile irkildi ve sultanın parmaklarından çıkartıp uzattığı yüzüğü almak üzere yanına seğirtti.

"Bunu al, fidanları söktükten sonra kabrin tam ortasına göm."

Silahtâr Ağa denileni yapmak üzere hızlıca çıktı. Sultan Mehmet gözlerini odadakilere çevirdi:

"Tamam mı, efendiler?" diye sordu.

"Tamamdır sultanım!" diye cevap verdiler.

Vardı, sabahın seherinde secdeye... Dört duvarın arasındayken, hilal büyümüş, gökte dolunay heyecanla kaybolmuş, sultan aşk ile avuçlarını sema'ya kaldırıp Rabbine teslim olmuştu... Bugün büyük gündü...

Anlatılası değil yaşanılası bir zamanın sınırlarına doğru akıyordu varlıkları... Bazı yaşanılacak anların yazılası yoktu... Yazıdan daha derinde yaşanılan anın varlığı... Sultan Mehmet otağına hocası Akşemseddin'i davet etti. Sabahın soğuğunun bedenleri üşüten havasını eriten muhabbetle teşrif eden hocasını karşıladı. Kendisinden Mihmandârı Resûl'ün kabri hakkında hiçbir şüphe kalmaması adına, mezarı tekrar göstermesini rica etti.

Akşemseddin talebesinin gözlerine manalı bakışlar bırakarak ricasını kabul etti. Sabah namaz vaktinin bitiminin ilk saatlerinde Mehmet Hân ve kalabalık bir ekiple Haliç'e doğru iniyorlardı. Yanına ulaşan kumandanlardan savaşın gidişatıyla ilgili an be an bilgi alıyor, kısa süre içinde karargâhına döneceğini söylüyor, en ufak bir gevşeme ve disiplinsizliğe hiç tahammül göstermeyeceğini sert bir dille ifade ediyordu.

Sultan, kalabalık ekibin, kendisinden geride kalanların fısıltılarını duyuyor ama tek kelime etmeden her zamanki vakarlı duruşunu muhafaza ediyordu.

Kutlu bölgeye gelir gelinmez Akşemseddin hazretleri, hiç tereddüt etmeden yürüdü ve eski işaret ettiği yeri gösterdi:

"Burasıdır sultanım, dün diktiğim fidanlar buradan alınmış."

Sultan Mehmet, hocasına karşı mahcup olarak tam özür dilemek maksadıyla atılmıştı ki, hoca konuşmaya başladı:

"Böylesi daha hayırlı oldu sultanım. Size bu fikri verenler haklıdırlar. O yüzden şimdi size bir burhan daha sunuyorum. Kabre bir yüzük gömülü, tuğranızdan anlaşıldığı üzere sizin yüzüğünüzdür."

Yüzük gömülen yerden derhal çıkarılarak sultana sunuldu. Mehmet Han büyük bir onurla diğerlerine dönerek sordu:

"Daha başka delile gerek var mıdır ağalar?"

Soluğunu tutmuş bu muhteşem anı izleyen kalabalık, kısa bir sessizliğin ardından:

"Yoktur sultanım" diyebildi.

Bu an tüm manasıyla anlatılası değildi, her zerresiyle yaşanılasıydı... Sultan, sonuna kadar inandığı hocasını sınamak niyetinde değildi, hocasının ilmini denemeye tabi tutmak da değildi niyeti.

Kuşatmanın en çetin günlerinde, top sesleri, insan çığlıkları yükselirken evrende, yer küre cesetlerle donanıp, kan rengi sızılar değerken toprağa içindeki savaşın akışını belirleyecek hamle de aşka tutunurken varlığı, teslimiyeti ilahî çağrıyaydı...

O inancın tam doruğundaydı... Ve hocası, aşkın yolundaki sultana aşk için en büyük destekçiydi...

"Korku...
Dehşet...
Top seslerinden yükselen kara dumanlar...
Halk korkunun kıskacında,
Merakla olacakların endişesiyle
Duaya sığınışın kollarında...
Sultan kılıcını kavradı
Kandilin titreyen alevlerinin ışığında
Buhur tanesini avucuna aldı...
Ufaladı, ateşe attı...
Buhur yandı, aşkla saldı kokusunu...
Kuşatma...
Korku...
Dehşet..."

İKİ KESKİN SAF

...

13.17. Nisan 1453

Savaşın tatlı yüzü yoktur... Kazanan da ağlar, kaybeden de... Her ikisinde de ölüm kokusu vardır... Ama savaş insanoğlunun yazgısında kaçınılmazdır... Hadegetiria'yı yanı başlarında gören tüm savaşçılar, burçların ve duvarların yıkıntıları arasında diz çökerek istavroz çıkarıyorlar, savaşmak için buldukları yepyeni bir güçle ölümcül silahlarına sarılıyorlardı...

Bizans'ın Konstantinopolis uğruna Katoliklerle bir arada savaşa katılıyor olması gerginlik yaratsa da Türklere karşı bir olarak savaşmaya çalışıyorlardı. İstavroz çıkarırken Katoliklere karşı "barbar gözü ile bakan Ortodokslar" içlerindeki tiksinti ile başa çıkmaya çalışıyorlardı. Ne de olsa şu an savaş ortamındaydılar ve bu noktada birbirlerine düşmemeliydiler.

Savaşçılar ara ara geriliyor, birbirlerine karşı kavgaya tutuşsalar da imparator XI. Konstantinus hemen müdahale ederek kavganın büyümesini engelliyordu. İki mezhebi olabildiğince birbirinden uzak tutmaya çalışarak denge kurmaya çalışıyordu. Kamp alanları ve yemek çadırları mezheplere göre ayrıldı. Harp ve surların bakımı esnasında ise birbirlerinin damarına basmamayı öğrenmeleri zaman alsa da sonunda başardılar.

Guistiniani'nin önerisiyle kireç, killi toprak ve kiremit tozundan oluşan tuhaf bir karışım hazırlandı, geceleri gönüllü askerler tarafından sur duvarlarının dış yüzeyine kalın bir katman halinde sürülmeye başlandı. Bunun top mermilerine karşı tesirli bir savunma unsuru olacağı düşünülüyordu ama bu görüşün pek de isabetli olmadığı yakında anlaşılacaktı.

Türkler, Bizanslıların bu taktiklerine karşılık, hendeği doldurabilmek için büyük kalabalıklar halinde saldırıyorlar, topçunun dünyada ilk defa görülen perdeleme ateşine rağmen, iyi idare edilen tesirli savunma sayesinde büyük kayıplar veriyorlardı. Gerilerde yükselmeye başlamış olan külleri, bu surların ardından kurtulabilmenin tek yolunun doğrudan, kan, barut ve

ateşin buğusuyla tunç rengine dönüşmüş gökyüzüne kanatlanmak olduğunu hatırlatmak istercesine yüksekleri işaret ediyorlardı.

Yine de köle olmak yerine can vermenin daha şerefli olduğunu düşünen iki saftta aşk ile direniyordu. İnancı olmayanın kaybetmesi an meselesiydi. O yüzden sıkı sıkıya inançlarına tutunup, kazanacağız hissine sığınıyorlardı.

Mehmet Han düşmanı dikkatlice izliyor ve zeki, hırs dolu ataklarını gördükçe yumruğunu sıkıyordu. Mehmet Han'da vezirlerin uyarılarına rağmen canını dişine takıp en ön saflara kadar sokularak kendini aşkı için siper ediyordu. Hendeği doldurmayı henüz başaramadıklarını gördükçe, askerlerine duyduğu öfkeyle atını ileri hatlara sürüyor, sırtına aldığı ve demir ağlardan müteşekkil zırhını ezen ağırlıklarıyla toz ve tere bulanmış tolgasını sıkıştıran taşları azapların arabalarına bizzat kendisi yüklüyor, övgü ve tehdit dolu sözler saçıyordu.

El arabaları, at arabaları, öküz arabaları, insanların çeldiği kızaklı taş arabalarından müteşekkil bu ölüm katarlarının çoğu hendeğe ulaşmadan dağılıyor, parçalanıyor, ok yağmurunda yok oluyordu. Topların, mancınıkların, barbaletlerin, arkebüz tüfeklerin ve geniş yayların sağanağında ilerlemeye çalışan Osmanlı askerlerinin geri çekilmelerini engellemek için hemen arkalarında, güvenli bir mesafede bekleyen infazcılar ve onların gerisinde de süvariler görev yapıyorlardı. Askerin ilerlemekten başka çaresi yoktu.

Guistiniani, savaşın akın akın ölümle yüzleştiği noktada dâhiyane bir yöntemle surlarda bulunan topları, birer yakın mesafe silahına çevirmeyi keşfetti. Her topun namlusuna, ceviz iriliğinde beş ile on arası gülle yerleştiriliyor, yakın mesafedeki hendeğin üzerine yağdırılan bu mermiler, muazzam sayılardaki Türk askerlerini öldürmeye yetiyordu. Bu durum bile Türklerin çılgın ilerleyişini durduramıyordu. Üstelik ölen arkadaşlarını asla geride bırakmayarak, sırtlayıp siperlerin gerisine taşıyorlardı.

* * *

Çarpışmalar böyle şiddetle sürerken, nihayet ayın on yedisinde büyük top şahinin namlusu çatladı. Son derece iyi bakım yapılmasına rağmen dev top, düşmanı ancak psikolojik olarak çökertmişti. Macar Urban usta topu

mevziiden çekip namlusunu yeniden dökecekti, fakat Sultan Mehmet buna izin vermedi.

Urban usta endişeli bir şekilde Sultanın huzuruna gelip, ateşleme sırasında oluşan yüksek sıcaklığın, metalin saflığının tam olarak oluşturulamadığı noktalarda incecik çatlaklara yol açtığını görmüş ve bundan büyük endişe duymuştu. Durumu ayrıntıları ile izah etmeye çalışsa da Sultan haykırdı:

"Her ne pahasına olursa olsun top yeniden ateşlenecek."

Urban usta büyük bir panik ile İspanyol yardımcısı Gomar ile birlikte namludaki çatlakların büyümesine engel olacağını düşündüğü çatlaklar yaptırdı. Ve o gün öğle üzeri bunları monte ettirdi. Ancak namlu yeni bir dişin üzerine çatlaklarının genişlemesiyle sorun yarattı. Mehmet Han'ın öfkesi barut gibiydi. Otağına Urban usta ve yardımcısını çağırarak onları azarladı:

"Ne yapıp edip bir yolunu bulacaksınız. Yoksa sizi bu topun namlusuna tıktırıp, doğruca Ayasofya'ya doğru ateşlerim."

Urban usta ve yardımcısı Gomar'ın omuzlarında bu cümlenin ardından giderek ağırlaştı yükleri. Sultan "Ya ölürsünüz ya bu sorunu çözerek mükâfatlandırılırsınız" manasına gelen çok büyük bir emir savurmuştu. Üstelik şakası yoktu. Azap terleri döktüler. Ölümle aralarında bir atış vardı... Kendi nefeslerinde tecrübe ettiler ölümü. Oysa ölüm denenmeye gelmezdi...

Genç sultanın öfkesini bilen bu iki adam, dönemin metalürji seviyesinin çok çok ilerisinde, bu çapta bir namluyu koruyacak yeni bir fikir bulamıyorlardı. Dar bir alanda sıkışmış gibi hissettiler... Buradan ötesi yok gibiydi... Çünkü Sultan bir savaşın kıskacında olan varlığıyla derhal topun ateşlenmesini emrediyordu.

Namlu iyice yağlanarak, metal kuşak sayısı artırıldı. Ancak mukavemet toleransı artık tükenmiş alan bir faciaya dönüştü. Mehmet Han'ın da bizzat seyrettiği, son atışını yaparken infilâk etti. Konstantinopolis'in yirmi kilometresinden dahi duyulan müthiş bir patlama oldu. Kızıl ateş parçaları yükseldi göğe doğru. Namlunun parçaları şarapnel tesiri yaparak etrafa saçıldı.

Sultan'ın bulunduğu bölgeye kadar sıçrayan şarapneller, Sultan'ı ve yanındakileri korumak maksadıyla etten duvar pozisyonunda dizilmiş iki yeniçeriyi yaraladı. Topun çevresindeki çok sayıda asker ve bizzat Urban'ın kendisi de, yardımcısı Gomar'la birlikte parçalanarak öldü.

Urban'ın cesedi ailesine gönderilmek üzere kaldırıldı. İspanyol Gomar'ın cesedine ise rastlanamadı... Onlara dair hatırlanan en son şey, yıldırım şiddetinde ateş parçaları arasında ufalanan varlıklarıydı... Ölüm savaş anında kaçınılmazdı... Sultan'ın yüreği daraldı... Göğsü sıkıştı... Savaş ağırdı ama çıktığı yol kutsaldı...

"Suçluluk duyuyorsun...
İçindeki çağrıya uyarak onca insanı
Ölümün soğuk nefesine yüreklendirdiğin
İçin...
Tüm eklemlerinde bir sızı,
Kalbinde tarifsiz bir acı,
Şah damarlarında kuvvetli bir hız,
Kendinden geçiyorsun...
Yaralısın...
Yalnız hissediyorsun...
Kapında sıkıntı kaktüsleri
Yine de
Bir Sultan'ın oğlu olan ve Sultan yazgısı
Taşıyan bir Sultansın,
İşte sırf bu yüzden toparlanıyorsun!"

AŞKIN ÇİLESİ BÜYÜK DAYANAKMIŞ

Sultan, Otağı'nın içinde sıkıntılı adımlar atarken, gözlerinde yağmur bulutları savaşın tüm manzarasıyla kalbi parça parça oldu. Ne yapacaktı? Ağır kayıplar veriyordu. İyi ilerliyordu ama savaş çetindi. Karşı tarafta atak yapmakta geri kalmıyorlardı. Guistinia'nın zekâsı ile direnişleri kesilmiyordu. "Onların soluklarını kesmeliyim" diyerek ellerini yumruk haline getiriyordu.

Topçu Urban'ın ölümü içini sızlatıyordu. Şahi, toplarına öyle güvenmişti ki, şimdi tam da bu noktada da ellerinde patlamış olması içini daraltıyordu. "Oysa Urban ile daha çok projelere imza atabilirdim." diyerek üzüntüsünün içinde daha da dar sıkıntılara gebe kaldı.

Bir hükümdar olmanın tüm yükü omuzlarında... "Durmam, durmamalıyım" diyordu. Otağının ön avlusunda bekleyen Macar Kral naibi Jan Hungabadi'den gelen heyetin varlığı öfkesini artırdı. Elindeki kılıcın keskin ucunu avuçlarından geçirdi... Hiç korkmadan... İçin için sızlayan yarasına, "Sen bir yola çıktın, sen Peygamberin överek müjdelediği zafer için ölümüne yola çıktın" diyerek telkinlerde bulunuyordu.

İşte kapında bekleyen o heyetin sinsi emellerini hissedip çıldıran bir sultanın suretinde iken varlığı, Mehmet Hân, aynanın karşısındaki öfkeyle karışmış varlığında duraksadı. "Onlarla üç yıllık barış sözleşmesi imzalamıştım. Bu sözleşme her iki tarafın çıkarlarına uygundu... Fes etmek için geldiler." diyerek çatıldı kaşları...

Yeniden kıpkırmızı suretini görünce, "kendimi kontrol etmeliyim." dedi. Onda Çandarlı'yı ve onunla aynı kanaatte olan Türk beylerinin o anlamsız tebessümlü halleri canını daha da yakarak kalbinde hatırlanan bir ana dönüştü. Yakın merceğinde olan bu isimler yerine hocaları gibi güven duyduğu kişiler olsaydı elbet bu fetih mümkündü, ama onlar dünya denen bu çölde kendilerini Allah'a adamış aşk çiçekleriydiler...

Sabrı taşıyordu. En çokta Çandarlı sinirlerini bozuyordu. "Bizans'tan aldığı o altınlarla birlikte onu yok edeceğim." diyerek güç kazanmaya çalışıyordu. Neydi bu içindeki düşmanların niyeti? Bir zaferi istemeyen vezir neyin peşindeydi? "Hırs!" dedi... Hırs... "Keşke hırsı hainlik için değil de zafer için kullansaydı." diye mırıldandı...

Sultan, Otağı'na oturdu... Derin bir nefes aldı... "Rabbim bana güç ver" diye yeniledi... Yangın dolu yüreğine seslendi "Sakin ol." Dışarıdaki heyet artık huzurundaydı... Onları başı dik, vakarlı bir bakışla karşıladı. İçinden "dökün bakalım niyetinizi" dedi.

Heyetin başındaki, Jina Grosics isimli elçi, Mehmet'in müttefiki Janos Hunyadi'nin görevinden istifa ettiğini, artık çok yorgun olduğu için istirahata çekileceğini ve tüm yetkilerini genç kral V.Lozslo'ya devrettiğini bir solukta anlattıktan sonra yutkundu.

Sonra genç sultanın gözlerindeki şehlâ bakışlardan, hafif ürperti duyarak devam etti: "Size daha önce imzalamış olduğumuz akdi iade etmeye ve sizden de Hunyadi'nin imzaladığı akdi geri almaya geldik." Sultan karşısında konuşan bu ihtiyara öfkesini bir tokat gibi çarpmamak için bir müddet sustu. Bakışlarını muhatabının yüzünden hiç ayırmadan baktı.

"Beni hâlâ çocuk gibi görüyorsunuz öyle mi?" diye geçirdi içinden. Sonra "Ya Allah Ya Fettah, Ya Sabır Ya Kahhar!" zikrini mırıldandı... İstediği kapıları açacak olan yaratıcıdan sabrı ve hainleri kahretmesini diliyordu... Çünkü seziyordu ardında yatan hain emelleri. Bu mutlaka Papanın başının altından çıkmış olmalıydı. İşini zorlaştırmak maksadıyla atılmış bir adımdı. Haçlı birliği kuracak güçte olmadıkları bu yönteme başvuruyordu. "Senin oyununu bozacağım Papa" diye içsel bir söyleyişle elçiye baktı.

Sonra kendine güvendiğinin tüm belirtileri ile Latince lisanıyla konuştu:

"Jonas Hunyadi iyi bir dost, gerçek bir müttefikti. Vatanı için neyin doğru olduğunu kavramış bir vatanseverdi. Oysa şimdiki bu gelişme ile iki ülke arasındaki karşılıklı nezaket ve anlayışa dayanan güven ortamının da son bulduğunu söylemek zorundayım.

Her neyse, kralınıza tebriklerimi ve saygılarımı iletin. Ancak Macar ordusu değil Tuna'yı geçmek, kıyısına bile yaklaşacak olursa bedelini ağır ödetirim."

Jena Grasics, daha saygılı bir tutumla yanıtladı:

"Dirayetli ve görkemli kralımız V. Lazslo adına, tebrikleriniz için teşekkür ederiz ekselansları."

Yanındaki heyeti işaret ederek devam etti:

"Ben ve asil kralımın asil adamları, aramızda sonsuza kadar sürecek bir barış için duacıyız. Siz de soylu kralımız gibi henüz çok gençsiniz, zekâ ve hayat dolusunuz. Sizden çok yaşlı ve görmüş geçirmiş biri olarak bir tavsiyede bulunmak istiyorum."

"Buyurun elçi"

"Video melidra probaue deterioara segvor. (İyi yolu görüyorum ve takdir ediyorum ama kötü yoldan gidiyorum.) der Latinler.

Siz de onlardan olmayın ekselansları. Merhametli olun ve kendilerini savunmaktan başka amaçları olmayan halka acıyın, merhamet edin."

Sultan Mehmet gülümsedi ve:

"Video barbam et pallium, philosophum nandum video" (Sakalı ve hırkayı görüyorum ama filozofu göremiyorum) diye yanıtladı. Sonra sesini daha da tok bir hale getirerek devam etti:

"Ama endişeniz olmasın Sayın Grasics, ben acımasız ve merhametsiz zulüm yağdırmak yazgısıyla doğan biri değilim. Sanıldığı gibi tiran olma yolunda bir zalim hiç değilim. Sebepsiz yere kimsenin canını yakmam. Hem unutmayın ki alea iacta est (zarlar atıldı.)"

Heyet bu sözlerin ardından huzurdan ayrılardı. Savaşın ortasından geçtiler. Top sesleri ve ölüm kokan yollardan geçerken hayretler içinde kaldılar... Soludukları hayat, çetin bir savaşın havasından bulanıktı...

"Türkler vazgeçmeyecekler." diye düşünerek atlarını ülkelerine doğru sürdüler. Sultan'dan aldıkları izin ile Konstantinopolis'i gezip döndüklerinde ülkelerine taşıyacakları haberler felaket, ölüm ve çılgınlık kokuyordu.

Sultanın iki elinin arasına aldığı başı zonklarken, kalbindeki aşk seslendi: "Seninleyim, sabret ve gel beni al!" Öptü karanlığını. Ölümün kokusunu. Çilesine acı da olsa gülümsedi. Biliyordu aşk bedel istiyordu ve aşkın çilesi büyük dayanaktı.

"Aşkın rüyasını görmüştüm...
Bu yüzden ilhamım aşktı...
Aklım almadı, "bir rüya hiç durmadan kalbe
Olur, muydu ışık", belli ki ışıktı...
Ben: Sultan Mehmet Han!
Ateşin sonu yokmuş anladım."

"KİMSESİZLİK KİMSEM OLDU"

1819 Nisan 1453

Nisan ayının eteklerinde yağmur yağıyordu... İnce ince dökülürken yağmur uykunun kollarından Sultan'ın kulaklarına ulaşıp uyandırıyordu, sultanın uykudaki varlığını. Zaten ona uyku haramdı, hafif uykular dışında unutmuştu yatağın kucağını... Bir aşk ki hissettiği uyanıklığın sularında sınıyordu onu... Hücrelerinde dinmeyen bir sızı vardı. Boynu tutulmuş gibiydi...

Savaşı, ölümü, toprağını düşündü. Vebalin paylaşımı yok diye hayıflandı. Ölümün soğuk nefesinden kalan koku yağmur ile ulaşırken sultana: "Ölüm beni mahşer günü vebalimde, sorumluluğumda yalnız bırakacak." dedi. Babası Murad Han'ı gördü... Uysal ve huzur içinde onu selâmlıyordu. Gözlerinin önündeki hayalin arasından seslendi:

"Haydi, oğul o taht senin, seni çocuk görenlere göster kudretini. Aşkının rüyasına yürü... Bizden sana miras kalan hayal, senin gerçeğin olsun."

Bir anda irkildi sultan... Aşk babasının sûreti ile onu kuvvetlendiriyordu, anladı. Önündeki masada duran okka ve kâğıda baktı. Kâğıda dalmadan önce yüreğinden akan mısralarda duraksadı. Gözyaşları okkadan akan mürekkebe değmişti. Aşka gözyaşı dokunmuş, kalp yaralanmış, aşk coşmuştu... Tamamladığı şiiri okudu coşan kalbine:

"Ağlasa derdi derunum çeşmi giryanım sana
Aşikâr olurdu galibi razı pinhânım sana

Mesnedi hüsn üzre sen ben haki rehde paymal
Nur halin nice arz ede Süleyman'ım sana

Şem' gâr kim meclisinde ağlayıp başdan çıkar
Hoş yanar yıkılır ey şemı şebistanım sana

Subh gibi sadık olduğum gamı aşkında ben

Gün gibi ruşen durur ey mahı tabanım sana

Dün rakibin cevrini men' eyledin ben hastadan
Eyledi tesir güya ahu efganım sana

Zahmı hicran şerhi çün mümkün değildir dostum
Sinei çakinden haber versin giribanım sana

Eyleme gönlün gözün cevr ile Avni'nin harab
Dürrü gevherler verir bu bahr ile kanım sana"

Şiir yangından, yangın aşktan doğuyordu... Rüyadan açılan aşk kapısından girince içeri mahiyeti ateş çemberinde vuruşmak olan âna karıştı benliği...

İçindeki aşk ile uzaklardan Haliç'e inen tepelerin üzerinden meşalelerle aydınlatılan, iç muhalefetin merkezi konumundaki Pantokrator'un kubbelerini görebiliyordu. Genadius akıllı bir adamdı. Atının hazır olduğunu haber veren hassa komutanı yeniçeri ağasının tekmil verdiğini duyduğunda ise bir müddet cevap vermeden düşünmeye devam etti, Sultan Mehmet sonra ani bir adımla çadırından çıktı. Atlı habercilerden birine kaptan Paşaya gidecek emri hümayunu bizzat kendisi teslim etti.

Yağmur tam da birliklerini denetlediği sırada durdu. Ferahlatıcı bir ışıkta tam o an kalbine değdi... Macaristan'ın yeni kralı, kendisi gibi gençti. Onu düşünerek, o dış etkilerde kalmadan, ondan önce davranmalıyım diye düşündü. Kimsenin planlarını bozmasını istemiyordu. Evet, kimsenin beklemediği tam da şu sırada düşmanı şaşırtacak bir hamle yapmaya karar verdi.

"Kara surlarına toplu bir hücum yapıla"... Emir önce Sultanın kalbinde doğmuştu. Daha sonra okkasının ucundan damlamıştı. Şimdi ise adresindeydi.

Ordu, merkez, sağ ve sol olarak üç kısma ayrıldı. Sultan'ın başının bir işaretiyle mehter bölüğü korkunç bir gürültü çıkarmaya girişti. Sağır develerin üzerindeki kösçüler tüm güçleriyle ellerindeki tokmaklara

asıldılar. Borucular gelişmiş göğüsleriyle üflemeye, zilcilerde hep birlikte geceyi anlatmaya başladılar Mehmet ilk defa bu hücuma yeniçeri de sürmeye karar verdi.

Yeniçeriler o görkemli zırhları yaylı ve mızraklı ölümcül silahlarıyla yenilmez görünüyorlardı. Başıbozuklar ve azaplar topçu desteği ile yine önce yürüyecek, yeniçerilerin artçılığında çok şiddetli bir hücum gerçekleştireceklerdi. Saldırı Lykos vadisinden savunmanın gevşemeye başladığı ilk anda yeniçeriler tartışmasız savaş güçleri ve tecrübeleriyle ileri sürülecekti.

Kimse asla geri çekilmeyecekti. Ne pahasına olursa olsun savunmaya devam edilecekti. Ya ölecek ya zafere erişecek olan askerlerin arasında veliler dolaşıp cihadın önemini, cennetin nimetlerini anlatarak askeri yüreklendiriyorlardı.

Saldırı nihayet başladı. Kıyasıya bir mücadelenin etrafından havaya toz, duman, ateş yükseldi. Top patlarken büyük bir kıyamet kopardı.

Aynı karmaşa Haliç girişinde de başladı. Baltaoğlu Süleyman Paşa, Sultan'ın emriyle donanmayı zincire doğru hücuma kaldırmış, karşı ateş altında ilerleyen gemilerin üzerine yağan alevli oklar ve top mermilerine karşılık vermek üzere, filoyu güvenli bir mesafede demirlemişti. Karşı ateşten bir süre yerinden kıpırdamadan bekledi. Ancak bu duraksama Marmara'daki İtalyan gemisinin kanatlara gizlice sokulmalarına imkân tanıdı.

Zaten küçük ve hafif olan Türk kadırgaları tekrar saldırıya geçip, zincir önündeki ve ardındaki gemilerle borda bordaya geldikleri zaman sert bir direnişle karşılaştılar. Gemilere, uçlara çifte pençeli ağır kancalar atıldı. Yüksek bordalarına erişebilmek için meşale ışıklarının kör aydınlığında merdivenler dayadılar. Bu merdivenler tabanlarının genişliği ve ayaklarının üç pençeli olması yönüyle de özel merdivenlerdi. Üst tarafına doğru incelir, kancalı uçları kolay kolay tutunduğu yerden ayrılmazdı. Üzerine yüklenen ağırlığı dağıttığı için dalgalı denizde bile devrilmeleri zordu. İkinci merdivenler ise iptendi. Küpeşteye tutturması daha kolay olsa da tırmanması zaman alıyordu.

Her iki taraf içinde zor ve ölümler doğuran bir savunma noktasındaydılar. Birbirlerinin işlerinin kolay olmadığını fark ederek devam ettiler. Guisti'nin dolgu sıva yönteminden dolayı, Türkler ağır kayıplar veriyordu. İlk sıra surları yıkmayı başardıkları için iki sur arasına kolaylıkla sızıyor ancak ağır kayıplar, vererek sayıları azalıyor ve daracık alana sıkışıp kalıyorlardı. Doğal olarak durum iyiye gitmiyordu. Savunmayı daha da çetinleştiren husus hendeğin giderek dolu hale gelmesiydi.

Ancak Türkler ricata yeltendikleri o kısa kararsızlık anlarında, bahsi geçen bölgede ayaklarını molozların keskin boşluklarına sokarak bileklerini kırıyorlar, sürpriz bir şekilde savaşamaz hale geliyorlardı. Sultan ile Guistiniani'nin arasında kıyasıya bir mücadele vardı. Guistiniani'nin Bizans'ın başında duruşu askerlerinin motivasyonunu arttırdı.

Savaş, üçüncü saatin sonuna doğru gelmiş olmasının etkisiyle, savunmacılar kıyımdan, hücumdakilerde kıyılmaktan yorgun düşmüşlerdi. Buna rağmen Sultan, top atışlarının yükseltilerek şehri dövmeye ve askeri cesaretlendirmeye devam ediyordu. Böyle çetin bir nokta da Türk askerleri, kendi şehitlerinin düşman askerlerinin kayıplarının arasına karıştığını ve almakta zorluk çekeceklerini fark ettiler. Kimse cenazelerin düşmanın eline kalmasını istemiyordu. Bu bir anda bir yılgınlığa yol açtı.

Yeniçeriler savunmacıları dehşete düşüren bir güçle saldırıya katılmışlardı. Çok ustaca dövüşüyorlar, düşmanlarının uygun konumlarına rağmen her an üstünlüğü ele geçirecekmiş gibi savaşıyorlardı. Yine de komutan Giustiniani ve imparator XI. Konstantinus bir an olsun gevşeklik göstermiyorlardı.

General Giustiniani, gecenin haşyetine uygun, ilk başta önemsenmeyen bir uygulama başlattı. Savaşın en dehşet verici anlarının içinde kendince kurnaz bir atılımdı bu. Şehirdeki balıkçılardan toplayıp neft yağına buladığı büyük ağları ateşe verdi ve uçlarını bağladığı arbaletler sayesinde, merdivenleri ve hendeği aşmış Türk askerlerinin üzerine fırlatmayı başarmıştı. Bunun yıkıcı durumdan çok psikolojik etkisi olmuştu.

Türk askerleri üzerlerine atılan bu ateşten perdeleri, Rum ateşinin daha korkunç bir türü sanarak, bir anda saldırının avantajlı noktalarını yitirdiler. Dördüncü saatin sonuydu ki saldırı hızı yavaşladı. İşte o anda sol cenahtan

hücuma kalkan küçük Bizans birliği saldırıyı tamamen bitirdi ve bozguna uğrayan Türk askerlerini hendeğe kadar kovaladı.

Karadaki bu mücadeleye aynı şekilde denizde de Baltaoğlu katkı sağlıyordu. Kıyasıya bir mücadele olmasının ağır yükü ile orada da kayıplar verildi.

Sultan II. Mehmet, bu hamle de Bizans'ı yorsa da şehri ele geçirememiş olmanın acısındaydı. "Guistiniani gibi bir adam ordum da olsaydı şimdi şehri çoktan ele geçirirdim" diye düşündü. İçinde büyük bir fırtına çıkan Sultan, içindeki muhaliflerle de sarsıldı. Bizans'ta içindeki bu muhalifleri farkında olduğunu bilerek pes etmeyi bekliyorlar diyerek öfke ile gezindi...

Sonra ağzından fışkırarak döküldü, cümle:

"Kimse aradığım yollarda kimsesizlik kimsem oldu."

Ne güzel bir şairsin ey Sultan! Sultanlığının içinde büyüyen aşkın mı güzel kılıyor şairliğini? Ne olur, dayan! Sen başında olursan askerlerinin bükülmez ordun... Dayan, ey Sultanlar Sultanı...

Ey gençliğinin içerisinde olgun duran ruhun taşıyıcısı! İnan az kaldı aşka dokunmana... Konstantinopolis seslendi acı içindeki Sultanın kalbine!

"Ne olur, dayan! Vazgeçme... Ben seninim ey övülmüş komutan."

"Gözüne uyku girmeyecekti,
Artık emindi...
Bir felaket daha ulaştı kalbine...
Kalbi yarıldı, hırsı büyüdü...
Yok, dedi, yok...
Bana aşkta merhamet yok"

...

"CENEVİZDEN ESEN KARA" RÜZGÂR

20 Nisan sabahına giren iki saftın yorgunluğuna dokunan yeni bir haberin rüzgârıydı. Bizans kendilerine yardım geldiğini düşünerek, yeni bir sevinç yaşarken Sultan Mehmet çılgına döndü.

Beyaz zemin üzerinde kırmızı haç taşıyan dört adet Ceneviz gemisi Konstantinopolis'e doğru ilerliyordu. Bunlardan üçü, Papa V. Nicholas'ın Mart ayının ikinci yarısında gönderdiği gemilerdi. Ters rüzgârlardan etkilenerek on beş gün Ceneviz adası Sakız'da mahsur kalmışlar, on beş Nisan'da rüzgârın olumlu yönde esmesiyle yola çıkıp yirmisinde de şehrin açıklarına ulaşmışlardı.

Bizans'ın sınırlarında eğlenceler düzenlemeye başlamıştı. Şarap fıçıları açılıyor, şarkıcılar seslendirdikleri şarkılarla sevinçlerini yükseltiyor, şehirdeki tüm münadiler zengin harmanilerine bürünmüş, zafer şiirleri okuyor, halkı coşturacak kahramanlık konuşmaları yapıyorlardı.

Aralıksız çalan çanlar, verilen olağanüstü ziyafetler tüm halkı, asilleri, orduyu sevince boğdu...

Sabah sularında Mehmet Han'ın Maltepe'deki karargâhına iletilen haber üzerine II. Mehmet, atını hazırlattı. Ve maiyetiyle birlikte süratle Diplokionion'a (aiftedirek) indi. Son derece müsamahasız ve düşünceli bir hali vardı. Beyaz teni solmuş, yorgun ve sağlıksız görünüyordu.

Kimse ile tek kelime konuşmadı. Yalnızca gelen gemilerin, büyük bir filonun öncüleri olup olamayacağını düşündü. Deniz devriyelerinden gelecek haber hayati önem taşıyordu. Elini çabuk tutup gemileri ele geçirirse yeniden üstünlük sağlayabilirdi. Baltoğlu'nu derhal huzuruna çağırttı.

Öfke ve moral bozukluğu içerisinde, gözlerini dikerek haykırdı:

"Düşman gemilerine el koyacak mürettebatlarını da tutuklayarak bana getireceksin Baltaoğlu! Eğer aksi olursa ne sen ne de adamların karşıma sağ çıkın."

Emir alınmıştı, Baltaoğlu telaş ile çıkıp hazırlıklara başladı.

Yüz kadırga, talimli askerlerin becerikli çabalarıyla, derhal silahlanarak hazırlandı ve vurulan köslerin, zillerin ve zurnaların eşliğinde yola çıkarak, gelenleri karşılamak üzere boğazdan aşağıya inmeye başladı. Baltaoğlu Süleyman Paşa, filosunu boğazın ters akıntısına ve rüzgâra karşı harekete geçirmek zorunda kaldı. Düşman gemilerini olabildiğince açıkta karşılamak ve en başta ümitlerini boğmak istiyordu. Üç yüz parça kadırgayı çift sıra halinde dizdirerek aşılması imkânsız görünen bir set oluşturdu. Cenevizler yaklaşırken alevli ok yağmurları ile atak yaptı Türkler.

Dört saat boyunca dalgalı ve ters yönde esen rüzgârın eşliğinde olabildiğince mücadele edildi. Mehmet Han kıyıya çok yakın bir noktadan savaşın tüm detaylarını izliyordu. Bazı anlarda umutlanır gibi olsa da bazı anlarda eli kalbinde sızlıyordu. Tam tehlikeli bir noktaya gelmişlerdi ki yeniden Cenevizler için güney rüzgârları tekrar başladı. Bu onların şansıydı.

Baltaoğlu, tüm tedbirlerini dehşetle yitirdi. İtalyanların komuta gemisine tırmanmaya çalışırken başına aldığı bir kılıç darbesiyle kendini güverteye devrilmiş buldu. Süleyman Paşa aldığı darbelere rağmen deli gibi öfke ile bağırıyor, askerlerini mücadeleye yöneltmeye çalışsa da nafile güç yitiriyorlardı. Askerleri dahi tanımayacak derecede yüzü kanlarla boyanmıştı. Neredeyse kendini Marmara'nın soğuk sularında bulacaktı.

İşte tam o anda Sultan Mehmet Han, atını öfke ile denize doğru sürerek Baltaoğlu'na emirler yağdırmaya başladı. O karmaşa da ne denildiği anlaşılmıyordu. Düştüğü yerden tekrar doğrulmaya çalıştığında, sağlam gözünü çevirdiği noktada genç Sultanı gördü.

O an öyle çok utandı ki Baltaoğlu, atını denize süren Sultanın karşısında düşmana doğru yeniden atıldı. Ama yapacak bir şey yoktu. Sultan büyük bir kederle filoya geri çekilme emri verdi. Kimse ile tek kelime konuşmadan Maltepe'ye otağına döndü...

İçinde yağmur kuşları... İçinde ağlamaklı bir Avni... İçinde Sultanlığının kanayan yarası... Ah, dedi... Kimse işitmedi...

"Başı dönüyordu...
Öfkesi kelle uçuracak kadar keskindi
Yine de susuyordu...
Fırtına öncesi suskunluğu...
Öylece durdu...
Dinliyor, izliyor ve kararlar alıyordu
Oysa
Kimse bilmiyordu..."

"İKİNCİ DELİ İKAZ"

...

"Sen Zağanos Paşa devam et. Al, her şeyi. Olur, nasıl vicdanın rahat ediyorsa öyle yap. Sen, Türk devlerinin kanını kirletmekte ısrarlıysan devam et. Nasıl olsa bir gün bu yaptıkların bin beteriyle sana ödetilecektir."

Durum değerlendirmesi için kurulan meclis, kutuplaşan kararlar noktasında iyice hadsizleşerek sürdü, bu tatsız konuşmaları yerinden sükûnetle izleyen Sultan, gecenin sabaha dönen bu vaktinde sinirleri gerilerek, dışa vurulan niyetlerin değerlendirmesini yaparken Çandarlı'ya döndü. Bu fevri ve yerinde olmayan cümlelerine bir anlam vermeye çalışırken, manidar bakışlarla süzdü, Halil Paşa'yı.

Halil Paşa ise çığırından çıkmış bir şekilde sürdürdü, konuşmasını:

"Senin tek derdin Sultanımızın çevresinde bir güç, otorite sağlayacak yeni bir nüfuz yaratıp, kendi gücünü arttırmak."

Kara gözleri kısılmış, derin karanlık bir kuyuya dönüşmüş bir şekilde devam etti:

"Allah sizin gibilerin şerrinden bu milleti korusun. Müslüman topraklarında her köşe başını sizin gibi dönmelerle doldurup her yeri, her şeyi ele geçiriyorsunuz. Sultanımı dahi bize karşı kışkırtıyorsunuz! Sevinin, gün sizin gününüz..."

Sultan öksürüğe boğulmuş Halil Paşa'ya şaşkınlıkla baktı. İlk kez bu kadar öfkeli görüyordu onu. Dışarıda yağan yağmurun sesi odadaki sessizliğe dokundu.

Sultan:

"Hâlâ baş vezirimsin Koca Halil, kimsenin sana ve yoldaşlarına bir kötülük edeceği yok."

"Affınıza sığınırım Sultanım. Fakat artık dayanacak gücüm kalmadı. Size saygısızlık etmek istemezdim ama birinin çıkıp artık ses çıkarması gerekiyordu."

"Ve bu sesi yükseltecek kişi de sen olmalıydın öyle mi Paşa?"

"Ey cihanın hâkimi, adaletinize sığınıyorum."

"Canın sağ olsun vezirim. Yalnız herkesten iyi bilmesi gereken kişi sensin ki ben asla adam kayırmam, kimseye kimsenin hakkını yedirmem. Ben babası adil olan bir hükümdarın, Murat Han'ın oğluyum."

Sonra mecliste bulunan herkese tek tek baktı. Ve devam etti:

"Başta sen olmak üzere Halil Paşa, hepiniz biliniz ki ben başınızda olduğum sürece kimse kimseyi ezemez, üzerine basamaz, hakkını ve onurunu çiğneyemez. Şuan fetih zamanı..."

O vakte kadar hiç sesini çıkartmadan oturan Zağanos Paşa yüzünde öfkesini bastıran bir tutumla Padişaha bakıyordu. Padişah yeniden efkârlı bir ses ile konuştu:

"Asıl önemli olan şuan konuştuğumuz karar. Yani sen koca Halil Paşa, Bizans'ın ateşkes teklifini kabul etmemizi ve önerilen tazminatı alıp çekilmemizi arzu edersin öyle mi?"

"Doğrusu bunun doğru olduğunun kanaatindeyim Sultanım."

O an Zağanos Paşa kıpkırmızı kesilerek atıldı:

"Olamaz Sultanım. Bu noktaya kadar geldik. Evet, zor bir süreçteyiz. Bunca savunma boşa mı gitsin. Bu korkakça bir fikir! Tartışmaya bile değmez. Böyle bir çekilme Bizans'ın zaferi olur. İleride çocuklarımızın yüzüne nasıl bakarız?

Atalarınızda bu uğurda savaşmadılar mı? Bize yakışan devam etmektir. Bizanslılara ve hamisi İtalyanlara ders verelim."

Çandarlı Halil Paşa, ayağa fırladı:

"Sen bana mı korkak dersin bre dönme"

Paşanın yanındaki adamlarda Sultanın varlığına rağmen ayağa fırladılar. Daha sonra Zağanos Paşa, Sultana baktı ve sustu.

Sultanın bir tek işareti ile otağa Hassa Dayının seçkin askerleri girdi. Öyle haşmetli duruyorlardı ki oda bir anda iç hesaba döndü.

Sultan:

"Koca Halil" diyerek kükredi.

Halil Paşa direk Sultan'ın eteğini öptü.

Sultan haykırdı:

"Ata yadigârı Halil Paşa! Huzurumda olduğunu unutma. Sana burada kimsenin kimseden üstün olmadığını söyledim. Ya sözüme itibar edersin ya da çekip gidersin."

Zağanos Paşa ve meclistekilerin önünde ikaz edilmiş olmaktan utanç duyan Halil Paşa yığılıp kaldı. Askerlerin yardımı ile kaldırılarak yerine oturtuldu.

Çandarlı Halil Paşa daha fazla dayanamayarak Avrupa'nın erzak ve asker getiren gemileriyle baş edemedik, herkes üzüntü içinde diyerek Sultana baktı. Sonra ne yaptığının belki de farkında olduğunun bilinciyle öfkesine yenilerek:

"Bir sofunun (Akşemseddin) sözüyle bu kadar asker kırdırdın ve bütün hazineyi düşmana tükettirdin. İşte Frengista düşmana yardım geldi. Fethetmek ümidi kalmadı."

Zağanos Paşa, kendi içinden "sonunu getiriyorsun Paşa" diye geçirdi. Halil Paşa'nın yandaşı olan kişilerde:

"Fethetmek mümkün değil, vazgeçelim" diyerek destek çıkarken, Sultan derin derin düşünüp toplantıyı bitirdi. Halil Paşa'ya öyle bir bakış attı ki:

"Bekle sana da sıra gelecek der gibiydi."

...

Herkes huzurdan ayrıldıktan sonra veziri Ahmet Paşa'yı çağırdı. Vezir, otağına girip, Sultanın eteğini öptükten sonra Sultan'ın işareti ile geri çekilip bekledi.

Sultan:

"Tez Akşemseddin Hoca'ya var ve ona sor, kal'a feth olmak ve düşmana zafer bulmak ümidi var mıdır?"

Vezir tez gidip Sultanın huzuruna cevap ile döndü:

"Ümmeti Muhammed'den bu kadar Müslüman ve gaziler kâfir kalesine doğru hücum ederse, inşallahu Teâlâ feth olur."

Sultan cevap ile ferahlar iken yeni bir emir verdi.

"Söyle hücum vaktini tayin etsin."

Hoca Sultan'ın isteği üzerine murakabeye daldı. Sonra ellerini açıp öylece durdu. Yüzü ter içindeydi. Nihayet başını kaldırıp kendisini bekleyen Veliyüddin Ahmed Paşa'ya baktı ve dedi ki:

"Şu anda içinde bulunduğumuz senenin Cemaziyevvel ayının yirmi birinci günü, seher vaktinde inanç ve gayret ile Konstantinopolis'e hareket etsinler feth ola. İnşallah Kons-tantiniyye'nin içi ezan dola"

Sonra doğruldu okkayı eline alarak bir ferman yazdı... Vezir Ahmet Paşa Sultan'ın huzuruna gelip Şeyhin söylediklerini bir bir ilettikten sonra fermanı uzattı. Sultan sevinç ile fermanı açıp okumaya başladı:

"Kul tedbir alır, Allahu Teâlâ takdir eder kaziyesi, delili sabittir. Hüküm Allahu Teâlâ'nındır. Velâkin kul, elinden geldiği kadar gayret göstermekte kusur etmemelidir. Resulullah'ın ve ashabının takdiri budur."

Sultan, ümitsiz kalbine gözyaşları ile dokundu. Fersah fersah büyüyen bir sevinç ile fermanı sardı, öptü ve masanın üzerine bıraktı.

"Çare...
Ey çaresizlerin çaresi
Çare...
Ey gönüllerin efendisi!
Çare...
Ey sultanlarında sultanı...
Derunumda bin acı
Şimdi bin bir Fettah ile çiçek açarken
Çare...
Ey rüyalarımdan bana kapı açan,
İçimdeki aşkı konuşturan...

Sevgili çare sen
Çare adın
Zikrin çare
Çare varlığın...
Sen varken, sana inancım tam iken
Ne zanneder önümdeki Bizans kendini?

Ey Konstantinus, duy sesimi
Çaresizlik çukurunda mı sanırsın beni
O zaman bil;
Çarelerdeyim, hem de tam merkezinde"

...

"ÇARENİN TAM MERKEZİNDE" SULTAN

21 22 NİSAN 1453

Savaşın tam karar noktasıydı... Bizans geri çekilme teklifi ile ateşkes imzalamasını istemişti, Sultan... Gerilimli bir meclis toplantısının sonrasında hocasına sığındı... Hoca da Mevla'sına mukarabe halinde iken haberi dualarla bekledi, aşkın Sultanı. Diyordu ki: "Rabbim çare, bana çare, bu kuluna çare... Ne olur Rabbim yardımını esirgeme!"

Ve çaresizliğin içinde iken geldi, haber. Kanlıydı savaş... Gözyaşı doluydu, kayıplarda vardı... Ama aşk uğruna savaş kutsaldı... Kutsal olanın uğruna akan kanda kutsaldı... Bizans'ın fethi, Osmanlı donanmasının Haliç'e indirilmesine bağlıydı. Sultan II. Mehmet, geceler boyunca düşündü:

"Böyle eli kolu bağlı bekleyemem bu yöntemi bulmalıyım" dedi. Üstelik Şeyh'i vakit olarak 21 Nisan'ı göstermişti... Ümit vardı... Ümit var ise gayrette olmalıydı. Donanmayı bir yolunu bulup Haliç'e sokmalıydı.

Klasik savaş yöntemleri bir aşk engelini aşmaya yetmiyordu. Bizans'ı karadan ve denizden kıskaca almalıydı. Nasıl mümkün olacak bunu nasıl başarabilirim diye sorup durdu. Gemileri uçurma imkânı yoktu ki. Mümkün olmayanın sınırlarında gezindi durdu.

Tekrar topladı herkesi. Kime sorduysa "nâmümkün" yanıtını aldı.

Yaşlı serdarlardan biri sıkıntı ile söyledi:

"Gemileri uçuramayacağımıza göre Haliç'e giremeyeceğiz demektir."

Genç Sultan dik dik yüzüne baktı. Yaşlı serdar hemen sustu. Kendi kendine homurdandı: "Çeneme sahip çıkamadım." Fakat Sultan gülümsüyordu. Herkes tuhaf tuhaf Sultana kilitlendi. Sultan oturduğu yerden ayağa fırladı.

"Evet, gemileri uçuracağız." dedi. Herkes şaşkınlık içerisinde Sultanı anlamaya çalıştı.

İmkânsızın sınırında dokundu kalbine sırlı bilgi... "Elbette gemileri uçuramayız ama pek âlâ karadan yürütülebilir. Tepelerden geçirip Haliç'e

indirebilirim."

Fikri ortaya attı. Yine iki kutuptu gördüğü... Bir tarafı heyecan ile "mümkün", derken diğer tarafı

"İmkânsız" diyerek homurdandı.

Sultan ayağa fırladı:

"Mümkünün sınırını görebilmek için imkânsızı denemek lazım. Tez hazırlanınız, gemileri karadan yürüteceğiz."

Sabahtı... Sabahtan çok sabaha yakındı... Nisan çiçeklerinin yapraklarında Nisan yağmurlarının dokunuşları vardı. Bizans ile Osmanlı bir aşk için çarpışmaktaydı. Sultan fethe odaklı... Kurmayları ve mühendisleri ile birlikte bölgeyi gezdiler. Ölçüp biçtiler ve gemileri karadan yürütüp Haliç'e indirmeyi denemeye karar verdiler.

Bu karar ile hiç vakit kaybedilmeden çalışmalara başlanıldı... Tophane önündeki kıyıdan başlayıp Kasımpaşa'ya kadar ulaşan bir güzergâh üzerine kızaklar yerleştirildi. Gemilerin kızakların üzerinden rahatça kayması için yağlanması gerekiyordu. Bu amaçla Galata Cenevizlilerinden zeytinyağı ve tereyağı dâhil, bulunabilen her türlü yağı satın aldılar.

Gün içerisinde hızlı çalışmalar devam ederken hiç kimse durmuyor, herkes çalışmalara katılıyordu. Hocalar, veliler dillerinde dualarla ilerliyorlardı. Sultan Mehmet 9 yaşından itibaren hafızlık unvanının ışığını, şimdi ezberinden okuyarak sığındığı fetih suresinin gücünde hissediyordu. Nihayet gün kaybolup gece çökmeye başladığı vakitlerde 2122 Nisan arasındaki gece 72 parça gemi Galata sırtlarından geçirilip Haliç'e indirildi.

Aşktı zafer için imkânsızı imkâna dönüştüren... Aşkı kalpten bileğe işleyen... Ah aşk, nelere kadirsin!

ZAGONAS VE HALİL PAŞA

...

Güllerin mevsiminin içerisinde ılık bir rüzgâr, güneşe sokularak esiyordu... Adım adım ilerleyen Osmanlı donanması artık kalpleri iyiden iyiye sarsıyordu... Zağanos Paşa, çılgınlığın doruğunda haykırdı:

"Bakın hele Koca Halil Paşa! Görüyor musun aslanlarımızı, nasılda yiğitçe çarpışıyorlar. Kullandığımız bu teknoloji kale harbinin de sonunu getirdi. Artık hiçbir kral, kalın duvarların ardında emniyette değil."

Sonra gülümseyerek, rahat bir kalp ile arkasındaki ağaca yaslandı ve konuşmasına devam etti:

"İşte Osmanlı ordusu, işte Osmanlı neferi... Onlar böyle kuvvetli ve atılgandır. Durdurmak mümkün değildir. Durmayı sevmezler, servet isterler, ganimet isterler, direnirler."

"Öyledir." Dedi Koca Halil Paşa.

Kısa bir sessizlik oldu. Aşağıda enikonu tükenmiş surların dışına çıkmaya çalışan Bizans birlikleriyle, onları gerisin geriye itmeye çalışan Türkler arasında göğüs göğüse müthiş bir mücadele yaşanıyordu.

Zağanos Paşa:

"Dar alanda yine İtalyanlar baskın çıkıyor. Bu tür cenklerde müdafaada olmak her zaman daha kolaydır. Ne dersin Paşa, bu kez yiğitlerimiz başarabilirler mi?"

Halil Paşa:

"Guistinian'ın ne kadar adamı kaldığına bağlı."

Sustu ve devam etti. "O zeki ve mücadele hırsı olan bir adam. Bizanslılar gerideler, İtalyan askerleri önde mücadele ediyorlar."

Zağanos Paşa:

"Birlik olunursa yenilir Paşa", dedi.

Halil Paşa:

"Haklısın onların arasında kan bağı olmamasına rağmen birlikler Paşa."

Zağanos Paşa içli bir sesle mırıldandı:

"Bu kan bağı sizce çok önemlidir Paşa, bilirim. Ama önemli olan gönülden bağlanmaktı. Bu kuvvet kazandırır."

Halil Paşa sıkıntı duydu. Bir süre karşı karşıya savaş stratejileri, hırs, iktidar üzerine konuştuktan sonra Zağanos Paşa sevinçle:

"Şehir düşüyor Paşam." dedi.

Halil Paşa:

"Düşüyor düşmesine ama Avrupalılar bunu bizim yanımıza bırakırlar mı sanırsın? Çok sevinme!"

"Seviniyorum Paşa, üstelik sen orasını dert etme. Gelecekleri varsa görecekleri de vardır. "ya ben Konstantinopolis'i alırım, ya o beni" diyen bir sultanımız var."

Halil Paşa, gerildi:

"Beni Sultanın gözünde çift taraflı oynayan biri gibi gösterdin Paşa, ya sen?"

Zağanos Paşa:

"Hamdolsun benim gizlim saklım yok."

"Kes sesini Paşa, arkamdan çevirdiği dolapları bilmediğimi sanma. Bunlar sana sorulacak, sakın ha unutma", dedi Çandarlı Halil.

Zağanos Paşa gülümsedi:

"Devran o devran değil Paşa."

Daha sonra Paşa'ya iyice yaklaşarak:

"Notarasla ilişkini biliyorum. Gizliden gizliye çevirdiğin işlerin farkındayım. Şu anda çıldırıyor olmalısın efendi ama Bizans soyluları savaştan çekiliyorlar. Emellerin yarım kalacak."

"Bunlar gizli saklı değil ki Zağanos Paşa. Ben Sultanımızın emirleri ile hareket ediyorum."

"Ben senin kişisel çıkarlarından söz ediyorum. "Güldürme beni. Sultanımız senin Ceneviz kolonisini Galata'da arttırmaya çalıştığını biliyor mu? Suni gerginlik yaratmaya çalıştığından? Cenevizlere silah bırakmayı önerdiğinden peki ya koca Halil Paşa?"

"Kes sesini ben senin gibi dönmeleri köşe başına oturtmayacağım. Senin asıl amacının tüm nüfusu ele geçirmek olduğunu biliyorum" derken öfkeden kıpkırmızıya döndü, Halil Paşa.

Zağanos Paşa oradan ayrılmak için hazırlanırken dönüp son kez fısıldadı:

"Madem niyet okumayı beceriyorsun, tedbirlerini alsan iyi olur seni hasta düzenbaz, gafil ihtiyar. " Çünkü şu gördüğün şehir ile sende düşeceksin."

...

Savaş ilerledikçe Bizans askerleri kaçmaya başladı, Şansölye Georgias sphrantez telaşla:

"Ekselansları şehri terk etmelisiniz" diye bağırdı.

İmparator XI. Konstantinus:

"Bir korkak olarak öyle mi?" derken çaresizlik ile boğuşuyordu...

6 Mayıs gününün sonlarına doğru hiç şansları olmadığını anlayan imparator V. Nikolas ile buluşmaya doğru sokaklar da cesetlerin, kan ve çığlıkların arasından koşturdu...

...

Bir sultan savaşın ortasında aşk ile haykırıyordu:

"Az daha, az daha başarıyorduk... Ölüm ise ölüm sonuna kadar savaşacağız"

Bir imparator savaşın ortasında acizlikle haykırıyordu:

"Az daha az daha düşüyordu şehir... Ölümse ölüm, damarlarımızdaki son damlaya kadar direneceğiz"

...

ÖLÜM İSE ÖLÜM"

12 18 MAYIS 1453

Aşkın ağırlığından bir türlü kurtulamayan Sultan, aşkın yapısının çözülemeyeceğini, aşkın külfeti altında ezilirken anladı. Aşk bir rüya sonrası damlamışken çocukluğuna, onu deli kanlığının içinde can evinden tutuşurken, canında atan Konstantiniyye için "ölüm ise ölüm" diyordu... Aşk derken içi öyle yanıyor, öyle sızlıyordu ki o sızı ile aşkına sıkı sıkıya tutunuyordu.

Aşkımın rengi ile sızlarken kalbim, sızıma dokunabilirsem şayet diye düşlüyor, aşkın içinde vuslatı düşlerken geçiyordu kendinden... Varlığını aşkta kaybetmenin aslında kazanmak olduğunun bilinciyle tutunuyordu aşkına... Aşkın bir yanıyla yok etmek, öte yanıyla var etmek olduğunu fark etmenin sınırlarında gülümsüyordu aşkına...

İçindeki ulaşma hissi ile ulaşmaya yakın olduğu noktanın sınırına gelince bir nefes çekip, kalbine güç üflüyordu... Huzurundakilere o gücün içinden sesleniyordu:

" Az daha, az daha başarıyorduk vezirlerim. Şimdi kanımda şiddetli bir gücün kanının dolaştığını hissediyorum. Şehri ele geçiremedik henüz belki ama biliyorum çok az kaldı sevdamıza... Rakiplerimiz bizim kudretimizi gördüler ve anladılar artık ne yaparlarsa yapsınlar surların arkasında artık güvende değiller."

Zağanos Paşa heyecan ile atıldı:

" Artık kaçışları yok sultanım, şehir bizim olacak."

"Şehrin içine heyecanla gireceğiz, bizim ezanlarımız yankılanacak surları döverek, sokakları vuracak... Üstelik bir hayal değil, gerçeğe yakınız hünkârım" diyerek coşkuyu paylaştı, Dayı Karaca Paşa!

Sonra savaşın dalgalı yüzünde, elinden son anda kaçırdığı büyük bir fırsatın pişmanlığıyla kıvranan birinin ifadesiyle sordu:

" 6 Mayısta Haigos Romanos surlarına ulaşılarak ilk coşkumuzu yaşadık, şimdi de şehre girişimiz umudumuzu kamçıladı Sultanım! İmparatora son

bir teklif mi götürsek?"

Sultan yüzünde ışıldayan güç dalgalarıyla yanıtladı:

" Unut gitsin dayı bey, bırakalım da Konstantinus efendinin kendisi bize o teklif ile gelsin. Biz defalarca kendisine barış yolu ile şehri teslim etmesi teklifinde bulunduk... Bu noktalara onun kendisi getirdi bizleri."

Koca Halil:

" İmparator Konstantinus, yenilgi sularında çırpınıyor, fakat yine de asla geri adım atmayacaktır. Belli ki bu adam kanının son damlasına kadar savaşmaya niyetli."

Sultan gözlerini kısarak süzerken Çandarlı Paşa'yı, Çandarlı devam etti:

"Onca tehlikeye rağmen bu güne kadar teslim etmeye yanaşmadı, dahası birçok kaçan Bizanslıya rağmen terk etmedi şehri, onurlu bir İmparator olarak ölmeyi korkaklığa tercih ettiğinin haberleri ulaşıyor kulaklarıma. Bu gidişle de isteğine ulaşacağını sanıyorum."

Sultan:

"Ey Koca Halil Paşa, onurlu öyle mi? Bizler savaşta diretince, sonumuz olacak diyerek çocukluk ısrarlarında direndiğimizi söylüyordunuz. Oysa şimdi Konstantinus'un halkı daha fazla ölüme sürüklüyor oluşunu onurlu bir imparator olarak tanımlıyorsunuz. Onun yüzünden şehir harabeye dönüyor. Bu girişimde biz bulunmasaydık bile bu şehir onlara kalmayacaktı. Üstelik şehrin güzellikleri Latin istilası döneminden daha da büyük facialara gebe kalacağı gibi, halk zulüm görecek ve ibadet etme özgürlükleri dahi olmayacaktı.

Ortodoksların ve Katoliklerin uzlaşma yaşayamayacakları zamanın içindeydik, Avrupalılar bu şehri zaten onların ellerinden alacaktı. Sevinmeleri bile gerekiyor, biz bu şehri yağmalamaya, halka zulmetmeye gelmiyoruz. Boşa kürek sallıyor İmparator, bu yaptığı akılsızlık. Her neyse, şimdi beni iyice dinleyin!

Ayos Romans kapısı etrafında yoğunlaşacağız. Küçücük bir hata dahi istemiyorum. Ara vermeden devam edeceksiniz saldırıya... Göz

açtırmayacaksınız... Düşmanı önce psikolojik olarak çökerteceğiz. Sonra kırılan ümitleri ile bedenlerinin direnci de kırılacaktır.

Belki bu kez olmadı ama az kaldı şehir bizim olacak. Doğru yoldayız, yürüdüğümüz yola güvenim tam. Yarından itibaren yeni ve eski daha büyük olan kuşatma kulelerini de kullanacaksınız. Ve şimdi daha da güçlü olduğumuzu unutmayın, tüm orduya da bunu hissettirin. Sırbistan'dan, Nova Brdodan bir lağımcı birliği getirttim. Çok önceden getirmeliydik ama savaşın bu kadar zor olacağını düşünmemiştim."

Otağın içinde toplanan vezirler de bir fısıldama başladı. Sırbistan'dan getirilen bu birliğin namı büyüktü. Avrupa'nın en önemli gümüş madenlerinde çalışırlardı. Toprağı kazarken kullandıkları yeni teknikler, akıl almaz bir süratle hedefe ilerlemelerini sağlıyordu.

Sultan:

"Bu geceden itibaren çalışmaya başlayacaklar, kendilerine kolaylık gösterin. Moral verin, şevklerini arttıracak vaatlerde bulunun. Aynı zaman da sıkı tutmaları için tehdit edin. Ne yaparsanız yapın ama bu savaş zaferle sonuçlanmalı ve şuan da asla ipleri gevşetmeyin."

Vezirler huzurdan ayrılırken, emrin büyüklüğü ile yürüdüler geceye doğru... Sultan otağında haykırıyordu:

"Az daha, az daha...
Ah efsunlu bakışlarla çağıran,
Beni cezbeden şehir,
Rüyam olan şehir,
Saçları deniz kokan şehir...
Kalbimde aşkla atan şehir,
Az daha kavuşuyorduk birbirimize, dayan!"

...

Kan, kaos, kasvet... Kent yıkılıyor, kent kararıyor, kent sisler içinde kalıyor... Dışarıda surları delen Osmanlı topları, Haliç'i aşan Osmanlı donanması, ordusu... İmparator kendini , ölümü şah damarında

sayıklıyorken buluyordu. Sultan ümit buldukça, İmparator ümitsizliğin içerisine çakılıyordu.

Kesik kesik mırıldandı Konstantinus:

"O daha bir çocuk... 21 yaşında bir çocuk. Nasıl da zeki ve hırslı... Asla vazgeçmeyecek... Bir çocuğa yeniliyorum... Küçük bir çocuğa..."

Konseyin üzerinde gezdirdi bakışlarını... Sonra biraz daha ateşin kollarına düştü... Yangınlar içerisinde seslendi:

"Görüyor musunuz, dostlarım halimi? On ikiler savaş konseyimiz, şimdi benim dışımda dört kişiden oluşuyor... Dağılıyoruz, tükeniyoruz ve bitiyoruz gün geçtikçe."

Kimseden çıt çıkmadı. Bizanslılar korku ve dehşet içinde kıvranıyordu. Kimileri şehri terk ediyordu. Konseyde Şansolye Georgios Sphrantzes, Başnazır Lucas Notaras, Genel kumandan General Guistiniani... Yabancı ve paralı bir asker olmasına rağmen konseye dâhil edilmiş olmasından dolayı diğer konseyde kalanları kızdırmıştı.

Konstantinus, aristokratların mezhep ve ırk takıntılarıyla ilgilenecek durumda olmadığını düşünerek bıkkınlık duydu. Acı ile sordu:

"Daha ne kadar, ne kadar direneceğiz dostlarım?" Sonra elindeki altın kadehten bir şarap yudumladı. Derin bir nefes alarak, kadehi masanın üzerine bırakırken hepsine döndü:

"Sonuna kadar... Damarımızda tek damla kan kalmayana dek direnişe devam edeceğiz. Belki adım çağları aşıp akılsız diye anılacak ama korkak bir imparatordu diye anılmasına tercih ederim... Çılgın olarak görülsem de hayır, asla vazgeçmeyeceğim.

Dahası soruyorum size benden akılsız diye bahsedenler de, şuan yerimde olsaydılar şehri altın tepsi ile düşmana sunar mıydılar? İstemek ve sevmek, hepimizin iddiası ama ancak âşıklar direnebilir... Ölecekte olsam, direnerek ölmüş olmak istiyorum."

Bir anda konsey üyeleri şarabında etkisiyle gülümseyerek, kadeh kaldırarak hep bir ağızdan haykırdı:

"Sonuna kadar direneceğiz"

Mermer tahtına bezginlikle çöktü İmparator.

"Bana bakın dostlar, direniyorum belki ama çok acı çekiyorum. Hiç bu kadar çaresiz kalmamıştım."

Sonra elindeki kadehi, dibine vuruncaya kadar bir solukta içti. Yeniden doldururken ağlıyordu... Bir imparator ufalanıyordu gözyaşlarının içerisinde...

"Keşke, keşke ölseydim de bu günleri görmeseydim." dedi... Dedi ve hıçkırıklara boğularak haykırdı:

"Ölümümün bile faydası yok, bu şehir elimizden kayıyor..."

"Otağına baktı sultan
Sonra kılıcına
Mavi kaftanına
Aşkını yokladı sıcacıktı
Nehirler aktı içinde
"Lalezardır gönlüm bütün çiçeklerim aşkla konuşur" dedi.
Işığı aşkın gücündendi, çiçekler aşka değdi."

"KIZIL KIYAMETİN KAN RENGİ"

...

19 24 Mayıs 1453

Aysız ve çok karanlık bir geceydi... Sultan Mehmet, bir projeyi daha aşk ile çizip, aynı aşkın gücü ile " derhal yapıla" diye emir verdi. Bütün mimarlar, işçiler sultanın çizdiği haritayı hayata geçirmek için kolları sıvamış bütün gün çalışarak kaleyi inşa etmişlerdi. Şimdi aysız ve karanlık gecenin içinde Konstantinopolis'in sınırlarında Hagios Romanos kapısının karşısında beliren bu kule Türk ordusu için yeni bir hamle, Bizans için yeni bir psikolojik yıkımdı.

Kararlı bir şekilde savunmayı sürdürmeye çalışsalar da gittikçe zayıflıyordu direnişleri. Hendeğin neredeyse tüm gedikleri doldurulmuş, kuşatma kuleleri ve koçbaşları sorunsuzca yürütülmüş, direnişleri sürüyordu. Boyu yirmi metreye yakın kulenin dış yüzü hayvan derileri ve madeni levhalar ile kaplanmıştı. Bu levhalarında dış yüzeyine yağlı toprak ve gübre ile sıvanmış yeşil sazlarla örtülmüş ikinci bir katman uygulanmıştı. Orta kısmında, diğer iki kata malzeme ve cephane göndermek için delikler ve merdivenler vardı.

Ön yüzde açılmış kapaklı pencerelerden, hendeğin hâlâ engel teşkil edecek kısımlarını doldurmak üzere toz ve moloz yığılmıştı. Osmanlı ordusunun manevi gücü artıyor ve üstünlük kazanmak için psikolojik güç elde ediyordu. Orta çağ savaşlarında yaygın olarak kullanılan kale elbette bir ilk değildi, ama Sultan Mehmet'in zekâsıyla görülmemiş özelliklerle çizilmiş ve inşa ettirilmiş olması yönüyle bir ilkti.

Dört bir yanından ateşli oklar ve tüfekçilerin arkebüz ateşleri yağıyor, iki yanından ilerleyen merdivencileri ve koçbaşı taşıyan askerleri başarıyla muhafaza ediyordu. İçeriden büyük bir kuvvet ile ittirilen kule adım adım sur hizasına yaklaşırken, Bizans'ın yüzü soluyor, moralleri yerle bir oluyordu.

İmparator şimdiye kadar hiç üşümediği kadar üşüdüğünü hissetti, üstelik mevsim mayıs, gül mevsimiydi... İmparatorun gözleri karardı, sendeledi...

Yığılacak gibi olduysa da uçurumun ucunda tutundu güçsüzlüğüne... Ne de olsa en korkusuz kalp, kaybedecek hiçbir şeyi olmayanlara aitti... O da imparatorluğunun son nefesleri içerisinde olduğunun bilinciyle direniyordu. "Daha fazla ne kaybedebilirim ki" diye mırıldandı...

Efkârlı bir sesle devam etti: " Bu çocuğu durdurmak mümkün değil." Rüzgâr üzerine doğru eserken "Durmayacak!" diyerek kendi içindeki yangını körükledi... Bu gece daha önce hiç görülmediği kadar yaşlı görünüyordu ve hiç kıpırdamadan ısrarla içiyor, hıçkırarak ağlıyordu. Kandilin yanan ışığının titreyen kıvrımlarında kaybediyordu kendini...

Sultana var olmak için yok olma arzusuna rıza gösterten duygunun adı aşktı, oysa onun aşkı onu rızaya götürmeyecek kadar ümitsizlik kokuyordu... Bu yüzden tahammülü onu ümide taşımıyordu... Ümitsizliğin koynunda kıvrandırıyordu... Artık büyük bir imparatorluğun içinde kudret sahibi değil de, bakiyesinin emanetçisiydi... Bunu bilmek onu kahrediyordu.

Sürekli ailesini ve halkını düşünmeye başladı... Yakında sivillerin tamamının tahliyesini teklif edecekti sultana ve sultanın bu teklifi geri çevirmeyeceğini biliyordu. Yok, oluyordu, yok olacaktı imparatorluğu... Abluka altındaki şehrin içinde beklerken tehlikeli kalelerin ateş oklu ürkütücü yüzü, çaresizliğin içerisinde General Guistiniani'den geldi çare olacak teklif... Teklifi yapan Guistiniani olunca derhal kabul görüldü.

Hava kararana kadar dayanıp kuleyi mümkün olduğunca uzakta tutacaklar, karanlık iyice bastırınca da hazırladıkları barut fıçılarını tutuşturarak kulenin ayaklarına doğru yuvarlayacaklardı. Ardından sürpriz bir karşı hücumla Türk mevzilerine yükleneceklerdi.

Tüm kuşatma kulelerini ve koçbaşlarını imha edecekler, ön saflara kadar ilerleyip, hâlâ diri ve güçlü olduklarını göstererek düşmanlarına gözdağı vereceklerdi. Bu çılgınca fikir ile imparatorun gözleri ümitsizliğin içerisinde ışıldadı.

Sırp lağımcıları canla başla kazılara devam ediyordu. Şehrin içine girmek için değil de surların altına patlayıcılar yerleştirerek yıkım yaratmaktı hedefleri... Konstantinopolis'in önünde kızıl kıyametler kopuyordu. Halk panik içinde Türk lağımcıları ve askerlerinin şehrin içerisinde dolanmaya başladıklarının haberleri ile korku içerisinde sarsılıyordu. Devriyeciler, bu

haber sonrasında tüm sokakları araştırdıkları halde kimseye rastlamamışlardı.

Artık Bizanslı halk, olmadık efsaneler ile korkularını besliyordu. Asıl tuhaf söylenti ise, dev bir solucanın gece vakti hipodromun orta yerinden çıktığının ve bunun kötü bir işaret olup olmadığıydı. Ayasofya'da hiç durmadan ayinler yapılıyor, Haliç'in kıyısında, sokaklarda elinde haç, Meryem, İsa ikonalarıyla dolaşan papazlar, halka güç vermeye çalışıyordu. Bizans'ın dar sokaklarına kadar yayılmış müthiş bir inanç çılgınlığı yaşanıyordu. Hiç görülmemiş tarikatlar yayılmaya başladı.

Haliç kıyısında ortaya çıkan bir grubun başını çektiği ve halk arasında inanılmaz bir hızla yayılarak taraftar toplayan, "kardeşlik" cemaatiydi. Çağlardır ismi kulaktan kulağa yayılan ve sınırlı sayıda kopyası bulunan kadim kitap "Necronomicon'u" temel alan bir tarikattı. Kimileri görülen bu solucanın bu kitap ile bağlantılı olduğuna inanarak, ilahi güç olarak görüyorlardı... Bir ümit...

Planlanan şekilde barut fıçıları, fitilleri ateşlenerek gecenin karanlığında, hendeğin gerisinde çekilmiş kuşatma kulesine doğru gönderildi. Demir halkalar ile sıkıştırılmış, yarı yolda çözülüp patlamalarının önüne geçilmiş her fıçı için bir refakatçi asker görevlendirildi. Güvenli bir mesafeye kadar sürdükleri fıçıları serbest bırakan askerler, bir süre arkalarından baktıktan sonra koşarak geriye dönüyorlardı.

Gecenin acı sessizliğini yaran kızıl patlamalar görülüyordu ufukta. Kanın ve acımasız ölümün, gündelik hayatın sıradanlıkları arasında yer aldığı bu şehrin kızıl kıyamet manzarasına yeni ve koyu bir kızıllıktan başka bir şey değildi bu yaşanan. Dehşet dolu görüntüler arasında kuşatma kuleleri bir an vardı, bir an sonra ise yok oluyordu. Korkunç patlamaların arasında nöbetçilerin metrelerce havaya uçuşu kalpleri yakıyordu.

Aynı anda da surlardaki gediklerden ve gizli kapılardan çıkarak saldırıya geçen Bizans birlikleri, umulmayacak kadar büyük bir başarıyla kuşatma kulelerinin ve koçbaşlarının neredeyse tamamına yakınını yaktılar ya da kullanılmaz hale gelene kadar tahrip ettiler.

Mehmet Han, otağının önünde öfkeyle tur atıyordu. Aynı öfkenin yüzünden savruluyordu şiddetle cümleleri... Kesintisiz olarak top atışlarının

sürdürülmesini, gerekirse surların hepsinin yerle bir edilene kadar ateşin kesilmemesini ve aynı anda da yeni surların dökümüne devam edilerek, lağımcıların da surlara sabotaj yapmayı bırakmamasını emrediyordu.

Sultan kararlı ve tok sesle emir yağdırırken, tüm emirlerin ışığında yirmi beş mayısa kadar imparatorun yüzünde direniş, sultanın yüzünde hücum devam ediyordu. Sultan, Koca Halil Paşa'nın ısrarı üzerine, İsmail Beyi imparatora göndererek çekilme teklifinde bulunmuş olmasının neticesinde yine aynı cevabı almıştı:

"Bu kent bize ait değil çocuklarımıza ait, bizler yalnızca emanetçiyiz."

Gökyüzündeki müthiş ay tutulmasına bakarken sultan, aynı anda kalbindeki aşkta da bir tutulma olduğunu hissederek heyecana kapıldı. Kutsal zaferi hissediyor, meftunu olduğu şehrin aşk dolu çağrısını her zamankinden daha tutkulu işitiyordu... Sonra içten ve kararlı bir sesle ay tutulmasının ışığında mehtaba fısıldadı:

"Ben de İmparator Konstantinus'un yerinde olsaydım aynı heyecanla direnir ve kanımın son damlasına kadar bu şehri savunurdum."

Ay Tutulması, 1453 yılının Mayıs aynın gecesini süslerken, bir aşk tutulması aynı yılın aynı ayının aynı saatinde Sultanın kalbine direnci nakşediyorken, yine aynı senenin aynı ayının aynı saatinde imparatorun kalbine bir ölüm tutulmasının yıkım nefesi sokuluyordu...

Ne garip, bir zaman diliminin içerisinde aynı anda farklı kudret tutulmaları yaşanıyordu...

Aşka tutulmak ve o aşkta yanmak belki de tercihleri değildi ama aşk uğruna direnmek ve gerekirse o uğurda ölmek tercihleriydi... Çünkü kalp biliyordu ancak ölümü göze alanlar, ölümüne seçimin eşiğinde her ne pahasına olursa olsun ille de "AŞK" diyebilenler âşık olarak anılacaktı...

İlle de AŞK...

Aşk... Aşk... Aşk... İlle de.

"Tek anlamı var tüm bu yaşananların: artık rüyamın fedaisi oluyorum... İlahi çağrıları olan bir rüyanın hem de. Önce tüm bu yaşlananların kurgusunun bana ait olduğunu sandığım bulvarda dolaşırken varlığım, hikâyemin bu noktasına geldiğimde fark ediyorum ki tüm kurgu bana aşkı bahşedene aitti.

Ateş toplarının dev kaleleri, surları parçaladığı noktadan sesleniyorum kalbimdeki aşka: "Ben böyle olsun istemezdim" diyorum... İnatla direniyor karşımda " Aşk bedel ister" diyor. Bedel, ödüyorum..."

"AŞK ÖLÜM KOKULARI ARASINDA İLERLİYOR"

25 Mayıs 1453

Molla Gürani seslendi şevkle:

"Göster kılıcının gücünü ey aşk sultanı, rüyanın fedaya değer olduğunu göster tüm cihana!"

Sultan titrekçe baktı, hocasının gözlerine:

"Nasıl?"diye soruyor... "YAŞA!" dedi, Molla Gürani!

Yaşa, inanılmaz bir kararlılıkla, inanılmaz bir acımasızlıkla... Sesi ilk kez dokundu, kalbine sultanın... Harbin en yorgun ve en ateşli yüzünde fırtına gibi bir dokunuşla yüreklendirdi, genç hünkârı.

Sen, ateşten gömleğin içinde yaşamayı öğrenirsen, ölüme meydan okurcasına, o vakit yükselecek devlet... Acıyan da sendin, kanayan da sen! Durdurulmaya çalışan da sendin, ilerle diye yüreklendirilen de... Şimdi zafere az kaldı, biraz daha diren Mehmet Han! Sen dayanırsan, ordun da direnir acının yüzüne...

Gün ilerliyor zamanın sırtında. İki yüzü olan bir savaşın içinde yürüyor geceye... Bir yüzü sevinç ise öte yüzü hüzün... Her savaşın bir yenileni bir de kazananı olurdu ya, şimdi yüreklere satırlardan düşen yazgısının bir bölümüydü savaşın...

Sultan, zaferi şah damarında hissettikçe yaklaşmanın coşkusuyla durmuyor, imparator yıkımın yüzünde yenilgiyi gördükçe direnmekten vazgeçmiyordu. Osmanlı ordusunun kanında ümit akarken, Bizanslıların kanlarında donuyordu ümit...

Neydi iki cephede sızlayan duygunun adı? Ölüm!

Ölüm, sinsi sinsi her iki cepheden de can alıyordu... Kimi direniş için kimi hücum için ölüme yürürken onlardan geriye mücadele etmişliğin yazgısı kalıyordu.

Şehla bakışlarını ılık bahar göklerine çevirirken ateşin kızıllığına takılıp iç geçirdi padişah, sırtında fetih için yola çıkmış ordunun nişanı olan yük... Sesi, sesi zafere giden yolda acı bir yankı, çünkü genç kalbinde yorgun bir savaş taşıyor olmanın acısında.

İçindeki ölüm kokusunda açacak güllerin özleminde şimdi... Kulaklarına Bizanslı casuslardan ulaşan korkunç alametlerle düşünüyor yapacağı hamleyi... Öyle bir hamle ki bitirecek bu kanlı savaşı ve doğacak fethin güneşi! Hadi düşün ey şehla bakışlı sultan!

* * *

Bizanslılar kayıplara rağmen direnirken, şehri Meryem Ananın koruyacağına dair fikir hâkimdi.

İmparator çöken moralleri yükseltmek için papazlara kutsal haç'ın çıkarılması emrini vermişti. "Forum Tarına" (Sultan Ahmet Meydanı) kadın, çocuk, yaşlı, genç toplanmıştı. Rahipler önde, rahibeler arkada Çemberlitaş'a doğru ilerliyorlardı. Arada yürüyüşe ara vererek rahipler moral yükseltmek amacıyla konuşmalar yapıyorlardı:

"Bizanslılar, korkmayınız! Müslümanlar daha önce de kutsal şehrimizi kuşatmaya çalışmışlardı, fakat her defasında Meryem Ana, onların başına kutsal felaketler getirerek şehrimizi ele geçirmelerini engellemişti.

Azizler şehrimizi korumuştu, bu şehir bizim, yine bizim kalacaktır. Ümitsiz olmayın! Buna bütün kalbinizle inanmalıyız!"

Mukaddes yürüyüş büyük bir hüsrana uğradı, o an. Nasıl olduğu anlaşılmadı ama Büyük Haç, devrildi. Halk feryat etmeye, çığlıklar ve hıçkırıklar içerisinde yakınmaya başladılar. Rahiplerin seslerini bastırdılar..

Hep bir ağızdan dehşet içinde:

"Artık mahvolduk! Meryem Ana, bizden yüz çevirdi. Kutsal haç yere düştü, şehir elimizden çıkacak, Bizans yok olacak, çoluk çocuk esir olacağız." diyerek feryat etmeye başladılar...

Bizansın "Mahvolduk!" nidaları yankılanırken, surların dışında da büyük bir coşku, heyecan içinde Türk ordusu:

"Allahü Ekber, Allahü Ekber!" nidaları ile sevinç çığlıkları atıyordu...

Sultan Mehmet aşkın doruğunda gökleri yararcasına haykırdı:

"Allhü Ekber, Ya ben bu şehri alırım, ya bu şehir beni!"

...

"Gözlerinin şehla kıyılarına akşam kızıllığı iniyor.

Acı ve sultan birbirlerine savaşın yorgun yüzünden bakıyorlar... Acıyla birbirlerine gülümsüyorlar. Aynı duygunun eşiğinde tutunuyorlar birbirlerine...

Acı sesleniyor genç sultana:

"Biraz daha taşı beni göğsünde." Ve sultan aşkın bedel yazgısında tanıklık ettiği acının rengine sesleniyor hevesle: "Ne olur biraz daha kal göğsümde."

İkisi de biliyor aşkın bedel yazgısında yol arkadaşı olduklarını... Sıkıca tutunuyor yol arkadaşına Sultan!"

SAVAŞIN İÇİNDEN GÜLÜMSÜYOR SULTAN ACISINA

28 Mayıs 1453

Deli bir aşk bu... Tutkulu bir istek... Gökyüzünün baharı içine çeken havasında sınırları delecek bir özlem içimdeki... Ey şehir aramızdaki engel: surlardı, kalelerdi...

Ey şehir aramızdaki engel: Türk'e göz kırpan ama fethedilemeyen yazgındı...

Oysa ey şehir aramızdaki bağ: çocukluk rüyamdı.

Gençlik sevdamdı... Ecdadımın fethetme hayalinin bana miras kalmasıydı... Şimdi ey şehir senin özlemin göğsümde ulaşamamanın yangınıyla acı, kalbimde aşkınla tutku, alnımda yazgımla mühür iken karşındayım...

Ne dersin ey beni efsunlu bakışlarla çağıran şehir, sana kavuşmak için son kapıda mıyım? Ne dersin yazgımızın vuslat kapısında mıyız?

* * *

Mehmet Han, hazırladığı yeni planlarını kurmaylarıyla gözden geçirdi ve kararını son kez bildirdi.

"Daha önce kuşatma altında tuttuğumuz fakat saldırıya geçmediğimiz tüm noktalardan aynı anda saldırıya geçeceğiz. Bu şekilde her noktada başarı sağlayamasak da düşmanı bölerek güç dengelerini dağıtmış olacağız.

Artık toplarımızın iki duvarda da ardı ardına açtığı gediklerini tıkayamadıkları için büyük miktarda askere ihtiyaçları olacak, ancak Allah'ın izni ile bulamayacaklar."

"İnşallah" sesleri yankılanarak göğün katlarını aştı.

"Ey benim Paşalarım, beylerim, ağalarım, şu kutsal şehrin savaşında benimle göğüs göğse vererek canlarını bu uğurda harcamaya aday olan silah arkadaşlarım!

Sizinle burada toplanmayı istedim, çünkü her zamankinden daha fazla gücünüze ve cesaretinize ihtiyacım var. Bu gün her zamankinden daha kuvvetle birleşme vaktidir!

Bu son hamle ile şehri ele geçirirsek, topraklarımıza yeni bir sınır katmayacağız yalnızca, bizlere miras kalan bir hayali gerçekleştirmişte olacağız. Ama daha da önemlisi şu ki:

Şan ve şerefle anılacaksınız! Çocuklarımıza bu kutsal zaferi miras bırakacaksınız. Ve Peygamberimizin övgüsü ve duası ile anılan ordu siz olacaksınız. Düşmanlarımıza karşılık güç elde edeceğimiz bir sınırımız olacak...

Başaramayacağımızı zannetmeyin, şuan müthiş bir noktaya birlik olarak, Allah'a sığınarak ulaştık... Elbet kazanabiliriz. Kale duvarlarını toplarla öyle hırpaladık ki, size, hücum hedefi olarak bir kale değil, bir ova gösteriyorum.

Fakat yine de şehrin alınmasının o kadar da kolay olduğunu sanmayın. Yıkık kale duvarlarına saldıracak yiğitleri daha tehlikeli vuruşmalar bekliyor. Maharetimiz, cesaretimiz, aşkımız her şeye üstün gelecektir.

İnanıyorum ki zafer rüzgârı bizden yana esecektir. Bütün yiğitliğinizi takınınız, askerlerinizi şevk ile savaşmak için coşturununuz. Onlara anlatınız askerlik üç şeye bağlıdır: Yılmamak, namus ve itaat. Bu şekilde davranırsanız hiç şüphe yok ki: Konstantiniyye bizim olacaktır.

Hücumda ben sizlerin yanında olacağım, tüm dikkatimle herkesin ne yaptığını göreceğim. Şimdi emrediyorum! Dağılınız çadırlarınızda yemek yiyiniz, dinleniniz. Emirlerimi askerlerinize bildiriniz. Hücum boruları çaldıktan sonrası sizindir. Komutanlar, sizleri Allahın kudreti üzerinize olsun diyerek selamlıyorum!"

Aşk ve sadakatle sultanın huzurundan ayrılan komutanlar, vezirler ve paşalar sultandaki kararlılığın ışığını gördüler. Her biri başlarında olduğu birliklerin yanına giderek, askerlerine sultanın emrettiği şekilde hazır olmalarını söylediler ve yüreklendirdiler.

"Kumdan kaleler gibi yıkılıyordu engelleri

Aynı aşkın merdivenlerine doğru tırmanırken

Şimdi güllerin dikenleri batmıyordu kalbine...

Aşk, dedi ve aydınlandı...

Kızılca kıyametin son hamlesiydi göreceği...

"Dokunacağım rüyama" derken içi aşk ile doluydu.

ŞİMDİ SEN EY HOCALARIN ŞAHI DOKUN YARAMA!

28 Mayısın gecesi

Selam, ey aşk!

Kudretli bir yüreklendirmenin sonrasında kendi cesaret güneşinin ışığına değebilmek için hocasının huzuruna geldi, Sultan Mehmet!

Akşemsettin Hazretleri, yetiştirdiği talebesinin edepli yüzünde ışıldayan sultanlık nişanesinin ışığına gülümsedi. Sonra sevgi ile konuştu:

"Sultanım ben de yanınıza gelmek için izin almak üzere haberci çıkarmıştım size. Siz ondan evvel davrandınız!

Hisli ve sezgisel yönünüz ile beni hayrete düşürerek sanki vereceğim müjdeden haberdarmışsınız gibi çıkageldiniz."

Mehmet Han, hocasının mübarek ellerine uzandıysa da lalası her defasında olduğu gibi yine elini öptürmedi.

"Duanızı almak, feyzinizden nasiplenmek için geldim, hocam. Ama önce müjdenizin ışığına değmek isterim."

Üzerinde zırhı olduğu halde hocasının karşısında diz çöktü. Hafifçe titreyen bir sesle konuştu Akşemsettin:

"Az önce içim geçti, vakitsiz bir uykuya dalıverdim.

Gece yarısını az geçe rüyamda Mihmandarı Resul'ü gördüm. Artık İslam beldesinde yatacağından mutluydu.

Size ve askerinize hayır duasında bulunduktan sonra, bana Konstantiniyye'nin Mayıs'ın yirmi dokuzunda, yani bu gün düşeceğini söyledi.

Sultan bir anda heyecanla titredi ve:

"Hocam, bu rüya inşallah müjdemiz olsun, haberci bir rüya mıdır?"

Hoca da talebesini anlayan duygunun sınırından yanıtladı:

"Gayb Allah'a mahsustur, ancak Allah'ın izni ile haberci rüyadır. Gazanız mübarek olsun. Tüm mollalar ve dervişler dua orduları ile de sizlerin arkasında olacağız. Allah utandırmasın!"

"Allah'ım sizden razı olsun hocam! Beni nasıl mutlu etti müjdeniz tarif edemem. Şimdi bu müjdeyi tüm orduya duyuracağım ki cesaretleri ve umutları da artsın."

"Sultanım, asker içinde fitne ocakları hareket halinde, bu haberimiz inşallah onlarında akıllarını başlarına toplamaları için yardımcı olur."

"Ben de size bir teklifte bulunacağım hocam!"

"Emredin sultanım!

"Ricadır hocam. Bir süre askerlerin arasında bulunmanızdır dileğim, onlarla konuşmanız, cesaret ve öğüt vermenizdir. Sizi aralarında görürlerse bu onların maneviyatını daha da yükseltecektir."

"Bende bunu düşünürdüm. Yanıma Molla Gürani'yi ve Akbıyık'ı da alacağım. Askerle konuşup bu son adımda onlara güç, inanç ve aşk aşılayacağız."

"Allah sizden razı olsun hocam!"

"Allah senden de razı olsun ve kılıcını keskin eylesin, iki cihanda yüzünü ak eylesin evladım."

Büyük bir mutluluk ve ferahlık içerisinde hocasından izin istedi, Hocası'nın çadırından çıktı. Ve son kez askerleri teftiş etmek üzere atını sürdü.

Konstantinopolis;

Kaç kalbin düşüydün çağlarca

Kaç duadan ayet ayet dökülürdün hülyalarda

Yarınlarda, gündüz ortalarında

Kırkikindilerde ve kuşluk saatlerinde

Bir mihrap önünde aşk ile dilenendin!

Bizans'ın ve dahası kaç milletin dileğiydin...

Yüce peygamberin müjdesiydin...

Bir fetih vaktindesin,

Ve Fatihin nasibisin!

"Güneş katlanıp dürülmeden...

... Ve Yıldızlar kararıp dökülmeden"

29 Mayıs 1453'ün kutlu vaktinde

Peygamberin duasından,

Akşemsettin'in rüyasından

II. Mehmet'in kılıcından ve

Ulubatlı Hasan'ın kanından

İslambol olandın sen!

Şimdi çağlardan nazlı bir sevgili gibi süzülen

Uğruna savaşlar yapılmış,

Bize emanet İstanbulsun sen!

...

"AŞK ŞEHRİNİN FETİH VAKTİ"

29 MAYIS 1453

İmparatorun gözünde sönmeye başlayan ışık, sultanın gözünde gittikçe yükselen parıltılara dönüştü. Her iki cephe de kıyasıya mücadele devam etse de artık yorgunluk yüz tutmaya başladı.

Savaşın en kanlı noktasında Molla Gürani elinde kılıcıyla müritlerinin önünde tekbir sesleri ile yürekleri coştururken, Akşemseddin hazretleri boynuna doladığı beyaz kefeni, bir bayrak gibi dalgalandırarak, askerlerin arasında dolanıyor ve haykırıyordu:

"Bu bir din borcu, aşk borcu, vicdan borcu. Az kaldı davranın yiğitlerim."

Hâlâ direnen ve ilk safları ağır kayıplar vererek geri çekilmeye başlayan yeniçeri birliklerini görünce korkunç bir öfkeye kapıldı, yanındaki süvarilerden birine haykırdı Mehmet:

"Varın, Hocama haber verin, şehir hâlâ direnir, bana fethin saatini bildirsin!"

Haberci geri döndüğünde, geri çekilen tüm azap birlikleri, yeni atanan komutanlarının eşliğinde surlara doğru tekrar harekete geçmişti. Şevkleri kırılmıştı, ancak sultanlarını başlarında görünce yeniden heyecanlandılar.

"Bakın yiğitlerim... Bakın, surlarda askerlerimiz var." Diyordu, sultan.

Sultan ve yanındakiler Blakhernai Sarayı civarını işaret ettiler. Gerçekten de gelen haberler Bocchiardi Biraderlerin savunmasının çökmeye başladığı yönündeydi. San Marko bayrağını koruyabilmek için İtalyanların büyük bir mücadele verdikleri, ancak bunun fazla sürmeyeceği söyleniyordu.

Haberi getiren atlılar, zafer naraları atarak atlarını ordunun dört bir yanına sürüyor ve savaşan arkadaşlarına güç veriyordu. Bazısı da ağlayarak gözyaşları içinde:

"Şükürler olsun Allah'ım" diyerek, kendilerine zafer bahşeden Allah'a şükürlerini sunuyordu.

Mehmet sevinçle haykırdı:

"Kaybediyorlar aslanlarım! Düşman dökülmeye başladı, biraz daha gayret... Blakhernai Sarayı istikametinde çöküş başladı. Az sabrederseniz bu tarafa da sirayet eder. Ha gayret aslanlarım ha gayret yiğitlerim!"

* * *

Generel Guistiniani, eli göğsünde kanlar içerisinde imparatora seslendi:

"Bu şekilde devam etmem mümkün değil. Göğsümdeki şarapnel soluğumu kesiyor, direncime engel oluyor. Bir cerrah bulup, çıkartarak hemen geri döneceğim." diyordu.

Konuşmak daha da fazla yordu onu ve kuru bir öksürük boğazını hapsetti. Bir süre öksürdükten sonra, bir avuç kan tükürmek için yan tarafına döndü. İmparator yalvaran ve ümidini ona yüklemiş olmanın buğusuyla seslendi:

"Ne olur General çok zor bir durumdayız, sabredemez misiniz? Şu gördüğünüz askerler hâlâ direniyorsa bu gücü sizin varlığınızdan alıyorlar. Eğer ayrılırsanız dağılırlar. Ben onları toparlayamam."

"Ekselansları endişe etmeyin, mutlaka sahip çıkarsınız, yalnızca bir saatliğine yaramı iyileştirmek maksadıyla ayrılıp, döneceğim. Üstelik Lukas Notaras mutlaka askeri toparlayacaktır. Aylardır beni kıskanan bu kişi, bu yokluğumu kullanacaktır."

"Onu iki saattir ortalıkta göremiyorum ki."

"Efendi hazretleri, daha fazla direnemem. Gücümü tükettim. Bu yaraya hemen müdahale edilmesi lazım. Kendi cerrahım en iyi şekilde çözecektir bu sorunu."

İmparator acı ile yalvardı:

"O halde yalnızca yeniçeriler, saldırı hızını kesene kadar kalınız."

"Yeniçerileri dert etmeyin, onların hızı kesildi zaten. Artık asıl sorun geride dağınık olarak bulunan Osmanlı birlikleri. Adamlarım ben dönene kadar onları oyalamayı başaracaklardır.

Yardımcım Galimberti sizin yanınızda olacak, tecrübeli ve iyi bir askerdir."

"Ya başaramazlarsa?"

Ağrıları ile kıvranışları artan General, kırgınlık ile sordu: "Yoksa geri dönmeyeceğime dair şüphemi taşıyorsunuz ekselansları? Bu an'a kadar canımla direnip sizinle beraber savaşmadım mı?" İmparator ümidinin son kırıntılarını da yitirme noktasında, elleri ile kanlı ve terli yüzünü silerek:

"Şimdi kırgınlık ve birbirimizi yanlış anlamanın zamanı değil, General. Madem gitmeniz gerekiyor, o halde gidin."

Adamları tarafından hazırlanmış bir sedyeye uzandırılırken, elini kaldırarak "Döneceğim." dedi. İmparator, Generalin ardından çaresizlik ve acı ile bakarken, General o bakışların kalbine saplandığını hissetti. O bakışlar onu son nefesine kadar terk etmeyecekti.

Savaş devam ederken imparatorun ordusunda büyük çöküşler başladı. Generalin hemen ardından yardımcısı boğazına aldığı bir merminin isabetiyle oracıkta son nefesini verdi. Ceneviz askerlerinin büyük çoğunluğu, "bu savaş bizi neden ilgilendiriyor ki" dediler. Yarı baygın olan Guistiniani'nin peşine takıldılar, gizli geçitlerden süzülerek gemilerine döndüler.

Bir arada kendine gelen General karşısında hiç ummadığı anda Antonia ve Trolio kardeşleri görünce hayretler içinde kaldı ve savunmanın liman bölgesinde de çöktüğünün haberini duyarak yüzünü buruşturdu.

Ağır yaralı olan Paolo, kardeşlerinin kaçabilmesi için kendini feda etmişti. Antonio'nun iddiasına göre, Blakhernai Sarayının yakınındaki Kerko Porte (cambazhane) kapısında İtalyan askerleri gizlice Osmanlı birliklerine baskınlar düzenlemiş fakat çapraz ateş sonucu ağır kayıplar vermişlerdi.

Oysa gerçek anlatıldığı gibi değildi. Savaşın kanlı ve giderek ağırlaşan yüzüne tahammül edemeyerek, burada olmanın anlamsızlığına inanan Antonio ve Troilo kardeşler kaçmaya karar vermişlerdi. Paolo ise savaşırken ölmüştü. Ve kardeşleri de süratle orayı terk edince burçlar düşmüştü.

Guistiniani, adamlarına dönüp:

"Ricat borularını çalın, herkes gemilere" dedi.

Kalbi karardı. Yapacak hiçbir şey kalmamıştı. Dahası kutsal vazife bitmiş, başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Kan, ölüm, sisler arasında yitirilmişti şehir. İmparator konstantinus'un yüzünü getirdi gözlerinin önüne, son bakışları saplandı göğsüne... Ağlamaya başladı.

* * *

Işık vardı. Artık aşkının içinde ışık vardı. Sultan Mehmet yorgunluğunun içerisinde karşısında sevinç çığlıkları ile haber getiren atlı haberciye döndü, heyecanla sordu: " Ne dedin, ne dedin?"

Atlı ulak:

"Sultanım Hocanız Akşemsettin Hazretleri, size müjde gönderdi, şehrin düştüğünü ve bizim olduğunu bildirir." dedi.

Ödünç hayallerle bağlıydılar hayata... Fethedilemeyen toprakları belki fethedebiliriz umuduyla... Oysa şimdi zirvedeydiler... Tüm ordu kilitlendi Hagios Romanos ve Kharisios arasındaki burçların üzerinde Osmanlı sancağının belirmesine.

Güzel bir masalın, rüya dolu sayfalarındaydılar sanki sultan'ın etrafına süzülürken. İç çekenler, ağlayanlar, elleri göğüslerinde yükselen sancaklarına kapılanlar arasında sevinç naraları yükseliyordu...

Sultan, ellerini yumruk şeklinde havaya kaldırarak haykırdı:"Truva, intikamını aldım."O esnada bir atlı daha ulaşarak sevinci katlayacak bir haber ulaştırdı:

"Blakhernai surları da düştü Hünkârım!"

Ulubatlı Hasan surların zirvesine kadar direnerek sol elindeki sancağı, burçların arasındaki çatlağa yerleştirdi. Kulağına ulaşan zafer çığlıkları ve burçlarda dalgalanan Osmanlı sancağının görkemiyle yüreği kanatlandı.

Arkasından onu takip eden bazı silah arkadaşlarının gerisin geriye kayarak, kimi vurularak yükselemedi. Onun arkasında hemen kalkan görevi

yapan arkadaşı da sol dizinin takatsiz kalması sonucunda düşünce Hasan savunmasız kaldı. Var gücüyle sancağı müdafaa etmeye çalıştı.

Oysa müdafiler tarafından delik deşik edilecek oklar saplanıyordu vücudunun birçok köşesine. Aldığı darbeler sonucu iki dizinin üzerine çöktü ama sancağı yine de terk etmedi. Bacağına ve kollarına mızrak, ok darbeleri indi. Yeniçeriler yetişti ve sancağı devraldılar. Hasan'ın başına nöbetçi asker bırakarak şehrin içine doğru akmaya başladılar.

Ulubatlı Hasan, sancağın gölgesinde can çekişirken gözlerinin önünden martılar uçuşuyor, melekler kanat çırpıyor, sultanın gülen yüzü geçiyordu... Yanı başındaki askerler Hasan'ın gülen yüzünü görünce, ölümün içerisinde zafere yakın duran arkadaşları için tekbir getirdiler...

Bir grup yeniçeri, komutanlarının emri ile Hasan'ın naşını taşıyacak bir sedye getirdi ve dikkatle surlardan indirerek sedyeye yerleştirip, delik deşik olmuş ama canı pahasına sancağı bırakmamış Hasan'ın naşını Mehmet Han'a götürdüler. Sultan Mehmet, naşın başında sevinç ve acı arasında yanan kalbi ile ellerini açtı. Ulubatlı Hasan için tekbirler getirerek dua etti...

Sonra tüm orduya haykırdı:

"Eğer sultan olmasaydım, Ulubatlı Hasan olmak isterdim." Diye.

"Işığım benim, diyerek baktı sultan
Aşk şehrinin kapısındaydı...
Aşk ile kalbin bir olduğu noktadaydı.
Bir rüyadan zafere düştüğü bu an'ı hissetti, canında.
"Artık rüya değil, gerçeğim" diye haykırdı.
Babası Murat Han, dedesi Mehmet Çelebi
Ve büyük dedesi Yıldırım Beyazıt'ı gördü.
Bir an gözlerinin önünde.
Gururla bakıyorlardı varlığına.
Peygamber müjdesinin ışığındaki sultana seslendiler:
"Sen ne güzel, ne güçlü bir komutansın." Diye.
Aşkına yürüyordu asilce, acının içinden geçerek."

AŞK ŞEHRİNİN İÇİNDE FATİH SULTAN VE MUHTEŞEM ORDUSU

Mutlu olan Sultan, beyaz atının üzerinde sağ yanında hocası Akşemsettin, sol yanında Molla Gürani, arkasında vezirleri, paşaları, yeniçerileri ve tüm ordusu olarak şehrin içine süzüldü. Büyük bir mutluluk ile aşkına doğru ilerlerken, yılların özleminin içinde ayaklandığını fark ederek heyecanı arttı.

Tekbir sesleri, mehter marşları, bir yandan okunan fethi mümin suresinin Müjdeci yanı kuşattı, her bir yanı. Sevincin içerisinde ilerlese de şehzade Orhan'ın başarısız olacağını anladığın da kendini surlardan attığını duyunca parçalandı, içi...

Bir anda yoluna genç bir kız elinde çiçeklerle çıktı...

Kız onca kalabalığın içerisinde kimin sultan olduğunu anlamaya çalışırken, Akşemsettin Hazretlerinin sultan olduğunu düşünerek, elindeki çiçekleri, başını eğerek uzattı: "Buyurunuz efendim!"

Hocaların yüzünde manidar bir tebessüm belirirken seslendi, Molla Gürani. Şeyhlerin ortasında meşale gibi duran Sultan Mehmet'i işaret ederek: "Padişah odur!" O an da sultan durumu fark ederek genç kıza gülümsedi ve: "Verin, verin. Gerçi padişah benim, ama o hocamdır. Bu şehrin manevi fatihi odur; minnet benden ziyade ona layıktır."

Şehrin içerisinde coşku ve aşk çığlıkları, duaları devam ederken bir derviş Sultan'ın huzuruna geldi:

"Padişahım, Konstantiniyye'yi bizim dualarımız sayesinde fethettiğini unutma!" Dedi. Bunun üzerine Fatih Sultan, kılıcını işaret ederek: " Çelebi, sen de bu kılıcın hakkını unutma!" Diye karşılık verdi.

Çiçek yağmurları, tekbir ve dua eşliğinde nihayet Ayasofya'ya gelince Sultan Fatih, atından indi. Heyecanlı adımlarla Ayasofya'nın avlusuna girmesi ile birlikte bekleşen kalabalığın yerlere kapanarak ağlaması bir oldu. Sultan gördüğü manzara karşısında içlendi.

Hepsine elleri ile susmalarını işaret etti ve merhametini uman bu kalabalığa korkulacak bir şey olmadığının hissini vermeye çalıştı. Sükûnet

oluşunca Patrik'e:

"Ayağa kalk, ben Sultan Mehmet, sana, arkadaşlarına ve halka bildiriyorum ki, bugünden sonra artık ne hayatınız, ne de hürriyetiniz hususunda gazabımdan korkmayınız!"

Daha sonra ordu komutanlarına dönerek emretti:

"Halka hiçbir kötülük yapılmaması hususundaki ikazıma uyulmasını hassasiyetle takip ediniz! Gereken tedbirleri müsamaha göstermeksizin alınız!" Bu konuşmanın ardından Patrik, din adamları ve halk derin bir nefes aldı. Sanıldığı gibi bir zulüm ile karşılaşmamışlardı.

Sultan, Ayasofya mabedinin içerisine girdi. Yanındakilere hemen emir verdi: " Tiz mabet içinde var olan Hıristiyanlık figürleri kaldırıla ve sökülemeyenlerin de üzeri örtüle."

Ellerini, Ayasofya'nın içerisinde Allah'a açtı, sultan. Ona akıl, cesaret, hırs ve sabır verdiği için. Dünya ancak onun gibi bir hükümdarın buyruğunda var olabilirdi... Dünya ancak onunla bir olabilirdi. Ellerini açtığı rabbinin huzurunda dünyayı içinde hissetti! Boğazı düğümlendi, titreyen ellerini iyice yukarı doğru kaldırarak, açtı.

Gözlerinde zafer vardı, alnında gurur; kalbinde sevinç! Çıkardı II. Mehmet ismini sırtından ve aşkla giydi Fatih ismini! O artık Fatih'ti! Hiç kuşku yok ki onur her zaman ona aitti. Peygamberimizin sözleri çınladı kulaklarında, sanki onun sesinden duyarcasına. Ayasofya'nın kubbesinde:

"Kostantiniyye elbet fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onu fetheden asker ne güzel asker"

Fatih mabedin efsunlu görkemine daldı...

Nihayet toparlandı. " Bu gün Salı, ilk Cuma namazını burada eda etmek isteriz. O vakte kadar mabedi hiçbir zarar vermeden inancımıza göre namaza hazırlayınız. Şimdi derhal Ezanı Muhammedi okunsun"

Ayasofya'nın iç ve dış kubbesinde ilk defa ezan sesi yükseldi. Tüm ordu gözyaşları içerisinde bu müthiş anın büyüsüne kapıldı. Fatih, bir köşeye çekilerek ikindi namazını aşk içinde kıldı. Gözlerinden sevinç pınarları aktı.

Namaz bittikten sonra, Ayasofya'dan ayrılmadan Bizans'ın ikinci adamı Grandük'ü huzuruna çağırttı. Ona acı içinde: " Bak, şu eserine bak! Görüyor musun? Bütün bu esirler ve tepeler gibi yığılan cesetler olmadan önce şehri bize teslim etmenizi defalarca teklif ettik.

Ama anlamsız bir inatla kabul etmediniz! Şimdi bu görünen acı manzara sizin kabul etmeyişinizin neticesidir."

Natoras, üzgün ve mahzun görünüyordu. Elleri önünde, gözleri yerde cevap verdi:

"Fetihten kaçamayacağımızı biliyordum. Bizans'ın miadı dolmuş, rüyasını da görmüştüm. İçinizden bazıları İmparator'a mektup göndererek mukavemet tavsiye etmeseydi, müdafaa bu kadar uzun sürmez, bunca kan akmazdı."

Sultan başka hiçbir şey sormadı ve söylemedi. Zaten içlerinde birilerinin yanlış yolda olduğunu biliyordu ama şuan bunun zamanı değildi. Cuma gününe kadar burası ilk coşkuya hazır olmalıydı.

Cesaret inancından, çılgınlığı aşkındandı...

Bu yolda en büyük dayanağı efendimizin hadisiydi... Ferah bir kalple salâvat getirdi...

"Aşk...
Zafer...
Kurtuluş...
Gökte bedri hilal,
Gökyüzünde denize doğru kanat çırpan martılar,
Yerküre de selamlaşarak süzülen karıncalar tanıktı ki
Ayasofya ilk kez ferahlıyor ve aşk ile buluşuyordu."

"AYASOFYA'DA SECDE SELİ"

2 Haziran 1453 Cuma

Mevsimin rengi de sultan'ın kalbindeki iklimin havası da birden bire değişti... Fetih gününün hemen ertesi günü meydanda Bizanslıları toplayarak bir bildiri yayınlattı ve hepsinin haklarını güvence altına aldı. Koca Halil paşa tutuklanarak, hapse atıldı ve Padişahın kararına kadar orda da bir vezire yakışır şekilde ağırlandı. 31 Mayıs günü ısrarla Sultan ile görüşmek istese de, Fatih bu isteği kabul etmedi.

Fetih gününden itibaren üç gün üç gece şenlikler yapıldı. O şenlikler esnasında Fatih'in ricası üzerine Ak hoca askere kısa bir konuşma yapmak üzere ayağa kalktı: " Ey gaziler, bilin, agâh olun ki cümleniz hakkında Ahir zaman Peygamberi ol Serveri Kâinat efendimiz Hazretleri, onlar ne güzel askerdir" diye buyurmuştu. İnşallah cümlemiz mağfuruz.

Fakat gaza malını israf etmeyip Konstantiniyye içinde hayır ve güzelliğe sarf ediniz ve padişahınıza itaat ve muhabbet ediniz."

Konuşmasının ardından şanlı talebesinin başına iki çatal ablak sorgusu takarak, sözlerini " fisebilillah mücahit olmasını niyaz ediyorum." Dedi. Sonra yeniden herkese dönerek: "Bütün Ali Osman'ın Abı ruyu (şerefi, namusu, haysiyeti) oldun. Heman mücahidi fi sebilillah ol." dedi.

Fetih gününden itibaren mimarlar ve işçiler tarafından canla başla hazırlanan mabet artık ilk cuma namazına hazırdı. Cumanın heyecanını yaşamak için dört koldan kafile kafile insan toplulukları Ayasofya'ya geldi.

Herkeste büyük bir coşku ve heyecan hâkimdi. Ayasofya bir insan gölüne dönüştü. Öğleye yakın saatlerde genç Padişah göründü. Sağında ve solunda hocaları, arkasında vüzerası, umerası ve nihayet bütün fetih kafilesi ve gaziler ordusu göründü.

Tekbir sesleri Ayasofya'yı Müslümanlaştırırken şanlı ordu, genç, cevval, yürekli, zeki padişahının ardında Ayasofya'ya girdi. Padişah eşikten adımını atar atmaz, mahşeri kalabalık tekbirlerle, ilahilerle kubbeleri çatırdattı. Müezzinler sala verdi, hafızlar arka arkaya fetih ayetlerini okudu.

Fatihin gönlü gülizardı. Fatihin bakışları faslı bahardı. Fatih aşkın muhafızıdıydı. O an Fatih bir yeniçeri gibi diz büküp, gözlerinden dökülen aşk yağmurları ile ıslanan bir lalezardı... İçine kapanık, yüreğinde duaları yücelten, rabbine sadık bir lale gibi niyazdaydı.

Nihayet ezan sesi kalplere değdi... Aşk yangınlarıyla... Cuma'nın ilk sünneti ve müezzinin okuduğu,

"İnnallahe ve melaiketehü yusallune alennebiyyi", ayetinin işaretinde Ak hoca yerinden ağır ağır doğrulurken, padişahın kollarından tutarak kalktı. Sultanı yerinden kaldıran Ak hoca da aşkın doruğunda.

Mürit ve mürşit kol kola... Birkaç gün öncesine kadar kilise çanlarının duyulduğu bu mabette yılların özlemi ile gözyaşları içerisinde minbere yürüdüler. Bir anda hıçkırıklar yükseldi, zikirler arasında kendini kaybeden bir ordu, bir millet... Övülesi bir millet, imanın doruğunda, Allah'a teslim olmuş bir millet. En büyük aşk, onun rızasını kazanmaktı. Zaten sultanın kalbini vuran aşkın rengi de bu rızadandı.

Sultan ikinci Mehmet...

Fatih Sultan Mehmet Han... Şimdi minberdeydi. Elinde aşkın peygamberinin, tüm âlemin sultanının kılıcı ışıl ışıl parıldıyorken gözyaşları birbirine karıştı. Heybetli ve aşk dolu sesi ile haykırdı sultan:

"Elhamdülillah, Elhamdülillah" diyerek hutbeye başladı.

Hutbenin bitimi ardından minberden indi ve Ak hocanın arkasında "Uydum imama" diyerek huşu içinde sevgiliye teslim oldu.

Bundan sonrası secdenin pırıltısında sevgili ile kulları arasında muhabbete dönüşen anın gizeminde saklı... Bir ordu cesaretini aşktan ve inancından alan muhteşem bir sultanın gölgesinde zafere kavuştu... Rüyaları gerçek kılacak duygu aşktı. Aşkına sıkı sıkıya tutundu sultan. Ve bildi bu daha başlangıçtı...

" AŞK İLE KELAM ARASINDA "

Ey hünkâr bir fetih hikâyesi yazacaktım... Kaftanına kapandım. Aşkın ile sınandım... Ağır sınandım... Şimdi duy beni ötelerden, ben de cesaretine kapıldım... Ben de senden kalan metinler arasında sana dokunurken seni yazdım... Ama aşk ile yazdım...

Ey şehla bakışlı, yüreğinde şiirler tüten Sultan...

Sultan'ım! Ben de rüzgârına kapıldım... Yazarken seninle aynı acılar için ağladım, aynı sancılarla kıvrandım, aynı hüzünlerle dağlandım ve yine senin coşkularınla heyecana kapıldım...

Şimdi sultanım aşkından geveze kalbimden akan mürekkebin ışığında dökülürken hitabım sana, ben de meftunuyum İstanbul'un! Ben de duacınım, tıpkı İstanbul gibi...

Aşkın içinde bir çile yumağına dönüşürken kalbin, dayanağın inancındı... Çilelerinin merkezine yerleştirdin Hakkı... Bu yüzden devrilmedin. Yaz başlangıcıydı sen aşk şehrinin kapısından süzülürken... Çağlar sonrasında rüyama gelişinde bir güz başlangıcıydı...

Kışın ayazında yangın kokan aşkına tutunarak ısındım... Şimdi bu öykünün tüm sayfaları sen ve aşkın kokuyor... Aşk ile kelam arasındayım... Adını anmaktayım. Şimdi ben ey Fatih! Seni yazan bir hattat mıyım?

Ey şehla bakışlı sultan, okkamın ucundan damlıyor aşkın, hattatlığıma değen yangının adı sensin satırlarımda...